

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL SANGLAUDOS FONDO PROJEKTO NR. 2004/LT/16/C/PT/002 „TRANSEUROPINIO TRANSPORTO TINKLO KELIO E28 VILNIUS–MARIJAMPOLĖ PLĖTRA 2004–2006 METAIS“

2009 m. sausio 14 d. Nr. FA-P7-70-4-2
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
7-ojo audito departamento direktorės Vilijos Stirbienės
2008-02-11 pavedimą Nr. P7-70-4

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Tomas Musteikis (grupės vadovas)
Jonas Jastremskas
Inga Žilinskaitė

Auditas pradėtas 2008-02-12
Auditas baigtas 2009-01-14

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

1. Santrauka	4
1.1. Įžanga	4
1.2. Nustatytų pastebėjimų pobūdis	5
1.2.1. Didelės svarbos pastebėjimas	5
1.2.2. Vidutinės svarbos pastebėjimai	6
1.3. Išvados dėl atitikties Komisijos reglamento (EB) Nr. 1386/2002 ir Komisijos sprendimo reikalavimams	7
1.4. Rekomendacijos	8
2. Audito apimtis ir metodai	8
2.1. Sanglaudos fondo projektus administruojančios institucijos	8
2.2. Bendroji informacija apie projektą	9
2.3. Audito metodai	10
3. Bendras reikšmingumo ir patikimumo lygis	13
4. Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	13
4.1. SM VAS atrankiniai patikrinimai	13
4.2. Viešieji pirkimai	14
4.3. Atlikti darbai	35
4.4. Audito seka	37
4.5. Apskaitos sistemos	37
4.6. Išlaidų tinkamumas	37
4.7. Viešinimo priemonės	39
4.8. Projekto galutinė ataskaita ir galutinė mokėjimo paraiška	40
4.8.1. Projekto galutinė ataskaita	40
4.8.2. Projekto galutinė išlaidų ataskaita ir mokėjimo paraiška	42
4.9. Klaidų įvertinimas	43
5. Priedai	44
Europos Sąjungos ir nacionaliniai teisės aktai, kuriais remtasi valstybinio audito ataskaitoje	44
Vartojamų santrumpų sąrašas	46

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planas	47
Kelio A16 (E28) Vilnius-Prienai-Marijampolė 41,20-57,30 km skersinis profilis	49
LR FM 2008-10-06 raštas Nr. (18.37.2-01) 6K-0812716 Dėl mokėjimo paraiškos gauti iš Sanglaudos fondo galutinę išmoką projekto Nr. 2004/LT/16/C/PT/002 išlaidoms kompensuoti	50
LR FM 2008-12-18 raštas Nr. (18.37.2-01) 5K-0832344-6K-0815456 Dėl mokėjimo paraiškos gauti iš Sanglaudos fondo galutinę išmoką projekto Nr. 2004/LT/16/C/PT/002 išlaidoms kompensuoti	51

1. SANTRAUKA

1.1. Įžanga

LR Seimo 2007-10-11 nutarimu Nr. X-1295 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti Lietuvos Respublikoje gaunamos Europos Sąjungos struktūrinės paramos auditus“ (nauja 2003-07-01 nutarimo Nr. IX-1667 redakcija) Valstybės kontrolei pavesta atlikti baigiamąją audito deklaraciją dėl Sanglaudos fondo projektų rengiančios institucijos funkcijų pagal 2002 m. liepos 29 d. Komisijos reglamentą Nr.1386/2002 [2], nustatantį išsamias Tarybos reglamento Nr. 1164/94 [1] įgyvendinimo taisyklės dėl Sanglaudos fondo paramos valdymo ir kontrolės sistemų bei finansinių koregavimų atlikimo tvarkos.

Valstybės kontrolės 7-ojo audito departamento direktorės Vilijos Stirbienės 2008-02-11 pavedimu Nr. P7-70-4 atlikome Sanglaudos fondo projekto Nr. 2004/LT/16/C/PT/002 „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais“ (toliau – Projektas) baigiamąjį auditą, privalomą pagal Komisijos reglamente Nr. 1386/2002 [2] nustatytus reikalavimus Bendrijos pagalbos likučiui mokėti. Pagal minėtus reikalavimus prie Projekto galutinės išlaidų pažymos ir galutinio mokėjimo paraiškos pridedama deklaracija baigus teikti paramą (valstybinio audito išvada), parengta pagal Komisijos reglamento [2] III priede pateiktą formą.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus [6], vadovaujantis Finansinio audito vadovu ir Tarptautiniais audito standartais, 2008 m. balandžio 23 d. Sanglaudos fondo ir ex-ISPA 2000 – 2006 m. uždarymo gairėmis (COCOF 08/0022-02-EN). Kaip numatyta Komisijos reglamento [2] 14 straipsnio 1 dalies f punkte, deklaracija baigus teikti paramą parengta atsižvelgiant į valdymo ir kontrolės sistemų apžiūrą, jau atliktų patikrinimų (auditų) išvadas, papildomo atrankinio operacijų patikrinimo rezultatus, galutinę ataskaitą, parengtą pagal Tarybos reglamento [1] II priedo F straipsnio 4 dalį.

Auditas suplanuotas ir atliktas siekiant gauti pakankamą įsitikinimą, kad galutinėje išlaidų ataskaitoje ir mokėjimo paraiškoje Bendrijos pagalbos likučiui gauti nėra esminių klaidingų pareiškimų, ypač dėl Projekto vykdymo pagal Komisijos sprendimų dėl paramos iš Sanglaudos fondo skyrimo Projektui [7, 8] (toliau – Komisijos sprendimai) sąlygas ir nustatytus tikslus. Audito metu gavome visus reikalingus atsakymus ir paklausimus, siekdami užtikrinti, kad išlaidų ataskaitos yra teisingos, pagrindinės operacijos yra teisėtos ir tvarkingai atliktos, o projektas įgyvendintas laikantis Komisijos sprendimų [7, 8] sąlygų ir nustatytų tikslų.

Turėjome pareikšti nuomonę, ar galutinėje išlaidų ataskaitoje pateikta informacija visais svarbiais aspektais yra teisinga, išlaidos padarytos pagal reglamentus, Komisijos sprendimų [7, 8] sąlygas ir tikslus, o paraiška Komisijai Bendrijos pagalbos likučiui gauti yra pagrįsta. Ši nuomonė pareikšta atskirai pateikiamoje deklaracijoje baigus teikti paramą (valstybinio audito išvadoje).

Audito ataskaita parengta remiantis mūsų atliktu darbu, kurį pradėjome gavę pavedimą. Audito ataskaita ir deklaracija baigus teikti paramą (valstybinio audito išvada) pagrįsta iki 2009 m. sausio 14 d. surinktais audito įrodymais.

Ataskaitoje pateikiami pastebėjimai, sugrupuoti pagal jų pobūdį, ir rekomendacijos dėl Sanglaudos fondo valdymo ir kontrolės sistemos tobulinimo.

1.2. Nustatytų pastebėjimų pobūdis

Audito pastebėjimus šioje ataskaitoje suskirstėme pagal jų svarbumą:

Didelės svarbos pastebėjimai – visa tai, kas susiję su Projekto įgyvendinimu ir turi įtakos galutinės išlaidų pažymos, išlaidų ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos tikslumui ir teisingumui ir į ką aukščiausiojo lygio MI ir II vadovai turi nedelsdami atkreipti dėmesį ir imtis atitinkamų veiksmų.

Vidutinės svarbos pastebėjimai – visa tai, kas susiję su Sanglaudos fondo transporto sektoriaus projektus administruojančių institucijų vidaus kontrole, į ką nedelsiant turėtų būti atkreiptas šių institucijų atitinkamo lygio vadovų dėmesys.

Nedidelės svarbos pastebėjimai – visa tai, kas neprieštaruoja Komisijos reglamento [2] ir Komisijos sprendimų [7, 8] nuostatomis ir susiję su vidaus kontrolės nedideliais trūkumais.

1.2.1. Didelės svarbos pastebėjimas

Audito metu nustatyti didelės svarbos pastebėjimai:

Nepasiekti tikslai dėl aplinkosaugos, nurodyti Komisijos sprendimuose: įrengtos tik 5-ios iš 6-ių požeminių perėjų gyvūnams (plačiau žr. 24 pastebėjimą).

Nustatyta 24 079 EUR netinkamų finansuoti išlaidų, iš kurių:

- 3 972 EUR išlaidų, susijusių su nuovažų įrengimu (plačiau žr. 26 pastebėjimą);
- 20 107 EUR išlaidų, susijusių su langų įrengimu (plačiau žr. 27 pastebėjimą);

1.2.2. Vidutinės svarbos pastebėjimai

Pastebėjimai, kuriems pagal jų pobūdį priskirta vidutinė ir nedidelė svarba, apibendrintai pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė. Vidutinės ir nedidelės svarbos pastebėjimai

Institucijos pavadinimas	Ataskaitos dalis	Pastebėjimų Nr.	Pastebėjimų santrauka
Vidutinės svarbos pastebėjimai			
LAKD	4.2.	3	Yra rizika, kad esant vienam dalyviui viešojo pirkimo konkurso metu, nebuvo tinkamų sąlygų LAKD pasirinkti ekonomiškai naudingiausią arba mažiausios kainos pasiūlymą.
LAKD, TID	4.2.	4	Yra rizika, kad Instrukcijų rangovams 3.1.1 ir 3.2.1 p. pateiktas reikalavimas galėjo riboti dalyvavimą įmonių, kurios buvo dirbusios generaliniu rangovu mažiau nei 5 metus.
LAKD, TID	4.2.	5	Reikalavimai kontraktuose darbams atlikti generaliniam rangovui, atsakingam partneriui arba kiekvienam kitam partneriui ir Reikalavimas dėl subrangos masto yra nenuoseklūs, nepakankamai pagrįsti. Yra rizika, kad pirkimo dokumentuose nurodyti reikalavimai galėjo turėti diskriminacinį poveikį.
LAKD, TID	4.2.	6	Reikalavimas dėl pasinaudojimo kredito linijomis ar kitomis priemonėmis ir finansinėmis lėšomis dėl metinės apyvartos yra nenuoseklus ir nepakankamai pagrįstas. Yra rizika, kad pirkimo dokumentuose nurodyti reikalavimai galėjo turėti diskriminacinį poveikį.
LAKD, TID	4.2.	7	Atliekant rangovo pasiūlymo vertinimą, LAKD neturėjo įrodymų, kad kilimo ir tūpimo tako rekonstrukcija yra panaši į kelio rekonstrukcijai. TID nenustatė, kad pasiūlymų vertinimo procedūra atlikta neturint pakankamų įrodymų.
LAKD, TID	4.2.	8	Viešojo pirkimo konkursui buvo pateikti ir priimti pasiūlymai, kurie neatitiko pirkimo dokumentų reikalavimų.
LAKD, TID	4.2.	9	Pataisa atlikta nesilaikant pirkimo dokumentų reikalavimų. TID nenustatė, kad pasiūlymų vertinimo procedūra atlikta netinkamai..
LAKD, TID	4.2.	11	Kontraktų Nr. 1 pirkimo dokumentuose yra aritmetinių klaidų. TID pirkimo dokumentų tikrinimo metu šių klaidų nenustatė.
LAKD	4.2.	12	Projektai Kontraktams Nr. 1, 2 ir 3 parengti netinkamai. LAKD nesiėmė veiksmų išlaidoms, susijusioms su projektavimo klaidomis, išieškoti.
LAKD	4.2.	13	Nei LAKD pirkimo dokumentuose, nei LAKD Europos Sąjungos bendrai finansuojamų projektų vykdytojo procedūrų vadove nėra nustatyta per didelės (nepriimtinos) kainos riba.
LAKD	4.2.	14	Pateikiant sutarties įvykdymo užtikrinimą kontraktuose Nr. 1 ir 3, nebuvo vadovautasi pirkimo dokumentų 26.2 punktu, kuris reikalauja pateikti sutarties garantiją, apskaičiuotą nuo visos pasiūlymo sumos. Oficialių leidinių skelbimuose pateikta informacija dėl sutarties įvykdymo užtikrinimo skiriasi nuo informacijos, pateiktos pirkimo dokumentuose.
LAKD, TID	4.2.	15	Projekto pirkimo dokumentuose nebuvo nuorodų, kur ne Lietuvos įmonės galėtų gauti įmonės kvalifikacijos atestatą, kuris išduodamas LR aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.
LAKD	4.2.	16	Posėdžių protokolai, parengti iki 2007 m. lapkričio mėn., neatitiko Viešųjų pirkimų įstatymo [14] 13 str. 2 p. reikalavimų (nebuvo nurodyta kiekvieno komisijos nario nuomonė, priimtų sprendimų motyvai).
LAKD	4.2.	18	Pabrangimo koeficientas nėra pagrįstas VPI, Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijomis ir Skaičiuojamųjų kainų bendrais ekonominiais normatyvais.
LAKD	4.2.	19	1. Yra rizika, jog reikalavimas, kad rangovas turėtų arba numatyti

			galimybę Lietuvoje nuomotis gamybinę bazę, gali būti diskriminacinio pobūdžio užsienio įmonių atžvilgiu.
			2. Visų kontraktų pirkimo dokumentuose nurodyti reikalavimai dėl gamybinių bazių skiriasi.
			3. LAKD kontrakte Nr. 1 pirkimo dokumentuose nurodyta, kad gamybinė bazė yra ne tik asfaltbetonio bazė.
			4. LAKD parengtas reikalavimas pateikti informaciją dėl turimų gamybinių bazių tuose pačiuose pirkimo dokumentuose yra pateikiamas skirtingai.
LAKD	4.3.	22	Statinių pripažinimo tinkamais naudoti aktai nėra pildomi vienoda tvarka.
LAKD	4.3.	23	Darbo projektai kontraktams Nr. 1,2,3 nebuvo parengti.
LAKD	4.9.	30	Nesilaikoma EK sprendime nurodytų mato vienetų. GMP priede A neteisingai nurodytas namų skaičius. Namų, kuriuose turėjo būti pakeisti langai, skaičius yra 100.
LAKD	4.9.	31	Vandens priemonės įgyvendinimo lygis GMP yra nurodytas neteisingai
LAKD	4.10.	32	Projekto išlaidų ataskaita ir galutinio mokėjimo paraiška teisingai atspindi padarytas išlaidas, t. y. išlaidų ataskaitos ir galutinio mokėjimo paraiškos duomenys yra pagrįsti juos patvirtinančiais dokumentais, išskyrus tai, kad 24 079 EUR yra netinkamos finansuoti išlaidos. EK teikiamoje galutinio mokėjimo paraiškoje nurodytas paramos 3 862 400 EUR likutis yra teisingas, o Projekto išlaidų ataskaita ir galutinio mokėjimo paraiškoje deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma turėtų būti 25 097 556 EUR.
Nedidelės svarbos pastebėjimai			
SM VAS	4.1.1.	1	SM VAS 2007-02-02 Vidaus audito atrankinio patikrinimo klausimyne atsakydamas į 1.5.2. klausimą „Ar projektas vykdomas pagal EK sprendimo skirti paramą projektų tikslus“ nurodė, kad projektas vykdomas pagal EK sprendimo tikslus, nors mes šio audito metu nustatėme, kad pasiekti ne visi EK sprendimo tikslai. (žr. 24 pastebėjimą)
SM VAS	4.1.1.	2	SM VAS projekto Nr. 2004/LT/16/C/PT/002 vidaus audito metu nesinaudojo EK auditorių ir valstybinių auditorių atliktu darbu.
LAKD, TID	4.2.	10	Yra rizika, kad pirkimo dokumentuose nustatyta sąlyga pasiūlymus, su pasiūlymais susijusią korespondenciją ir dokumentus pateikti ir anglų kalba galėjo sumažinti konkurenciją Lietuvos rinkoje.
LAKD	4.2.	17	Viešųjų pirkimų metu nevertintas darbų vykdymo metodikos turinys (kokybė).
LAKD	4.3.	20	Statybos darbų žurnaluose nenurodyti visi atlikti darbai. Darbus atliko rangovo pasiūlyme nenurodytas subrangovas.
LAKD	4.3.	21	Statybos žurnalai pildomi nesilaikant teisės aktų reikalavimų.
LAKD	4.6.	25	Audito metu nustatyta ir administruojančių institucijų pripažinta netinkamomis finansuoti 20 676, 92 EUR (sumažinta tinkamų finansuoti išlaidų suma) dėl nuovažos neįrengimo.
TID	4.7.	28	Interneto svetainėje nėra informacijos, kurios reikalaujama pagal Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašą.
LAKD	4.9.	29	Galutinėje ataskaitoje pateikta neišsami informacija apie projekto įgyvendinimą.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

1.3. Išvados dėl atitikties Komisijos reglamento (EB) Nr. 1386/2002 ir Komisijos sprendimo reikalavimams

Skurta valdymo ir kontrolės sistema Projekto atžvilgiu tenkina Komisijos reglamento [2] ir Komisijos sprendimų [7, 8] reikalavimus, išskyrus kai kuriuos pastebėjimus.

Projekto galutinė ataskaita parengta pagal Komisijos reglamento [2] reikalavimus ir joje atskleisti projektui nustatyti tikslai.

Projekto galutinė išlaidų ataskaita ir mokėjimo paraiška visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi padarytas išlaidas.

1.4. Rekomendacijos

Valdymo ir kontrolės sistemai tobulinti pateiktos 3 rekomendacijos (žr. 3 priedą).

2. AUDITO APIMTIS IR METODAI

2.1. Sanglaudos fondo projektus administruojančios institucijos

Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, Sanglaudos fondo administravimui taikomi Europos Tarybos ir Europos Komisijos reglamentai. Komisijos reglamente [1] valstybei, gaunančiai Sanglaudos fondo lėšas, nustatyti reikalavimai valdymo ir kontrolės sistemai.

Vykdydama minėtą reglamentą, LR Vyriausybė 2001-08-24 nutarimu [4] patvirtino Europos Sąjungos sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisykles, kuriose nustatė institucijų funkcijas ir teises. Šiuo metu visus Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamus transporto sektoriaus projektus administruojančios institucijos yra šios:

- LR finansų ministerija
  - vadovaujančioji institucija;
  - auditą koordinuojanti institucija;
  - mokėjimo institucija;
- LR susisiekimo ministerija
  - tarpinė institucija;
- LR susisiekimo ministerijos
Vidaus audito skyrius
  - atrankinius patikrinimus atliekanti institucija;
- Transporto investicijų direkcija prie SM
  - įgyvendinančioji institucija;
- Europos Komisijos, vadovaujančiosios, mokėjimo, tarpinių ir įgyvendinančiųjų institucijų atstovai
  - priežiūros komitetas;
- Lietuvos automobilių kelių direkcija prie SM
  - galutinė paramos gavėja.

2.2. Bendroji informacija apie projektą

Komisijos sprendimais [7, 8] projekto paramos suma (22 720 000,00 EUR, arba 78 447 616,00 Lt) paskirstyta taip:

- 19 312 000 EUR Sanglaudos fondo (ISPA) dalis, arba 66 680 473,60 Lt (85 proc. išlaidų);
- 3 408 000 EUR bendrojo finansavimo dalis, arba 11 767 142,40 Lt (15 proc. išlaidų).

Projektą įgyvendino konkursų būdu išrinkti rangovai UAB Lemminkainen Lietuva ir UAB „Kauno tiltai“, o techninę priežiūrą atliko VĮ „Problematika“. Buvo pasirašytos trys statybos darbų ir viena paslaugų sutartis (1 lentelė).

2 lentelė. Projekto įgyvendinimo darbų ir priežiūros sutartys

Eil. Nr.	Sutartis	Sutarties vykdymo terminai	Rangovas/Paslaugos teikėjas	Sutarties vertė, Lt
1.	Statybos darbų sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D01 Pradžia Pabaiga	2004 m. gruodžio 10 d. 2006 m. liepos 15 d.	UAB „Lemminkainen Lietuva“	28 334 698,00
2.	Statybos darbų sutartis Nr.2004/LT/16/C/PT/002-D02/S-326 Pradžia Pabaiga	2006 m. balandžio 28 d. 2007 m. liepos 15 d.	UAB „Lemminkainen Lietuva“	26 158 645,06
3.	Statybos darbų sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03 Pradžia Pabaiga	2006 m. sausio 23 d. 2006 m. lapkričio 30 d.	AB „Kauno tiltai“	30 771 091,00
3.1.	Papildoma statybos darbų sutartis Nr. 1/S-953 Pradžia Pabaiga	2006 m. rugpjūčio 7 d. 2007 m. liepos 15 d.	AB „Kauno tiltai“	-
	Iš viso (1+2+3+3.1)			85 264 434,06
4.	Techninės priežiūros paslaugų sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/(001-005)-TP01 Pradžia Pabaiga	2004 m. rugpjūčio 11 d. 2007 m. balandžio 11 d.	VĮ „Problematika“	1 624 195,66
5.	Papildoma Techninės priežiūros paslaugų sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/(001-005)-TP02/S-147 Pradžia Pabaiga	2007 m. balandžio 11 d. 2008 m. vasario 1 d.	VĮ „Problematika“	444 765,60
	Iš viso			2 068 961,26
	Bendra sudarytų sutarčių vertė			87 333 395,32

Šaltinis – LAKD

Projekto tikslai:

- siekiant, kad kelias atitiktų standartus, praplatinti ir sustiprinti siaurą kelio ruožų dangą iki 9 m;

- padidinti kelio atsparumą praplatinant dangą ir sustiprinant dangos konstrukcijas iki 11,5 tonų ašies apkrovos;
- pagerinti eismo saugumą įgyvendinant eismo saugumo priemones;
- sumažinti neigiamą poveikį aplinkai įgyvendinant aplinkos apsaugos priemones.

2.3. Audito metodai

Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti, atsižvelgiant į audito tikslus, naudotos Valstybinio audito reikalavimuose [5] patvirtintos audito procedūros:

- paklausimai (valstybinių auditorių pateikti klausimynai, atsakymų vertinimai);
- dokumentų tikrinimai ir vertinimai;
- stebėjimas (patikros vietoje).

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus [6], vadovaujantis Finansinio audito vadovu, tiek, kiek buvo reikalinga Tarptautiniais audito standartais, 2008 m. balandžio 23 d. Sanglaudos fondo ir ex-ISPA 2000–2006 m. uždarymo gairėmis (COCOF 08/0022-02-EN), mūsų sukaupta audito patirtimi.

Siekiant įsitikinti, ar sukurta valdymo ir kontrolės sistema atitinka Komisijos reglamente [1] ir Komisijos sprendimuose [6, 7] nustatytus reikalavimus, buvo vertinama:

- institucijose, administruojančiose Sanglaudos fondo projektus, likutinė rizika, susijusi su valdymo ir kontrolės sistema (kuri nustatyta įvertinus Valstybės kontrolės ir EK auditų ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą);
- viešieji pirkimai.

Vertinant viešųjų pirkimų sistemą, peržiūrėti:

- EK misijos Nr. 2006/LT/REGIO/13/488/1 (tyrimas: 2006/SF/Viešieji pirkimai 10 ES valstybių narių) audito ataskaitos pastebėjimai;
- pirkimo dokumentai (palyginti lokalinėje sąmatoje ir pirkimo dokumentų kiekių sąrašuose išvardyti darbai; lokalinės sąmatos – ar nėra numatyti darbai, už kuriuos išlaidos gali būti netinkamos finansuoti);
- išankstinio pranešimo ir pranešimo apie viešuosius pirkimus kriterijai;
- pasiūlymų konkursui teikimo ir pasiūlymų vertinimo kriterijai;
- sutarčių sudarymo ir paskelbimo kriterijai;
- darbų sutartys.

Tikrindami išlaidų tinkamumą atlikome detalius testus. Tinkamu projekto išlaidų periodu buvo išrašytos ir apmokėtos 53 PVM sąskaitos faktūros. Projekto išlaidų duomenų visuma detalizuota pagal sutartis.

Siekdami gauti pakankamai tinkamų ir patikimų audito įrodymų, reikalingų nuomonei Deklaracijoje pareikšti, ir atsižvelgdami į nedidelį PVM sąskaitų faktūrų skaičių, taikėme stratifikuotą atranką (tiriamą duomenų visumą pagal piniginę vertę ir riziką suskaidėme į dvi subvisumas).

Pavyzdžius detaliam testavimui atrinkome pagal didžiausią vertę ir atsitiktinės atrankos būdu. Bendra atrinktų PVM sąskaitų faktūrų vertė – 15 717 136 EUR (62 proc. išrašytų PVM sąskaitų faktūrų sumos).

Buvo vertinami institucijų, administruojančių Sanglaudos fondo projektus, Projekto atliktų patikrų vietose / tikrinimų rezultatai ir jų įforminimas.

Peržiūrėti Sanglaudos fondo projektus administruojančių institucijų / padalinių parengti procedūrų vadovai, jų papildymai.

Vertinant Projekto techninį valdymą ir įgyvendinimą:

- teikti paklausimai Projekto vadovui ir kitiems atsakingiems darbuotojams;
- peržiūrėtos darbų sutartys, jų pakeitimai ir papildymai, nepriklausomos techninės priežiūros vykdytojų ataskaitos, Projekto galutinė ataskaita ir visų Projekto etapų dokumentai.

Siekiant įsitikinti, ar Projekto galutinė išlaidų ataskaita ir mokėjimo paraiška visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi padarytas išlaidas, parengta Projekto galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos audito programa, pagal kurią atlikti rangovo atliktų darbų bei padarytų ir apmokėti pateiktų išlaidų ataskaitų detalūs testai.

Siekiant nustatyti, ar Projekto audito seka yra tinkama, buvo tikrinama:

- atliktų darbų aktų sumos;
- PVM sąskaitų faktūrų sumos;
- sąskaitų apmokėjimo sumos.

2008 m. liepos 30 d. ir 2008 m. lapkričio 14 d. atlikome patikras vietoje, kurių metu patikrinome per išankstinį tyrimą nustatytos rizikos ir atsitiktinės atrankos būdu atrinktus atliktus darbus. Rizika nustatyta įvertinus techninį projektą, pirkimo dokumentus ir subrangos sutartis. Pagal tai tikrinti atlikti darbai (aplinkosaugos priemonės, pralaidos, kelio dangos ir dviračių takų plotis).

Peržiūrėjome Projekto techninio priežiūrėtojo parengtus dokumentus: pradinę ataskaitą, tarpines darbų pažangos ataskaitas, mėnesines darbų pažangos ataskaitas, galutinę techninės priežiūros ataskaitą.

Vertindami Projekto galutinę ataskaitą ir Projekto tikslų pasiekimo atskleidimą joje, patikrai vietoje atrinkome tam tikrus atliktus darbus (nuovažas, kelio pločius ir pralaidas), kurie nebuvo nurodyti Projekto galutinėje ataskaitoje ir nėra susiję su Projekto tikslais.

Pagal Projekto galutinei ataskaitai patikrinti parengtą audito programą atlikome ataskaitos vertinimą, ar:

- ji parengta pagal Komisijos sprendimo [6] III. Priede galutinei ataskaitai nurodytus reikalavimus;
- joje nėra reikšmingų netikslumų, ypač dėl Projekto įvykdymo, laikantis jam nustatytų tikslų;
- ji tinkamai atspindi Projekto įgyvendinimą – Komisijos sprendimuose [7, 8] numatytus tikslus.

Vertinant rangovo atliktus darbus tikrinome, ar:

- darbai yra patvirtinti įrodančiais dokumentais;
- statybos žurnaluose yra įrašai apie atliktus darbus, nurodytus pirmoje, antroje ir trečioje sutartyse;
- visiems darbams, kurie nurodyti pirmoje, antroje ir trečioje sutartyse, buvo išduoti statybos leidimai;
- visi darbai (statiniai), nurodyti pirmoje, antroje ir trečioje sutartyse, buvo pripažinti tinkamais naudoti;
- galutinėje ataskaitoje pridėtų darbų priėmimo pažymose nurodyti visi sutarties darbai;
- sutampa LAKD pateiktų statybos žurnalų skaičius su pripažinimo tinkamu naudoti aktuose nurodytų statybos žurnalų skaičiumi;
- statybos darbų žurnalai pildomi teisės aktų nustatyta tvarka;
- darbai atliekami statybos leidimo galiojimo laikotarpiu.

Vertinome SM VAS atliktą Projekto atrankinį patikrinimą – ar jis atliktas pagal Komisijos reglamentą [1] ir LR teisės aktus.

Vertinome, ar informavimo ir viešumo priemonės šiame projekte įgyvendintos pagal Komisijos reglamento [9] nuostatas.

Šio audito rezultatai, gauti įvertinus vidaus kontrolę ir atlikus detaliuosius testus, pateikiami ataskaitos 4 dalyje.

3. BENDRAS REIKŠMINGUMO IR PATIKIMUMO LYGIS

Auditas buvo suplanuotas taip, kad atitiktų Valstybinio audito reikalavimus [5] ir Komisijos reglamento reikalavimus [1].

Atliekamo audito reikšmingumo lygis yra 2 procentai Projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumos, t.y. 86 739 983 Lt (25 121 635,47 EUR).

Atliekamo audito reikšmingumo suma yra didžiausia priimtina klaidų visuma – 1 734 800 Lt (502 433 EUR). Nustatytas reikšmingumo lygis yra atskaitos taškas, nustatant, ar pastebėtos klaidos, neteisingai pateikti ar nepateikti duomenys arba jų visuma rodo, kad EK pateikiama išlaidų ataskaita ir galutinio mokėjimo paraiška visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi padarytas išlaidas.

Auditas suplanuotas ir atliktas taip, kad valstybiniai auditoriai 95 procentais būtų tikri, pareikšdami nuomonę apie Projekto galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos teisingumą ir pagrįstumą.

Patikimumas gautas iš dviejų šaltinių:

- Sanglaudos fondo projektus administruojančių institucijų valdymo ir kontrolės sistemos ir vykdomų kontrolės priemonių veikimo vertinimo;
- atliktų detalių testų.

4. PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

4.1. SM VAS atrankiniai patikrinimai

(1) Nedidelės svarbos pastebėjimas

R 1386/2002 10 str. nurodyta, kad valstybės narės patikrinimų metu siekia patikrinti, ar b) projektai vykdomi pagal sprendimo skirti paramą sąlygas ir projekto tikslus

SM VAS 2007-02-02 Vidaus audito atrankinio patikrinimo klausimyne atsakydamas į 1.5.2. klausimą „Ar projektas vykdomas pagal EK sprendimo skirti paramą projektų tikslus“ nurodė, kad projektas vykdomas pagal EK sprendimo tikslus, nors šio audito metu nustatėme, kad pasiekti ne visi EK sprendimo tikslai (žr. 24 pastebėjimą).

Išvada

SM VAS, tikrindamas, ar projektas vykdomas pagal EK sprendime nurodytus pagrindinius tikslus, nenustatė, kad pasiekti ne visi EK sprendime nurodyti tikslai.

(2) Nedidelės svarbos pastebėjimas

2007-02-02 SM VAS ataskaitoje Nr. VA/6-24 nėra nurodyta, ar vidaus auditoriai naudojami kitų auditorių atliktu darbu (šiuo atveju valstybinio audito ataskaitomis dėl Sanglaudos fondo (ISPA) projekto 2002/LT/16/P/PT/007 „IXB Transporto koridoriaus rekonstrukcija 2003-2004 m.“, Sanglaudos (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 „Via Baltika kelio išvystymas 2000-2003 m.“, EK auditorių misijos Nr. 2005/LT/REGIO/I3/235/1 ataskaita).

Išvada

SM VAS projekto Nr. 2004/LT/16/C/PT/002 vidaus audito metu nesinaudojo EK auditorių ir valstybinių auditorių atliktu darbu.

4.2. Viešieji pirkimai

(3) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Audito metu nustatyta, kad kontrakto Nr. 1 pirkimo dokumentus įsigijo 2 rangovai, kontrakto Nr. 2 – 9 rangovai, kontrakto Nr. 3 – 6 rangovai.

Nors kontraktų Nr. 2 ir 3 pirkimo dokumentus įsigijo gana didelis rangovų skaičius, tačiau buvo pateikta tik po vieną pasiūlymą kiekvienam kontraktui.

Kontrakto Nr.1 du rangovai, įsigiję pirkimo dokumentus, sudarė bendros veiklos sutartį ir pateikė bendrą pasiūlymą darbams atlikti.

Kontraktui Nr. 2 pateiktame rangovo pasiūlymo subrangovų sąrašė buvo nurodytos dvi įmonės, kurios pačios buvo įsigijusios pirkimo dokumentus, tačiau tiesioginių pasiūlymų nepateikė (UAB „Kauno tiltai“ atliko 1,95 proc., o UAB „Kelda“ – 2,95 proc. darbų).

Kontraktui Nr. 3 pateiktame rangovo pasiūlymo subrangovų sąrašė buvo nurodyta viena įmonė, kuri pati buvo įsigijusi pirkimo dokumentus, tačiau tiesioginio pasiūlymo nepateikė (atliko 16,1 proc. darbų).

Mūsų vertinimu, AB „Kauno tiltai“ (kontraktas Nr. 2), UAB „Alkesta“ (kontraktas Nr. 3) ir UAB NCC Fegda (kontraktai Nr. 2 ir 3) nedalyvavimas konkursuose (nors vykdant Projektą UAB „Kauno tiltai“ ir UAB „Alkesta“ dalyvavo kaip subrangovai) galėjo sudaryti prielaidas

suformuoti nekonkurencingą kainą.

Be to, įvertinus tuos pačius darbus, atliktus generalinio rangovo ir subrangovo, nustatyta, kad subrangovai darbus atliko kur kas pigiau nei rangovas nurodė kiekių žiniaraščiuose (sutartyje). Nustatyta atvejų, kai subrangovas tuos pačius darbus atliko daugiau nei 30 proc. pigiau.

Išvada

Yra rizika, kad esant vienam dalyviui per viešojo pirkimo konkursą metu nebuvo tinkamų sąlygų LAKD pasirinkti ekonomiškai naudingiausią arba mažiausios kainos pasiūlymą.

LAKD komentaras

Kelių direkcija, organizuodama viešuosius pirkimus vadovaujasi Lietuvos Respublikos bei Europos Sąjungos teisės aktais ir siekia, kad atliekant pirkimo procedūras ir nustatant laimėtoją būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, skaidrumo principų, kaip tai numato Viešųjų pirkimų įstatymo [2002 m. gruodžio 3 d. Nr. IX-1217] (Žin., 2002; Nr. 118-5296) (toliau – VPĮ) 4 straipsnis bei būtų įgyvendintas pagrindinis pirkimų tikslas – sudaryta pirkimo sutartis, leidžianti racionaliai naudojant tam skirtas lėšas išigyti perkančiajai organizacijai (atlikti pirkimą įgaliojusiai perkančiajai organizacijai) reikalingų prekių, paslaugų ar darbų.

VPĮ 8 straipsnis nurodo, kad prekių ar paslaugų pirkimo vertė apskaičiuojama pagal Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Viešųjų pirkimų tarnyba) patvirtintą perkamų prekių ar paslaugų vertės nustatymo metodiką, o darbų – atsižvelgiant į visam objektui reikalingus darbus. Siekdama nustatyti pirkimo vertę perkančioji organizacija turi, inter alia, parengti perkamų prekių ar paslaugų technines specifikacijas ir nustatyti kiekius ar apimtis, numatyti perkamų darbų apimtis, remdamasi skaičiuojamosiomis kainomis, panašių pirkimų praktika, rinkos ir kitais tyrimais nustatyti numatomos (numatomų) sudaryti pirkimo sutarties (sutarčių) preliminarią vertę (Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. 1S-2 „Dėl Prekių ir paslaugų viešojo pirkimo vertės nustatymo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2003; Nr. 22-949). Skaičiavimuose priimtas kainų lygis ir taikomi bendrieji ekonominiai rodikliai atspindi rinkos būseną taip, kad apskaičiuota kaina būtų pakankama rangovų pardavimo savikainos ir veiklos sąnaudų kompensavimui bei ekonominės naudos gavimui, atliekant darbus normaliomis sąlygomis.

Kelių direkcijos skelbiamų viešųjų pirkimų kaina buvo nustatoma pagal žemiau nurodytus aktus bei kriterijus, kas atitinka VPĮ 8 straipsnyje bei metodikoje nurodytus reikalavimus:

1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 23 d. įsakymas Nr. 199 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2002 „Statinio projektavimas“ patvirtinimo (Žin., 2002, Nr. 54-2144);
2. Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos 1998 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. 7 „Dėl Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. 7-190);
3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. D1-708 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2005 „Statinio projektavimas“ patvirtinimo (Žin., 2005, Nr. 4-80);
4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-708 patvirtintomis Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijomis (Žin., 2005, Nr. 85-3185);
5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos skelbiamais kainynais ir normatyvais.

Pagal VPĮ nuostatas, perkančioji organizacija, gavusi pasiūlymus, privalo išsiaiškinti, ar tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti pirkimo sąlygas, turi teisę tikrinti kandidatų ir dalyvių techninį ir gamybinį pajėgumą, o taip pat pagal VPĮ 33 straipsnį, perkančioji organizacija pasiūlymus vertina remdamasi šiais kriterijais:

- a) ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo, kai pirkimo sutartį sudaro su dalyviu, pateikusiu perkančiajai organizacijai naudingiausią pasiūlymą, išrinktą pagal kriterijus, susijusius su pirkimo objektu (kokybė, kaina, techniniai privalumai, estetinės ir funkcinės charakteristikos, aplinkosaugos charakteristikos, eksploatavimo išlaidos, efektyvumas, garantinis aptarnavimas ir techninė pagalba, pristatymo data, pristatymo laikotarpis arba užbaigimo laikotarpis), arba
- b) mažiausios kainos.

VPĮ numato baigtinį sąrašą atvejų, kai perkančioji organizacija pasiūlymą gali atmesti:

- 1) pasiūlymą pateikęs dalyvis neatitinka pirkimo dokumentuose nustatytų minimalių kvalifikacijos reikalavimų;
- 2) pasiūlymas neatitinka pirkimo dokumentuose nustatytų reikalavimų;
- 3) visų dalyvių buvo pasiūlytos per didelės, perkančiajai organizacijai nepriimtinos kainos;
- 4) dalyvis pasiūlė labai mažą kainą.

Tai reiškia, kad Kelių direkcija negali atmesti pateikto pasiūlymo kitais nei nurodyta pagrindais, pvz. per didelės atskirų darbų kainos, jeigu pats pasiūlymas bendrai atitinka pirkimo reikalavimus.

Asmenų, dalyvavusių Kelių direkcijos skelbtuose viešuosiuose pirkimuose, pasiūlyta

kaina iš esmės nesiskyrė nuo prekių ar paslaugų pirkimo vertės, nurodytos pirkimo dokumentuose, apskaičiuotos pagal teisės aktų reikalaujamas metodikas ir buvo ekonomiškai pagrįsta. Atsižvelgiant į tai, Kelių direkcija, kaip perkančioji organizacija, neturėjo pagrindo atmesti pagal įstatyme nustatytus kriterijus geriausiai įvertinto tiekėjo pasiūlymo.

Pažymėtina, kad viešuosiuose pirkimuose nėra draudžiama naudotis subrangovų pajėgumais. Tokiu atveju, kai konkursui pasiūlymą pateikia ir konkurse dalyvauja generalinis rangovas, o ne subrangovas, kaina darbams, perkamiems konkurso būdu, yra laikoma ta kaina, kurią kartu su pasiūlymu pateikia generalinis rangovas, o ne jų subrangovai, kurie gali atlikti tik dalį darbų. Vadovaujantis viešuosius pirkimus reglamentuojančiais teisės aktais bei pirkimo dokumentais generalinis rangovas privalo pateikti tik informaciją apie numatomus subrangovus, nurodant numatomų atlikti darbų dalį (pinigine bei procentine išraiška). Kelių direkcija nereikalauja ir nėra įpareigota reikalauti iš generalinio rangovo informacijos apie subrangovo atliekamų darbų įkainius. Šiuo atveju svarbu ir tai, kad perkančioji organizacija neturi teisės skaidyti pirkimo vertės į dalis ir todėl yra vertinama bendra prekių ar paslaugų kaina.

(4) Vidutinės svarbos pastebėjimas

VPI 32 str. 4 d. 2 p. nurodyta, kad kandidato ar dalyvio techninio pajėgumo, įgūdžių, veiklos efektyvumo, patirties ir patikimumo bei keliamų reikalavimų atitikčiai įrodyti perkančioji organizacija gali reikalauti pateikti per pastaruosius 5 metus atliktų darbų sąrašą kartu su užsakovų pažymomis, kad svarbiausi darbai buvo atlikti tinkamai; pažymose turi būti nurodyta darbų atlikimo vertė, data ir vieta, be to, ar jie buvo atlikti pagal galiojančių normatyvinių dokumentų, reglamentuojančių darbų atlikimą, reikalavimus ir tinkamai užbaigti. Audito metu nustatyta, jog Instrukcijų rangovams 3.1.1 ir 3.1.2 punktuose pateiktas reikalavimas, kad tiekėjas ne mažiau kaip 5 metus turi būti dirbęs generaliniu rangovu.

Šis reikalavimas neatitinka minėtos VPI nuostatos, tokio reikalavimo nėra ir Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo rekomendacijose. TID duomenimis, generalinio rangovo 5 metų patirtis (kartu su kitais kvalifikaciniais reikalavimais) atspindi įmonės tinkamumą (pajėgumą, įgūdžius, veiklos efektyvumą ir patikimumą) įvykdyti sutartinius įsipareigojimus.

Išvada

Yra rizika, kad Instrukcijų rangovams 3.1.1 ir 3.1.2 p. pateiktas reikalavimas galėjo riboti įmonių, kurios buvo dirbusios generaliniu rangovu mažiau nei 5 metus, dalyvavimą LAKD rengiamuose konkursuose.

LAKD komentaras

Kelių direkcijos taikyti kvalifikaciniai reikalavimai yra nuoseklūs, neprieštaraujantys Lietuvos Respublikos bei Europos Sąjungos teisės aktams, paremti gera praktika ir neturi diskriminacijos požymių, nes buvo taikomi vienodai visiems rangovams be išimties. Kelių direkcija, organizuodama viešuosius pirkimus, nepažeidė Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003 m. spalio 20 d. įsakymu Nr. 1S-100 „Dėl tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 103-4623) patvirtintų Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinių rekomendacijų (toliau – Rekomendacijos). Rekomendacijų III dalies 12 punkte yra nustatyta, kad „perkančioji organizacija neįpareigojama nustatyti pirkimo dokumentuose visų šiose rekomendacijose pateiktų kvalifikacinių kriterijų ir jų vertinti kiekvieno pirkimo atveju, atsižvelgdama į pirkimo vertę, pirkimo objekto sudėtingumą ir specifiką, ji pasirenka tuos kriterijus, kurie, jos nuomone, yra svarbūs“, o 13 punkte nustatyta, kad „perkančioji organizacija, nusprendusi pirkimo dokumentuose nustatyti kitokius kvalifikacinius kriterijus, negu nurodyti šiose rekomendacijose, arba nustatyti aukštesnes jų reikšmes, turi būti įsitikinusi, kad toks sprendimas yra pagrįstas“. Kitaip tariant, toks kvalifikacinis reikalavimas Rekomendacijų nėra draudžiamas.

Lietuvos apeliacinis teismas 2008 m. gegužės 6 d. (civilinė byla 2A-301/2008) nutartyje pažymėjo, kad „įstatymas suteikia teisę ir pareigą perkančiajai organizacijai pačiai nustatyti minimalius kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimus, kuriuos perkančioji organizacija privalo nustatyti tokiu būdu, kuris, jos nuomone, labiausiai tikėtinai leistų gauti kokybiškas paslaugas/prekes, tačiau šią įstatyminę nuostatą ji privalo realizuoti tik tokiu būdu, kad nebūtų pažeidžiamos kitos teisės aktų normos.

(5) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Kontrakto Nr. 1 pirkimo dokumentų 3.1.4, 3.2.3, 3.2.6 I tomo punkte nurodyto reikalavimo, kad generalinis rangovas savo jėgomis turi atlikti ne mažiau kaip 70 proc. darbų, atsakingas partneris savo jėgomis – ne mažiau kaip 50 proc. darbų, o kiekvienas kitas partneris savo jėgomis – ne mažiau kaip 25 proc. darbų, nenustato nei VPI, nei TKR.

Toks pat reikalavimas, su tam tikru procentinio dydžio pakeitimu, yra keliamas ir kontraktuose Nr. 2 ir 3 (3 lentelė). Nors kontrakto Nr. 1 sutarties vertė yra didesnė nei kontrakto Nr. 2, tačiau kontrakto Nr. 2 reikalavimai dėl darbų atlikimo savo jėgomis yra griežtesni.

Kontraktų Nr. 2 ir 3 pirkimo dokumentų 3.3 punkte nurodytas reikalavimas, kad subranga neviršytų 20 proc. nėra pagrįstas nei TKR, nei VPI reikalavimais. Kontrakte Nr. 1 toks

reikalavimas net nepateiktas.

3 lentelė. Darbų atlikimo procentai

Eil. Nr.	Reikšmė	Kontraktas Nr. 1	Kontraktas Nr. 2	Kontraktas Nr. 3
1.	Generalinis rangovas (%)	70	80	80
2.	Susivienijusių asmenų grupė (%)	75	80	80
2.1	Atsakingas partneris (%)	50	60	60
2.2	Kitas partneris (%)	25	20	20
3.	Kontrakto vertė be PVM (Lt)	23 775 699	19 578 899	24 476 158

Šaltinis - Valstybės kontrolė

Tiek 2004/18/EB Direktyvos 25 straipsnis, tiek VPI (galiojęs 2004-07-07 – 2006-01-31) 32 str. 4 d. 5 punktas ir 48 str. 2 d. h) punktas leidžia Perkančiajai organizacijai tik paprašyti viešųjų pirkimų konkurso dalyvį pateikti informaciją apie subrangovus ir darbų dalį, kurią jis galimai ketina perduoti vykdyti pagal subrangos sutartis, tačiau nenumato galimybės konkurso sąlygose nustatyti reikalavimą dėl konkrečių subrangos dalių. Šios nuostatos skirtos užtikrinti sutarčių įgyvendinimo skaidrumą. Be to, 2004/18/EB Direktyvos 25 straipsnyje pabrėžiama, kad konkurso dalyvio nurodytas subrangos mastas nesumažina jo atsakomybės dėl viešųjų pirkimų sutarties įgyvendinimo.

Dalyvio pasiūlymas negali būti atmestas dėl jame nurodyto didesnio subrangos masto, nei nustatyta viešųjų pirkimų dokumentų reikalavimuose, jei dalyvis pateikė pakankamai įrodymų, kad darbai bus įgyvendinti tinkamai ir laiku. Nepagrįstas subrangos masto ribojimas konkurso dalyvių gali būti suprastas kaip diskriminacinis reikalavimas.

Audito metu rangovai ir subrangovai LR valstybės kontrolei nepateikė visų subrangos sutarčių.

Išvados

Reikalavimai kontraktuose darbams atlikti generaliniam rangovui, atsakingam partneriui arba kiekvienam kitam partneriui bei Reikalavimas dėl subrangos masto yra nenuoseklūs, nepakankamai pagrįsti.

Yra rizika, kad pirkimo dokumentuose nurodyti reikalavimai galėjo turėti diskriminacinį poveikį.

LAKD komentaras

Kelių direkcijos taikyti kvalifikaciniai reikalavimai yra nuoseklūs, neprieštaraujantys Lietuvos Respublikos bei Europos Sąjungos teisės aktams, paremti gera praktika ir neturi diskriminacijos požymių, nes buvo taikomi vienodai visiems rangovams be išimties. Projekto objektai yra sudėtingų konstrukcijų ir sudėtingų technologijų statiniai (magistraliniai keliai), kurie priskiriami ypatingų statinių kategorijos sąrašui (STR 1.01.06:2002). Subrangos mastas nustatytas,

vadovaujantis ISPA laikotarpio įgyvendintų projektų gera praktika bei Europos Komisijos delegacijos rekomendacijomis (Europos Komisijos delegacijos 2002 m. sausio 21 d. raštas Nr. 02/3/01/CR), pateiktomis ISPA projektų įgyvendinimo metu.

(6) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Kontrakto Nr. 1 pirkimo dokumentų I tomo 3.1.6 punkte nurodyto reikalavimo, kad generalinis rangovas, atsakingas partneris ir kiekvienas kitas partneris pateiktų duomenis, kad gali pasinaudoti kredito linijomis ar kitomis ir finansinėmis lėšomis, ne mažesnėmis kaip 1,8 mln. Lt, nenustato nei VPĮ, nei TKR. Kontrakto Nr. 1 pirkimo dokumentų I tomo 3.2.3 punkte reikalaujama, kad atsakingas partneris turi tenkinti tik 50 proc. reikalavimą dėl pasinaudojimo kredito linijomis ar kitomis ir finansinėmis lėšomis, tuo tarpu kontraktuose Nr. 2 (I tomo 3.1.6 p.) ir Nr. 3 (I tomo 3.1.6 p.) reikalaujama, kad atsakingas partneris tenkintų 100 proc. reikalavimo dėl pasinaudojimo kredito linijomis ar kitomis ir finansinėmis lėšomis. Nors kontrakto Nr. 1 sutarties vertė yra didesnė nei kontrakto Nr. 2, kontrakto Nr. 2 reikalavimai dėl pasinaudojimo kredito linijomis ar kitomis ir finansinėmis lėšomis yra griežtesni.

4 lentelė. Reikalavimai dėl kredito linijos generaliniam rangovui

Eil. Nr.	Reikšmė	Kontraktas Nr. 1	Kontraktas Nr. 2	Kontraktas Nr. 3
1.	Kontrakto trukmė mėnesiais	19 mėn.	8 mėn.	10 mėn.
2.	Kontrakto trukmė po pakeitimo mėnesiais	-	15 mėn.	18 mėn.
3.	Reikalavimas dėl kredito linijos gen. rangovui	1,8 mln. Lt	2 mln. Lt	2,4 mln. Lt
4.	Reikalavimas dėl kredito linijos atsakingam partneriui	50 proc. gen. rangovui keliamo reikalavimo	100 proc. gen. rangovui keliamo reikalavimo	100 proc. gen. rangovui keliamo reikalavimo
5.	Kontrakto vertė be PVM (Lt)	23 775 699	19 578 899	24 476 158

Šaltinis – Valstybės kontrolė

LAKD parengtuose pirkimo dokumentuose rangovui keliami reikalavimai neatitinka rekomenduojamų vertinimo kriterijų, nurodytų tiekėjų kvalifikacijos vertinimo rekomendacijose.

TKR 18.2 str. nurodoma, kad rekomenduotinas rangovo vertinimo kriterijus yra per 3 finansinius metus įvykdyta 1 sutartis, kurios vertė turi būti ne mažesnė kaip 0,7 pirkimo objekto vertės. Audito metu nustatyta, kad kontrakto Nr. 1 pirkimo dokumentų I tomo 3.1.5 punkte reikalaujama, kad rangovas per 5 metus būtų atlikęs 3 sutartis, kurių kiekvienos vertė ne mažesnė kaip 16,6 mln. Lt¹. Toks pat reikalavimas, su tam tikrais pakeitimais taikomas ir atsakingam partneriui bei kiekvienam kitam partneriui.

¹ Sutarties suma apskaičiuota skaičiuojamąją kainą be PVM padauginus iš 0,7 koeficiento, kuris numatytas TKR 18.2 str., t. y. 23 775 698 Lt * 0,7 = 16 642 988 Lt, suapvalinus 16,6 mln. Lt.

5 lentelė. 1, 2 ir 3 kontraktų pirkimo dokumentų reikalavimų palyginimas

Eil. Nr.	Reikšmė	Kontraktas Nr. 1	Kontraktas Nr. 2	Kontraktas Nr. 3
1.	Sutarties vertė	16,6 mln. Lt	13,7 mln. Lt	17,1 mln. Lt
2.	Sutarčių kiekis	3	1	1
3.	Laikotarpis, per kurį sutartys turėjo būti įgyvendintos	5 metai	3 metai	3 metai
	Kontrakto vertė be PVM (Lt)	23 775 699	19 578 899	24 476 158

Šaltinis – Valstybės kontrolė

TKR 21.1.1 str. rekomenduoja, kad rangovas privalo pateikti duomenis apie paskutinių 3 metų apyvartą, o vidutinė metinė bendroji apyvarta turi būti 1,5 karto didesnė nei pirkimo objektas. Audito metu nustatyta, kad kontrakto Nr. 1 atveju paskutinė vidutinė trejų metų apyvarta lygi projekto vertei, t. y. koeficientas lygus 1 (23 775698 Lt = 23,8 mln. Lt), kontrakte Nr. 2 paskutinė vidutinė trejų metų apyvarta lygi projekto vertei, t. y. koeficientas lygus 1 (19,6 Lt = 19,6 mln. Lt), kontrakto Nr. 3 atveju paskutinė vidutinė trejų metų apyvarta lygi projekto vertei, t. y. koeficientas lygus 1 (24,5 Lt = 24,5 mln. Lt).

6 lentelė. Apyvartos reikalavimų pirkimo dokumentuose palyginimas su TKR rekomendacijomis

Eil. Nr.	Reikšmė	Kontraktas Nr. 1	Kontraktas Nr. 2	Kontraktas Nr. 3
1.	Projekto vertė be PVM (Lt) ²	23,8 mln.	19,6 mln.	24,5 mln.
2.	Apyvartos reikalavimas pirkimo dokumentuose (Lt)	23,8 mln.	19,6 mln.	24,5 mln.
3.	Apyvarta apskaičiuota pagal TKR rekomendacijas (Lt)	35,7 mln.	29,4 mln.	36,75 mln.
	Skirtumas (3-2) (Lt)	11,9 mln.	9,8 mln.	12,25 mln.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Palyginus kontrakto Nr. 1 pirkimo dokumentus su kitų kontraktų pirkimo dokumentais, nustatyta, kad nurodytas reikalavimas dėl įvykdytų sutarčių yra nepagrįstai padidintas, nes kontrakto Nr. 3 vertė yra didesnė, tačiau reikalaujama, kad viena sutartis būtų įvykdyta per trejus metus.

Išvados

Reikalavimas dėl pasinaudojimo kredito linijomis ar kitomis ir finansinėmis lėšomis dėl metinės apyvartos yra nenuoseklus ir nepakankamai pagrįstas.

Yra rizika, kad pirkimo dokumentuose nurodyti reikalavimai galėjo turėti diskriminacinį poveikį.

² Projekto vertės apskaičiuotos remiantis LAKD pateikta skaičiuojamąja kaina (padauginta iš 1,06 pabrangimo koeficiento), iš kurios buvo atimtas PVM ir pridėtos išlaidos nenumatytiems atvejams.

LAKD komentaras

Kelių direkcijos taikyti kvalifikaciniai reikalavimai yra nuoseklūs, neprieštaraujantys Lietuvos Respublikos bei Europos Sąjungos teisės aktams, paremti gera praktika ir neturi diskriminacijos požymių, nes buvo taikomi vienodai visiems rangovams be išimties. Reikalavimas turėti tam tikro dydžio kredito liniją yra parinktas pagal ISPA laikotarpio viešųjų pirkimų praktiką. Rangovas turi turėti galimybę gauti kredito liniją tam, kad užtikrintų sklandų pinigų srautų judėjimą kontrakto įgyvendinimo metu. Kredito linijos dydis nėra tiksliai reglamentuotas. Iš praktikos kredito linijos dydis yra apytikriai 5-10% pirkimo objekto vertės ir priklauso nuo sutarties trukmės bei prognozuojamos vidutinės vieno mėnesio atliktų darbų vertės. Be to, Rekomendacijų III dalies 12 punkte yra nustatyta, kad „perkančioji organizacija neįpareigojama nustatyti pirkimo dokumentuose visų šiose rekomendacijose pateiktų kvalifikacinių kriterijų ir jų vertinti kiekvieno pirkimo atveju, atsižvelgdama į pirkimo vertę, pirkimo objekto sudėtingumą ir specifiką, ji pasirenka tuos kriterijus, kurie, jos nuomone, yra svarbūs“, o 13 punkte nustatyta, kad „perkančioji organizacija, nusprendusi pirkimo dokumentuose nustatyti kitokius kvalifikacinius kriterijus, negu nurodyti šiose rekomendacijose, arba nustatyti aukštesnes jų reikšmes, turi būti įsitikinusi, kad toks sprendimas yra pagrįstas.

(7) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinių rekomendacijų³ 18 straipsnyje nurodyta, kad kriterijus, apibūdinantis kandidatų ir dalyvių techninį ir profesinį pajėgumą, yra tiekėjų patirtis, t. y. tiekėjo per pastaruosius trejus finansinius metus arba per laiką nuo tiekėjo registravimo dienos (jeigu tiekėjas vykdė veiklą mažiau nei trejus finansinius metus) įvykdytų panašių sutarčių (sutarčių, kurių dalykas ir įvykdymo sąlygos panašios), kurių kiekvienos vertė, įskaitant ir subrangovų atliktus darbus, yra ne mažesnė kaip 0,7 pirkimo objekto vertės, skaičius. Kontrakto Nr. 1 (Sutarties Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D01) pirkimo dokumentų I tomo 3.2.2 punkte nurodyta, kad vienas iš kvalifikacinių reikalavimų, kuriuos turi tenkinti bendrai veiklai susivienijusių asmenų grupės atsakingasis partneris, yra tas, kad jis per pastaruosius penkerius metus turi būti atlikęs darbų pagal tris projektus, kurių kiekvieno vertė ne mažesnė kaip 8,3 mln. Lt ir kurie savo pobūdžiu ir sudėtingumu yra panašūs į pirkimo objektą (kuriems priskirtinas kodas 45.23.10). Audito metu nustatyta, kad svarbiausių įvykdytų ir tebevykdomų projektų sąrašė, kurį pasiūlyme 2004-10-11 pateikė UAB „Lemminkainen Lietuva“, nurodoma, kad viena iš trijų įvykdytų ar tebevykdomų projektų yra VĮ „Tarptautinio Vilniaus oro uosto“ kilimo ir tūpimo tako rekonstrukcija (Pasiūlymas kontraktui Nr. 1, 176 p., lietuvių kalba), lentelės dalyje

³ Žin., 2003, Nr. 103-4623; 2004, Nr. 63-2285, galiojo iki 2007 m. birželio 8 d.

„Kodas 45.23.10 (taip/ne)“ pažymėta „Taip“. Tačiau, vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-02-26 įsakymu „Dėl pirkimo objektų kodų sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 22-950), šis projektas priskirtinas ne kodui 45.23.10, o 45.23.14 „Kilimo ir tūpimo takų rekonstrukcija ar remontas“.

Atliekant rangovo pasiūlymo vertinimą, LAKD neturėjo įrodymų, kad kilimo ir tūpimo tako rekonstrukcija yra tapati kelio rekonstrukcijai.

Šio audito metu LAKD pateikė dvi ekspertų (Vilniaus Gedimino technikos universiteto Kelių katedros vedėjo ir LAKD Kelių skyriaus vedėjo) išvadas^{4, 5}, kuriose nurodoma, kad kilimo ir tūpimo tako rekonstrukcija yra tapati kelio rekonstrukcijai ir darbai yra panašaus pobūdžio į šio Projekto darbus.

Išvados

Atliekant rangovo pasiūlymo vertinimą, LAKD neturėjo įrodymų, kad kilimo ir tūpimo tako rekonstrukcija yra panaši į kelio rekonstrukcijai.

TID nenustatė, kad pasiūlymų vertinimo procedūra atlikta neturint pakankamų įrodymų.

LAKD komentaras

2008 m. gruodžio 23 d. įvykusio pasitarimo metu Valstybės kontrolei buvo pateiktos 2 nepriklausomų ekspertų išvados, kurios įrodo, kad Kelių direkcijos viešojo pirkimo komisijos priimtas sprendimas buvo teisingas. Pasiūlymų vertinimo metu jokių papildomų įrodymų ir nereikėjo, nes Viešojo pirkimo komisijos darbe dalyvavo kvalifikuoti savo srities specialistai.

(8) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Kontrakto Nr. 1, 2 ir 3 pirkimo dokumentų I tomo 4.1.15 punkte nurodytas reikalavimas, kad rangovas pateikia techninių galimybių aprašymą, išvardydamas turimus įrengimus ir mechanizmus, reikalingus darbams atlikti, nurodomas kiekvienos mašinos naudojimo ir sukomplektavimo laikas, tipas, numeris, galingumas, šalis gamintoja, markė, gamybos metai ir techninė būklė. Jeigu mechanizmą numatoma nuomoti, turi būti papildomai nurodyta nuomojanti organizacija ir pateiktos nuomos sutarčių ar ketinimų protokolų kopijos. Audito metu nustatyta, kad rangovai savo pateiktuose technikos sąrašuose kontraktams Nr. 1, 2 ir 3 nenurodė kiekvienos mašinos naudojimo ir sukomplektavimo laiko.

Kontraktų Nr. 1, 2 ir 3 pirkimo dokumentų I tomo D priede „Medžiagų šaltiniai“

⁴ Vilniaus Gedimino technikos universiteto Kelių katedros 2008-12-11 raštas Nr. 1-12-431 „Dėl išvadų“.

⁵ LAKD Kelių skyriaus vedėjo 2008-12-04 išvada.

nurodoma, kad turi būti pateikta pagrindinių medžiagų, kurios bus naudojamos vykdant darbus, gavimo šaltiniai ir šalis gamintoja, taip pat šių medžiagų tiekimo ir saugojimo šalia objekto ar statybos aikštelėje visi ypatingi planai ir informacija apie numatomas arba esamas bazes Lietuvoje, nurodant jų dislokacijos vietą. Audito metu nustatyta, kad kontraktų Nr. 1, 2 ir 3 Pasiūlymų D prieduose, nors reikalaujama, nėra pateiktų pagrindinių medžiagų saugojimo šalia objekto ar statybos aikštelėje visų ypatingų planų.

Išvada

Viešojo pirkimo konkursui buvo pateikti ir priimti pasiūlymai, kurie neatitiko pirkimo dokumentų reikalavimų.

(9) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Kontrakto Nr. 1 pirkimo dokumentų I tomo 17.4 punkte nurodoma, kad rangovo pasiūlyme neturi būti pakeitimų, praleidimų arba prierasų, išskyrus klaidų ištaisymus. Bet kokia pataisa turi būti patvirtinta pasiūlymą pasirašiusio asmens parašu ir antspaudu.

Audito metu nustatyta, kad rangovo pasiūlymo kontraktui Nr. 1 I tome nurodyta 28 334 698 Lt suma atitinka sumas, nurodytas Darbų kiekių sąrašų santraukose. Tačiau Pasiūlymo kontraktui Nr. 1 Darbų kiekių sąrašų Pagrindinėje santraukoje yra ištaisyta eilutė, kurioje nurodoma, iš kokių sąrašo punktų apskaičiuota pasiūlymo suma.

Ši pataisa rangovo neantspauduota ir nepasirašyta (Pasiūlymo Darbų kiekių sąrašai, 95–96 psl.).

Išvados

Pataisa atlikta nesilaikant pirkimo dokumentų reikalavimų.

TID nenustatė, kad pasiūlymų vertinimo procedūra atlikta netinkamai.

(10) Nedidelės svarbos pastebėjimas

Audito metu nustatyta, kad kontraktų Nr. 1, 2 ir 3 pirkimo dokumentų I tomo III dalies „Pasiūlymų paruošimas“ 15 punkte „Kalba“ rangovams nurodytas reikalavimas pasiūlymus, su pasiūlymais susijusią korespondenciją ir dokumentus pateikti lietuvių ir anglų kalbomis. Pagrįsto reikalavimo teikti informaciją ir anglų kalba LAKD nepateikė. Papildomas reikalavimas pirkimo dokumentus pateikti ir anglų kalba galėjo sumažinti konkurenciją Lietuvos rinkoje.

Išvada

Yra rizika, kad dėl pirkimo dokumentuose nustatytos sąlygos pasiūlymus, su pasiūlymais susijusią korespondenciją ir dokumentus pateikti ir anglų kalba galėjo sumažėti konkurencija Lietuvos rinkoje.

(11) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Audito metu nustatyta, kad Projekto kontrakto Nr. 1 (Sutarties Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-DS01, LAKD sutarties Nr. 8871063/2004/16/18) pirkimo dokumentų III tomo „Techninės specifikacijos“ I dalies „Bendroji informacija“ 3.1.3 punkte „Krovininio transporto rodiklis ruožui 15,55 – 22,58 km“ apskaičiuotas klaidingai – perskaičiavus vietoj nurodyto rodiklio „590 automobilių per parą“ turi būti „650 automobilių per parą“.

Išvados

Kontrakto Nr. 1 pirkimo dokumentuose yra aritmetinių klaidų.

TID pirkimo dokumentų tikrinimo metu šių klaidų nenustatė.

(12) Vidutinės svarbos pastebėjimas

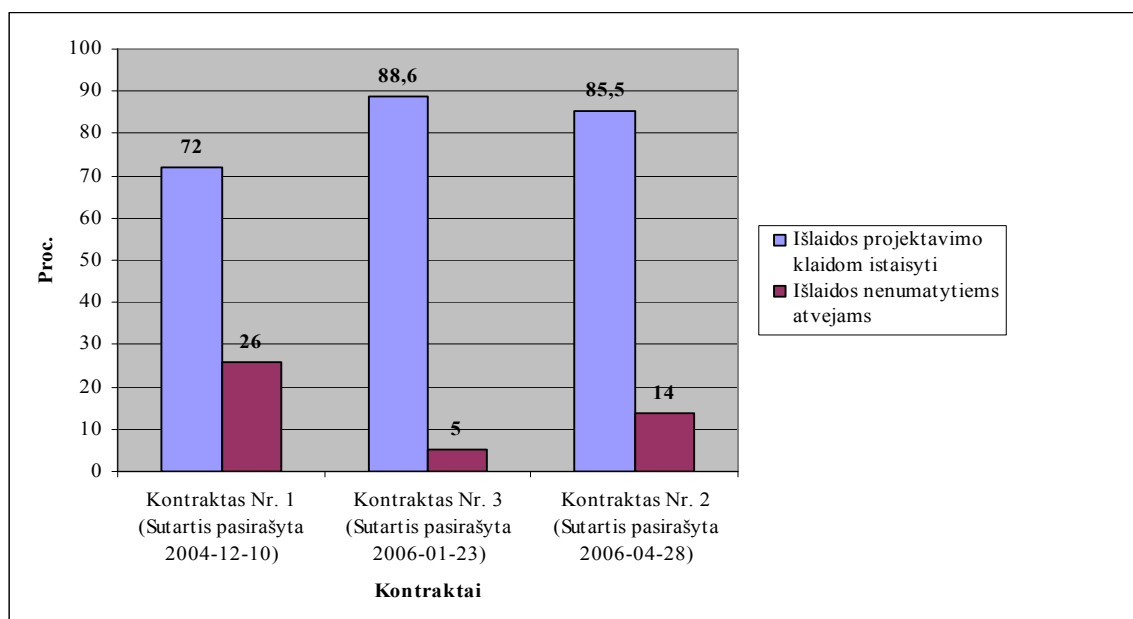
Audito metu nustatyta:

1. Techninis prižiūrėtojas Techninės priežiūros galutinėje ataskaitoje yra nurodęs, kad techninė projektų apžvalga neatliekama arba atliekama labai prastai. Ši apžvalga atliekama norint išvengti pasikartojančių UAB „Kelprojekto“ projektavimo klaidų (Techninės priežiūros galutinė ataskaita, 47 p.). Klaidų mastą Projekte rodo tai, kaip pasiskirstė lėšos nenumatytiems atvejams (7 lentelė).

7 lentelė. Išlaidų nenumatytiems darbams ir projektavimo klaidoms palyginimas

Eil. Nr.	Reikšmė	Kontraktas Nr. 1	Kontraktas Nr. 2	Kontraktas Nr. 3
1.	Išlaidos projektavimo klaidoms ištaisyti (%)	72	85,5	88,6
2.	Išlaidos nenumatytiems atvejams (%)	26	14	5

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2. Nustatyta, kad kontrakto Nr. 1, 2 ir 3 pirkimo dokumentų I tome nurodyti pagrindiniai darbų kiekiai neatitinka kiekių, nurodytų IV tomo darbų kiekių sąrašuose.

3. Nustatyta atveju, kai kontraktų Nr. 2 ir 3 V tomo kiekių sąrašuose kartojasi tos pačios darbų pozicijos ir kiekiai. Kontrakto Nr. 2 pirkimo dokumentų V tomo kiekių sąrašuose kartojasi darbų kiekiai, nurodyti pozicijose Nr. 2.79, 2.80 ir 2.115, 2.116. ir kontrakto Nr. 3 pirkimo dokumentų darbų kiekių sąrašų pozicijose Nr. 2.118 ir 2.119. (8 lentelė).

8 lentelė. Pasikartojančios darbų pozicijos pirkimo dokumentuose

Kelio ruožas	Nr.	Punkto Nr.	Darbų pavadinimas	Vnt.	Kiekis	Vnt. kaina	Suma EUR
57,3–74,2	2.79.	1.16-181	Asfaltbetonio dangos 40 mm storio apatinio sluoksnio įrengimas (0/16-A su 20 % trupinto asfaltbetonio)	m ²	137.207	5,89	808.149,23
57,3–74,2	2.80.	1.16-181	Asfaltbetonio dangos 40 mm storio apatinio sluoksnio įrengimas (0/16-A su 20 % trupinto asfaltbetonio)	m ²	137.207	5,89	808.149,23
57,3–74,2	2.115.	1.16-181	Asfaltbetonio dangos 40 mm storio apatinio sluoksnio įrengimas (0/16-A su 20% trupinto asfaltbetonio)	m ²	1.968	5,89	11.591,52
57,3–74,2	2.116.	1.16-181	Asfaltbetonio dangos 40 mm storio apatinio sluoksnio įrengimas (0/16-A su 20% trupinto asfaltbetonio)	m ²	1.968	5,89	11.591,52
98,51-114,21	2.118.	1.16-181	Asfaltbetonio dangos 40 mm storio apatinio sluoksnio įrengimas (0/16-A, pridedant trupinto asfaltbetonio)	m ²	129.488	4,89	633.196
98,51-114,21	2.119.	1.16-181	Asfaltbetonio dangos 40 mm storio apatinio sluoksnio įrengimas (0/16-A, pridedant trupinto asfaltbetonio)	m ²	129.488	4,89	633.196
Pasikartojančių pozicijų vertė (2.79., 2.115. 2.118.)							1.452.936,75

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Pirkimo dokumentuose nebuvo numatyta 57,3–74,2 ir 98,51-114,21 km įrengti asfaltbetonio 0/22C dangos, nors Paraiškoje paramai gauti 63-me puslapyje pateiktoje tipinio kelio (41,2-57,3 km) skerspjūvio schemoje (žr. 4 priedą) numatyta įrengti 6 mm storio asfaltbetonio 0/22C dangą ir 5 mm storio asfaltbetonio 0/16-A dangą.

Vykdamat darbus pagal projekte numatytus sprendinius 57,3–74,2 ir 98,51–114,21 km ruožuose turėjo būti įrengta 8 mm storio asfaltbetonio 0/16-A danga, tačiau buvo atlikti pakeitimai, nes suprojektuota kelio danga be asfaltbetonio 0/22C sluoksnio neatitiko keliamų reikalavimų. Atliktų pakeitimų vertė 1 981 902,73 EUR (9 lentelė).

9 lentelė. Atlikti darbų pakeitimai

Kelio ruožas	Darbų pakeitimo aktas	Darbų pavadinimas	Vnt.	Kiekis	Kaina	Suma EUR
1	2	3	4	5	6	5*6=7
Ruožas 57,3-74,2	2008-10-24 Darbų pakeitimo aktas Nr. 11	Asfaltbetonio dangos 60 mm storio pagrindo sluoksnio įrengimas (0/22-C)	m ²	137 207	8,23	112 9213,61

Ruožas 57,3-74,2	2008-10-24 Darbų pakeitimo aktas Nr. 11	Asfaltbetonio dangos 60 mm storio pagrindo sluoksnio įrengimas (0/22-C)	m ²	1 968	8,23	16 196,64
Ruožas 98,56-114,2	2008-08-25 Darbų pakeitimo aktas Nr. 5	60 mm storio asfaltbetonio pagrindo sluoksnio įrengimas iš C markės mišinio (pridedant trupinto asfaltbetonio)	m ²	129 488	6,46	836 492,48
Iš viso:						1 981 902,73
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

Atlikus pakeitimus dėl klaidingų projektinių sprendinių, patirtų nenumatytų išlaidų suma padidėjo 528 965,98 EUR.

Išvada

Kontraktų Nr. 1, 2 ir 3 projektai parengti netinkamai. LAKD nesiėmė veiksmų išlaidoms, patirtoms dėl projektavimo klaidų, išieškoti.

(13) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Pirkimo dokumentų I tome nurodoma, kad LAKD atmes pasiūlymus, jei rangovai siūlys per dideles (nepriimtinas) kainas. Kontrakto Nr. 1, 2 ir 3 pirkimo dokumentuose nebuvo nustatyta per didelės (nepriimtinos) kainos riba, todėl, mūsų nuomone, konkurso sąlygos nebuvo pakankamai aiškios (skaidrios).

LAKD procedūrų vadovo Sanglaudos projektams vykdyti 5.8 skyriuje „Pasiūlymų vertinimas ir palyginimas“ nurodyta, kad „LAKD pasiūlymą turi atmesti, jeigu visų dalyvių buvo pasiūlytos per didelės, LAKD nepriimtinos kainos“.

Išvada

Nei LAKD pirkimo dokumentuose, nei LAKD Europos Sąjungos bendrai finansuojamų projektų vykdytojo procedūrų vadove nėra nustatyta per didelės (nepriimtinos) kainos riba.

Rekomendacija

LAKD papildyti per didelės (nepriimtinos) kainos riba LAKD Europos Sąjungos bendrai finansuojamų projektų vykdytojo procedūrų vadovą.

(14) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Viešųjų pirkimų įstatymo⁶ 20 str. 3 d. nurodoma, kad pirkimo dokumentų sudėtinė dalis yra išankstinis skelbimas apie numatomus pirkimus ir skelbimas apie pirkimą. Perkančioji organizacija skelbimuose esančios informacijos vėliau papildomai gali neteikti, išskyrus atvejį, kai jos paprašo tiekėjai. Vadovaujantis šiuo straipsniu pirkimo dokumentuose nurodyta

informacija neturėtų skirtis nuo pateiktos viešojo pirkimo skelbime.

Audito metu nustatyta, kad pagrindinė informacija, pateikta „Valstybės žiniuose“ ir „Official Journal“ skelbimuose apie viešąjį pirkimą kontraktų Nr. 2 ir 3 darbams atlikti atitinka informaciją, pateiktą pirkimo dokumentuose, išskyrus informaciją dėl 10 proc. užtikrinimo pateikimo, kuris pagal pirkimo dokumentų 26.2 punktą pateikiamas nuo visos pasiūlymo sumos, o skelbimuose nurodoma, kad nuo pasiūlymo sumos be PVM.

VPI 18 str. 2 punkte nurodoma: jeigu tiekėjas, kuriam buvo pasiūlyta sudaryti pirkimo sutartį, raštu atsisako ją sudaryti arba nepateikia pirkimo dokumentuose nustatyto pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimo, laikoma, kad jis atsisakė sudaryti pirkimo sutartį.

Audito metu nustatyta, kad sudarant kontrakto Nr. 1 rangos sutartį tarp LAKD ir UAB „Lemminkainen Lietuva“ bei UAB „NCC Fegda“ 28 334 698 Lt vertės darbams atlikti buvo pateikta 2 401 246 Lt Sutarties įvykdymo garantija Nr. 20040514(5), kuri yra tik 10 proc. pasiūlymo kainos be PVM. Pirkimo dokumentų I tomo 26.2 punkte (2004-09-08 „Official Journal“ ir 2004-09-01 „Valstybės žinių“ priedo „Informaciniai pranešimai“ Nr. 66 skelbime apie viešąjį pirkimą) nurodoma, kad pateikiamas sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti lygus 10 proc. nuo visos sutarties sumos, įskaičiuojant PVM.

Sudarant rangos sutartį kontrakto Nr. 2 darbams atlikti už 26 158 645,06 Lt sumą, UAB „Lemminkainen Lietuva“ ir UAB „Alkesta“ pateikė Sutarties įvykdymo garantiją Nr. 20040514(14) už 2 615 865 Lt sumą, t. y. 10 proc. visos sumos. Pirkimo dokumentų I tomo 26.2 punkte nurodoma, kad pateikiamas sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti lygus 10 proc. visos sutarties sumos, o viešojo pirkimo skelbimuose, paskelbtuose 2005-12-07 „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ Nr. 95 ir 2005-12-03 „Official Journal“ nurodoma, kad užtikrinimas pateikiamas nuo sumos be PVM.

Sudarant rangos sutartį kontrakto Nr. 3 darbams atlikti už 30 771 091 Lt sumą, UAB „Kauno tiltai“ pateikė Sutarties įvykdymo laidavimą Nr. 09-00251 už 2 607 720 Lt sumą, t. y. 10 proc. pasiūlymo kainos be PVM. Pirkimo dokumentų I tomo 26.3 punkte nurodoma, kad pateikiamas sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti lygus 10 proc. visos sutarties sumos, o viešojo pirkimo skelbimuose, paskelbtuose 2005-11-04 „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ Nr. 86 ir 2005-11-09 „Official Journal“ nurodoma, kad finansinis užtikrinimas pateikiamas nuo sumos be PVM.

10 lentelė. Pateikti sutarties užtikrinimai

Eil. Nr.	Reikšmė	Kontraktas Nr. 1	Kontraktas Nr. 2	Kontraktas Nr. 3
1.	Sutarties užtikrinimo suma pagal pirkimo dokumentų 26.3 punktą (Lt)	2 833 470	2 615 865	3 077 109

2.	Pateiktas užtikrinimas (Lt)	2 401 246	2 615 865	2 607 720
3.	Skirtumas (1-2) (Lt)	432 224	0	469 389

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Išvados

Pateikiant kontraktų Nr. 1 ir 3 sutarčių įvykdymo užtikrinimą nebuvo vadovautasi pirkimo dokumentų 26.2 punktu, kuriame reikalaujama pateikti sutarties garantiją, apskaičiuotą nuo visos pasiūlymo sumos.

Oficialių leidinių skelbimuose pateikta informacija dėl sutarties įvykdymo užtikrinimo skiriasi nuo informacijos, pateiktos pirkimo dokumentuose.

(15) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Pirkimo dokumentų I tomo. 4.1.11 punkte reikalaujama, kad rangovas pateiktų Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka išduoto įmonės kvalifikacijos atestato kopiją, patvirtintą notaro, arba prašymo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai išduoti atestato kopiją. Nespėjus gauti įmonės kvalifikacijos atestato iki pasiūlymų pateikimo termino, pasiūlymą laimėjęs rangovas turi pateikti atestato kopiją per 14 kalendorinių dienų nuo užsakymo skyrimo rašto gavimo. Šis reikalavimas netaikomas Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, juridiniams asmenims ar kitoms užsienio organizacijoms (šių valstybių), jeigu jie pagal šios valstybės teisės aktus turi teisę patvirtinančius dokumentus, kurie Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka Lietuvoje pripažįstami 1961 m. spalio 5 d. Hagoje sudarytos Konvencijos dėl užsienio valstybėse išduotų dokumentų legalizavimo panaikinimo pagrindu, o valstybėse, kurios šios Konvencijos nėra pasirašiusios, kitų tarptautinių ar tarpvalstybinių sutarčių pagrindu.

Audito metu nustatyta, kad pirkimo dokumentuose nėra nurodyta, kur (konkrečiai) užsienio įmonės galėtų kreiptis dėl išsamesnės informacijos apie atestato Lietuvos Respublikoje gavimą, o norint pateikti pasiūlymą gali prireikti papildomų laiko ir pinigų sąnaudų, arba potencialūs dalyviai gali atsisakyti dalyvauti konkurse.

Projekto ir kitų auditų metu (pvz., „I transporto koridorius (VIA Baltica) plėtra 2004–2005 m.“ ir „IXD transporto koridorius plėtra 2004–2006 metais“) taip pat nebuvo nuorodų, kur užsienio įmonės galėtų gauti kvalifikacijos atestatą.

Išvada

Projekto pirkimo dokumentuose nebuvo nuorodų, kur ne Lietuvos įmonės galėtų gauti įmonės kvalifikacijos atestatą, kuris išduodamas LR aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

TID komentaras

Įmonės kvalifikacijos atestatų klausimas buvo detaliai išnagrinėtas Europos Komisijos (toliau – EK) Regioninės politikos generalinio direktorato – I3 audito misijos nuo 2005-11-07 iki 2005-11-11 metu. Nuo EK audito rekomendacijų Nr. 03629 pateikimo datos (2006-04-26) šis trūkumas yra ištaisytas ir dabar pirkimo dokumentuose detalai yra nurodoma, kur ir koku būdu tiekėjas gali gauti įmonės kvalifikacijos atestatą ar teisės pripažinimo pažymą.

(16) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Viešųjų pirkimų įstatymo [14] 13 str. 2 p. nurodyta, kad protokole nurodomi Komisijos sprendimo motyvai, pateikiami paaiškinimai, kiekvieno Komisijos nario nuomonė. Audito metu nustatyta, kad viešųjų pirkimų komisijos protokoluose nurodytas tik priimtas sprendimas, o sprendimo motyvai nenurodyti, t.y. paminėti tik svarstyti klausimai ir priimtas sprendimas (kiekvieno komisijos nario nuomonės nėra).

Viešųjų pirkimų komisijos protokoluose nuo 2007 m. lapkričio mėn. jau teikiami komisijos narių balsavimo rezultatai ir sprendimų motyvai.

Išvada

Posėdžių protokolai, parengti iki 2007 m. lapkričio mėn., neatitiko Viešųjų pirkimų įstatymo [14] 13 str. 2 p. reikalavimų (nebuvo nurodyta kiekvieno komisijos nario nuomonė, priimtų sprendimų motyvai).

(17) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Rengiant viešuosius pirkimus nepakankamai dėmesio skirta rangovo darbų vykdymo metodikos analizei. LAKD viešųjų pirkimų metu vertino tik patį metodikos buvimo faktą, tačiau nevertino, kokios priemonės metodikoje yra numatytos ir kaip jos bus įgyvendintos.

Išvada

Viešųjų pirkimų metu nevertintas darbų vykdymo metodikos turinys (kokybė).

Rekomendacija

LAKD papildyti Pasiūlymų vertinimo suvestinę, pateikiant klausimų apie darbų vykdymo metodikos turinio (kokybės) vertinimą.

(18) Vidutinės svarbos pastebėjimas

LAKD taikomas skaičiuojamosios kainos pabrangimo koeficientas 1,06 apskaičiuotas

vadovaujantis 2004 m. gegužės 25 d. aktu „Dėl techninių projektų ekonominių dalių peržiūros“. Akte nurodoma, kad koeficientas apskaičiuotas 2005 m. skaičiuojamąją kainą padalijus iš 2004 m. apskaičiuotos skaičiuojamosios kainos.

Audito metu nustatyta, kad taikomas pabrangimo koeficientas nėra pagrįstas VPI, Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijomis ir Skaičiuojamųjų kainų bendrais ekonominiais normatyvais⁷.

Pabrangimo koeficiento teisinį pagrindą pagal 2004-05-17 aktą sudaro 2004-03-08 LR aplinkos ministerijos suderintos statybos resursų skaičiuojamosios rinkos kainos ir LAKD 2004-04-06 informacinis raštas Nr. (6.8)-2-605 „Dėl automobilių kelių tiesimo, rekonstravimo, remonto ir priežiūros darbų skaičiuojamųjų kainų“, kuriame rekomenduojama skaičiuojamajai kainai nustatyti pakitusias statybos resursų skaičiuojamasias kainas. Apskaičiuojant pabrangimo koeficientą buvo perskaičiuojamos trijų projektų skaičiuojamosios kainos.

11 lentelė. Pabrangimo koeficiento nustatymas

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Skaičiuojamoji kaina, tūkst. Lt		Pabrangimo koeficientas
		2003-01-01 kainų lygis	2004-01-01 kainų lygis	
1.	A16 Vilnius-Prienai-Marijampolė 41,2-57,3 km ruožas	17 290,87	18 272,43	1,0568
2.	A1 Vilnius-Kaunas-Klaipėda 64,53-69,88 km ruožo dangos ir kelkraščio stiprinimas	7 009,67	7 410,96	1,0572
3.	A6 Kaunas-Zarasai-Daugpilis, 25,80-28,154 km ruožas	6 468,25	6 922,02	1,0702

Šaltinis – LAKD

Išvada

Pabrangimo koeficientas nėra pagrįstas VPI, Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijomis ir Skaičiuojamųjų kainų bendrais ekonominiais normatyvais.

(19) Vidutinės svarbos pastebėjimas

1. Pagal rekomendacijas asfaltbetonis į darbų atlikimo vietą gali būti gabenamas ne didesniu kaip 100 km atstumu. Atsižvelgiant į šią rekomendaciją asfaltbetonis kontrakto Nr. 3 darbams vykdyti galėjo būti gabenamas ir iš Lenkijos. Todėl vykdydamas darbus rangovas neprivalėjo Lietuvoje turėti arba nuomotis asfaltbetonio bazes. Be to, asfaltbetonį, kaip ir smėlį ar skaldą galima įsigyti Lietuvoje, nes čia yra pakankamai daug asfaltbetonį gaminančių įmonių (žr. 2008-01-30 valstybinio audito ataskaitą Nr. FA-P7-70-7-2, 2 žemėlapis).

2. Palyginus pirkimo dokumentuose nurodytus reikalavimus (12 lentelė) I tomo punktuose 3.1.10, 3.2.10 ir 4.1.18, buvo nustatyta, kad:

2.1. kontrakte Nr. 1 pirkimo dokumentų I tomo 3.1.10 ir 3.2.10 punktuose yra reikalaujama, kad duomenis apie Lietuvoje turimas gamybinės bazes, nenumatant galimybės jų nuomotis, pateiktų rangovas ir visų bendrai veiklai susivienijusių asmenų grupės partneris;

2.2. kontrakte Nr. 1 yra prieštaravimas tarp 3.1.10 ir 3.2.10 punktų ir 4.1.18 punktų, kuriuose reikalaujama, kad būtų pateikti duomenys apie numatomas ir esamas asfaltbetonio bazes.

2.3. kontrakte Nr. 2, palyginus jį su kontraktu Nr. 1 ir 3, nereikalaujama, kad rangovo gamybinės bazės būtų Lietuvoje, tačiau jei jis jų neturi, reikalaujama nurodyti numatomų įkurti arba nuomotis bazių dislokacijos vietą ir įsikūrimo grafiką.

12 lentelė. Pirkimo dokumentuose nurodytų reikalavimų dėl gamybinių įrengimų palyginimas

Kontrakto Nr.	Pirkimo dokumentuose nurodyti reikalavimai	4.1.18. punkto	Atitikimas tarp reikalavimų ir 4.1.18. punkto
Kontraktas Nr.1	3.1.10. informaciją apie Lietuvos Respublikos teritorijoje turimus gamybinius įrengimus (pvz. asfaltbetonio bazes, kt.) ir apie įmonėje įdiegtas kokybės valdymo bei aplinkosaugos sistemas 3.2.10. kiekvienas, bendrai veiklai susivienijusių asmenų grupės partneris turi pateikti informaciją apie Lietuvos Respublikos teritorijoje turimus gamybinius įrengimus (pvz. asfaltbetonio bazes, kt.) ir apie įmonėje įdiegtas kokybės valdymo bei aplinkosaugos sistemas	4.1.18. pateikti informaciją apie resursus, numatomas arba esamas bazes Lietuvoje, nurodant jų dislokacijos vietą bei pateikti informaciją apie numatomus medžiagų šaltinius.	Skiriasi. 3.1.10 ir 3.2.10. punktuose reikalaujama, kad rangovas bei kiekvienas, bendrai veiklai susivienijusių asmenų grupės partneris turi pateikti informaciją apie Lietuvos teritorijoje turimus gamybinius įrengimus. 4.1.18. punkte nurodoma, kad informacija turi būti pateikta apie numatomas ir esamas bazes Lietuvoje
Kontraktas Nr. 2	3.1.11. pateikti informaciją, kuria patvirtintų, kad turi gamybinės bazes, kuriomis rangovas gali pasinaudoti, kad tinkamai atliktų numatytus darbus pagal sutartį, nurodant jų dislokacijos vietą. Jeigu rangovas neturi tokių bazių, jis turi pateikti informaciją, kuria patvirtintų, kad turi galimybę naudotis tokiomis gamybinėmis bazėmis (ar jas mobilizuoti), nurodant jų dislokacijos vietą ir įsikūrimo grafiką. Rangovas privalo pateikti ketinimų protokolus arba preliminarines sutartis (rangovo arba jo įgalioto asmens patvirtintas kopijas arba išrašus) dėl minėtų bazių įkūrimo/mobilizavimo arba nuomos. 3.2.13 bent vienas bendrai veiklai susivienijusių asmenų grupės partneris turi pateikti informaciją kuria patvirtintų, kad turi gamybinės bazes, kuriomis rangovas gali pasinaudoti, kad tinkamai atliktų numatytus darbus pagal sutartį, nurodant jų dislokacijos vietą. Jeigu rangovas neturi tokių bazių, jis turi pateikti informaciją, kuria patvirtintų, kad turi galimybę naudotis tokiomis gamybinėmis bazėmis (ar jas	4.1.18. informaciją apie resursus, gamybinės bazes, kuriomis rangovas gali pasinaudoti, kad tinkamai atliktų numatytus darbus pagal sutartį, nurodant jų dislokacijos vietą. Jeigu rangovas neturi tokių bazių, jis turi pateikti informaciją, kuria patvirtintų, kad turi galimybę naudotis tokiomis gamybinėmis bazėmis (ar jas mobilizuoti), nurodant jų dislokacijos vietą ir įsikūrimo grafiką. Rangovas privalo pateikti ketinimų protokolus arba preliminarines sutartis (rangovo arba jo įgalioto asmens patvirtintas kopijas arba išrašus) dėl minėtų bazių įkūrimo/mobilizavimo	Nesiskiria

	<p>mobilizuoti), nurodant jų dislokacijos vietą ir įsikūrimo grafiką. Rangovas privalo pateikti ketinimų protokolus arba preliminarias sutartis (rangovo arba jo įgalioto asmens patvirtintas kopijas arba išrašus) dėl minėtų bazių įkūrimo/mobilizavimo arba nuomos.</p>	<p>arba nuomos. Taip pat pateikti informaciją apie numatomus medžiagų šaltinius.</p>	
<p>Kontraktas Nr. 3</p>	<p>3.1.11. pateikti informaciją, kuria patvirtintų, kad turi gamybinės bazes Lietuvoje nurodant jų dislokacijos vietą. Jei minėtų bazių Lietuvoje rangovas neturi, jis privalo pateikti ketinimų protokolus arba preliminarias sutartis (rangovas ar jo įgalioto asmens patvirtintas kopijas arba išrašus) dėl minėtų bazių įkūrimo arba nuomos.</p> <p>3.2.13. bent vienas, bendrai veiklai susivienijusių asmenų grupės partneris turi pateikti informaciją, kuria patvirtintų, kad turi gamybinės bazes Lietuvoje, nurodydamas jų dislokacijos vietą. Jei šių bazių Lietuvoje rangovas neturi, jis privalo pateikti ketinimų protokolus arba preliminarias sutartis (rangovo ar jo įgalioto asmens patvirtintas kopijas arba išrašus) dėl minėtų bazių įkūrimo arba nuomos.</p>	<p>4.1.18. pateikti informaciją apie resursus, esamas gamybinės bazes Lietuvoje, nurodant jų dislokacijos vietą arba ketinimų protokolus ar preliminarias sutartis (rangovo ar jo įgalioto asmens kopijas arba išrašus) dėl minėtų bazių įkūrimo arba nuomos; taip pat pateikti informaciją apie numatomus medžiagų šaltinius.</p>	<p>Nesiskiria</p>

Šaltinis – Projekto pirkimo dokumentai

3. kontrakto Nr. 1 pirkimo dokumentų I tomo 3.1.10 ir 3.2.10 punktuose yra detalizuojama, kas yra gamybiniai įrengimai, apie kuriuos rangovas turi pateikti informaciją, (apie asfaltbetonio bazes ir kt.). kontraktuose Nr. 2 ir 3 nėra detalizuojama, kas laikoma gamybine baze, todėl yra rizika, kad užsienio įmonė gali klaidingai suprasti šį terminą.

4. kontraktuose Nr. 2 ir 3 nurodoma, kad informacija apie gamybinius įrengimus pateikia bent vienas bendrai veiklai susivienijusių asmenų grupės partneris, tačiau priedo „Gamybos įrenginiai“ pastaboje nurodoma, kad jei pasiūlymą pateikė bendrai veiklai susivienijusių asmenų grupė, šį puslapį turi užpildyti kiekvienas grupės partneris atskirai.

5. Priede „Gamybos įrenginiai“ (A-9 psl.) nurodomi gamybiniai įrenginiai, kuriuos rangovas naudos vykdydamas sutarties darbus, kartu pateikiant reziumė, aprašymą, vietovę, našumą ir metinę gamybą.

Išvados

1. Yra rizika, jog reikalavimas, kad rangovas turėtų arba numatytą galimybę Lietuvoje nuomotis gamybinę bazę, gali būti diskriminacinio pobūdžio užsienio įmonių atžvilgiu.
2. Visų kontraktų pirkimo dokumentuose nurodyti reikalavimai dėl gamybinių bazių

---

skiriasi.

3. LAKD kontrakte Nr. 1 pirkimo dokumentuose nurodyta, kad gamybinė bazė yra ne tik asfaltbetonio bazė.

4. LAKD nurodytas reikalavimas pateikti informaciją apie turimas gamybines bazes tuose pačiuose pirkimo dokumentuose pateikiamas skirtingai.

4.3. Atlikti darbai

(20) Nedidelės svarbos pastebėjimas

Audito metu nustatyta, kad techninis prižiūrėtojas 2005 m. balandžio mėn. ketvirčio ataskaitoje Nr. 1 nurodė, kad vykdant darbus 40,7–44,1 km ruože nebuvo daromi įrašai apie melioracijos sistemų rekonstravimą, kurį atliko subrangovas UAB „Alytaus melioracija“. Statybos žurnale šie darbai neįrašyti. Be to, pasiūlyme kontraktui Nr. 1 toks subrangovas, kaip UAB „Alytaus melioracija“, nebuvo nurodytas.

Išvada

Statybos darbų žurnaluose nėra nurodyti visi atlikti darbai. Darbus atliko rangovo pasiūlyme nenurodytas subrangovas.

(21) Nedidelės svarbos pastebėjimas

Audito metu nustatyta, kad statybos leidimai kontrakto Nr. 2 57,3–74,2 km ruožo rekonstrukcijai buvo gauti 2006-06-08 ir 2006-06-12, tačiau statybos žurnaluose Nr. 2–6 nurodoma, kad darbai pradėti 2006-05-12, žurnale Nr. 14 – darbai pradėti 2006-05-29, žurnale Nr. 15 – darbai pradėti 2006-05-12, žurnaluose Nr. 23–26 – darbai pradėti 2006-05-22.

Statybos leidimas 41,20–57,30 km ruožo rekonstrukcijai, eismo saugumą reguliuojantiems įrenginiams įrengti ir 55–56 km lietaus nuotekų tinklui rekonstruoti buvo gautas 2005-03-30, tačiau statybos žurnaluose Nr. 7–8 nurodoma, kad darbai pradėti 2005-01-10.

Statybos leidimas 28,74–29,60 km dviračių takui įrengti buvo gautas 2005-04-05, tačiau pagal statybos žurnalą Nr. 9 darbai buvo pradėti vykdyti jau 2005-01-17.

Išvada

Statybos darbai pradėti vykdyti anksčiau nei gauti statybos leidimai.

(22) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Audito metu nustatyta, kad pripažinimo tinkamu naudoti aktai buvo užpildyti nesilaikant vienodos tvarkos: keturiuose aktuose (iš aštuonių), komisijos priimto objekto dalyje išvardyti ne visi atlikti statybos darbai, nors likusiuose aktuose nurodyti visi priimti objektai, esantys rekonstruotame kelio ruože.

Išvada

Statinių pripažinimo tinkamais naudoti aktai nepildomi vienoda tvarka.

(23) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Pagal STR 1.05.06:2005, Statinio darbo projektas yra rengiamo Projekto antrasis etapas, tąsa Techninio projekto, kuriame detalizuojami techninio projekto sprendiniai ir pagal kuri atliekami statybos darbai. STR 1.05.06:2005 nėra numatyta galimybė nerengti darbo projekto ir vykdant statybos darbus naudotis techniniu projektu ir techninėmis specifikacijomis. Yra padaryta išimtis – kai statinys yra nesudėtingos konstrukcijos, tokiu atveju galima naudoti supaprastintą projektą.

Audito metu nustatyta, kad kontraktų Nr. 1, 2 ir 3 darbams vykdyti nebuvo parengtas darbo projektas. LAKD 2008-07-31 rašte nurodo: „Darbo projektas yra techninio projekto tąsa ir rengiamas tik tuo atveju, kai techninio projekto sprendinių nepakanka atlikti statybos darbus ir reikalingas techninio projekto detalizavimas. Darbo projektai Projekto 2004/LT/16/C/PT/002 kontraktams Nr. 1, 2, 3 nebuvo reikalaujami (STR 1.05.06:2005), darbai buvo atliekami vadovaujantis techniniu projektu ir techninėmis specifikacijomis.“

Techninis projektas yra dokumentas, kurio pagrindu atliekami tik veiksmai, nurodyti STR 1.05.06:2005 (14 punkte), t. y. gaunamas statybos leidimas, parenkamas statinio statybos rangovas, rengiamas darbo projektas, parenkami statybos produktai bei įrenginiai, vertinama (pagal techninių specifikacijų reikalavimus) statybos darbų ir pastatyto statinio kokybė, pastatytas statinys pripažįstamas tinkamu naudoti (techninio projekto technines specifikacijas pažymint žyma „Taip pastatyta“). STR 1.05.06:2005 yra numatyta galimybė atlikti statybos darbus pagal techniniame projekte pateiktas technines specifikacijas, tačiau juos atliekant reikia vadovautis parengtu Darbo projektu.

STR 1.05.06:2005 nurodoma (15 punkte), kad darbo projektas yra dokumentas, kurio pagrindu, įvertinus techninio projekto technines specifikacijas, gaminami statybinių konstrukcijų ir inžinerinių sistemų elementai (gamintojui parengus detalius gamyklinius brėžinius, standartus ar techninius liudijimus), vykdomi statybos darbai, pastatytas statinys pripažįstamas tinkamu naudoti, darbo projekto brėžinius pažymint žyma „Taip pastatyta“.

Galimybė nerengti darbo projekto buvo numatyta STR 1.05.06:2002 (galiojusiam iki 2004-12-30, panaikintas LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-708 (Žin., 2005, Nr. 4-80)). Jame nurodoma (92 punkte) kad tik neypatingų statinių, neįrašytų į Valstybės investicijų programą, taip pat statinių, kuriems netaikomas Viešųjų pirkimų įstatymas, Statytojui ir statybos rangovui sutikus, darbo projektas gali būti rengiamas sumažintos apimties arba iš viso nerengiamas.

Pirkimo dokumentų III tomo I dalies 1.8. punkte „Brėžiniai“ nurodoma: „Jei yra poreikis parengti darbo projektą, tai jo rengimu turi pasirūpinti rangovas“, tačiau 1.10 punkte „Standartai“

ir 1.11 punkte „Normatyviniai statybos dokumentai“ nuorodos į STR 1.05.06:2005, kuris minimas LAKD rašte, nebuvo pateiktos.

LAKD nurodė, kad Kelių tiesiniams (keliams, gatvėms) rengti projektą dviem etapais, ekspertų nuomone, nėra tikslinga, nes pagal dešimtmečiais nusistovėjusią praktiką viskas racionaliai išsprendžiama ir pateikiama viename dokumente ir galbūt jį reikėtų vadinti ne techniniu projektu, o techniniu darbo projektu arba techniniu ir darbo projektu. Dar viena priežastis yra ta, kad tiesiniams (nes jie tęsiasi daug kilometrų) taikomi tipiniai sprendiniai, kas yra racionalu ir ekonomiška. Šie tipiniai sprendiniai yra įteisinti ir patvirtinti kelių techniniuose reglamentuose, statybos taisyklėse ir rekomendacijose, techninių reikalavimų aprašuose, įrengimo taisyklėse (www.lra.lt). protinga, kur galima, vieną kartą išspręsti komponentą ir jį taikyti pakartotinai.

Tokiu atveju atskirai formuoti darbo projektą tampa netikslinga, nes dalis jo yra techniniame projekte ir dalis išdėstyta tipiniais sprendiniais techniniuose norminiuose dokumentuose.

LAKD vieną techninį ir darbo projektą LR valstybės kontrolei pateikė tik 2008 m. gruodžio 23 d., nors prašymas LAKD buvo pateiktas 2008 m. liepos 24 d.

Išvada

Darbo projektai kontraktams Nr. 1,2,3 nebuvo parengti.

4.4. Audito seka

Išvada

Audito seka yra pakankama.

4.5. Apskaitos sistemos

Išvada

Apskaitos sistema yra tinkama.

4.6. Išlaidų tinkamumas

(24) Didelės svarbos pastebėjimas

Peržiūrėjus susirašinėjimą tarp LAKD ir FM nustatyta, kad 2008-09-11 LAKD kreipėsi į FM dėl pralaidų skaičiaus pakeitimo. LAKD nurodė, kad „sudarant vienos iš sutarčių pirkimo

dokumentų darbų kiekių sąrašus, buvo padaryta spausdinimo klaida ir į vieną iš darbų sąrašo pavadinimą buvo įtrauktas neteisingas pralaidų skaičius (1 vienetą), nors visi darbai tame sąrašė skirti 2 pralaidoms įrengti“.

Audito metu nustatyta, kad visos pralaidos buvo įrengtos vykdant kontraktą Nr.1. 2006-10-12 Baigimo pažymoje (Darbų baigimo ataskaitoje) fizinių duomenų lentelėje nurodyta, kad buvo įrengtos 6-ios požeminės perėjos gyvūnams. Sutarties šalys, Užsakovas (LAKD), rangovas („Lemminkainen Lietuva“) ir techninės priežiūros ekspertas-koordinatorius patvirtino, kad šie duomenys teisingi ir tiksliai atitinka sutartį.

TID, tik 2008-06-05, tikrindama Projekto galutinę ataskaitą nustatė, kad įrengtos ne visos požeminės perėjos – sutarties fizinio įgyvendinimo metu tai nebuvo nustatyta.

Išvados

Nepasiekti aplinkosaugos tikslai, nurodyti Komisijos sprendimuose: įrengtos tik 5-ios iš 6-ių požeminių perėjų gyvūnams.

TID sutarties fizinio įgyvendinimo metu nenustatė, kad pasiekti ne visi fiziniai indikatoriai, nurodyti Komisijos sprendime.

(25) Nedidelės svarbos pastebėjimas

kontrakto Nr. 2 pirkimo dokumentuose buvo numatyti papildomi darbai įrengiant nuovažą 661+38 km (pagal brėžinius nuovaža veda į sodybą). Šių darbų vertė rangovo pateiktame pasiūlyme yra 14 759 EUR. Pradėjus vykdyti darbus, žemės savininkai nesutiko, kad jų nuosavybėje esančioje žemėje būtų įrengiama ši nuovaža. 2006-09-18 kontrakto Nr. 2 darbų pakeitimo aktu Nr. 8 nuovaža iš 661+38 km buvo perkelta į 660+00 km (pagal brėžinius nuovaža jau vedė į kapines) ir jos įrengimo vertė išaugo iki 20 676,92 EUR. 2008-11-14 per valstybinių auditorių patikrą vietoje, dalyvaujant LAKD atstovui, minėta nuovaža nebuvo identifikuota.

Audito metu MI pateikėme 2008-11-26 raštą „Dėl neatitikimų projekto galutinėje ataskaitoje ir galutinio mokėjimo paraiškoje“, kuriame nurodėme minėtas aplinkybes. Administruojančios institucijos pripažino šias išlaidas netinkamomis ir įtraukė jas į netinkamas finansuoti išlaidas (žr. 14 lentelės 4 eil.).

Išvada

20 676,92 EUR išlaidų, patirtų įrengiant nuovažą, administruojančių institucijų buvo pripažintos netinkamomis finansuoti išlaidomis.

(26) Didelės svarbos pastebėjimas

Valstybinių auditorių patikrų vietoje metu nustatyta, kad kai kurios nuovažos įrengtos nesivadovaujant prie pirkimo dokumentų pridėtais brėžiniais (pridėta lentelė). Palyginus įrengtų ir turėjusių būti įrengtų nuovažų kainas (nebuvo lyginamos 1 ir IV tipo nuovažos), nustatyta, kad nebuvo atlikta darbų už 3 972 EUR.

Išvada

3 972 EUR išlaidų, susijusių su nuovažų įrengimu, yra netinkamos finansuoti išlaidos.

(27) Didelės svarbos pastebėjimas

Komisijos sprendimo pakeitime [8] nurodytas 92 gyvenamųjų namų langų įrengimas. Audito metu nustatyta, kad langai buvo pakeisti 100 namų. 8 namų langų paketimo išlaidų suma (20 107 EUR) yra netinkamos finansuoti išlaidos.

Išvada

20 107 EUR langų paketimo išlaidų suma yra netinkamos finansuoti išlaidos.

MI komentaras

2008 m. liepos 28–29 d. vykusiame neeiliniame Sanglaudos fondo priežiūros komiteto posėdyje buvo nutarta, kad Europos Komisijos sprendimuose nustatytų fizinių rodiklių pagrindinė paskirtis yra tinkamo projektų tikslų pasiekimo priežiūros užtikrinimas. Įgyvendinant projektą galimi nedideli minėtų rodiklių pasikeitimai, esant ne didesniai nei 10 procentų fizinio rodiklio pasikeitimui, Europos Komisijos sprendimo keitimas nėra būtinas. Europos Komisija, pateikiant jai su Finansų ministerijos 2008 m. rugsėjo 30 d. raštu Nr. (4.76.9-06)-6K-0812149 projekto 2008 metų I pusmečio ataskaitą, buvo informuota apie nedidelį (8,7 proc.) fizinio rodiklio „Gyvenamųjų namų langų pakeitimas“ pasikeitimą, todėl manome, kad valstybinio audito ataskaitos projekte nurodytas fizinio rodiklio pasikeitimas nesukelia išvadoje numatytos pasekmės – 20 107,20 euro netinkamų finansuoti išlaidų. Taip pat atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad galutinio mokėjimo paraiškos A priede „Projekto fizinio ir finansinio įgyvendinimo ataskaita“ (toliau – A priedas) yra pateikta išnaša „**“, kurioje detalios paaiškinta, kodėl buvo būtina pakeisti daugiau namų langų, nei tai numatyta Europos Komisijos sprendime.

4.7. Viešinimo priemonės

(28) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Pagal Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d.

nutarimu Nr. 480 (Žin., 2003, Nr. 38-1739; Žin., 2006, Nr. 115-4376), 13 punktą Įstaigos interneto svetainės skyriuje „Struktūra ir kontaktai“ turi būti pateikiami valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, sąrašas su kontaktine informacija (vardas ir pavardė, pareigos, telefono numeris, elektroninio pašto adresas). Audito metu nustatyta, kad TID svetainės skyriuje „Struktūra ir kontaktai“ ši informacija nenurodyta.

Išvada

TID interneto svetainėje nėra informacijos, kurios reikalaujama Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms apraše.

Rekomendacija

TID interneto svetainės skyriuje „Struktūra ir kontaktai“ pateikti valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, sąrašą su kontaktine informacija.

4.8. Projekto galutinė ataskaita ir galutinė mokėjimo paraiška

Projekto galutinė mokėjimo paraiška ir galutinė ataskaita Valstybės kontrolei buvo pateiktos 2008 m. spalio 6 d. Atlikus Projekto galutinės ataskaitos vertinimą, audituojamam subjektui pateiktas 2008-11-26 raštas Nr. S-(70-1 10 1)-2208 „Dėl neatitikimų projekto galutinėje ataskaitoje ir galutinio mokėjimo paraiškoje“. 2008 m. gruodžio 18 d. gautas Finansų ministerijos raštas Nr. (18 37 2-01)-5K-0832344)-6K-0815456 „Dėl patikslintos Sanglaudos fondo projekto 2004/LT/16/C/PT/002 galutinės įgyvendinimo ataskaitos“ kartu su patikslintomis galutinio mokėjimo paraiška ir galutine ataskaita (žr. ataskaitos 4 priedą).

4.8.1. Projekto galutinė ataskaita

(29) Nedidelės svarbos pastebėjimas

GA 3.1.3 skyriuje „Atlikti darbai“ aprašant darbus nenurodytas bendras naujai įrengtos viršutinės asfaltbetonio dangos plotas kvadratiniais metrais.

Išvada

Galutinėje ataskaitoje pateikta neišsami informacija apie projekto įgyvendinimą.

(30) Vidutinės svarbos pastebėjimas

GMP A priede pateiktoje lentelėje nurodyta, kad aplinkosaugos priemonė, langų pakeitimas, yra įgyvendinta 109,8 proc., t. y. 101 namo langai buvo pakeisti bendrai finansuojant

Sanglaudos fondo lėšomis (iš nenumatytų atvejų sumos).

Komisijos sprendimo [7] 7.4 punkte „Rodiklio mato vienetas“ nurodoma, kad rodiklio mato vienetai yra tokie patys, kaip nurodyta 7.3 punkte. 7.3 punkte pateikiama lentelė, kurioje apibūdinami pagrindiniai priežiūros rodikliai. Skiltyje, kurioje pateiktas namų, kuriems bus keičiami langai, skaičius, nurodoma, kad mato vienetas yra namas.

GA 3.3.1 skyriuje „EK sprendimo pakeitimas“, aprašant netinkamas išlaidas, nurodoma, kad langai buvo pakeisti 111-je namų, iš jų 101-no namo langų pakeitimo išlaidos yra tinkamos finansuoti, likusios išlaidos (10-ties namų) yra netinkamos finansuoti. Valstybinių auditorių nuomone, turėjo būti pakeisti langai šimte namų. Vieno namo skirtumas nustatytas pagal 2006-10-04 UAB „Kelprojektas“ raštą Nr. 1844-K, kuriame nurodyta, kad langus ruože 98,51-114 km reikia pakeisti 5-se namuose. Kaip rodo prie 2007-06-01 kontrakto Nr. 3 darbų pakeitimo akto Nr. 12 pridėti dokumentai namų skaičius anksčiau minėtuose ruožuose jau yra 6 namai. GA 3.3.1.2 lentelės 7.3. eilutėje nurodyta, kad 98,51-114,21 km langai buvo pakeisti 6-se namuose. Valstybinių auditorių patikros vietoje metu buvo nustatyta, kad 98,51-114,21 km kelio ruože langai pakeisti 5-se namuose.

Išvada

GMP A priede nurodytas neteisingas skaičius namų, kuriuose pakeisti langai – turi būti nurodyta 100 namų.

(31) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Galutinės mokėjimo paraiškos (toliau – GMP) A priede pateiktoje lentelėje nurodoma, kad vandens apsaugos priemonės yra visiškai įgyvendintos.

Valstybinių auditorių duomenimis, paviršinių nuotekų sistema 81,6 km prie Verknės upės buvo įrengta iš dalies. kontrakto Nr. 2 Atliktų darbų priėmimo akte Nr. 13, sąraše Nr. 3.2 nurodyta, kad buvo atsisakyta darbų, kurių bendra vertė yra 32 580,58 EUR ir atlikta darbų tik už 3 244,40 EUR, t. y. įrengta 20 lietaus kanalizacijos šulinių, iškasta 55 kub. m. grunto ir specialia medžiaga apgaubti šuliniai, tam panaudota tik 10 proc. numatytų lėšų. 2007-06-07 kontrakto Nr. 2 Darbų pakeitimo akte Nr. 16 nurodyta, kad dėl kelio profilio nelygumų ir atsižvelgiant į tai, kad artimiausių kelerių metų laikotarpiu planuojama atlikti šio kelio ruožo rekonstrukciją, nuspręsta įrengti dalinę nuotekų sistemą, t. y. įrengti 20 lietaus kanalizacijos šulinėlių, kurie bus prijungti prie paviršinių nuotekų sistemos, atlikus kapitalinę kelio rekonstrukciją. Valstybinių auditorių nuomone, procentais nurodytas fizinio indikatorius įgyvendinimas turėtų būti perskaičiuotas.

Išvada

Vandens apsaugos priemonės įgyvendinimo lygis GMP yra nurodytas neteisingai.

4.8.2. Projekto galutinė išlaidų ataskaita ir mokėjimo paraiška

13 lentelė. Iš EK gautos lėšos

Eil. Nr.	Mokėjimo paraiška	Paraiškos pateikimo EK data	SF dalis (EUR)
1.	I avansinio		3 862 400
2.	I tarpinio	2005-09-30	2 686 726
3.	II tarpinio	2006-08-21	5 385 971
4.	III tarpinio	2007-01-02	3 514 503
5.	Galutinio		
6.	Iš viso gauta iš EK		15.449.600

Šaltinis – MI

14 lentelė. EK teikiamoje galutinio mokėjimo paraiškoje nurodytas paramos likutis Sanglaudos fondo lėšoms gauti (EUR)

Eil. Nr.	Pavadinimas	SF dalis	BF dalis	Iš viso	Viršija nustatytą EK sprendimą	Iš viso
1.	Komisijos sprendimas	19 312 000	3 408 000	22 720 000		22 720 000
2.	Patirtos išlaidos	19 218 518	3 391 503	22 610 022	2 557 968	25 167 989
3.	Gauta iš EK	15 449 600				
4.	Netinkamos finansuoti išlaidos, nustatytos administruojančių institucijų				46 354	46 354
5.	Tinkamos finansuoti išlaidos, nurodytos GMP A priede (2-4)				2 511 614	25 121 635
6.	Netinkamos finansuoti išlaidos, nustatytos valstybinių auditorių				24 079	24 079
7.	Perskaičiuotos tinkamos finansuoti išlaidos (5-6)	19 218 518	3 391 503	22 610 022	2 487 535	25 097 556
8.	Galutinis mokėjimas (3-1)	3 862 400				

Šaltinis – MI, Valstybės kontrolė

(32) Didelės svarbos pastebėjimas

Mokėjimo institucija 2008 m. gruodžio 17 d. Europos Komisijai pateiktoje Išlaidų ataskaitoje ir galutinio mokėjimo paraiškoje nurodė, kad patirta tinkamų finansuoti išlaidų suma yra 25 121 635,47 EUR. Atsižvelgiant į 26 ir 27 pastebėjimus dėl 24 079 EUR netinkamų išlaidų, perskaičiuota patirtų išlaidų suma turėtų būti 25 097 556 EUR.

Remiantis 2008-04-23 EK gairių Nr. COCOF 08/007/01-EN 7.4 punktu tais atvejais, kai šalies narės valdymo ir kontrolės sistema pati nustato netinkamas finansuoti išlaidas ir jas pati ištaiso, šios netinkamos finansuoti išlaidos gali būti pakeistos kitomis to paties projekto ar kito projekto, numatyto tame pačiame sprendime, tinkamomis finansuoti išlaidomis. Atsižvelgiant į tai,

kad audituojamo projekto išlaidos, viršijančios EK sprendimu nustatytą sumą, buvo 2 511 614 EUR, ši suma buvo sumažinta 24 079 EUR netinkamų finansuoti išlaidų suma (14 lentelė).

Išvados

Projekto išlaidų ataskaita ir galutinio mokėjimo paraiška teisingai atspindi padarytas išlaidas, t. y. išlaidų ataskaitos ir galutinio mokėjimo paraiškos duomenys yra pagrįsti juos patvirtinančiais dokumentais, išskyrus tai, kad 24 079 EUR yra netinkamos finansuoti išlaidos.

EK teikiamoje galutinio mokėjimo paraiškoje nurodytas paramos 3 862 400 EUR likutis yra teisingas, o Projekto išlaidų ataskaita ir galutinio mokėjimo paraiškoje deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma turėtų būti 25 097 556 EUR.

4.9. Klaidų įvertinimas

Atliekamo audito reikšmingumo suma yra didžiausia priimtina klaidų visuma, tai. yra 502 433 EUR , arba 1 734 800 Lt. Audito metu nustatyta, kad netinkamos finansuoti išlaidos yra 24 079 EUR, arba 83 141 Lt.

Išvada

Nustatytos klaidos neviršijo auditui taikyto reikšmingumo lygio.

7-ojo audito departamento direktorė

Vilija Stirbienė

7-ojo audito departamento vyriausiasis valstybinis auditorius

Tomas Musteikis

Ataskaita pateikta Finansų ministerijai

5. PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Sanglaudos fondo
projekto Nr. 2004/LT/16/C/PT/002
„Transeuropinio transporto tinklo
kelio E28 Vilnius–Marijampolė
plėtra 2004–2006 metais
1 priedas

Europos Sąjungos ir nacionaliniai teisės aktai, kuriais remtasi valstybinio audito ataskaitoje

1. 1994 m. gegužės 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1164/94, įsteigiantis Sanglaudos fondą.
2. 2002 m. liepos 29 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1386/2002, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164/94 įgyvendinimo taisykles dėl Sanglaudos fondo paramos valdymo ir kontrolės sistemų bei finansinių koregavimų atlikimo tvarkos.
3. 2003 m. sausio 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 16/2003, nustatantis specialias išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164/94 įgyvendinimo taisykles dėl išlaidų priemonėms, kurias iš dalies finansuoja Sanglaudos fondas, tinkamumo.
4. 2005 m. gruodžio 22 d. Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymas Nr. X-471 (Žin., 2006, Nr. 4-102).
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugpjūčio 24 d. nutarimu Nr. 1026 „Dėl Europos Sąjungos fondo lėšų administravimo Lietuvoje“ patvirtintos Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklės, Žin., 2001, Nr. 74-2596 (nauja LR Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimo Nr. 802 redakcija „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugpjūčio 24 d. nutarimo Nr. 1026 „Dėl Europos Sąjungos Sanglaudos fondo paramos administravimo Lietuvoje“ pakeitimo“ paskelbta (Žin., 2004, Nr. 103-3777)).
6. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 20-790 (su vėlesniais pakeitimais)).
7. 2004 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendimas dėl paramos iš Sanglaudos fondo skyrimo projektui Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais: Lietuvoje CCI 2004/LT/16/C/PT/002 (K(2004)5508).

8. 2007 m. liepos 17 d. Komisijos sprendimas, iš dalies keičiantis Sprendimą K(2004)5508 dėl paramos skyrimo Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais: Lietuvoje CCI 2004/LT/16/C/PT/002.
9. 2004 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimas (EB) Nr. 621/2004, nustatantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164/94 įgyvendinimo taisyklės dėl informavimo ir viešumo priemonių, susijusių su Sanglaudos fondo veikla.
10. Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2006 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. 1S-4 patvirtinta Viešųjų pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarka (Žin., 2006, 9-344).
11. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. spalio 17 d. įsakymas Nr. 1K-307 „Dėl Europos Sąjungos finansinės paramos naudojimo pažeidimų nustatymo bei šalinimo ir apribojimų gauti Europos Sąjungos finansinę paramą nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2005-10-27, Nr. 127-4588).
12. 2001 m. gruodžio 18 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymas Nr. 603/456 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.06.03:2001 „Automobilių keliai“ patvirtinimo“.
13. 1995 m. gegužės 11 d. Lietuvos Respublikos kelių įstatymas Nr. I-891 (Žin., 1995, Nr. 44-1076).

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Sanglaudos fondo
 projekto Nr. 2004/LT/16/C/PT/002
 „Transeuropinio transporto tinklo
 kelio E28 Vilnius–Marijampolė
 plėtra 2004–2006 metais
 2 priedas

Vartojamų santrumpų sąrašas

Santrumpa	Pavadinimas
AB	Akcinė bendrovė
EK	Europos Komisija
ES	Europos Sąjunga
GA	Galutinė projekto ataskaita
GMP	Galutinio mokėjimo paraiška
GPG	Galutinis paramos gavėjas
Į	Įgyvendinančioji institucija
KS	Komisijos sprendimas
LAKD	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
LR	Lietuvos Respublika
MI	Mokėjimo institucija
PV	Procedūrų vadovas
SF	Sanglaudos fondas
SM	Susisiekimo ministerija
STR	Statybos techninis reglamentas
TI	Tarpinė institucija
TID	Transporto investicijų direkcija
UAB	Uždaroji akcinė bendrovė
VAS	Vidaus audito skyrius
VI	Vadovaujančioji institucija
VK	Valstybės kontrolė
VKS	Valdymo ir kontrolės sistema
VPI	Viešųjų pirkimų įstatymas
VPT	Viešųjų pirkimų tarnyba
VŽ	Oficialus leidinys „Valstybės žinios“

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Sanglaudos fondo
 projekto Nr. 2004/LT/16/C/PT/002
 „Transeuropinio transporto tinklo
 kelio E28 Vilnius–Marijampolė
 plėtra 2004–2006 metais
 3 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planas

Eil. Nr.	Pastebėjimo numeris ir pastebėjimas valstybinio audito ataskaitoje	Rekomendacija valstybinio audito ataskaitoje	Atsakinga institucija/asmuo	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
1.	13. Vidutinės svarbos pastebėjimas Pirkimo dokumentų I tome nurodoma, kad LAKD atmes pasiūlymus, jei rangovai siūlys LAKD per didelės (nepriimtinas) kainas. kontrakto Nr. 1, 2 ir 3 pirkimo dokumentuose nebuvo nustatyta per didelės (nepriimtinos) kainos riba, todėl, mūsų nuomone, konkurso sąlygos nebuvo pakankamai aiškios (skaidrios). LAKD procedūrų vadovo Sanglaudos projektams vykdyti 5.8 skyriuje „Pasiūlymų vertinimas ir palyginimas“ nurodyta, kad „LAKD pasiūlymą turi atmesti, jeigu visų dalyvių buvo pasiūlytos per didelės, LAKD nepriimtinos kainos“.	LAKD papildyti per didelės (nepriimtinos) kainos riba LAKD Europos Sąjungos bendrai finansuojamų projektų vykdytojo procedūrų vadovą.	LAKD	2009-02-20	LAKD apsvarstys per didelės (nepriimtinos) kainos ribą ir ja papildys Europos Sąjungos bendrai finansuojamų projektų procedūrų vadovą.
2.	17. Vidutinės svarbos pastebėjimas Rengiant viešuosius pirkimus nepakankamai dėmesio skirta rangovo darbų vykdymo metodikos analizei. LAKD viešųjų pirkimų metu vertino tik patį metodikos buvimo faktą, tačiau nevertino, kokios priemonės metodikoje yra numatytos ir kaip jos bus įgyvendintos.	LAKD papildyti Pasiūlymų vertinimo suvestinę dėl darbų vykdymo metodikos turinio (kokybės) vertinimo.	LAKD	2009-02-20	LAKD apsvarstys kokios priemonės turi būti numatytos rangovo pateikiamame darbų metodų aprašyme ir jomis papildys Pasiūlymų vertinimo suvestinę.
3.	29. Nedidelės svarbos pastebėjimas Pagal Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių	TID interneto svetainės skyriuje „Struktūra ir kontaktai“ pateikti	TID	2009-02-01	Papildytas TID interneto svetainės www.tid.lt skyrius „Struktūra ir

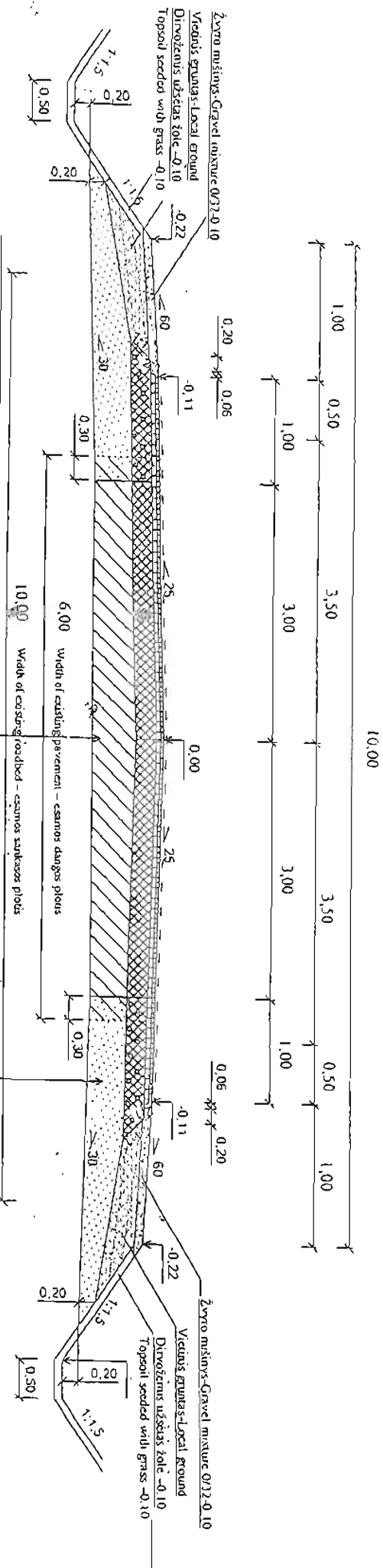
Eil. Nr.	Pastebėjimo numeris ir pastebėjimas valstybinio audito ataskaitoje	Rekomendacija valstybinio audito ataskaitoje	Atsakinga institucija/asmuo	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
	institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo, patvirtinto LRV 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 (Žin., 2003, Nr. 38-1739; Žin., 2006, Nr. 115-4376), 13 punktą Įstaigos interneto svetainės skyriuje „Struktūra ir kontaktai“ turi būti pateikiami valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, sąrašas su kontaktine informacija (vardas ir pavardė, pareigos, telefono numeris, elektroninio pašto adresas). Audito metu nustatyta, kad TID svetainės skyriuje „Struktūra ir kontaktai“ aukščiau paminėta informacija nenurodyta.	valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, sąrašą su kontaktine informacija.			kontaktai“ rekomenduojama informacija.

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Sanglaudos fondo
projekto Nr. 2004/LT/16/C/PT/002
„Transeuropinio transporto tinklo
kelio E28 Vilnius–Marijampolė
plėtra 2004–2006 metais
4 priedas

Kelio A16 (E28) Vilnius-Prienai-Marijampolė 41,20-57,30 km skersinis profilis

Valstybinio audio ataskaitos
 Del Sanglaudos fondo
 projekto Nr. 2004/LT/16/C/PT/002
 „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28
 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006
 metais“
 4 priedas

Kelio A16 (E28) Vilnius-Prienai-Marijampolė 41,20-57,30 km skersinis profilis

Smetis	-0.40-0.48	
Zyru skaldos mišinys	-0.40-0.48	
Mixture of crushed-stone of gravel	-0.10-0.35	Esama dangos konstrukcija
Skalda permerkta bitumu	-0.09	Structure of Existing pavement
Crushed-stone macadam paved with bitumen	-0.09	
Asfaltbetonis	-0.10-0.16	
Asphalt concrete	-0.10-0.16	
Pagrindas stabilizuotas suputonu bitumu	-0.18	
Stabilized base with modified foamy bitumen	-0.18	
Asfaltbetonis 0/22-C	-0.06	Projektojiama dangos konstrukcija
Asphalt concrete 0/22-C	-0.06	Design pavement structure
Asfaltbetonis 0/16-A	-0.05	
Asphalt concrete 0/16-A	-0.05	
Vienagbas paviršius apdorojamas skaldute		
Single surface dressing with processed crushed-stone		
Perspektyvinis sluoksnis-asfaltbetonis 0/11S-M	-0.04	
Perspective course-asphalt concrete 0/11S-M	-0.04	

Saltini atsparus sluoksnis	-0.44
Frost resistant course	-0.44
Dolomitine skalda 0/4.5	-0.12
Dolomite crushed-stone 0/4.5	-0.12
Pagrindas stabilizuotas suputonu bitumu	-0.18
Stabilized base with foamy bitumen	-0.18
Asfaltbetonis 0/22-C	-0.06
Asphalt concrete 0/22-C	-0.06
Asfaltbetonis 0/16-A	-0.05
Asphalt concrete 0/16-A	-0.05
Vienagbas paviršius apdorojamas skaldute	
Single surface dressing with processed crushed-stone	
Perspektyvinis sluoksnis-asfaltbetonis 0/11S-M	-0.04
Perspective course-asphalt concrete 0/11S-M	-0.04

Pastra. 1. Vntūre 20 cm storio apsauginio šaltūni atsparaus sluoksnio dalis privalo turėti dalelių, stambesnių kaip 2 mm nuo 30% iki 75% mišinio masės. Be to, stambesnių kaip 16 mm dalelių – ne daugiau 40% ir smulkesnių kaip 0.063 mm – iki 7% mišinio masės. (mininiai ZG, ZP pagal LST 13311)
 Note 1. The upper 20 cm thick layer of the protective frost resistant course shall constitutes particles larger than 2 mm and it shall consists from 30-70% of the mixture mass. Particles larger than 16 mm shall not exceed 40% and particles smaller than 0.063 mm shall not exceed 7% of the mixture mass (minvalues ZG, ZP, in accordance with LST 13311)

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

A16 (E28) Vilnius – Prienai – Marijampolė 41,20-57,30 km

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Sanglaudos fondo
 projekto Nr. 2004/LT/16/C/PT/002
 „Transeuropinio transporto tinklo
 kelio E28 Vilnius–Marijampolė
 plėtra 2004–2006 metais
 5 priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės
 Finansinio audito 7-ajam departamentui

2008-10-07 Nr. (18.37.2-01)-6K-3812/116

**DĖL MOKĖJIMO PARAIŠKOS GAUTI IŠ SANGLAUDOS FONDO GALUTINĘ IŠMOKĄ
 PROJEKTO NR. 2004/LT/16/C/PT/002 IŠLAIDOMS KOMPENSUOTI**

Siunčiame Jums Finansų ministerijos (Sanglaudos fondo mokėjimo institucijos) patvirtintos galutinės mokėjimo paraiškos Europos Komisijai gauti iš Sanglaudos fondo galutinę išmoką projekto Nr. 2004/LT/16/C/PT/002 „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais“ išlaidoms kompensuoti kopiją kartu su Transporto investicijų direkcijos (įgyvendinančiosios institucijos) patvirtinta projekto galutinės ataskaitos kopija (pridedama).

PRIDEDAMA:

1. Mokėjimo paraiškos Europos Komisijai kopija, 13 lapų.
2. Projekto galutinės ataskaitos kopija, 1 egzempliorius.

Ministerijos sekretorius

Aloyzas Vilkas

Aurelija Stražniskaitė, 239 02 89

AB, 01, 0001794, 04, 00, 00000

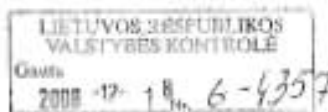
Valstybės inspektorius įstaiga
 1 Taro-Vaišguro g. RA/2, LT-01512 Vilnius

Tel. (8 5) 239 0000
 Faks. (8 5) 239 1481

El. paštas: finans@litvalis.lt
<http://www.litvalis.lt>

Įmonės kodas: 180001430
 Įmonės registras, kodas 288601430

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Sanglaudos fondo
 projekto Nr. 2004/LT/16/C/PT/002
 „Transeuropinio transporto tinklo
 kelio E28 Vilnius–Marijampolė
 plėtra 2004–2006 metais
 6 priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

P. V. Štikonas
 2008-12-19

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2008-12-18 Nr. (18.37.2-01)-5K-0832344-6K(1054) d
 Finansinio audito 7-ajam departamentui | 2008-11-26 Nr. S-(70-1.10.1)-2208

**DĖL MOKĖJIMO PARAIŠKOS GAUTI IŠ SANGLAUDOS FONDO GALUTINĘ IŠMOKĄ
 PROJEKTO NR. 2004/LT/16/C/PT/002 IŠLAIDOMS KOMPENSUOTI**

Atankydami į Jūsų 2008 m. lapkričio 26 d. raštą Nr. S-(70-1.10.1)-2208 „Dėl neatitikimų projekto galutinėje ataskaitoje ir galutinėje mokėjimo paraiškoje“, siunčiame Jums Transporto investicijų direkcijos (toliau – TID) 2008 m. gruodžio 10 d. raštą Nr. 1.2-1400 ir kartu su minėtu raštu pateiktus Lietuvos automobilių kelių direkcijos paaiškinimus dėl neatitikimų projekto galutinėje ataskaitoje, taip pat patikslintą TID patvirtintą projekto Nr. 2004/LT/16/C/PT/002 „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais“ galutinę ataskaitą, kurią peržiūrėjus maloniai prašome grąžinti Finansų ministerijai, bei patikslintą mokėjimo paraišką Europos Komisijai gauti iš Sanglaudos fondo galutinę išmoką minėto projekto išlaidoms kompensuoti kopija.

Taip pat, atsižvelgdami į Jūsų rašte pateiktas 2.2 ir 2.4 pastabas, norime atkreipti Jūsų dėmesį, kad 2008 m. liepos 28–29 d. vykusio neeilinio Sanglaudos fondo priežiūros komiteto posėdžio metu buvo nutarta, kad Komisijos sprendimuose nustatytų fizinių rodiklių pagrindinė paskirtis yra tinkamo projektų tikslų pasiekimo priežiūros užtikrinimas. Įgyvendinant projektą galimi nežymūs minėtų rodiklių pasikeitimai, esant ne didesniams nei 10 procentų fizinio rodiklio pasikeitimui, Komisijos sprendimo keitimas nėra būtinas.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos automobilių kelių direkcijos pateikta informacija dėl neatitikimų galutinėje ataskaitoje ir galutinėje mokėjimo paraiškoje, 7 lapai.
2. Patikslinta mokėjimo paraiška Europos Komisijai kopija, 13 lapų.
3. Patikslinta projekto galutinė ataskaita, 1 egzempliorius.
4. 2008 m. liepos 29 d. Neeilinio Sanglaudos fondo priežiūros komiteto posėdžio protokolo Nr. 8 kopija, 7 lapai.

Ministerijos sekretorius

Aloyzas Vitkauskas

Aurelija Stražinskaitė, tel. 239 0289

48_08_08_000000_00_000000

Valstybės bendrinė įstaiga | Tel. (8 5) 279 0000 | El. paštas finans@finans.lt | Duomenys pateikti ir saugomi Jūsų teisės aktų pagrindu, kodas 20001650
 J. Tumo-Vaižganto g. RA/2, LT-01512 Vilnius | Faks. (8 5) 279 1481 | http://www.finans.lt

**CERTIFICATE AND STATEMENT OF EXPENDITURE AND APPLICATION FOR
PAYMENT**

EUROPEAN COMMISSION

Cohesion Fund

Final certificate and statement of expenditure and application for payment

Name of project: Development of Road E28 Vilnius–Marijampolė of Trans–European Transport Network in the Years 2004–2006

Commission Decision No K(2004) 5508 of 21 December 2004

Commission Reference (CCI No) 2004/LT/16/C/PT/002

National reference _____ of _____

CERTIFICATE

I, the undersigned Mr. Aloyzas Vitkauskas, Undersecretary of the Ministry of Finance, representing the paying authority designated by⁽¹⁾ the Government of the Republic of Lithuania Resolution No. 1026 on the Administration of Assistance from the European Union's Cohesion Fund in Lithuania of 24 August 2001 (Official gazette No. 74-2596, 2001; No. 103-3777, 2004, No. 87-3483, 2008), hereby certify that all eligible expenditure included in the attached statement, representing the contributions of the Cohesion Fund and national funding, was paid in line with the progress of the project.

after:⁽²⁾

0	1	0	6	2	0	0	4
d d		m m		y y y y			

and amounts to:

25,121,635.47 ⁽³⁾	EUR
------------------------------	-----

(exact amount to two decimal places)

The attached statement of expenditure broken down by category of expenditure, and by projects in the case of a group of projects, covers expenditure up to

1	5	0	7	2	0	0	8
---	---	---	---	---	---	---	---

 (dd/mm/yyyy)

and is an integral part of this certificate, as is the accompanying report on progress of the measure compared with plans.

⁽¹⁾ Indicate the administrative instrument of designation in accordance with Article D(1) and (4) of Annex II to Regulation (EC) No 1164/94, with appropriate references and the date.

⁽²⁾ Starting date for eligibility of expenditure under the decision.

⁽³⁾ Expenditure of EUR 20,676.92 paid for works of access road to the cemetery on road E28 for contract No. 2004/LT/16/C/PT/002-D02 is extracted from this payment application.

I also certify that the project is making satisfactory progress towards completion in accordance with the objectives and that the information given in the progress report is correct.

I further certify that the project is being implemented in accordance with the terms of the decision and in compliance with the provisions of Regulation (EC) No 1164/94, in particular as regards:

- (1) compliance with the provisions of the Treaty and instruments adopted under it and with Community policies, in particular the rules on protection of the environment, transport (including trans-European networks), competition, and the award of public contracts (Article 8 of Regulation (EC) No 1164/94);
- (2) application of management and control procedures to the project, in particular to verify the reality of expenditure claimed and the proper execution of the project in accordance with Article 4 of Regulation (EC) No 1386/2002 and to prevent, detect and correct irregularities, pursue fraud, and recover unduly paid amounts (Article 12 of regulation (EC) No 1164/94 and Articles G and H of Annex II thereto).

In accordance with Article G(3) of Annex II to Regulation (EC) No 1164/94, the supporting documents are and will continue to be available for a minimum period of three years following payment of the balance by the Commission.

I certify that:

- (1) the statement of expenditure is accurate and results from accounting systems based on verifiable supporting documents;
- (2) the statement of expenditure and the application for payment take account of any recoveries made and interest received thereon;
- (3) details of the underlying transactions are recorded, where possible, on computer files and are available on request to the Commission departments responsible.

Date

17	12	2008
----	----	------

 (dd/mm/yyyy)

ALOYZAS VITKAUSKAS
 Undersecretary of the Ministry of Finance
 Name in capitals, stamp, position and signature of
 competent authority

Statement of expenditure incurred in the project ⁽¹⁾

Reference No (CCI code – Code commun d'identification): 2004/LT/16/CT/002

Name of project: Development of Road E28 Vainius–Marijampolė of Trans-European Transport Network in the Years 2004–2006

Date: 15/07/2008

Category of expenditure	Total expenditure incurred to date (between 01/06/2004 ⁽²⁾ and 15/07/2008)	Expenditure certified in present declaration	Total expenditure planned (initial budget)	Expenditure incurred to date, as proportion of initial budget (%)	Estimated expenditure still required to complete project
1. Planning	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0
2. Land acquisition	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0
3. Site preparation**	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0
4. Building and construction***	19,322,445.57	6,464,505.56	17,265,852.00	111.91	0.0
5. Equipment	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0
6. Technical assistance (Technical Supervision of Construction Works)	491,716.42	247,758.65	398,643.00	123.34	0.0
7. Publicity	10,712.68	10,712.68	2,000.00	535.63	0.0
8. Contingencies*	1,454,017.82	701,458.01	1,587,742.00	92.20	0.0
9. VAT***	3,832,742.98	1,231,167.64	3,465,763.00	110.59	0.0
TOTAL	25,121,635.47	8,675,125.35	22,720,000.00	110.57	0.0

* unforeseen quantities of work: construction of drainage- searching of drainage system, excavation and haulage of ground, milling of small wood and shrubs, manual removal of small wood and shrubs, installation of windows.

** Site preparation is included into Building and construction in accordance with the Project Modification Proposal.

*** Expenditure of EUR 20,676,92 paid for works of access road to the cemetery on road E28 for contract No. 2004/LT/16/CT/002-002 is extracted from this payment application (from categories of expenditure „Building and construction“ and „VAT“).

⁽¹⁾ For decisions on groups of projects, expenditure must be broken down by project, except where the expenditure is common to the group, as it is in the case of technical assistance or publicity.

⁽²⁾ Starting date for eligibility of expenditure.

Annex to statement of expenditure: recoveries effected since the last certified statement of expenditure and included in the present statement of expenditure

Amount ordered to be recovered	None
Debtor	None
Date of issue of recovery order	None
Authority which issued recovery order	None
Date of recovery	None
Amount recovered	None

APPLICATION FOR FINAL PAYMENT

Name of project: Development of Road E28 Vilnius-Marijampolė of Trans-European Transport Network in the Years 2004-2006

Commission reference (CCI No) 2004/LT/16/C/PT/002

Pursuant to Article D(2)(d) of Annex II to Regulation (EC) No 1164/94, I, the undersigned Mr. Aloyzas Vitkauskas, Undersecretary of the Ministry of Finance, request payment of the amount of EUR 3,862,400.00 as a final payment. This application meets the admissibility requirements because:

(a)	the report on the progress of the measure in relation to physical and financial indicators and demonstrating its conformity with the decision granting the assistance, including the specific conditions laid down	- is enclosed as Enclosure A
(b)	the final report on implementation required under the Annex to Annex II to the Regulation, including in the latter case details of compliance with the public procurement rules	- is enclosed
(c)	observations and recommendations made by national and/or Community audit authorities, in particular the correction of suspected or proven irregularities	- are enclosed as Enclosure C
(d)	the main technical, financial and legal problems that have arisen and the measures taken to correct them	- are indicated in Enclosure D
(e)	the analysis of any departures from the original financial plan	- is enclosed as Enclosure E
(f)	the publicity measures taken with regard to the measure	- are indicated in Enclosure F
(g)	none of the certified expenditure has been suspended pursuant to Article G(2) or H(2) of Annex II to the Regulation	

Payment should be made to:

Beneficiary:	Name: Ministry of Finance of the Republic of Lithuania Address: T. Vaižganto 8a/2, LT 01512, Vilnius, Lithuania Contact: Ms. Aurelija Stražinskaitė Telephone: +370 5 239 02 89 E-mail: A.Strazinskaite@finmin.lt Fax: +370 5 239 00 39
Bank:	Bank name: Bank of Lithuania Bank address: Gedimino av. 6, Vilnius, Lithuania Post Code: LT 01103 Town: Vilnius Sort code: 10100 BIC code: LIABLT2X
Account No	632425 IBAN LT62 1010 0000 0063 2425
Account holder (if different from beneficiary)	

Date 17 12 2008 (dd/mm/yyyy)

ALOYZAS VITKAUSKAS
Undersecretary of the Ministry of Finance

Name in capitals, stamp, position and signature
of competent authority

ANNEX TO THE PAYMENT APPLICATION

Name of project: Development of Road E28 Vilnius–Marijampolė of Trans-European Transport Network in the years 2004–2006
 Commission reference (CCI No): 2004/LT/16/C/PT/002

Enclosure A

REPORT ON THE PROGRESS OF THE PROJECT IN RELATION TO PHYSICAL AND FINANCIAL INDICATORS

Type of works	Physical indicators		Physical execution up to previous application for payment	Up to (15/07/2008) Physical execution concerning this application for payment	Up to (15/07/2008) Physical execution concerning the total applications submitted	Rate of physical execution %	Eligible cost, EURO*	Financial execution up to previous application for payment	Up to (15/07/2008) Financial execution concerning this application for payment	Up to (15/07/2008) Financial execution concerning the total applications submitted	Rate of financial execution %**
	Unit	Quantity									
Widening and strengthening of road	km	48.70	32.90	15.80	48.70	100.0	18,945,755.16	11,992,527.97	6,906,284.93	18,898,812.90	99.8
Strengthening of road	km	17.56	13.88	3.68	17.56	100.0	4,091,235.09	2,921,585.87	1,134,207.37	4,035,793.24	99.1
Arrangement of illumination	km	0.60	0.60	0	0.60	100.0	65,231.00	65,638.53	0.00	65,638.53	100.6
Construction of pedestrian and bicycle track and footway	km	1.02	1.02	0	1.02	100.0	529,259.00	529,160.07	16,171.62	545,331.69	103.0
Reconstruction of crossings	unit	1	1	0	1	100.0	44,620.00	41,286.65	838.49	42,645.14	94.9
Implementation of wire net	km	21.67	14.52	9.15	21.67	100.0	301,687.00	149,828.69	132,182.06	282,010.75	93.5
Insulation of windows	1 house	92	81	20	101*	109.8	204,795.76	160,256.20	22,944.13	183,200.35	89.5
Implementation of water protection measures	1 measure	6	3	3	6	100.0	153,356.56	31,917.20	64,751.42	100,668.62	65.6
Implementation of underground animal crossings	unit	6	5	0	5**	83.3	109,202.80	119,794.30	17,186.25	136,980.55	125.4
Erection of guard rails	km	3.40	1.40	0	3.40	100.0	223,147.79	166,821.37	63,506.94	210,328.31	103.2
Technical supervision	%	100	64.7	33.3	100.0	100.0	599,212.00	287,870.19	292,355.20	580,225.39	96.8
TOTAL							25,297,822.29	16,467,187.84	8,554,448.43	25,121,635.47	99.4

SPECIFIC CONDITIONS RELATED TO THE PROJECT

There are no specific conditions related to this project in the Commission Decision.

* On 13 September 2006 the Lithuanian Road Administration under the Ministry of Transport and Communications submitted to the Transport Investment Directorate the Construction Fund Project Modification Request, according to which it was planned to replace the windows of 92 houses. Later, in process of work performance local people complained about the increased level of noise. The current site measurements period of 92 houses are in the noise impact zone. Thus, the windows of these houses had to be replaced as well. The replacement of these windows was reimbursed from the European Union and co-financing means from the contracting funds.

** The application to the European Commission to finance the project included the implementation of 6 units of underground animal crossings: 3 units for small animals in road section 41.2–41.9 km, 2 units for arthropods in road section 50.0–53.0 km and 1 unit for medium fauna in 64.5 km. When preparing the technical design of the project it became clear that the implementation of one passage for small animals would be impossible. The road in that place crosses the forest at low embankment, which causes high ground water level. Therefore, the passage would collect water and the animals would not use it. The explanation was included into the Explanatory Letter of the technical design of the project. However, the mistake was made both in the technical design package and in the table of the Bill of Quantities No. 4.2 of Tender Documents of Contract „Development of Road E28 (A16) Vilnius–Tirane–Marijampolė of Trans-European Transport Network in the years 2004–2006, Contract No 1“. The construction of three suit two underpasses for small animals in the road section 41.2–41.0 km was specified although the quantities of works specified in the Contractor's tender covered the construction of two underpasses for small animals. In fact, two underpasses for small animals were constructed, and the Contractor was paid for the construction of two underpasses. Hence, the mistake mentioned above had no serious impact on the project implementation.

ANNEX TO THE PAYMENT APPLICATION

Name of project: Development of Road E28 Vilnius-Marijampolė of Trans-European Transport Network in the years 2004-2006
 Commission reference (CCI No) 2004/LT/16/C/PT/002

Enclosure C

OBSERVATIONS AND RECOMMENDATIONS MADE BY NATIONAL AND/OR COMMUNITY AUDIT AUTHORITIES

On 23-27 October 2006 the European Commission Directorate General carried out the mission of Public Procurement Audit of the projects co-financed by the Cohesion Fund including Contract No 2004/L/16/C/PT/002-D02. The following recommendations were submitted:

1. To submit information about the procedure which foreign companies shall perform in order to get qualification certificates issued by the Ministry of Environment. To indicate in the tender documents that certificates issued by foreign institutions are acceptable provided they meet the principles determined by the Ministry of Environment of the Republic of Lithuania.

2. To analyse the reasons which influence such low competition in road sector and to take measures in order to increase it.

3. Potential tenderers should not know about each other. To use an individual confirmation of the receipt of the tender documents instead of a list of purchasers.

The plan of the Audit Recommendations Implementation Actions was approved on 19th February 2007. All the recommendations have been implemented.

From 24th November 2006 to 2nd February 2007 the Internal Audit Division at the Ministry of Transport and Communications carried out selective inspections of the project. Recommendations have not been submitted.

The National Audit Office of the Republic of Lithuania has been carrying out the final audit of the project during the preparation of the Application for Final Payment.

When carrying out the works of Contract No 2004/L/16/C/PT/002-D02/S326, the works Variation Order was made. According to this Variation Order, an access road to the cemetery on road E28 was moved to a different place. In November 2008, the National Audit Office made a remark on the eligibility of expenditures to construct the above-mentioned access road on the road Vilnius-Prienai-Marijampolė section 57.3-74.2 km at Pk660+00.

The Implementing Agency considers the total amount of expenditures, i.e. 20,676.92 EUR, non-eligible in the Application for Final Payment. The amount has been deducted from the amount of Building and Construction expenditures declared in this Application. The same amount has been deducted from the amount referred to in the Item on the Widening and strengthening of pavement of Enclosure A to the Application.

ANNEX TO THE PAYMENT APPLICATION

Name of project: **Development of Road E28 Vilnius–Marijampolė of Trans-European Transport Network in the Years 2004-2006**
 Commission reference (CCI No) **2004/LT/16/C/PT/002**

Enclosure D

TECHNICAL, FINANCIAL OR LEGAL PROBLEMS

Quantities of physical indicators in column (1) of Enclosure A are indicated in accordance with the Commission Decision K(2007)3531 of 17 July 2007 partly altering Commission Decision K(2004)5508 of 21 December 2004.

The breakdown of prices provided in column (6) of Enclosure A is made taking into account the price of the Complementary Technical Supervision Contract.

*Physical execution of some indicators in Enclosure A exceeds their financial execution, and financial execution of some indicators exceeds their physical execution. It is influenced by the fact that in the beginning of the project implementation it is impossible to foresee what part of contingencies and provisional sums will be needed to implement one or another indicator. Therefore in the beginning contingencies and provisional sums are usually distributed in proportion to the primary prices of indicators. After completion of works it becomes clear what part of contingencies and provisional sums was used to implement each indicator. The biggest difference is between physical and financial execution of indicator **Implementation of water protection measures**. It was influenced by the implementation of a cheaper and simpler rainwater disposal system at km 81.6 at Verkne River than it was foreseen in the design. When implementing the project it became clear that the longitudinal profile of the road was uneven and rainwater was disposed of via embankment troughs. As the design did not include the rectification of the longitudinal profile, the construction of the system foreseen in the project would entail far more work than envisaged. With this section of the road being programmed for reconstruction within the next few years, it has been decided to provide 20 water collectors into the embankment, which can be utilized when the road is reconstructed.*

When drawing up the Final Report of the Project and having looked through the Technical Specifications, it turned out that windows had been replaced in 101 houses. When carrying out works, the decision was taken to replace windows in nine houses which were not included in the technical design and were in the noise impact zone.

*When indicating the physical execution of indicator **Implementation of underground animal crossings** in the second and third interim payments, the mistake was made. The implementation of 6 units of underground animal crossings (3 units for small animals, 2 units for amphibians and 1 unit for medium fauna) in the Application for Assistance was foreseen. When preparing the technical design of the project it became clear that the implementation of one passage for small animals would be inexpedient. In that place the road crosses the forest on the low land; therefore, the passage would collect water and the animals would not use it. This explanation was included into the Explanatory Letter of the technical design of the project. However, the mistake (3 passages instead of 2) was made in the title of Bill of Quantities of the tender documents of Contract No 1. As a matter of fact, the work quantities in both the tender documents and the contractor's tender included the construction of 2 passages for small animals. Actually, 2 passages for small animals were constructed; the contractor was paid for the construction of 2 passages as well; hence, the mistake mentioned above had no serious impact. The meeting of the Cohesion Fund Monitoring Committee will be informed about the status quo.*

ANNEX TO THE PAYMENT APPLICATION

Name of project: Development of Road E28 Vilnius–Marijampolė of Trans-European Transport Network in the Years 2004-2006

Commission reference (CCI No) 2004/LT/16/CPT/002

Enclosure E

ANALYSIS OF ANY DEPARTURES FROM THE ORIGINAL FINANCIAL PLAN

No departures from the original Financial Plan have arisen.

ANNEX TO THE PAYMENT APPLICATION

Name of project: **Development of Road E28 Vilnius–Marijampolė of Trans-European Transport Network in the Years 2004-2006**

Commission reference (CCI No) **2004/LT/16/C/PT/002**

Enclosure F

THE PUBLICITY MEASURES TAKEN WITH REGARD TO THE PROJECT

Billboards erected at the site? Yes No
 Sites of installation of billboards: 15.50 km, 57.33 km, 57.50 km, 74.24 km, 98.4 km and 135.5 km of road Vilnius–Marijampolė.
 After the completion of works the billboards were replaced by the commemorative plaques. Sites of installation of commemorative plaques: 15.55 km, 57.30 km, 57.33 km, 74.24 km, 98.4 km, 135.5 km.

Media used to inform the public of the measure in hand:

Press

Type of written documentation made available to the public: *The articles in the newspapers LIETUVOS ŽINIOS 15/07/2004, 14/04/2005, 27/04/2006, 12/10/2006, 08/08/2007, 19/12/2007; RESPUBLIKA 03/05/2006, 11/10/2006, 18/04/2007, 28/12/2007; KAUNO DIENA 10/01/2005, 11/04/2005, 04/05/2006; VERSLO ŽINIOS 26/01/2006, 03/05/2006, 11/01/2007; TRANSPORTAS IR LOGISTIKA (supplement to VERSLO ŽINIOS) 06/2004, 09/2004; VALSTIEČIŲ LAIKRAŠTIS 10/09/2005, 18/10/2005, 21/02/2006, 02/05/2006, 17/04/2007; VAKARO ŽINIOS 07/12/2007; magazine AUTO EKSPRESAS 2004 No 7-8, 2005 No 1-2, 2005 No 7-8, 2005 No 17-18, 2005 No 19-20, 2006 No 6, 2007 No 4; magazine VEIDAS 29/04/2004, 17/03/2005, 07/07/2005, 04/05/2006; magazine KELLAS 2006 No 4 (34); magazine VEŽEJŲ ŽINIOS 04/2005 No 7; magazine TRANSPOTO PASAULIS 8/2004, 3/2005, 5/2006, 10/2006, 04/2007; magazine MADE IN LITHUANIA 02/2006, 01/2008; magazine LIETUVOS KELLAI 2/2005. Information of general attribution about the implementation of Cohesion Fund project was published in press (articles in the newspapers „KAUNO DIENA“, „RESPUBLIKA“, „LIETUVOS AIDAS“, „VERSLO ŽINIOS“, „LIETUVOS ŽINIOS“, articles in the magazines „ŠVYTURYS“, „KELLAS“, „VEIDAS“).*

Television Radio

Short daily information on radio stations MI, MI+, RADIOCENTRAS, LIETUVOS RADJAS, ŽINIŲ RADJAS, as well as on state and commercial television.

Internet

On the Internet: <http://www.lra.lt>; <http://www.transp.lt>; <http://www.tid.lt>; <http://www.funmin.lt>; <http://www.delfi.lt> and other information networks.

Other audio-visual media

ANNEX TO THE PAYMENT APPLICATION

Enclosure A1

INVOICE SUPPORTING PAYMENT APPLICATION

Title of Measure: Development of Road E28 Vilnius–Marijampolė of Trans-European Road Network in the Years 2004-2006

CCI code: 2004/LT/16/C/PT/002

EC Decision No.: K(2004) 5508

Decision date: 2004.12.21

Supplier and Contract	Invoice No.	Date	Receipt No.	Date	Amount EUR	Notes
UAB „Leminkainiai Lietuva“ No2004/LT/16/C/PT/002-D02/S-326 (works)	7-1	30-11-2006	121135	26-01-2007	173.492,99	Works in November, 2006 (LRA share)
	7-2	30-11-2006	2250010	06-02-2007	983.126,97	Works in November, 2006 (EU share)
	8-1	14-12-2006	177418	28-02-2007	21.495,40	Works in December, 2006 (LRA share)
	8-2	14-12-2006	2250031	28-02-2007	121.807,25	Works in December, 2006 (EU share)
	9-1	23-01-2007	244847	05-04-2007	14.512,82	Works in January, 2007 (LRA share)
	9-2	23-01-2007	2250082	05-04-2007	82.239,33	Works in January, 2007 (EU share)
	10-1	30-03-2007	298032	04-05-2007	14.193,93	Works in March, 2007 (LRA share)
	10-2	30-03-2007	2250122	14-05-2007	80.432,23	Works in March, 2007 (EU share)
	11-1	27-04-2007	370047	11-06-2007	10.597,97	Works in April, 2007 (LRA share)
	11-2	27-04-2007	2250180	18-06-2007	60.055,11	Works in April, 2007 (EU share)
	11-3	27-04-2007	370046	11-06-2007	457.841,96	Works in April, 2007. The value exceeding EC decision (LRA share).
	12-3	30-05-2007	418330	05-07-2007	544.712,05	Works in May, 2007. The value exceeding EC decision (LRA share).
	13-3	29-06-2007	462399	30-07-2007	1.053.188,11	Works in June, 2007. The value exceeding EC decision (LRA share).

	14-3	30-07-2007	558333	27-09-2007	246.161,98	Works in July, 2007 . The value exceeding EC decision (LRA share).
	15-1	06-09-2007	580847	09-10-2007	32.564,76	Payment of Retention money (LRA share).
	15-2	06-09-2007	2250446	15-10-2007	184.533,65	Payment of Retention money (EU share).
	15-3	06-09-2007	580848	09-10-2007	102.500,39	Payment of Retention money. The value exceeding EC decision (LRA share)
					-20.676,92	Deducting of non- eligible costs. The value exceeding EC decision (LRA share). See Enclosure C
AB „Kauno tiltai“	9-1	30-11-2006	118802	25-01-2007	92.581,44	Works in November, 2006 (LRA share).
No2004/LT/16/C/PT/003- D03 (works)	9-2	30-11-2006	2250011	06-02-2007	524.628,18	Works in November, 2006 (EC share).
	10-1	30-03-2007	334287	22-05-2007	20.169,33	Works in March, 2007 (LRA share).
	10-2	30-03-2007	2250157	31-05-2007	114.292,85	Works in March, 2007 (EC share)
	11-1	27-04-2007	383033	15-06-2007	40.746,99	Works in April, 2007 (LRA share).
	11-2	27-04-2007	2250189	22-06-2007	230.899,63	Works in April, 2007 (EC share)
	12-1	31-05-2007	418511	05-07-2007	77.459,27	Works in May, 2007 (LRA share).
	12-2	31-05-2007	2250231	16-07-2007	438.935,87	Works in May, 2007 (EC share)
	13-1	29-06-2007	487416	14-08-2007	218.810,41	Works in June, 2007 (LRA share).
	13-2	29-06-2007	2250309	22-08-2007	1.239.925,65	Works in June, 2007 (EC share)
	14-1	31-07-2007	554119	26-09-2007	124.040,36	Works in July, 2007 (LRA share).
	14-2	31-07-2007	2250414	04-10-2007	702.895,38	Works in July, 2007 (EC share)
	15-1	05-09-2007	586381	11-10-2007	56.089,18	Payment of Retention money (LRA share)

	15-2	05-09-2007	2250459	18-10-2007	317.838,71	Payment of Retention money (EC share)
SE "Problematika"	9-1	05-12-2006	133074	02-02-2007	7.805,46	Services provided over III quarter 2006 (L.R.A. share)
2004/L7/16/C/PT(001-005)-TP01 (8871063/2004/16/41) (supervision)	9-2	05-12-2006	2250013	09-02-2007	44.230,98	Services provided over III quarter 2006 (EU share)
	10-1	18-04-2007	383029	15-06-2007	6.937,00	Services provided over IV quarter 2006 (L.R.A. share)
	10-2	18-04-2007	2250195	29-06-2007	39.309,67	Services provided over IV quarter 2006 (EU share)
	11-1	18-07-2007	520738	07-09-2007	9.927,86	Services provided over January-April 2007 (L.R.A. share)
	11-2	18-07-2007	2250352	14-09-2007	56.257,89	Services provided over January-April 2007 (EU share)
SE "Problematika"	2-3	07-11-2007	744958	19-12-2007	69.146,38	Services provided over II quarter 2007. The value exceeding EC decision (L.R.A. share)
2004/L7/16/C/PT(001-005)-TP02S-147 (supervision)	3-3	21-01-2008	116585	14-03-2008	58.739,96	Services provided over III quarter 2007. The value exceeding EC decision (L.R.A. share)
Total					8.654.448,43	

**LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJA
PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS**

Projektas Nr. 2004/LT/16/C/PT/002

**TRANSEUROPINIO TRANSPORTO TINKLO KELIO E28
VILNIUS –MARIJAMPOLĖ PLĖTRA 2004 - 2006 METAIS**

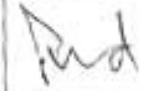

GALUTINĖ ATASKAITA

2008 m. gruodžio mėn.

Projekto pavadinimas *Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004-2006 metais*

Projekto Nr. *2004/LT/16/C/PT/002*

Dokumentas *Galutinė ataskaita*

Parengė	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Generalinis direktorius <i>Virgaudas Puodžiukas</i>	
	Institucija	Vardas, pavardė, pareigos	Parašas
Tikrino	Transporto investicijų direkcija	<small>Eilinis skaitmenas</small> <i>Anželita Meskauskaitė</i>	
	Institucija	Vardas, pavardė, pareigos	Parašas
Patvirtino	Transporto investicijų direkcija	Direktorius <i>Albertas Arūna</i>	
	Institucija	Vardas, pavardė, pareigos	Parašas

TURINYS

SANTRUMPOS	4
ĮVADAS.....	5
1. FINANSAVIMO ASPEKTAL	8
1.1. Sanglaudos fondas (SF).....	8
1.2. Valstybės biudžeto lėšos keliams	9
2. PROJEKTŲ VALDYMAS	12
2.1. SF projektų valdymas	12
2.2. Valstybės politika.....	16
3. PROJEKTO ĮGYVENDINIMAS	18
3.1. Projekto aprašymas.....	18
3.1.1. Viešieji pirkimai	19
3.1.2. Situacija prieš projekto įgyvendinimą	21
3.1.3. Statybos darbai	23
3.1.4. Situacija įgyvendinus projektą	38
3.2. Objektų naudojimo pradžia ir užbaigto projekto valdymo būdai.....	41
3.2.1. Kelių valdymo struktūra	41
3.2.2. Objektų naudojimo pradžia	41
3.2.3. Užbaigto projekto valdymo būdai	42
3.3. Projekto atitikimas EB komisijos sprendimui.....	42
3.3.1. EK sprendimo pakeitimas.....	42
3.3.2. Projekto patikros vietoje.....	47
4. FINANSINĖ ANALIZĖ	49
4.1. Įvykdytų projekto dalių kainos	49
4.2. Išlaidų analizė	51
4.2.1. Mokėjimai.....	53
5. NAUDOS IR ŠAŪAUDŲ ANALIZĖ	59
5.1. Pagrindai	59
5.2. Projekto ekonominis vertinimas	62
5.2.1. Eismo intensyvumo analizė.....	62
5.2.2. Planuoto ir esamo nelygumo analizė.....	62
5.2.3. Avaringumo analizė.....	63
5.2.4. Ekonominė kaina	64
5.2.5. Grynoji dabartinė vertė (GDV)	65
5.2.6. Vidinė gražos norma (VGN)	66
5.3. Ekonominio vertinimo išvados	66
6. PROJEKTO VIEŠINIMO PRIEMONĖS	68
7. APLINKOSAUGINIAI ASPEKTAI	70
7.1. Įvadas.....	70
7.2. Įstatyminiai ir norminiai dokumentai	70
7.3. 2004-2007 metais E28 kelyje atliktų darbų apžvalga.....	71
7.4. 2004-2007 metais remontuotų ar rekonstruotų objektų apžiūrų rezultatai	72
7.4.1. Kelio dangos stiprinimas 15,55-22,58 km.....	72
7.4.2. Pėsčiųjų ir dviratininkų tako įrengimas 28,74-29,51 km	73
7.4.3. Kelio dangos stiprinimas ir platinimas 41,2-57,3 km.....	73
7.4.4. Kelio dangos stiprinimas ir platinimas 57,3-74,2 km.....	78
7.4.5. Kelio dangos stiprinimas ir platinimas 98,51-114,2 km.....	79
7.4.6. Kelio dangos stiprinimas 124,90-135,43 km.....	80
7.5. Įdiegtų aplinkosauginių priemonių būklės ir tinkamumo įvertinimas.....	81
7.5.1. Apsauginė tinklo tvora 39,47-43,02 km, perėjos gyvūnams	81

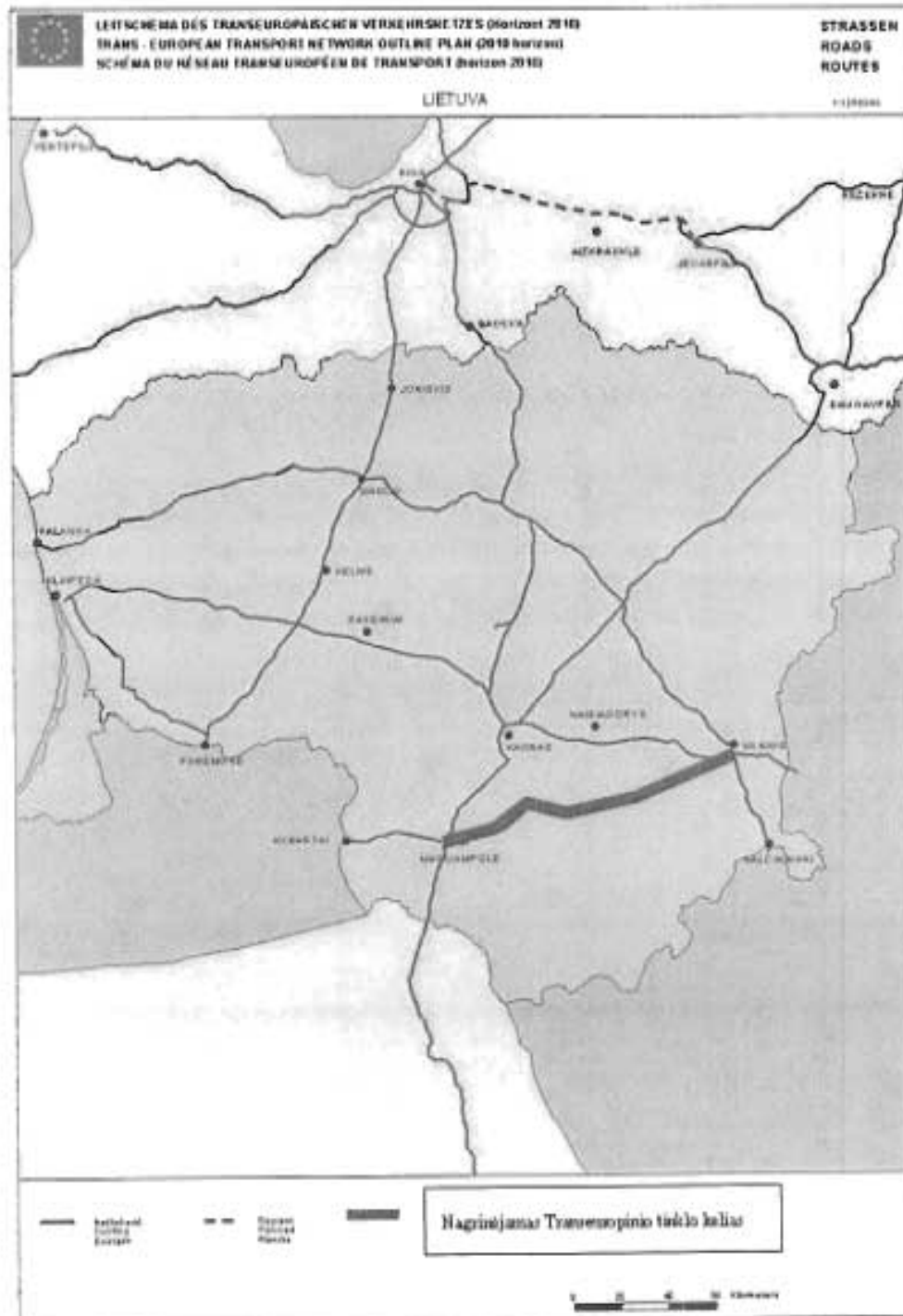
7.5.2. Apsauginė tinklo tvora 43,4-46,05 km, perėja stambiais laukiniams gyvūnams	83
7.5.3. Apsauginės tvorelės ir požeminės perėjos varliagyviams	84
7.5.4. Apsauginė tinklo tvora 52,4-54,4 km	86
7.5.5. Apsauginė tinklo tvora 98,0-103,89 km	86
7.5.6. Apsauga nuo transporto triukšmo	86
7.6. Apibendrinimas ir išvados	87
IŠVADOS	91
LITERATŪRA	93
PATVIRTINIMO SERTIFIKATAS	94
PRIEDAI	95
I PRIEDAS. Rekonstruotų ruožų žemėlapiai	96
II PRIEDAS. Darbų priėmimo komisijos sudėtys	105
III PRIEDAS. Darbų perėmimo pažymos	114
IV PRIEDAS. Aplinkosaugos priemonių žemėlapiai	123

SANTRUMPOS

a/b	asfaltbetonis
AB	akcinė bendrovė
aut./para	automobilių skaičius per para
BVP	bendrasis vidaus produktas
DN	diskonto norma
EK	Europos Komisija
ES	Europos Sąjunga
EB	Europos Bendrijos
GDV	grynoji dabartinė vertė
ISPA	Europos Sąjungos priešįstojiminės struktūrinės politikos formavimo programa
IRI	tarptautinis nelygumo indeksas (angl. <i>International Roughness Index</i>)
KPPP	Kelių priežiūros ir plėtros programa
KTP	kelių transporto priemonė
LAKD	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
LR	Lietuvos Respublika
N/S	naudos ir sąnaudų santykis
PVC	polivinilchloridas
PVM	pridėtinės vertės mokestis
SF	Sanglaudos fondas
SM	Susisiekimo ministerija
TEN-T	Transeuropinis transporto kelių tinklas
TID	Transporto investicijų direkcija
TKTI	Transporto ir kelių tyrimo institutas
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
VĮ	valstybės įmonė
VGN	vidinė gražos norma
VMPEI	vidutinis metinis paros eismo intensyvumas

IVADAS

Kelias E28 Vilnius-Marijampolė yra viena iš oficialiai patvirtintų visos Europos transporto koridorių tinklo papildomų jungčių. Kelias sutampa su Lietuvos magistraliniu keliu A16 Vilnius-Prienai-Marijampolė. 2003-04-14 Atėnuose Lietuva pasirašė stojimo į ES sutartį, kurią ratifikavo Lietuvos parlamentas. Šioje sutartyje kelias E28 Vilnius-Marijampolė priskirtas transeuropinių transporto kelių tinklui (1 pav.).

1 pav. Transeuropinio transporto tinklo keliai Lietuvos teritorijoje su pažymėtu keliu E28 Vilnius-Marijampolė

Transeuropinio transporto tinklo kelias E28 Vilnius-Marijampolė jungia IXB transporto koridoriaus Klaipėda-Vilnius-Kijevas atkarpą Vilnius-Medininkai-Minskas ir IXD transporto koridoriaus Kaliningradas-Vilnius-Kijevas atkarpą Kaliningradas-Kybartai-Marijampolė ir yra svarbi grandis užtikrinant susisiekimą per Lietuvos teritoriją tarp Kaliningrado srities ir Baltarusijos bei tarp Kaliningrado srities ir likusios Rusijos dalies. Medininkai yra svarbiausias pasienio postas LR ir Baltarusijos Respublikos pasienyje, o Kybartai yra antras pagal svarbą postas LR pasienyje su Rusijos Federacijos Kaliningrado sritimi.

E28 kelias kartu su I transporto koridoriaus Helsinkis-Varšuva atkarpa Marijampolė-Kalvarija sudaro svarbią jungtį tarp Vilniaus ir Varšuvos.

Kelyje nuolat auga eismo intensyvumas, ypač krovinių transporto, tuo tarpu kelio techniniai parametrai ir dangos būklė netenkinama augančių poreikių - paskutinį kartą kelias buvo rekonstruotas XX a. 7-ajame ir 8-ajame dešimtmėčiuose. Probleminių vietų kelyje buvo daug: siaura važiuojamoji dalis, avaringi ruožai, neįrengta infrastruktūra pėstiesiems ir t. t. Kelio dangos konstrukcija projektuota 10 t ašinės apkrovos reikalavimams ir neatitiko dabartinių poreikių.

Ruošiantis Lietuvos narystei ES ir siekiant gauti ES struktūrinę paramą, 2003 m. pradėti rengti E28 kelio Vilnius-Marijampolė plėtros privalomieji dokumentai. 2004 m. viduryje buvo pateikta paraiška ES SF prašant skirti paramą projektui „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais“. EK teigiamai įvertino paraišką ir 2004 m. pabaigoje skyrė paramą transeuropinio transporto tinklo kelio E28 rekonstravimui.

Projekto įgyvendinimas pradėtas 2004 m. pabaigoje, 2007 m. darbai buvo baigti. Darbai buvo atliekami labiausiai probleminiuose kelio ruožuose: 15,55-22,58 km, 41,20-74,20 km, 98,51-114,21 km, 124,90-135,43 km. Siekiant mažinti avaringumą rekonstruojamuose ruožuose rekonstruota nesaugi sankryža, ruože 28,74-29,51 km įrengtas pėsčiųjų-dviračių takas, atskiruose ruožuose įrengti atitvarai, apšvietimas ir kt. Iš viso sustiprinta ir paplatinta 48,7 km kelio dangos, sustiprinta 17,56 km kelio dangos, nutiesta 3,02 km pėsčiųjų ir dviračių takų, įrengta 3,4 km atitvarų, įrengta 0,6 km apšvietimo, įrengta aikštelė pavojingų krovinių pervežimams tikrinti.

Kintant kelio infrastruktūrai, didėjant eismo intensyvumui, kinta ir kelio poveikio aplinkos kokybei mastas. Šiame plėtros etape įdiegtos šios aplinkos apsaugos priemonės: apsaugota nuo triukšmo III gyvenamųjų namų, pakeičiant langus, įrengta 23,67 km tinko tvoros, įrengtos 5 požeminės perėjos laukiniams gyvūnams, įrengtos 6 paviršinio vandens apsaugos sistemos (dėl gyvenamųjų namų langų pakeitimo ir požeminių perėjų gyvūnams įrengimo žiūrėti paaškinimus 3.3.1 skyriaus 45 psl.).

Įgyvendinus projektą „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius - Marijampolė plėtra 2004-2006 metais“ pagerėjo susisiekimas tarp visos Europos I, IXB ir IXD automobilių transporto koridorių, o kartu tarp Lietuvos ir Lenkijos, Lietuvos ir Kaliningrado srities bei tarp Lietuvos kaimyninių šalių iš rytų ir pietvakarių pusės.

Baigus kelio tiesimo ir rekonstravimo darbus, atliekama išsami įgyvendintų projektų stebėseną, kurios metu nustatoma, ar pasiekti projekto tikslai, ar įgyvendinti uždaviniai, ar planuoti rodikliai sutampa su faktiniais.

Vykdamas projektų stebėseną techniniu ir ekonominiu aspektu, reikia atlikti šiuos darbus:

- matuoti kelių kokybinius rodiklius (IRI, vėžių gylį, defektų kiekį) ir palyginti su planuotais;
- nustatyti VMPEI, jo kitimą ir palyginti su planuotu;
- palyginti planuotą ekonominę kainą su faktine;
- apskaičiuoti projekto naudos komponentes ir ekonominius įverčius (VGN, GDV) ir palyginti su planuotais;
- atlikti bendrą įgyvendintų projektų įvertinimą.

Atliekant projekto „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais“ aplinkosauginę stebėseną, reikia vertinti atliekamų darbų poveikį aplinkai nustatant jų poveikį vandeniui, dirvožemiui, saugomoms teritorijoms, taip pat matuoti triukšmą.

Baigus rekonstravimo darbus, būtina įvertinti įdiegtas aplinkosaugines priemones: tinklo tvoras bei požeminius tunelius žvėrimis, aptvėrimus varliagyviams, vandens taršą mažinančias priemones.

1. FINANSAVIMO ASPEKTAI

SF parama padeda ES valstybėms narėms sumažinti ekonominius ir socialinius skirtumus bei stabilizuoti ekonomiką. Lietuvai įstojus į ES (2004-05-01) finansine parama iš SF naudojama aplinkosaugos bei transporto srityse. SF finansavimo lėšos gali sudaryti iki 85 % projekto vertės. Į bendrą finansavimą gali būti įtrauktos tarptautinių finansinių institucijų bei privataus sektoriaus lėšos.

Projektas „*Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais*“ buvo bendrai finansuojamas SF ir valstybės biudžeto (KPPP) lėšomis. SF lėšomis buvo finansuota 85 % projekto išlaidų vertės, nustatytos EK sprendime.

1.1. Sanglaudos fondas (SF)

1993 m. lapkričio 1 d. įsigaliojusios ES (Mastrichto) sutarties XIV skyriuje „Ekonominė ir socialinė sanglauda“ teigiama, kad Bendrija per ES fondus (Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo, Europos socialinį fondą, Europos regioninės plėtros fondą, SF), Europos investicijų banką ir kitas esamas finansų įstaigas stiprina ekonominę ir socialinę sanglaudą, siekdama sumažinti įvairių regionų išsivystymo lygio skirtumus.

Iš SF parama teikiama investicijų transporto sektoriuje projektams, kuriais renovuojama ir/arba plėtojama šalies transporto infrastruktūra, kuri yra sudėtinė TEN-T dalis arba užtikrina sujungimą su jais.

2004–2006 m. laikotarpiu iš bendrų lėšų sumos Lietuvai buvo numatyta nuo 6,15 % iki 8,17 %. SF paramos dydis kiekvienai valstybei apskaičiuojamas, atsižvelgiant į gyventojų skaičių, šalies plotą ir BVP vienam gyventojui.

2004–2006 m. Lietuvos transporto sektoriuje įgyvendinama 15 projektų, kuriems skirta SF parama: iš jų 6 projektai skirti geležinkelio linijoms modernizuoti (SF paramos dydis sudaro 166,560 mln. eurų), 2 techninės pagalbos projektai (SF paramos dydis sudaro 4,575 mln. eurų) bei 7 projektai – Lietuvos automobilių keliams atnaujinti (SF paramos dydis sudaro 175,064 mln. eurų):

- *Transeuropinio transporto tinklo kelių (E85 Lyda-Vilnius, E272 Vilnius-Panevėžys, E272 Panevėžys-Šiauliai ir E272 Šiauliai-Palanga) plėtra 2004–2006 metais;*
- *Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004–2006 metais;*
- *IXB transporto koridoriaus plėtra 2004–2006 metais;*
- *IXD transporto koridoriaus plėtra 2004–2006 metais;*
- *I transporto koridoriaus (VIA BALTICA) plėtra 2004–2005 metais;*
- *Šiaurinis privažiavimo kelias į Klaipėdos uostą.*
- *IXB transporto koridoriaus trūkstamos grandies statyba – Vilniaus pietinis aplinkkelis.*

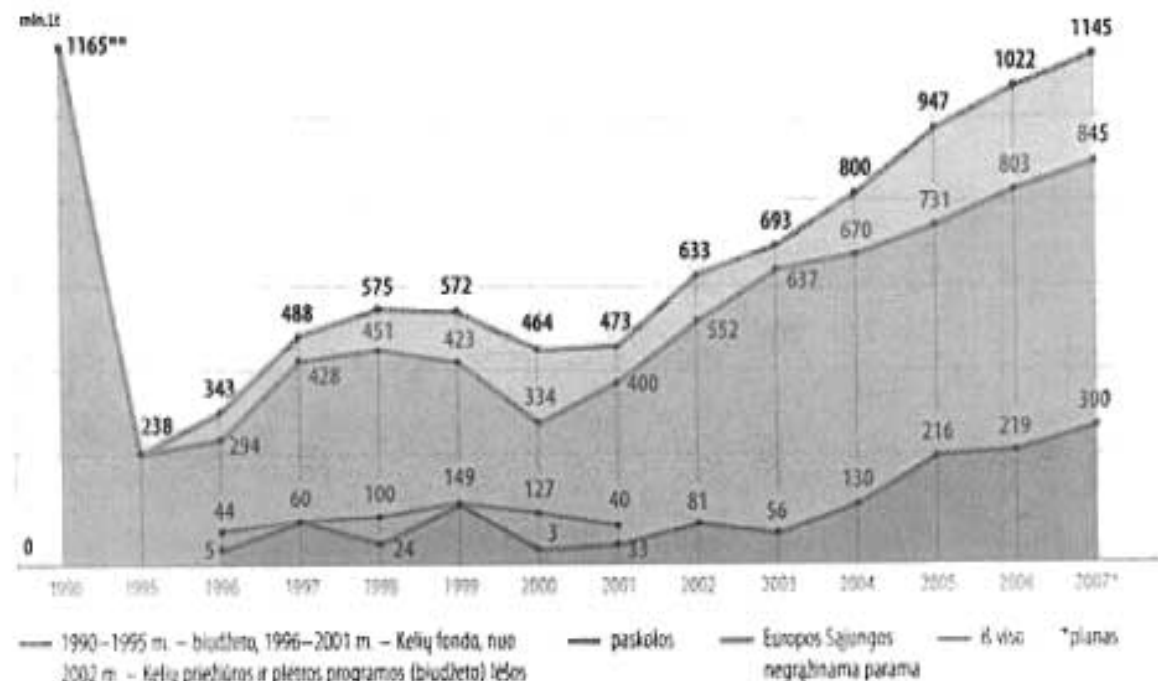
Be paminėtų projektų šiuo laikotarpiu dar baigti 5 transporto sektoriaus projektai, finansuoti pagal ISPA programą.

1.2. Valstybės biudžeto lėšos keliams

Po Nepriklausomybės atkūrimo iki 1996 m. kelių finansavimas buvo ypatingai mažas. Valstybinės reikšmės kelių finansavimo dinamika pateikta 1.2.1 pav.

Valstybinės reikšmės kelių finansavimo dinamika

2007 01 01

** 2001 m. kainomis

1.2.1 pav. Automobilių kelių finansavimo dinamika 1990–2007 m.

Didžioji dalis pinigų buvo išleidžiama nuolatinei priežiūrai, plyšių taisymui ir priežiūrai žiemos metu. Finansavimo trūkumas sukėlė daug problemų:

- blogėjo kelių tinklo būklė;
- mažėjo kelių tinklo dangos konstrukcijos stiprumas;
- nebuvo plėtojamos svarbios kelių jungtys.

Siekiant padidinti finansavimą, 1995 m. LR Vyriausybė įsteigė Kelių fondą (LR kelių fondo įstatymas (Žin., 1995, Nr. 12-259; 1997, Nr. 109-2756). Įstatymas įsigaliojo 1996-01-01. Kelių fondo įsteigimas padidino finansavimą, todėl atsirado galimybė imti paskolas, užtikrinti jų grąžinimą ir pristabdyti dangų irimą bei pradėti intensyvesnę kelių plėtrą. Nuo 2002 m. sausio mėn. Kelių fondas panaikintas. Jį pakeitė KPPP finansavimo įstatymas.

Kelių finansavimo veiklą reguliuoja tokie dokumentai:

1. Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 92-2873; 2001, Nr. 112-4089).
2. Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 92-2873; 2004, Nr. 171-6302).

Naujasis KPPP finansavimo įstatymas įsigaliojo 2005-01-01. Šis įstatymas neprieštarauja finansavimo programos principams, kaip tai numatyta biudžeto sandaros įstatyme. Biudžetas, įskaitant plėtros programas ir administravimo išlaidas, yra planuojamas pagal strateginį planą 3 metams.

Lietuvoje, kaip ir kitose ES šalyse, didžiausia dalis įplaukų gaunama iš akcizo mokesčio už degalus. Kitas didelis įplaukų šaltinis buvo atskaitymai nuo pajamų (įplaukų), tačiau nuo 2005-07-01 šie atskaitymai panaikinti.

Siekdama narystės ES, Lietuva suderino savo teisės aktus su kelių transporto apmokestinimo reikalavimais, numatytais ES teisės aktuose ir direktyvose. Buvo įvestas arba padidintas mokestis už LR įregistruotas krovinines transporto priemones, LR įregistruotų transporto priemonių savininkų ar valdytojų naudotojo mokestis. Buvo pakeistas užsienio šalyse įregistruotų transporto priemonių savininkų ar valdytojų naudotojo mokestis taip, kad atitiktų konsulinės direktyvas. Krovinių transporto priemonių savininkų ir kelių naudotojų mokesčiai buvo suderinti su ES direktyvomis. Leidžiama krovininės transporto priemonės apkrova padidinta nuo 10 t iki 11,5 t į ašį.

KPPP finansavimo įstatymas numato, kad 75 % KPPP lėšų turi būti pervesta LAKD, kiti 20 % lėšų panaudoti vietinės reikšmės keliams bei gatvėms tiesti, taisyti, prižiūrėti. Likęs 5 % programos finansavimo lėšų rezervas skirtas kitoms valstybės reikmėms, susijusioms su keliais, finansuoti.

KPPP lėšos naudojamos:

- keliams tiesti, modernizuoti ir taisyti (remontuoti);
- žvyrkelių asfaltavimo programoms įgyvendinti;
- tiltams, viadukams, estakadoms ir tuneliams statyti, rekonstruoti ir taisyti (remontuoti);
- Lietuvos finansavimo dalis užsienio investicijų projektuose automobilių keliams tiesti, modernizuoti, taisyti (remontuoti) ir saugaus eismo priemonėms įgyvendinti;
- keliams prižiūrėti;
- kelių tiesimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų techninei kontrolei, kelių, tiltų, viadukų, estakadų ir tunelių specialiesiems tyrimams, laboratoriniams darbams ir specialiųjų statybos reikalavimų laikymosi valstybinei priežiūrai atlikti;
- susisiekimo ministerijos įsteigtų valstybės įmonių, kurių veikla susijusi su valstybinės reikšmės kelių priežiūra ir plėtra, kelių technikai, technologijoms, transporto ir kitoms gamybos priemonėms įsigyti;
- SM įsteigtų valstybės įmonių, kurių veikla susijusi su valstybinės reikšmės kelių priežiūra ir plėtra, kelių priežiūros ir taisymo (remonto) gamybiniais-buitiniais kelių pastatams statyti, modernizuoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir eksploatuoti;
- keliams, tiltams, viadukams, estakadoms, tuneliams, gamybiniais-buitiniais kelių pastatams ir statiniams projektuoti, jų ekspertizėms atlikti, kelių priežiūros ir tinklo plėtros programoms rengti, mokslo tiriamiesiems darbams, susijusiems su keliais (dangos stiprinimu, tiltų, viadukų, estakadų ir tunelių būklės nustatymu ir kita), vykdyti;
- išlaidoms už skirtą žemę, nukeliamus ar (ir) griaujamus pastatus ir kitus statinius, taip pat želdinius ir kitas naudmenas apmokėti, aplinkos apsaugos reikmėms, apsaugos nuo triukšmo statiniams prie kelių statyti, žemės rekultivavimo darbams vykdyti tiesiant ir taisant (remontuojant) valstybinės reikšmės kelius;
- kelių infrastruktūros objektams (poilsio aikštelėms, autobusų stotelėms, paviljonams, pavėsinėms, tualetams, oro sąlygų kelyje stebėjimo, transporto eismo apskaitos ir valdymo sistemoms, kitiems techniniams įrenginiams) plėtoti;
- stichinių nelaimių, eismo įvykių, vandalizmo padariniams likviduoti;
- saugaus eismo programoms keliuose ir jų priemonėms įgyvendinti;
- bevariklio transporto trasoms prie kelių įrengti ir prižiūrėti;
- institucijų, atsakingų už valstybinės reikšmės kelius, išlaikymo išlaidoms apmokėti ir kontrolės įrangai įsigyti;
- keliams, kelių statiniams ir jų užimamai žemei inventorizuoti;
- kelių informacinėms sistemoms kurti, duomenims kaupti, jų duomenų bankui formuoti ir kompiuterizuoti;
- bendradarbiavimui su užsienio valstybėmis finansuoti;
- teisės aktams ir norminiams dokumentams rengti;

- svėrimo įrangai, skirtai institucijoms, įgaliotoms vykdyti kelių transporto priemonių svėrimo funkcijas, įsigyti (Valstybinei kelių transporto inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos);
- kelio ruožų apšvietimui, eismo valdymui, reguliavimui, kelių dangos šildymui įrengti;
- istorinėms kelių (tinklo formavimo, tiesimo, priežiūros ir atkūrimo) vertybėms išsaugoti;
- mokesčių administravimui, jų surinkimo kontrolei ir kitoms valstybinės reikšmės kelių srities reikmėms finansuoti (taip pat Šilutės rajono gyventojų ir jų lengvųjų transporto priemonių neatlygintino perkėlimo užlietu krašto kelio Šilutė–Rusnė ruožu sąnaudoms kompensuoti).

KPPP finansavimo šaltiniai yra šie:

- dalis akcizo pajamų, gautų už realizuotą benzina ir dyzelinius degalus bei energetinius produktus, kurie pagaminti iš biologinės kilmės medžiagų ar su jų priedais ir skirti naudoti kaip variklių degalai;
- akcizo pajamos, gautos už realizuotas suskystintas dujas, skirtas automobiliams;
- mokesčiai už LR įregistruotas krovinines transporto priemones;
- LR, užsienio šalyse, tarp jų ir ES valstybėse narėse, įregistruotų transporto priemonių savininkų ar valdytojų naudotojo mokesčiai;
- mokesčiai už važiavimą keliais LR ir užsienio šalyse, tarp jų ir ES valstybėse narėse įregistruotomis transporto priemonėmis (jų junginiais), kurių matmenys su krovinium ar be jo viršija leidžiamus, arba kai viršijama leidžiama ašies (ašių) apkrova ar transporto priemonės (jų junginio) leidžiama bendroji masė;
- mokesčiai už eismo ribojimą;
- juridinių, fizinių asmenų bei užsienio valstybių tikslinės lėšos.

Dalis akcizo pajamų, gautų už realizuotą benzina ir dyzelinius degalus bei energetinius produktus, kurie pagaminti iš biologinės kilmės medžiagų ar su jų priedais ir skirti naudoti kaip variklių degalai. Mokesčio dydis nuo 2004-01-01 suderintas su ES minimaliais reikalavimais. Nuo 2008-01-01 į KPPP pervedama 80 % akcizo pajamų, gautų už realizuotą benzina, dyzelinius degalus bei energetinius produktus, kurie pagaminti iš biologinės kilmės medžiagų ar su jų priedais ir skirti naudoti kaip variklių degalai.

Už realizuotas suskystintas dujas, skirtas automobiliams, į programos finansavimo sąskaitą pervedama 100 % akcizo pajamų.

Transporto priemonių savininkų ar valdytojų kasmetinio mokesčio už Lietuvos Respublikoje įregistruotas krovinines transporto priemones ribiniai tarifai nuo 2004-01-01 suderinti su direktyvos 1999/62/EB minimaliais reikalavimais.

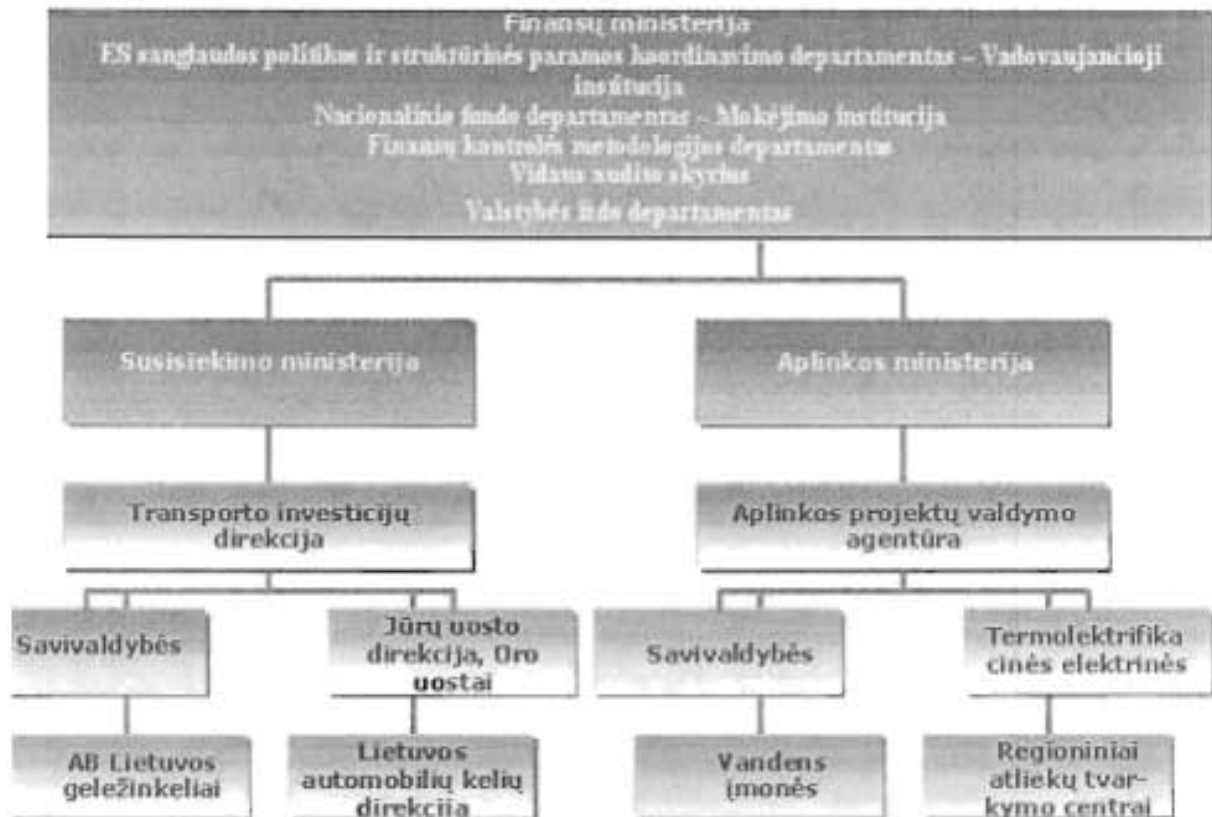
Lietuvos Respublikoje, užsienio šalyse, tarp jų ir Europos Sąjungos valstybėse narėse, įregistruotų transporto priemonių savininkų ar valdytojų naudotojo mokesčiai mokamas už važiavimą magistraliniais keliais (magistraliniais ir krašto). Už važiavimą valstybinės reikšmės krašto, rajoniniais ar vietinės reikšmės keliais (gatvėmis) naudotojo mokesčiai nemokamas. Transporto priemonių savininkų ar valdytojų naudotojo mokesčio ribiniai tarifai suderinti su direktyvoje 1999/62/EB nustatytais maksimaliais ribiniais.

Mokesčiai už važiavimą keliais Lietuvos Respublikoje ir užsienio šalyse, tarp jų ir Europos Sąjungos valstybėse narėse, įregistruotomis transporto priemonėmis (jų junginiais), kurių matmenys su krovinium ar be jo viršija leidžiamus, ir (ar) kai viršijama leidžiama ašies (ašių) apkrova ir (ar) transporto priemonės (jų junginio) leidžiama bendroji masė. Važiuoti valstybinės ir vietinės reikšmės keliais transporto priemonėmis (jų junginiais), kurių matmenys su krovinium ar be jo ir (ar) ašies (ašių) apkrova ir (ar) bendroji masė viršija maksimalius leidžiamus dydžius, galima tik suderinus su kelio savininku ir gavus jo leidimą. Reikalavimai transporto priemonėms suderinti su direktyvų 2002/7/EB ir 96/53/EB reikalavimais.

2. PROJEKTŲ VALDYMAS

2.1. SF projektų valdymas

Valdant SF projektus bei lėšų panaudojimą tiesiogiai dalyvauja tiek ES, tiek Lietuvos institucijos. Tokia sistema pasirinkta atsižvelgus į remiamų projektų mastą ir svarbą (2.1.1 pav.).

2.1.1 pav. SF valdymas Lietuvoje

Finansų ministerija – Vadovaujančioji institucija ir Mokėjimo institucija. *Vadovaujančioji institucija* įgyvendina ES sanglaudos fondo strategiją bei koordinuoja 2007–2013 m. programavimą, koordinuoja ES sanglaudos fondo lėšų valdymo ir kontrolės sistemos veikimo priežiūrą, atlieka kitas SF vadovaujančiosios institucijos funkcijas. *Mokėjimo institucija* administruoja iš EK gautas SF lėšas, tikrina ir teikia EK mokėjimo paraiškas išmokoms gauti, užtikrina tinkamą projektų įgyvendinimo finansinę priežiūrą bei atlieka kitas Sanglaudos fondo mokėjimo institucijos funkcijas. Finansų kontrolės metodologijos departamentas koordinuoja Sanglaudos fondo projektų atrankinių patikrinimų procesą ir teikia EK kasmetinę ataskaitą apie šiuos patikrinimus.

Susisiekimo ministerija (SM) – tarpinė institucija. Ji vykdo vadovaujančios institucijos pavestas funkcijas ir atlieka tarpinį iš SF lėšų finansuojamų projektų koordinavimą ir priežiūrą.

Transporto investicijų direkcija – įgyvendinančioji institucija. Ji yra tiesiogiai atsakinga už iš SF iš dalies finansuojamų projektų įgyvendinimą. Jai taip pat priskirta išankstinė pirkimo dokumentų kontrolė.

Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos (LAKD) – galutinis paramos gavėjas. Tai institucija, gaunanti paramą ir tiesioginę naudą iš įgyvendinamų projektų.

Galutinis paramos gavėjas

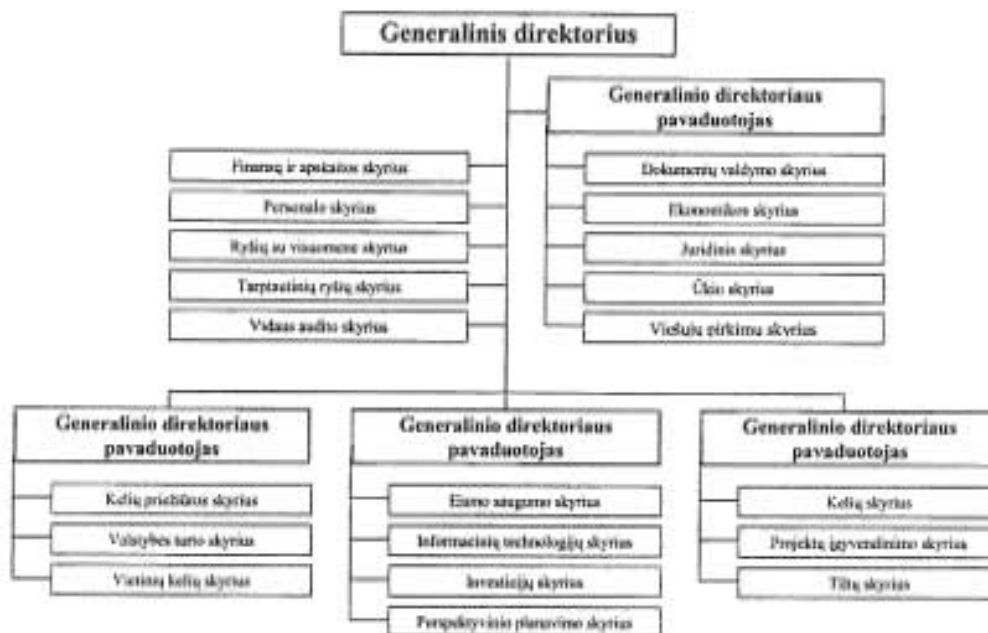
Tai institucija, gaunanti paramą ir tiesioginę naudą iš įgyvendinamų projektų. Įgyvendinančioji institucija ir galutinis paramos gavėjas (LAKD) 2004-11-29 pasirašė sutartį „Dėl įgyvendinančiosios institucijos ir galutinio naudos gavėjo pareigų ir atsakomybės pasiskirstymo įgyvendinant projektus, kuriems skiriama SF lėšų“.

Galutinio paramos gavėjo atsakomybė:

- periodiškas SF strategijos transporto sektoriuje atnaujinimas;
- finansinis planavimas ir programų paruošimas, jų koregavimas metų bėgyje;
- stebėseną, remiantis fiziniiais ir finansiniais indikatoriais ir ataskaitų rengimas;
- metinės ataskaitos rengimas;
- neatitikimų ataskaitų rengimas;
- galutinių projekto ataskaitų rengimas;
- pagalba ES audito ir Auditorių rūmų patikrinimų, audito misijų metu;
- projektų viešumo organizavimas;
- projektų identifikavimas, parengimas ir vertinimas, finansinio plano parengimas;
- techninio projekto rengimas ir tvirtinimas;
- projekto paraiškos rengimas ir perdavimas įgyvendinančiajai institucijai suderinimui;
- viešojo pirkimo komisijos sudarymas ir jos darbo organizavimas;
- viešojo pirkimo užduoties rengimas;
- sutarčių su konkursą laimėjusiais rangovais pasirašymas;
- techninis projektų įgyvendinimas pagal sutarties sąlygas;
- apmokėjimų rangovams ES SF ir Nacionalinio bendrojo finansavimo lėšomis organizavimas ir vykdymas;
- vidinė ir išorinė finansinė kontrolė.

2004 m. liepos 12 d. LAKD direktoriaus įsakymu Nr. V-85 „Dėl atsakingų skyrių paskyrimo, įgyvendinant investicinius projektus, bendrai finansuojamus Europos Sąjungos sanglaudos fondo“, 2006 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. V-54 „Dėl Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2004 m. liepos 12 d. įsakymo Nr. V-85 „Dėl atsakingų skyrių paskyrimo, įgyvendinant investicinius projektus, bendrai finansuojamus Europos Sąjungos sanglaudos fondo“ pakeitimo“, 2006 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-157 „Dėl Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2004 m. liepos 12 d. įsakymo Nr. V-85 pakeitimo ir 2006 m. vasario 27 d. įsakymo Nr. V-54 pripažinimo netekusiu galios“ ir 2006 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. V-271 „Dėl Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos skyrių ir valstybės tarnautojų atsakingų už Europos Sąjungos sanglaudos fondo Lietuvos bendrai finansuojamų projektų įgyvendinimo paskyrimo“ konkretūs LAKD skyriai buvo įpareigoti įgyvendinti ES SF ir Lietuvos bendrai finansuojamus projektus ir paskirti projektų vadovus.

LAKD valdymo struktūra nurodant skyrius, dalyvaujančiais SF projektų gyvendinime, pateikta 2.1.2 pav.

2.1.2 pav. Galutinio paramos gavėjo (LAKD) valdymo struktūra

Investicijų skyrius, bendradarbiaudamas su Kelių perspektyvinio planavimo, Projektų įgyvendinimo, Eismo saugumo, Tiltų, Finansų ir apskaitos skyriais, užtikrina SF projektų administracinį įgyvendinimą. Investicijų skyriuje šiuo metu dirba 12 darbuotojų. Skyriaus darbuotojai generalinio direktoriaus įsakymu buvo paskirti SF projektų vadovais. Investicijų skyriaus uždaviniai:

- dalyvauti rengiant ES fondų strategijas;
- užtikrinti investicinių projektų, bendrai finansuojamų KPPP ir ES fondų (programų) kitų tarptautinių finansinių institucijų lėšomis, rengimą ir įgyvendinimą;
- dalyvauti rengiant ir derinant paskolų sutartis, finansavimo memorandumus, finansinės paramos sutartis ir EK sprendimus;
- organizuoti viešuosius pirkimus, dalyvauti viešojo pirkimo komisijų darbe;
- organizuoti bei koordinuoti ES institucijų paramos lėšų gavimą, apmokėjimą už atliktus darbus, pateiktas prekes ir suteiktas paslaugas.
- įgyvendindamas jam nustatytus uždavinius, Investicijų skyrius atlieka šias funkcijas:
- teikia pasiūlymus SM ir TID dėl projektų, kurie galėtų būti įtraukti į ES fondų strategijas;
- koordinuoja ir kontroliuoja paraiškų (jų priedų) EK rengimą, tikriną jų atitikimą keliamiems reikalavimams;
- parengtas paraiškas teikia derinti suinteresuotoms institucijoms;
- teikia pastabas EK parengtiems sprendimams dėl finansavimo skyrimo, derina finansinės paramos skyrimo sutartis;
- pagal kompetenciją atlieka funkcijas, numatytas pasirašytose sutartyse dėl funkcijų pasidalijimo ir finansinės paramos skyrimo.

Projektų įgyvendinimo skyrius yra Investicijų skyriaus darbo partneris. Projektų įgyvendinimo skyriuje šiuo metu dirba aštuoni darbuotojai, kurie vykdo ir koordinuoja

įgyvendinamų investicinių projektų techninę priežiūrą, tiesiant, rekonstruojant ir remontuojant kelius bei jų statinius. Pagrindinės šio skyriaus funkcijos, nurodytos LAKD generalinio direktoriaus patvirtintuose nuostatuose, yra šios:

- kas mėnesį priima kelių tiesimo, taisymo, priežiūros, kelio statinių statybos bei remonto darbus ir juos įformina atitinkamais dokumentais;
- skelbia techninės priežiūros konkursus; vykstant darbams, kontroliuoja bei koordinuoja techninę priežiūrą atliekančių įmonių darbą;
- darbų metu kartu su projekto autoriumi ir techninės priežiūros inspektoriumi nagrinėja projekto pakeitimų, papildomų ar nenumatytų darbų tikslingumą bei apimtį ir priima sprendimą;
- parengia papildomas technines sąlygas konkursui ir konkurso laimėtojui;
- kontroliuoja, kaip vykdomos papildomos techninės sąlygos, sutarčių terminai;
- dalyvauja pasitarimuose su techninę bei autorinę priežiūrą atliekančiomis institucijomis;
- organizuoja galutinį darbų priėmimą ir įformina tai atitinkamais dokumentais;
- dalyvauja rengiant perspektyvinio planavimo ir investicijų projektus.

Perspektyvinio planavimo skyriuje dirba 14 darbuotojų. Skyrius atlieka šias funkcijas įgyvendinant investicinius projektus:

- užtikrina priskirtų LR KPPP finansavimo sąmatos straipsnių naudojimo kontrolę;
- LR viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka naudoja kelių planavimui, tiesimui, rekonstravimui ir taisymui skirtas lėšas;
- organizuoja ir koordinuoja mokslo tiriamųjų darbų, susijusių su kelių tinklo plėtra, bei ekonominio vertinimo (pagrindimo) ataskaitų rengimą;
- organizuoja ir koordinuoja kelių tiesimo ir taisymo projektavimo darbus, ekspertizų atlikimą, teikia projektus tvirtinti, rengia dokumentaciją viešųjų pirkimų konkursams;
- tikrina kelių planavimo, projektavimo paslaugų ir darbų, kelių priežiūros ir tinklo programų, mokslo tiriamųjų darbų skaičiuojamąsias kainas, sutartis ir atliktų darbų aktus, priima atliktus darbus ir juos įformina atitinkamais dokumentais;
- dalyvauja rengiant ES ir LR bendrai finansuojamus investicinius projektus;
- organizuoja ir koordinuoja žemės paėmimo visuomenės poreikiams (keliams tiesti, rekonstruoti ar taisyti, valstybės lėšomis išžvalgytų naudingųjų iškasenų karjerams įrengti) projektų rengimą ir įgyvendinimą, naujiems keliams tiesti ar esamiems rekonstruoti reikalingos žemės suteikimą ir įregistravimą Nekilnojamojo turto registre;
- organizuoja ir koordinuoja planuojamos ūkinės veiklos (kelių tiesimo, rekonstrukcijos, taisymo) poveikio aplinkai vertinimo atrankos, ataskaitų, studijų, programų ir jų ekspertizų atlikimą, aplinkos prie kelių tyrimą, kelių transporto poveikio aplinkai mažinimo projektų rengimą ir įgyvendinimą.

Tiltų skyriuje dirba 4 darbuotojai. Skyrius atlieka šias funkcijas:

- organizuoja tiltų valstybinės reikšmės keliuose techninių projektų ekspertizes, teikia juos tvirtinti;
- kontroliuoja atliekamų darbų kokybę ir priima atliktus darbus statomuose, remontuojamuose bei prižiūrimuose tiltų objektuose valstybinės reikšmės keliuose;
- dalyvauja pastatytų ir rekonstruotų tiltų valstybinės reikšmės keliuose priėmimo naudoti komisijų darbe.

Eismo saugumo skyriuje dirba 8 darbuotojai. Skyrius atlieka šias funkcijas:

- rengia prekių, paslaugų ir darbų viešųjų pirkimų konkursus, dalyvauja viešųjų pirkimų komisijų darbe;
- pagal skyriaus kompetenciją rengia nacionalinių ir ES teisės aktų projektus, įgyvendina įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas;
- rengia pasiūlymus dėl programos sąmatos straipsnių lėšų naudojimo eismo saugos gerinimo priemonėms finansuoti, dalyvauja planuojant ir skirstant ES paramos fondų lėšas.

Finansų ir apskaitos skyriaus (7 darbuotojai) nuostatuose nurodyti šie uždaviniai:

- tvarkyti LAKD buhalterinę apskaitą;
- kontroliuoti, kad racionaliai, neviršijant patvirtintų išlaidų sąmatų, būtų naudojamos valstybės biudžeto, ES fondų (programų), tarptautinių finansinių institucijų bei kitos lėšos;
- užtikrinti, kad visi ūkinius įvykius ir finansines operacijas atspindintys dokumentai būtų tinkamai įforminti, finansiškai pagrįsti ir laiku atvaizduoti apskaitoje;
- užtikrinti, kad buhalteriniai įrašai atitiktų ūkinių operacijų turinį;
- pagal skyriaus kompetenciją atlikti finansų kontrolę, užtikrinant, kad LAKD turto valdymas, naudojimas, sutartinių įsipareigojimų vykdymas bei kita finansinė veikla atitiktų teisėtumo bei patikimo finansų valdymo principus.

Minėtuose nuostatuose nurodytos šios skyriaus funkcijos:

- vykdyti finansų kontrolę, kurios metu nustato, ar ūkinės operacijos bus atliekamos neviršijant patvirtintų išlaidų sąmatų, ar atitinka patvirtintus valstybės biudžeto asignavimus, ar ūkinės operacijos dokumentai yra tinkamai parengti, ar ūkinė operacija yra teisėta;
- vykdyti LAKD valstybės biudžeto asignavimų išlaidų sąmatų vykdymo operacijų apskaitą ir kontrolę;
- pagal skyriaus kompetenciją apskaityti ir kontroliuoti ES fondų, tarptautinių finansinių institucijų bei kitų lėšų naudojimą;
- vykdyti valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistemoje mokėjimo paraiškų rengimą, tiekėjų duomenų įvedimą bei su lėšų užsakymu ir mokėjimu susijusias apskaitos procedūras;
- apskaityti ir siųsti pranešimus apie iš vykdomų programų, ES fondų bei tarptautinių finansinių institucijų lėšų sukurtą valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą automobilių kelius prižiūrinčioms valstybės įmonėms (toliau – valstybės įmonė) bei kontroliuoti jo atvaizdavimą valstybės įmonių apskaitoje;
- apmokėti tiekėjams ir rangovams už suteiktas paslaugas ir atliktus darbus bei materialines vertybes, apskaityti ir derinti debitorinį ir kreditorinį įsiskolinimą;
- pagal skyriaus kompetenciją saugoti funkcijoms atlikti reikiamus dokumentus, susijusius su valstybės biudžeto, ES fondų, tarptautinių finansinių institucijų ir kitų lėšų administravimu, užtikrinti, kad apskaitos dokumentai būtų prieinami turintiems teisę juos tikrinti asmenims ar institucijoms;
- kontroliuoti pasirašytas trišalių sutarčių su konkurso nugalėtojomis audito įmonėmis (paslaugų teikėjomis) vykdymą;
- teikti pasirašyti LAKD vadovybei audito įmonių (paslaugų teikėjų) bei valstybės įmonių pasirašytus trišalius darbų perdavimo ir priėmimo aktus.

2.2. Valstybės politika

Lietuva, kaip ir kaimyninės ES narės, turi sąlyginai neblogai išplėtotą transporto infrastruktūrą. Įstojus į ES, panaikintos kliūtys laisvam prekių, paslaugų, darbo jėgos ir kapitalo judėjimui tarp Lietuvos ir kitų ES valstybių narių. Tas atvėrė papildomas galimybes plėtoti ekonominius, turistinius ir kitus ryšius, t.y. didėja transporto infrastruktūros plėtros poreikis.

Lietuvos Respublika transporto sistemos efektyviam funkcionavimui ir plėtrai skiria didelį dėmesį. 2002 metais patvirtintoje Lietuvos ilgalaikės ūkio plėtros strategijoje (Žin., 2002, Nr. 60-2424) numatytos pagrindinės transporto sistemos vystymo kryptys ir nurodyta, kad iki 2015 m. turi būti atlikti pagrindiniai transporto tinklų modernizavimo ir plėtotės darbai.

Dėl sparčiai augančio eismo intensyvumo, didėjančių ašies apkrovų, atsiradus naujoms transporto srautų kryptims, taip pat augant eismo saugos bei aplinkosauginėms problemoms,

lėšų kelių tinklo plėtrai nepakanka. Lėšos valstybinės reikšmės keliams skiriamos atsižvelgiant į besikeičiančius bei nuolat didėjančius automobilių transporto srautus, jų sudėtį, kelių dangos būklę bei kitus kriterijus. Planuojami tiesti, taisyti ir rekonstruoti kelių ruožai yra įvertinami ekonomiškai ir pasirenkami tik tie, kurie visuomenei duoda didžiausią naudą, t.y. kurių vidinė gražos norma būna didžiausia.

Trūkstant lėšų, Lietuvoje visų pirma buvo tiesiamos ir rekonstruojamos pačios svarbiausios kelių jungtys - Europos transporto koridorių IXB ir I (Via Baltica) ruožai. Plėtrai buvo naudojamos KPPP lėšos, užsienio bankų paskolos, o nuo 2001 m. ir ISPA programos lėšos.

Lietuvos Respublika ratifikavo „Europos susitarimą dėl svarbiausių tarptautinių automagistralių (AGR)“ (Žin., 2002, Nr. 2-58), tuo įsipareigodama visą šalies europinių (E) kelių tinklą modernizuoti pagal AGR susitarimo reikalavimus. E28 kelias yra viena iš transeuropinio transporto kelių tinklo sudedamųjų dalių, todėl, siekiant įgyvendinti Lietuvos tarptautinius įsipareigojimus bei nacionalines plėtros strategijas, būtina vykdyti jo plėtrą.

Realiai plėtoti E28 kelią Vilnius-Marijampolė bei įgyvendinti projektą „*Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais*“ tapo įmanoma tik Lietuvai įstojus į ES bei atsiradus galimybei projektą bendrai finansuoti ES SF bei KPPP lėšomis.

3. PROJEKTO ĮGYVENDINIMAS

Projektas „*Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais*“ yra vienas ES SF bendrai finansuojamų projektų.

Prieš rengiant paraišką (angl. *Application for Assistance Development of road E28 Vilnius-Marijampolė of transeuropean road network in the years 2004-2006*), 2003-2004 m. LAKD užsakymu buvo paruoštas investicinis projektas „*Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 (A16 Vilnius-Marijampolė) plėtra 2004-2006 metais*“, kuriame atliktas numatytų rekonstravimo darbų ekonominis vertinimas, parengtas finansavimo planas, atliktas poveikio aplinkai vertinimas. Paraiška finansavimui iš SF buvo pagrįsta anksčiau minėtu ekonominiu bei poveikio aplinkai vertinimu.

EB komisijos sprendimas projektui „*Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais*“ buvo pasirašytas 2004-12-21.

Projekto vertė pagal paraišką projekto finansavimui gauti sudarė 23 405 000 eurų, o EK pagal patvirtintą EK sprendimą nustatė 22 720 000 eurų finansuoti tinkamų išlaidų iš ES ir bendrojo finansavimo lėšų. EK įsipareigojo finansuoti 85 % projekto vertės tinkamų išlaidų (iš SF lėšų). Visi projekto darbai buvo padalinti į 3 fazes. Pagal sprendime buvusį planą buvo organizuoti 4 atviri konkursai; organizuotos neskelbiamos derybos; sudarytos 3 rangos darbų bei 2 techninės priežiūros sutartys:

- rangos darbų sutartis 2004/LT/16/C/PT/002-D01 *Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 m.*, pasirašyta 2004-12-10;
- rangos darbų sutartis 2004/LT/16/C/PT/002-D02/S-326 *Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 m.*, pasirašyta 2006-04-28;
- rangos darbų sutartis 2004/LT/16/C/PT/002-D03 *Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 m.*, pasirašyta 2006-01-23;
- techninės priežiūros sutartis 2004/LT/16/C/PT/(001-005)-TP01(8871063/2004/16/41), pasirašyta 2004-08-11;
- papildoma techninės priežiūros sutartis 2004/LT/16/C/PT/(001-005)-TP02/S-147, pasirašyta 2007-04-11.

Pirkimo dokumentai kiekvienam rangos darbų konkursui buvo pagrįsti patvirtintais techniniais projektais, šių projektų ekspertizės buvo atliktos prieš vykdant pirkimo procedūras.

Visi pirkimo dokumentai, įskaitant darbų kiekių sąrašus ir brėžinius, prieš skelbiant konkursus buvo pateikti įgyvendinančiajai institucijai derinti ir tvirtinti. Visų rangos darbų konkursų bei techninės priežiūros konkursų medžiaga buvo patvirtinta įgyvendinančiosios institucijos ir tuomet buvo paskelbti konkursai.

Visi projekto „*Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais*“ darbai buvo vykdomi tik tose vietose, kurios ir buvo numatytos paraiškoje.

3.1. Projekto aprašymas

Projekto „*Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais*“ tikslas buvo atitikti ES transeuropinių transporto tinklo kelių bei AGR susitarimo reikalavimus.

Projekto tikslai buvo tokie:

- siekiant, kad kelias atitiktų standartus, praplatinti ir sustiprinti siaurą kelio ruožų dangą iki 9 m;
- padidinti kelio atsparumą, praplatinant dangą ir sustiprinant jos konstrukcijas iki 11,5 tonų ašies apkrovos;
- pagerinti eismo saugumą, įgyvendinant eismo saugumo priemones;
- sumažinti neigiamą poveikį aplinkai, įgyvendinant aplinkos apsaugos priemones.

Ekonominio vertinimo ir poveikio aplinkai studijas paruošė VĮ TKTI (Lietuva), Techninius projektus paruošė UAB „Kelprojektas“ (Lietuva). Darbus atliko:

- kontrakto Nr. 1 - UAB „Lemminkainen Lietuva“ su partneriu UAB „NCC Fegda“;
- kontrakto Nr. 2 – UAB „Lemminkainen Lietuva“ su partneriu UAB „Alkesta“;
- Kontrakto Nr. 3 - AB „Kauno tiltai“.

Statybos darbų techninę priežiūrą atliko VĮ „Problematika“ (Lietuva).

Darbai pagal 2004–2006 m. rekonstravimo darbų projektą buvo pradėti 2004 m. gruodžio mėn. ir užbaigti 2007 m. liepos mėn. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu atlikti tokie darbai:

- sustiprinta ir paplatinta 48,7 km kelio dangos;
- sustiprinta 17,56 km kelio dangos;
- rekonstruota sankryža su keliu Nr. 4707;
- nutiesta 3,02 km pėsčiųjų ir dviračių takų;
- įrengta 3,4 km atitvarų;
- įrengta 0,6 km apšvietimo;
- įrengta aikštelė pavojingų krovinių pervežimams tikrinti;
- apsaugota nuo triukšmo 111¹ gyvenamųjų namų, pakeičiant langus;
- įrengta 23,67 km tinklo tvoros;
- įrengtos 5 požeminės perėjos laukiniams gyvūnams;
- įrengtos 6 paviršinio vandens apsaugos sistemos.

Atlikus projekte numatytus darbus, pasiektas pagrindinis tikslas - atitikti transeuropinio transporto tinklo kelių reikalavimus: paplatinus siaurus E28 kelio Vilnius-Marijampolė ruožus, jame neliko atkarpų, kuriose kelio dangos plotis mažesnis už 7 m (išskyrus 0,2 km ilgio ruožą Prienų mieste), o kelio dangos konstrukcija sustiprintuose ir rekonstruotuose ruožuose tenkina 11,5 tonų ašies apkrovos reikalavimus. Kiti projekto tikslai – pagerinti eismo saugumą, įgyvendinant eismo saugumo priemones ir sumažinti neigiamą poveikį aplinkai, įgyvendinant aplinkos apsaugos priemones – taip pat pasiekti.

3.1.1. Viešieji pirkimai

Visi pirkimo dokumentai buvo parengti, ir viešieji pirkimai atlikti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu (Žin., 2003, Nr. 57-2529, Nr. 123-5579; 2004, Nr. 7-130, Nr. 96-3520, Nr. 116-4321; 2006, Nr. 4-102).

Įgyvendinančiajai institucijai 2004-08-23 suderinus darbų sutarties Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D01 „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004-2006 metais. Kontraktas Nr. 1“ (LAKD sutarties Nr. 8871063/2004/16/18) pirkimo dokumentus, 2004-09-08 Europos Bendrijų oficialių leidinių tarnybos specialiaame leidinyje ir 2004-09-01 „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ buvo paskelbtas atviras darbų pirkimas.

Atviro konkurso vokų su pasiūlymais atplėšimo procedūra įvyko 2004-10-11. Iki nustatyto vokų su pasiūlymais pateikimo termino pabaigos buvo gautas vienas pasiūlymas, kurį pateikė bendrai veiklai susivienijusių asmenų grupė UAB „Lemminkainen Lietuva“ ir UAB „NCC Fegda“. Viešojo pirkimo komisija išnagrinėjusi ir įvertinusi pasiūlymą nustatė, kad rangovas tenkina pirkimo dokumentuose nurodytus kvalifikacinius reikalavimus ir aukščiau minėtą rangovą pripažino laimėtoju. 2004-12-10 su bendrai veiklai susivienijusių asmenų grupės atsakingu partneriu UAB „Lemminkainen Lietuva“ buvo pasirašyta sutartis.

¹ Iš viso pakeisti 111 gyvenamųjų namų langai, iš jų 101 namo langų pakeitimas buvo bendrai finansuotas ES SF lėšomis, 10 namų (kelio E28 ruože 98,51–114,21 km) langų pakeitimas nebuvo numatytas paraiškoje dėl paramos iš SF skyrimo ir buvo finansuotas nacionalinėmis lėšomis

2006 m. liepos mėn. rangovas UAB „Lemminkainen Lietuva“ baigė sutarties Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D01 „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais. Kontraktas Nr. 1“ (LAKD sutartis Nr. 8871063/2004/16/18) darbus.

Igyvendinančiajai institucijai 2004-05-11 suderinus paslaugų sutarties Nr. 2004/LT/16/C/PT/(001-005)-TP01(8871063/2004/16/41) „Europos Sąjungos sanglaudos fondo bendrai finansuojamų projektų statybos darbų techninė priežiūra. I etapas“ (LAKD sutartis Nr. 8871063/2004/16/41) pirkimo dokumentus, 2004-05-25 Europos Bendrijų oficialių leidinių tarnybos specialiaame leidinyje ir 2004-05-14 „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ buvo paskelbtas atviras paslaugų pirkimas.

Atviro konkurso vokų su pasiūlymais atplėšimo procedūra įvyko 2004-07-05. Iki nustatyto vokų su pasiūlymais pateikimo termino pabaigos buvo gauti du pasiūlymai, kuriuos pateikė VĮ „Problematika“ ir Ardanuy Ingenieria S.A. Kadangi Ardanuy Ingenieria S.A. pateiktas pasiūlymas buvo nesunumeruotas, nesusiūtas ir paskutinio lapo antroje pusėje nepatvirtintas tiekėjo parašu bei antspaudu, viešojo pirkimo komisija, vadovaudamasi LR viešųjų pirkimų įstatymo 23 str. 6 dalimi pasiūlymą atmetė. Viešojo pirkimo komisija išnagrinėjusi ir įvertinusi gautus pasiūlymus, paslaugų teikėją VĮ „Problematika“ pripažino laimėtoju. 2004-08-11 su šiuo paslaugų teikėju buvo pasirašyta sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT(001-005)-TP01(8871063/2004/16/41). Ši sutartis apėmė penkių ES SF ir Lietuvos Respublikos bendrai finansuojamų projektų statybos darbų techninę priežiūrą.

Igyvendinančiajai institucijai 2005-11-28 suderinus pirkimo dokumentus, 2005-12-03 Europos Bendrijų oficialių leidinių tarnybos specialiaame leidinyje ir 2005-12-07 „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ (skelbimo atitaisymas: 2006-01-20 „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir 2006-01-19 Europos Bendrijų oficialių leidinių tarnybos specialiajame leidinyje) buvo paskelbtas sutarties Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D02/S-326 atviras darbų pirkimas. Pasiūlymų pateikimo ir vokų atplėšimo data buvo numatyta 2006-01-24. Pirkimo dokumentus įsigijusi UAB „Lemminkainen Lietuva“ 2006-01-10 pareiškė pastabą dėl projekto užbaigimo terminų. Transporto investicijų direkcija 2006-01-12 suderino darbų pabaigos datos nukėlimą ir pasiūlė nukelti pasiūlymų pateikimo atviram konkursui datą. Pasiūlymų pateikimo ir vokų atplėšimo data buvo perkelta į 2006-02-23.

Atvirojo konkurso vokų su pasiūlymais atplėšimo procedūra įvyko 2006-02-23. Iki to laiko buvo gautas vienas pasiūlymas, kurį pateikė bendrai veiklai susivienijusi asmenų grupė UAB „Leminkainen Lietuva“ ir UAB „Alkesta“. Viešojo pirkimo komisija, išnagrinėjusi ir įvertinusi pasiūlymą, nustatė, kad rangovas tenkina pirkimo dokumentuose nurodytus kvalifikacinius reikalavimus ir aukščiau minėtą rangovą pripažino laimėtoju. 2006-04-28 su bendrai veiklai susivienijusių asmenų grupės atsakingu partneriu UAB „Lemminkainen Lietuva“ buvo pasirašyta sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D02/S-326 „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais. Kontraktas Nr. 2“.

Igyvendinančiajai institucijai 2005-10-21 suderinus pirkimo dokumentus bei darbų pirkimo skelbimą, 2005-11-04 „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ bei 2005-11-09 Europos Bendrijų oficialių leidinių tarnybos specialiaame leidinyje buvo paskelbtas atviras darbų pirkimas pagal sutartį Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03.

Atviro konkurso vokų su pasiūlymais atplėšimo procedūra įvyko 2005-12-15. Iki šio termino pabaigos buvo gautas vienas pasiūlymas, kurį pateikė UAB „Kauno tiltai“. Viešojo pirkimo komisija išnagrinėjusi ir įvertinusi pasiūlymą nustatė, kad rangovas tenkina pirkimo dokumentuose nurodytus kvalifikacinius reikalavimus ir aukščiau minėtą rangovą pripažino laimėtoju. 2006-01-23 su rangovu AB „Kauno tiltai“ buvo pasirašyta sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03 „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais. Kontraktas Nr. 3“.

2006-05-22 rangovas UAB „Kauno tiltai“ informavo statybos darbų techninės priežiūros ekspertą-koordinatorių, kad rekonstrukcijos darbų pradžia užsitęsė dėl šių nepalankiai susiklosčiusių aplinkybių: 1) leidimas statybai buvo gautas tik 2006-03-21; 2) miško kirtimo darbai turėjo būti baigti iki kelio rekonstrukcijos darbų pradžios, tačiau 2006-05-22 dar nebuvo

baigti; 3) dėl užsitęsios žiemos sankasos įrengimo darbus buvo galima pradėti tik gegužės mėn. Statybos darbų techninės priežiūros ekspertas-koordinatorius 2) ir 3) aplinkybes pripažino pagrįstomis ir 2006-05-30 kreipėsi į LAKD rekomenduodamas pratęsti sutartinių darbų atlikimo terminą. LAKD išanalizavo statybos darbų techninės priežiūros eksperto-koordinatoriaus nuomonę bei AB „Kauno tiltai“ motyvus, nusprendė, kad darbų atlikimo termino pratęsimas yra pagrįstas ir 2006-06-09 bei 2006-08-02 kreipėsi į TID prašydama suderinti susitarimą dėl sutarties Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03 pakeitimo. TID 2006-08-03 suderino susitarimą dėl sutarties pakeitimo. 2006-08-07 LAKD pasirašė susitarimą su AB „Kauno tiltai“ dėl sutarties pakeitimo Nr. 1, kuriuo darbų pabaiga buvo nukelta į 2007-07-15.

2007-07-15 buvo užbaigti darbai pagal sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D02/S-326 ir Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03.

2007-03-02 įgyvendinančioji institucija patvirtino papildomų paslaugų, atsiradusių vykdant paslaugų sutartį Nr. 2004/LT/16/C/PT(001-005)-TP01(8871063/2004/16/41) „Europos Sąjungos sanglaudos fondo bendrai finansuojamų projektų statybos darbų techninė priežiūra. I etapas“, įsigijimą neskelbiamų derybų būdu. 2007-03-19 raštu LAKD pakvietė tiekėją VĮ „Problematika“ dalyvauti neskelbiamose derybose dėl papildomų paslaugų suteikimo. Derybų procedūra įvyko 2007-03-26. LAKD išnagrino pateiktą pasiūlymą ir nutarė pasirašyti su juo sutartį. Papildoma sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/(001-005)-TP02/S-147 buvo pasirašyta 2007-04-11.

3.1.2. Situacija prieš projekto įgyvendinimą

Situacija prieš projekto „*Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė pletra 2004-2006 metais*“ įgyvendinimą buvo ištirta ir išanalizuota rengiant ekonominę ir poveikio aplinkai studijas. Buvo atlikti kelio dangos nelygumo, stiprumo, pažaidų tyrimai, eismo intensyvumo ir transporto sudėties stebėjimai, ištirtas kelio poveikis aplinkai (tarša, triukšmas).

Kelio dangos ir aplinkos vaizdai prieš projekto įgyvendinimą pateikti 3.1.2.1–3.1.2.6 pav.

3.1.2.1 pav. Kelio A16 panorama nuo Lapelionių piliakalnio

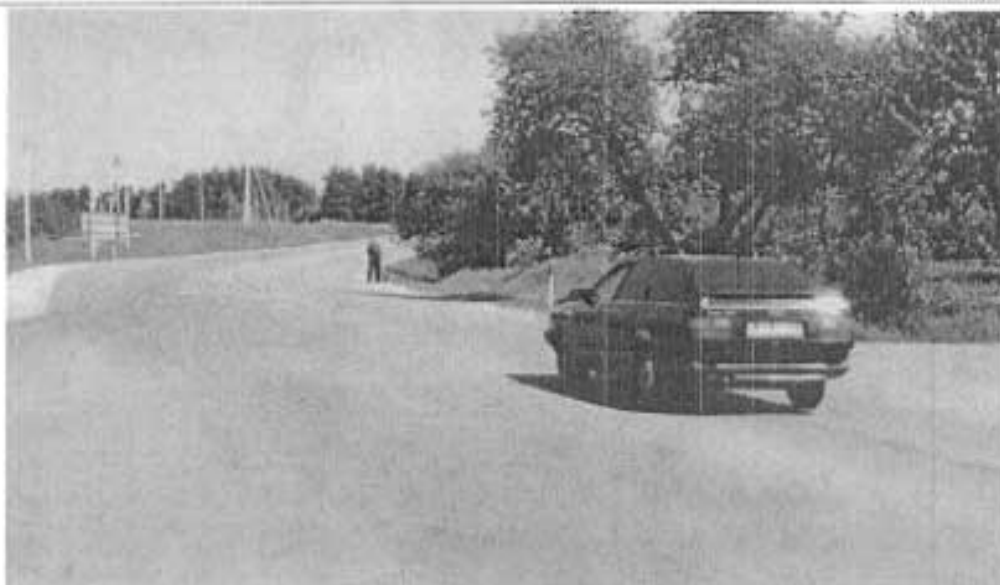
3.1.2.2 pav. Sankryža su keliu 4707 Grigiškės-Lentvaris-Dobrovolė

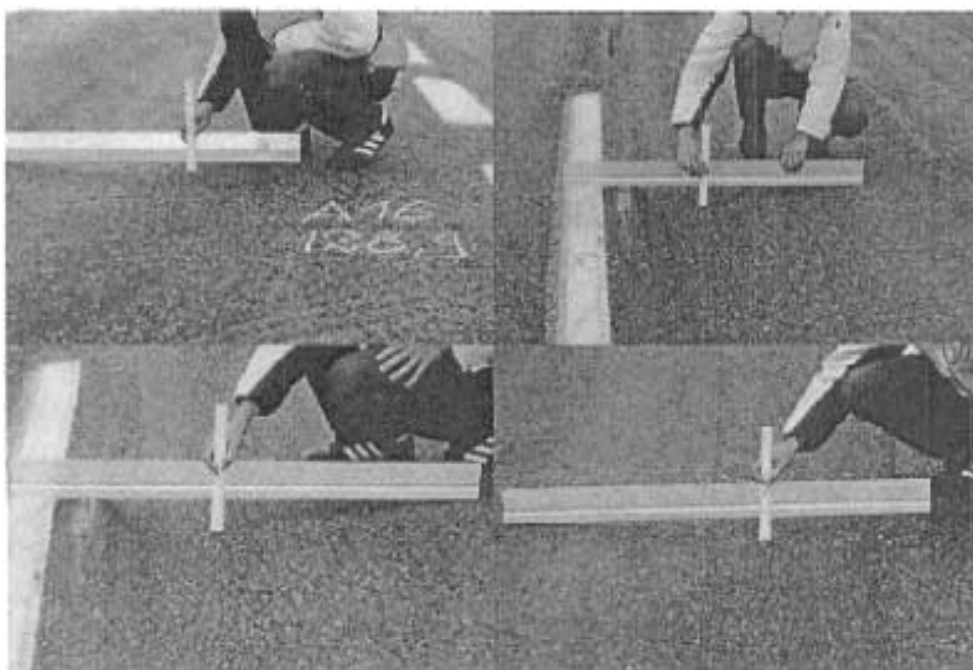
3.1.2.3 pav. Siauruose kelio ruožuose paskui sunkvežimius susidarančios automobilių eilės

3.1.2.4 pav. Daugelyje vietų kelio dangos briauna buvo nutrupėjusi arba sulopyta

3.1.2.5 pav. Ruože nuo 28,74 iki 29,60 km kelkraštyje sutinkami pėstieji

3.1.2.6 pav. Vėžės kelio ruože 127,4–132,2 km

3.1.3. Statybos darbai

Tikslus darbų, atliktų pagal sutartis, aprašymas pateiktas 3.1.3.1–3.1.3.3 lentelėse.

3.1.3.1 lentelė. Darbų atliktų pagal sutartį Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D01 (8871063/2004/16/18) aprašymas

<i>Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D01 (8871063/2004/16/18)</i>
<i>E28 Vilnius–Marijampolė kelio ruožo 15,55–22,58 km dangos stiprinimas</i>
Darbų pradžioje demontuoti nereikalingi ar kelio darbams trukdantys kelio ženklai, atitvarai ir signaliniai stulpeliai. Nuo ruožo pradžios iki viaduko dangos kraštuose buvę betoniniai 0,75 m pločio blokai, o taip pat sankryžų ribose, kur buvo reikalinga platinti dangą, 0,25 m pločio

Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D01 (8871063/2004/16/18)

blokai išardyti, dangos kraštai nupjauti 0,20 m pločio juosta ir dangos paplatinimui iškastos iš abiejų pusių iki 0,80 m gylio tranšėjos. Ruožuose tarp sankryžų, kur dangos plotis be betoninių blokų ar latakų buvo 8,50 m, danga neplatinata ir blokai neardyti.

Dangos remontas atliktas ant esamos 15,0 m pločio žemės sankasos su 1,75 m pločio žvyro dangos kelkraščiais, nupjaunant kelio sankasos briaunas nuolydžiu 1:6. Nupjauto šlaito dalis sutvirtinta 0,06 m storio dirvožemio sluoksniu, užsėjus žole.

Kelio ruožas rekonstruotas pagal III dangos konstrukcijos klasę.

Dėl nusidėvėjusio ir nelygaus asfaltbetonio sluoksnio ruože Pk 154+70 – 155+50 nufrezuotas viršutinis asfaltbetonio sluoksnis, įrengtas išlyginamasis sluoksnis iš asfaltbetonio 0/11 A bei 0,04 m storio viršutinis asfaltbetonio sluoksnis 0/11 S-M su polimerais modifikuotais bitumais.

Danga sustiprinta dviem asfaltbetonio mišinių (0/16-A 0,05 m storio ir 0/11 S-M 0,04 m storio) sluoksniais.

Dangos paviršius, siekiant suteikti reikiamą 20 % skersinį dangos nuolydį, nufrezuotas vidutiniškai 0,023 m storio sluoksniu, o vietomis, pagruntavus bitumine emulsija, išlygintas vidutiniu 0,015 m storio sluoksniu iš asfaltbetonio mišinio 0/11-A. Prieš pradėdant dangos išlyginimą, plyšiai užtaisyti bitumo mastika. Nufrezavus dangą, likę plyšiai taip pat užtaisyti.

Ten, kur buvo reikalinga paplatinti dangą, tranšėjose įrengtas 0,40 m storio šalčiui atsparus pagrindo sluoksnis ir 0,25 m storio pagrindas iš dolomitinės skaldos 22/56 ir 30 % trupinto asfaltbetonio (droženu) mišinio. Prieš įrengiant paplatinimuose pagrindo asfaltbetonio 0/22-C sluoksnį, dangos kraštai nufrezuoti 0,20 m pločio ir 0,06 m gylio juosta. Asfaltbetonio pagrindo dangos sujungimas padengtas stiklo pluošto 1,0-1,1 m pločio geotinklo juosta. Paklotas 0,05 m storio asfaltbetonio mišinio 0/16-A sluoksnis ir 0,04 m storio asfaltbetonio mišinio 0/11 S-M sluoksnis. Asfaltbetonio mišinio 0/22-C gamybai pridėta 20 %, o asfaltbetonio mišinio 0/16-A gamybai – 15 % trupinto asfaltbetonio (droženu).

Ant viadukų dangos atnaujinimui ir išlyginimui paklotas 0,025–0,050 m storio asfaltbetonio mišinio 0/11 S-M sluoksnis. Deformacinės siūlės atnaujintos.

Vieno lygio sankryža ir nuvažos

Rekonstruotame kelio ruože yra viena trišalė vieno lygio sankryža su keliu į karjerą ir keturšalė sankryža su rajoniniu keliu Nr. 4707 (Grigiškės–Lentvaris–Dobrovolė), dvi individualios nuvažos į vietinius kelius ir dvi 3-io tipo nuvažos. Sankryža su rajoniniu keliu Nr. 4707 rekonstruota. Sankryžoje lėtėjimo–greitėjimo juostose dangos konstrukcija įrengta analogiška kelio dangos konstrukcijai paplatinimuose. Šalutiniuose keliuose, paplatinimuose įrengta IV klasės dangos konstrukcija, o ant buvusios asfaltbetonio dangos užklotas vienas asfaltbetonio 0/11-V sluoksnis. Esamoje trišalėje vieno lygio sankryžoje į karjerą uždėta viensluksnė 0,06 m storio iš asfaltbetonio mišinio 0/16-V_n danga. Individualiose nuvažose į vietinius kelius ant pagrindo iš žvyro mišinio 0/45 įrengta viensluksnė asfaltbetonio mišinio 0/16-V_n danga.

Kelio įrenginiai ir eismo dalyvių aptarnavimo statiniai

Kelyje yra 6 autobusų sustojimo aikštelės. Penkios aikštelės rekonstruotos pagal II tipą, viena, esanti šalia greitėjimo juostos, pagal IV^a tipą.

Užbaigus kelio rekonstravimo darbus kelyje atstatyti tinkami seni bei įrengti nauji kelio ženklai.

Kelio danga paženklinta dažais ir termoplastu. Dažais ženklinti dangos kraštai ir saugos saulelių įstrižos linijos. Visas kitas dangos ženklinimas atliktas naudojant termoplastą.

Kelyje įrengti signaliniai stulpeliai. Prieš remontą demontuoti vienpusiai metaliniai apsauginiai atitvarai atstatyti.

E28 Vilnius–Marijampolė kelio ruožo 28,74–29,6 km pėsčiųjų ir dviračių tako įrengimas

Takas įrengtas Trakų miesto prieigose. Tako pradžia – automobilių stovėjimo aikštelė miške prie kelio Vilnius–Marijampolė 28,74 km. Tako pabaiga – autobusų sustojimo aikštelė kelio

Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D01 (8871063/2004/16/18)

Vilnius–Marijampolė 29,6 km. Tako ilgis – 0,77 km².

Įrengto tako dangos plotis 2,0 m. Kelkraščių plotis 2 × 0,25 m.

Tako konstrukciją sudaro viensluksnė 0,05 m storio asfaltbetonio mišinio 0/11-V danga ant 0,15 m storio pagrindo iš žvyro mišinio 0/45 ir 0,20 m storio apsauginio šalčiui atsparaus sluoksnio.

Vandens nuleidimui iš kelio griovio Pk 292+60,00 ir Pk 294+80,00 įrengtos pralaidos.

Ten, kur takas priglaustas prie kelio sankasos, vandens nuleidimui įrengti betoniniai latakai. Vandens nuleidimui iš latakų Pk 289+60, Pk 293+10 ir Pk 293+60 įrengti vandens surinkimo šulinėliai.

Pk 291+20 – Pk 295+09 rekonstruota ryšių linija.

Dalis buvusio kelio sankasos panaudota tako sankasai, nukasus kraštus. Grunto išlykis supiltas ant likusios kelio dalies, ši kelio dalis išplanuruota pagal esamą reljefą ir padengta 0,20 m dirvožemio sluoksniu bei užsėta žole.

Tako pradžioje ir pabaigoje pastatyti nukreipiamieji ženklai „Pėsčiųjų ir dviračių takas“.

E28 Vilnius–Marijampolė kelio ruožo 41,20–57,30 km dangos stiprinimas ir platinimas bei aplinkosauginės priemonės

Prieš rekonstravimą asfaltbetonio dangos plotis buvo toks: atkarpoje 41,2–55,48 km – 5,8 m; atkarpoje 55,48–56,39 km – 7,5 m; atkarpoje 56,39–57,30 km – 6,0 m.

Po rekonstravimo asfaltbetonio dangos plotis ruožuose 41,2 – 55,12 km ir 56,53 - 57,30 km – 8,00 m (ruožo per Aukštadvario miestelį aprašymą žr. žemiau).

Žemės sankasa rekonstruota, suformavus ją pagal III techninės kategorijos reikalavimus – tiesėse 10,0 m pločio, kreivėse ir ruožuose, kur įrengti atitvarai, paplatinus pagal STR.2.06.03:2001 „Automobilių keliai“ reikalavimus. Dangos kraštas iš abiejų pusių po 0,20 m nupjautas, kelkraščiai nukasti, o grunto likutis išvežtas į išlykį, palikus reikalingą grunto kiekį sankasai paplatinti. Paliktas gruntas laikinai sandėliuotas kelio juostos ribose.

Nuimtas dirvožemio sluoksnis pervežtas į laikino sandėliavimo vietas ir sunaudotas šlaitų sutvirtinimui. Pašalinus dirvožemį, aukštesniuose pylimuose įrengtos pakopos.

Ruožuose Pk 460+20 – Pk 461+10 visame kelio plotyje, Pk 474+00 - Pk 477+00 kairėje pusėje įrengtas skersinis drenažas; Pk 477+90 – Pk 479+30 dešinėje pusėje ir Pk 477+40 – Pk 480+00 kairėje pusėje įrengtas išilginis drenažas; Pk 460+20 - Pk 463+86, Pk 517+63 – Pk 519+93 dešinėje pusėje, Pk 517+20 - Pk 520+10 kairėje pusėje įrengtas pogriovinis drenažas. Pakelės grioviai su 1,0–4,5 % išilginiu nuolydžiu sutvirtinti 16/32 frakcijų žvyru, o ten, kur nuolydis didesnis - sutvirtinti 22/45 frakcijų skalda.

Statūs ir aukšti šlaitai Pk 421+70 – Pk 441+10 kairėje pusėje ir Pk 430+10 – Pk 432+30 dešinėje pusėje sutvirtinti geosintetine medžiaga.

Ruože įrengta III dangos konstrukcijos klasė. Viršutinis asfaltbetonio dangos sluoksnis 0/11 S-M bus įrengtas ateityje. Danga ruožuose 41,20–55,12 km ir 56,53–57,30 km susmulkinta ir, sumaišius su dolomitine skalda 22/45, stabilizuota suputuotu bitumu ir cementu 0,16 m storio sluoksniu. Dviejuose neilguose ruožuose, kur projektinės linijos darbo žymės viršijo 0,17 m, juoda danga nufrezuota, o likusi danga užpilta iki stabilizuoto pagrindo apačios dolomitinės skaldos mišiniu 0/45. Ruožuose, kur, projektinė linija nusileido žemiau esamos dangos paviršiaus, ir po stabilizuoto pagrindo sluoksniu būtų likę nelaidūs gruntai, nufrezavus juodą dangą, sankasa nukasta ir įrengti visi dangos konstrukcijos sluoksniai. Ant stabilizuoto pagrindo įrengtas 0,06 m storio pagrindo sluoksnis iš asfaltbetonio mišinio 0/22-C ir 0,05 m storio apatinis asfaltbetonio dangos sluoksnis iš asfaltbetonio mišinio 0/16-A, atliktas viengubas paviršiaus apdorojimas naudojant S rūšies skaldele.

Per Aukštadvario miestelį ruože 55,12–56,53 km danga sustiprinta 0,05 m storio sluoksniu iš asfaltbetonio mišinio 0/11 S-V su polimerais modifikuotais bitumais. Šaligatviai su betoniniu

² Plane kelio ir pėsčiųjų ir dviračių tako trasos nesutampa, jie skirtingai vingiuoja, todėl faktinis pėsčiųjų ir dviračių tako ilgis skiriasi nuo kelio ruožo ilgio

Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D01 (8871063/2004/16/18)

plytelių danga įrengti abiejose gatvės pusėse intensyvaus užstatymo zonoje nuo Pk 552+40 iki Pk 566+00 (kairėje pusėje) ir nuo Pk 553+30 iki Pk 564+00 (dešinėje pusėje). Bendras šaligatvių ilgis (atmetus vietas, kur šaligatvis neįrengtas - sankryžose su gatvėmis, prie prekybos centro, nuovažoje ir įvažoje iš degalinės) – 2,25 km.

Dangos plotis tarp bortų – 7,50 m. Dešinėje pusėje ruože nuo Pk 553+22 iki Pk 559+90 išardyta dangos konstrukcija ir pakloti lietaus nuotekų tinklai. Šiame ruože įrengta III klasės dangos konstrukcija. Dangos sudūrimo siūlės perdengtos geosintetine medžiaga.

Rekonstruotame ruože 41,20–57,30 km įsijungia keturi V kategorijos rajoniniai keliai. 41,92 km susikirtime su keliu Nr. 4714 Strėva–Rūdiškės įrengta vieno lygio sankryža su kairiojo posūkio lėtėjimo juosta. Kitose vieno lygio sankryžose su rajoniniais keliais lėtėjimo juostos nerengtos, nes sukančių į kairę eismo intensyvumas yra mažesnis už 5 aut./parą. Lėtėjimo juostoje dangos konstrukcija tokia pati, kaip ir pagrindiniame kelyje. Šalutiniuose keliuose įrengta viensluksnė asfaltbetonio danga ant 0,25 m storio pagrindo sluoksnio iš žvyro mišinio 0/45 ir dolomitinės skaldos 22/45.

Rekonstruotame kelio ruože yra 85 nuovažos, iš kurių individualiai suprojektuotos 43, o 42 įrengtos pagal statybos rekomendacijų R 36-01 „Automobilių kelių sankryžos“ tipinius sprendinius.

Nuovažose ant žvyro 0/45 pagrindo sluoksnio įrengta viensluksnė 0,06 m storio asfaltbetonio 0/16-V_n danga.

16 autobusų sustojimo aikštelių rekonstruotos pagal IV tipą. Strėvos gyvenvietėje kairėje pusėje pastatytas autopaviljonas.

Buvę kelio ženklai atstatyti bei pastatyti nauji. Kelio danga ženklinta naudojant dažus ir termoplastą. Kelyje įrengti signaliniai stulpeliai. Aukšti pylimai ir kai kurios vandens pralaidos aptvertos vienpusiais metaliniais apsauginiais atitvarais. Atitvarai ir signaliniai stulpeliai įrengti vadovaujantis statybos rekomendacijų R 37-01 „Automobilių kelių apsauginiai atitvarai“ nuostatais.

Projekto įgyvendinimo metu įrengtos šios gyvūnų ir augmenijos apsaugos priemonės: miškų aptvėrimas, praėjimai per kelią faunai migruoti, prie kelio esančių vandens telkinių apsauga nuo kelio dangos teršalų.

Miškai aptverti 2 m aukščio metalinio tinklo tvora. Mediniai stulpeliai įkalti kas 4,0 m. Miško keliuose įrengti vartai. Prie pralaidų varliagyviams prašokuoti pastatytos 0,5 m aukščio tankaus metalinio tinklo tvorelės. Stulpeliai iš impregnuoto medžio sukalti kas 2,0 m. Tinklo tvora įrengta gyvūnų migracijos vietose: dešinėje kelio pusėje 39,47-41,42 km; 41,56-43,02 km; 43,40-44,73 km; 49,58-49,75 km (varliagyviams); 52,40-54,40 km, 53,83-53,94 km (varliagyviams); kairėje kelio pusėje – 39,66-41,42 km; 41,56-42,95 km; 43,55-46,05 km; 49,58-49,71 km (varliagyviams), 53,83-53,95 km (varliagyviams); 52,40-53,08 km (viso 13,60 km). Be to, siekiant apriboti gyvūnų patekimą į kelią, vietose, kur miškai ribojasi su laukais, bei prie miško kelių, įsijungiančių į kelią E28 Vilnius–Marijampolė, įrengta tvora, kurios bendras ilgis 0,92 km. Bendras tinklo tvoros ilgis – 14,52 km.

Varliagyviams migruoti Pk 496+35 ir Pk 539+00 įrengtos dvi 0,8 m skersmens, o smulkiems žvėreliams Pk 416+60 – viena 1,0 m skersmens plastmasinė pralaida.

Vidutinei faunai migruoti Strėvos miške Pk 421+70 įrengta 1,60 m skersmens pralaida iš gelžbetoninių vamzdžių.

Spindžiaus miške Pk 443+75 įrengta 3,6 × 5,0 m metalinė gofruota pralaida vidutiniams ir stambiems gyvūnams praėjimui. Įrengiant pralaidą reikėjo iškirsti 0,17 ha valstybinio miško.

Kelio ruože ties Strėvos upe vandens apsaugai dangos kraštuose pastatyti pažeminti bortai 1000 × 180 × 220 mm. Vanduo nuo dangos per vandens surinkimo šulinėlius nuleidžiamas į perforuotus šulinėlius be dugno, iš kurių išsifiltruoja į smėlio gruntą.

Pk 433+15 dešiniame kelio griovyje įrengtas infiltracinis šulinys iš dviejų gelžbetoninių 1,50 m skersmens žiedų, apatinis žiedas perforuotas. Šulinys įrengtas be dugno plokštės. Apatinė dalis užpilta filtruojančiu smėliu. Į šulinį grioviu atiteka lietaus vanduo. Tam atvejui,

Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D01 (8871063/2004/16/18)

kai liūčių metu šulinėliai bus perpildyti, po nuovaža įrengtas 400 mm skersmens vamzdis 0,30 m aukščiau griovio dugno.

Kairėje kelio pusėje griovys paplatintas ir pagilintas. Jame įrengtas durpių sluoksnis atlieka vandens valymo funkciją. Filtruojančia geosintetine medžiaga padengtas blogos sanklodos smėlis, kurio filtracija yra apie 1,6 m/para, sugeria vandenį. Durpės apsėtos žolėmis.

Prie Tabaliuko ežero griovyje taip pat įrengtas infiltracinis šulinys. Iškastas mažos filtracijos gruntas, įrengtas drenažas, griovys užpildytas geros filtracijos smėlio gruntu.

Prie Navos–Negasčiaus ežero kairėje kelio pusėje, kad nuo kelio dangos lietaus vanduo nepatektų į ežerą, įrengtas pažemintas betoninis kelio bortas. Vanduo per šulinėlius surenkamas ir suleidžiamas į gelžbetoninį infiltracinį–absorbcinį šulinį. Šulinyje ant perforuotos gelžbetoninės plokštės paklotas smėlio sluoksnis atlieka absorbuojančio ir naftos produktus sulaikančio sluoksnio funkciją. Smėlis supiltas į vandeniui laidžius maišus, kad krisdamas vanduo jo neištaškytų. Vandens perteklius iš apatinės šulinio dalies gali būti išleidžiamas į žemės paviršių pypkės formos vamzdžiu.

Dešinėje kelio pusėje esančiame griovyje vandens nuleidimas negalimas, todėl įrengtas infiltracinis šulinys.

Namams, patenkantiems į viršnorminę triukšmo zoną, pakeisti langai dvigubais padidintos akustinės izoliacijos langais 67 gyvenamiesiems namams.

Rekonstruotos tik tos elektros linijos, kurios trukdė kelio statybos darbams. Kaip ir buvo numatyta projekte - pratęstas apšvietimas iki Aukštadvario gyvenvietės pabaigos Pk 566+25.

Gyvenvietėje šviestuvai buvo blogos būklės, švietė ne visi, todėl Vilniaus gatvėje jie pakeisti į naujus šviestuvus su 150 W natrio lempomis.

Melioracijos sistemos rekonstruotos ties keturiomis gelžbetoninėmis pralaidomis.

Kelio Pk 463+86 demontuoti antgaliai, kairėje pusėje pralaida pailginta 3,0 m ir abiejose pralaidos pusėse pastatyti vandens nuleistuvai F-20. Vietoje griovio paklojus rinktuvą, jis įkirstas į vandens nuleistuvą F-20. Iš nuleistuvo dešinėje vanduo išleidžiamas į drenažo rinktuvą.

Pk 466+15 pralaidų galai įjungti į pastatytus vandens nuleistus F-20. Vietoje griovio paklojus naują PVC 200 mm skersmens rinktuvą, rinktuvų susikirtime pastatytas šulinys ŠP-3. Kairėje pusėje senas rinktumas pakeistas nauju, per durpynėlį iki esamo melioracijos kanalo iškastas griovys.

Pk 475+54 ir Pk 480+90 pralaidose išardžius antgalius dešinėje pastatyti vandens nuleistuvai F-20, į kuriuos per naujai paklotus 200 mm skersmens PVC rinktumus įjungta drenažo sistema. Kairėje pusėje įrengti nauji antgaliai. Išvalyti esami grioviai, kad nutekėtų vanduo.

Ant daudos ties Strėvos upe Pk 434+50 įrengtos atraminės sienutės.

3.1.3.2 lentelė. Darbų atliktų pagal sutartį Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D02/S-326 aprašymas

*Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D02/S-326**Kelio E28 Vilnius–Marijampolė kelio ruožo 57,3–74,2 km dangos stiprinimas ir platinimas*

Iki rekonstravimo šiame ruože asfaltbetonio dangos plotis buvo 6,0 m.

Ruožas rekonstruotas pagal III kelio kategorijos reikalavimus, t.y. įrengta 8 m pločio asfaltbetonio danga. Rekonstruota esamos kelio juostos ribose, plane posūkiuose šešių horizontalių kreivių spinduliai padidinti iki 1000-2500 m. Kelio ašis koreguota nežymiai.

Kelio išilginis profilis koreguotas taip, kad išilginio profilio elementai atitiktų norminius reikalavimus 90 km/h greičiui.

Įrengta 10 m pločio žemės sankasa. Kelio ruožas kerta labai kalvotą vietovę, todėl šiame kelio ruože daug aukštų pylimų ir gilių iškasų. Ruožuose, kur įrengti metaliniai atitvarai, įrengti ir platesni 1,5 m pločio kelkraščiai. Tose vietose žemės sankasa paplatinta iki 11 m. Taip pat

Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D02/S-326

žemės sankasa paplatinta ties Stakliškių sankryža, įrengta lėtėjimo ir laukimo juosta posūkiui į kairę.

Pylimų šlaitai ir vidiniai iškasų šlaitai suformuoti su nuolydžiu 1:2, o giliose iškasose, kur grioviai 1,5 m pločio, išoriniai iškasų šlaitai įrengti su nuolydžiu 1:1,5. Giliose iškasose po grioviais įrengti drenažai.

Platinant dangą ir įrengiant konstrukciją, atskiruose ruožuose atsidengė molingi gruntai, kurie, vykdant statybos darbus lietingu periodu, permirkę ir susilpnintų sankasos pastovumą. Todėl geologų nurodytuose ruožuose po kelkraščiais buvęs 30 cm storio viršutinis sankasos gruntas pakeistas smėliu, atvežtu iš Margio karjero. Taip pat sankasos grunto viršutinio sluoksnio pakeitimui panaudotas esamas pagrindas, kuris liko išlyginus esamą pagrindą nufrezavus dangą. Be to, sankasos viršutinio sluoksnio pakeitimui po esamais kelkraščiais panaudotas smėlio gruntas iš iškasos tarp Pk 648 – Pk 649.

Kelio ruože nuo Pk 636+00 iki Pk 637+20 dešinėje pusėje buvęs 6,0 m gylio durpynas iškastas, išvežant durpes į išlykį. Durpynas užpiltas smėliu, atvežtu iš Margio karjero.

Pakelės grioviai, kurių išilginis nuolydis 1,0–2,0 %, smėlio gruntuose sutvirtinti 0,10 m storio sluoksniu iš frakcinio žvyro 16/32, o esant didesniai nuolydžiui – 0,10 m storio sluoksniu iš dolomitinės skaldos 22/56, molio gruntuose sutvirtinti skalda, įplūta į gruntą.

Rekonstruojant šį kelio ruožą pakelės plotuose rekonstruotas melioracijos sistema, ir kai kurios pralaidos vandens nuleidimui tapo nebereikalingos. Jos, neardytos ir nevalytos, paliktos po esama sankasa.

Visame rekonstruotame ruože naujai įrengtos penkios 0,8 m skersmens gelžbetoninės pralaidos. Iš jų trys visiškai suirusios 0,75 m skersmens pralaidos išardytos ir pakeistos naujomis, dvi pralaidos įrengtos naujose vietose. Kitos 15 vandens pralaidų, naudojamų pakelės vandens nuleidimui, išvalytos. Į 0,75 m skersmens esamas pralaidas įverti 0,6 m skersmens plastikiniai vamzdžiai, į 1,0 m skersmens pralaidas įverti 0,8 m arba 0,65 m skersmens metaliniai vamzdžiai, į 1,25 m pralaidą įvertas 1,0 m skersmens metalinis vamzdis, o į dvi 1,5 m skersmens pralaidas – 1,3 m skersmens metaliniai vamzdžiai. Tarpai tarp pralaidų užpildyti liesu betonu. Visų pralaidų įtekamieji ir ištekamieji antgaliai sutvirtinti.

Iškasose vandens surinkimui iš dangos konstrukcijos, esant negiliems grioviams, po grioviais įrengtas drenažas, iš jo vanduo išleidžiamas į pylimo padą, arba į gilesnius griovius pasibaigus iškasoms.

Kelio ruože įrengta IV klasės dangos konstrukcija.

Šiame kelio ruože juoda danga nufrezuota ir esamas paviršius išlygintas pagal išilginio profilio projektinę liniją. Ant paruošto paviršiaus įrengtas 0,25 m storio birus pagrindas iš dolomitinės skaldos 22/56 pridėjus 30 % nufrezuoto asfaltbetonio. Ant pagrindo paklotas 0,06 m storio asfaltbetonio pagrindo sluoksnis iš 0/22-C asfaltbetonio mišinio ir 0,04 m storio apatinis sluoksnis iš 0/16-A asfaltbetonio mišinio, atliktas dangos viengubas paviršiaus apdorojimas bitumine emulsija su granitine skaldele 8/11. Dangos paplatinimuose po kelkraščiais beveik visame rekonstruotame ruože įrengta 0,80 m storio konstrukcija, šalčiui atsparaus sluoksnio storis 0,45 m. Kai kuriose dangos paplatinimų vietose šalčiui atsparaus sluoksnio storis padidintas, kad būtų užtikrintas vandens nuleidimas iš esamo šalčiui atsparaus sluoksnio.

Platinant dangą, lovio įrengimui kelkraštis nukastas nupjaunant 0,20 m pločio esamos dangos konstrukciją, kad po rengiamu pagrindu neliktų F3 klasės grunto.

Kelkraščių užpylimui naudotas smėlio gruntas atvežtas iš Margio karjero. Kelkraščiai sutvirtinti 10 cm storio žvyro mišiniu 0/32 su 30 % dolomitinės skaldos 11/32.

Rekonstruotas kelio ruožas kerta tris rajoninius kelius. Keliuose Nr. 4719 ir Nr. 3334 eismo intensyvumas yra labai mažas (nesiekia 10 aut./h), todėl sankryžos su šiais keliais sutvarkytos kaip nuovažos, perklojant asfaltbetonio dangą nuovažų darbų ribose. Sankryžoje su rajoniniu keliu Nr. 3305 Stakliškės–Butrimonys pagrindiniame kelyje 69,95 km įrengta lėtėjimo juosta posūkiui į kairę.

Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D02/S-326

Kelio ruože 57,3–74,21 km įrengta 91 nuovaža, iš kurių 61 - tipinė. Pagal darbų pakeitimą Nr. 8 nuovaža (privažiavimas) į kapines ties Pk 661+38 buvo perprojektuota ir įrengta kitoje vietoje, ties Pk 660+00 todėl, kad žemės savininkai nesutiko su techniniame projekte numatyta privažiavimo trasa.

Kelyje yra 16 autobusų sustojimo aikštelių. Aikštelės rekonstruotos pagal IV tipą.

Tinkami kelio ženklai atstatyti, kiti įrengti nauji. Kelio danga ženklinta naudojant dažus ir termoplastą.

Kelyje įrengti signaliniai stulpeliai. Pylimai virš 3 m aukščio ir ruožai ties vamzdžiais aptverti vienpusiais metaliniais apsauginiais atitvarais.

Ryšių kabeliai platinant kelią ir rengiant griovius vietomis trukdė rekonstravimo darbams.

Pk 728+10 rengiant sankasą, per kelią uždaru būdu paklotas vamzdis ir įrengta kabelinė įdūra 30,0 m ilgio. Kabelio mova įrengta tranšėjoje, kita įdūros dalis įvesta į esamą ryšių kabelinį stulpelį.

Pk 673+70 ir 699+83 esamiems ryšių kabeliams per kelią pakloti tik rezerviniai vamzdžiai, kurių galai hermetizuoti.

Perkeltų kabelių perjungimai atlikti nenutraukiant ryšio.

*E28 Vilnius–Marijampolė kelio ruožo 57,26–81,60 km aplinkosauginės priemonės**12-os gyvenamųjų namų langų pakeitimas kelio ruože 59,62–73,99 km*

Namams, patenkantiems į viršnorminę triukšmo zoną, kurios plotis priimtas 60 m nuo kelio dangos krašto pakeisti langai dvigubais, padidintos akustinės izoliacijos langais. Langai keisti rekonstruotame kelio ruože –12-kai namų.

Paviršinių nuotekų sistemos įrengimas kelio ruože 57,26–66,08 km; 62,9 km ir 81,6 km prie Verknės upės

Pk 629+00 kairėje kelio pusėje, prie ežero, esančio šalia kelio, įrengti šuliniai - sėsdintuvai lietaus nuotekų iš griovio surinkimui ir apvalymui.

57,26–66,08 km ruože, kairėje kelio pusėje esanti teritorija priklauso saugomai NATURA 2000 teritorijai. Ji apima Verknės upės baseiną ir jos pakrantes. Ši teritorija - bestuburių, roplių ir varliagyvių gyvenamoji vieta. Verknės upės ir jos pakrančių apsaugai nuo taršos kelio nuotekomis, kairėje kelio pusėje įrengti infiltraciniai – žoliniai grioviai su drenažu, kuris suvestas į sėsdinimo šulinius arba į melioracijos filtrus.

Paviršinių nuotekų sistema 81,6 km prie Verknės upės įrengta iš dalies. Projekto įgyvendinimo metu paaiškėjo, kad esamas kelio išilginis profinis nelygus, tuo tarpu visiškam paviršinio nuotekų sistemos įrengimui būtina koreguoti kelio išilginį profilį, kas pareikalautų daug didesnių darbų apimčių nei planuota. Kadangi šį kelio ruožą planuojama rekonstruoti per artimiausius kelerius metus, šiame etape įrengta 20 lietaus kanalizacijos šulinėlių, kurie bus panaudoti galutinai įrengiant paviršinių nuotekų sistemą.

Atitvarų įrengimas E28 Vilnius–Marijampolė kelio atskiruose ruožuose: 80,188–81,164 km ir 82,682–88,464 km

E28 Vilnius–Marijampolė kelyje 80,19–88,46 km, atskiruose ruožuose kairėje ir dešinėje pusėse buvę trosiniai atitvarai ant gelžbetoninių stulpelių pakeisti į metalinius atitvarus. Nauji atitvarai įrengti iš metalinių sijų ant metalinių stulpelių. Atitvarų pradiniai ir galiniai ruožai įrengti 12 m ilgio iš VMM-1,33, VMM-2 ir VMM-4 sijų.

Pakeisti atitvarai šiuose kelio ruožuose: 80,188–80,604 km (dešinėje) ir 80,188–80,628 km (kairėje); 80,888–81,088 km (dešinėje) ir 80,836–81,165 km (kairėje); 82,682–82,954 km (kairėje) ir 82,771–82,991 km (dešinėje); 83,088–83,200 km (dešinėje ir kairėje); 84,930–85,446 km (kairėje) ir 84,959–85,447 km (dešinėje); 88,288–88,464 km (kairėje) ir 88,288–88,392 km (dešinėje); bendras ilgis – 3,396³ km.

³ Siekiant užtikrinti eismo saugumą, atitvarai kelio ruožų pabaigoje ir ties sankryžomis nuleidžiami. Nuleidimų ilginiai įskaičiuojami į bendrą įrengtų atitvarų ilgį, todėl šis ilgis yra didesnis nei išvardintų ruožų ilgių suma.

3.1.3.3 lentelė. Darbų atliktų pagal sutartį Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03 (188710638/2005/16/S-5) aprašymas

<i>Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03 (188710638/2005/16/S-5)</i>
<i>E28 Vilnius–Marijampolė kelio ruožo 98,51-114,21 km dangos stiprinimas ir platinimas</i>
<p>Iki rekonstravimo kelio atkarpos 98,51-114,21 km asfaltbetonio dangos plotis buvo 6,0 m. Po rekonstravimo kelio asfaltbetonio dangos plotis – 8,0 m.</p> <p>Kelias rekonstruotas pagal III kelio kategorijos reikalavimus.</p> <p>Kelio ašis koreguota nežymiai. Rekonstruoto ruožo pradžioje per mišką kelio ašis sutapdinta su buvusią ašimi. Šiame ruože danga paplatinta į abi puses. Nuo Pk 1040+60 ašis perstumta į dešinę tiek, kad dangą būtų galima platinti tik į vieną – dešinę pusę.</p> <p>Kelio išilginis profilis koreguotas taip, kad išilginio profilio elementai atitiktų norminius reikalavimus 90 km/h greičiui.</p> <p>Įrengta 11,0 m pločio žemės sankasa, kuri yra tokio pločio kaip ir anksčiau rekonstruotame ruože nuo 114,21 iki 120,0 km. Sankasos šlaitai suformuoti nuolydžiu 1:1,5.</p> <p>Ruožo pradžioje iki Pk 1040+60 sankasa paplatinta į abi puses, nupjovus dangos kraštus 0,20 m pločio juostomis ir nukasus esamus kelkraščius tiek, kad būtų galima įrengti 0,73 m storio dangos konstrukciją.</p> <p>Tolesniame ruože, platinant dangą į dešinę pusę, lovys įrengtas tik dešinėje. Kairėje pusėje lovys iškastas tik atskiruose trumpuose ruožuose tam, kad naujai rengiamas birus pagrindas negultų ant vandeniui nelaidžių dulkingų gruntų. Pašalinus esamą juodą dangą, sankasos viršus suprofiluotas išlyginant arba nukasant, priklausomai nuo juodos dangos storio, projektinės linijos ir dangos konstrukcijos tipo.</p> <p>Sankasą sudaro negilios iškasos arba neaukšti pylimai, kurie tik neilguose ruožuose viršija 3 m aukštį.</p> <p>Rekonstruotame ruože yra keli durpynai. Durpės 3,4 m gylyje kelio būklei įtakos neturi. Tačiau ten, kur durpės po sankasa slūgsojo 2,0 m gylyje ir sudarė 1,3 m storio sluoksnį, sankasą truputį paplatinant į abi puses, pylimo pade durpės iškastos (kartu nukasant ir esamos sankasos dalį nuolydžiu 1:1), ir užpiltas smėlio gruntas, tą atliekant „galvos“ būdu. Viršutinė sankasos dalis nukasta iki 1,2 m gylio nuo projektinės linijos. Ant nukastos sankasos, paskleidus 0,15 m storio išlyginamąjį sluoksnį iš smėlio gruntų SB, SD, SG ar SP, paklota geokompozitinė medžiaga, kuri užpilta tuo pačiu gruntu. Virš jos įrengta dangos konstrukcija. Durpyne sankasos šlaitai įrengti nuolydžiu 1:2. Smėlio gruntas durpyno užpylimui bei sankasos įrengimui atvežtas iš Prienlaukio karjero. Iškastos durpės paskleistos vietoje, kelio juostos ribose.</p> <p>Geokompozitinė medžiaga neaustinė mechaniškai sustiprinta polipropileno pluoštui armuota poliesteriniais siūlais. Geokompozitinė medžiaga prie žemės sankasos pritvirtinta metalinėmis kabėmis.</p> <p>Pakelės grioviai, kurių išilginis nuolydis 1,0–2,0 %, smėlio gruntuose sutvirtinti 0,10 m storio sluoksniu iš frakcinio žvyro 16/32, esant didesniai nuolydžiui – 0,10 m storio sluoksniu iš dolomitinės skaldos 22/56, moliunguose gruntuose tvirtinimui naudota skalda.</p> <p>Iš kelio ruože esančių 15 pralaidų geros būklės buvo tik dvi: 0,75 m ir 1,0 m skersmens gelžbetoninės pralaidos. Viena iš jų pailginta, kitai tik įrengti antgaliai.</p> <p>Daugumą 0,75–1,25 m skersmens pralaidų reikėjo išvalyti. Į 11 apvalių pralaidų įtrauktos mažesnio skersmens metalinės pralaidos.</p> <p>Į stačiakampę 2,0×1,5 m monolitinę gelžbetoninę pralaidą įtraukta deformuoto žiedo 1,40×1,80 m skersmens metalinė gofruota pralaida.</p> <p>Tarpai tarp pralaidų užpilti liesu betonu. Pralaidos pailgintos. Pailginimas atliktas naudojant ilgesnes metalines pralaidas.</p> <p>Metalių pralaidų antgaliai suguldyti ant 1,20 m storio šalčiui atsparaus grunto pagalvės, padengtos 0,15 m storio smėlio sluoksniu.</p>

Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03 (188710638/2005/16/S-5)

Prie visų pralaidų įrengti sutvirtinimai.

Pralaidų antgaliai įrengti vadovaujantis ST188710638.07:2004 „Automobilių kelių metalinių ir plastikinių vandens pralaidų kartotiniai konstrukciniai sprendiniai“.

Pk 1045+91 esanti 0,60 m skersmens pralaida VĮ „Kauno regiono keliai“ pageidavimu pakeista nauja 0,80 m skersmens gelžbetonine pralaida.

Kelio ruožuose, kur iš pakelės griovių išleisti vandenį nėra kitų galimybių, paviršinis vanduo suleidžiamas į melioracijos sistemas.

Kelio ruože įrengta IV klasės dangos konstrukcija.

Šiame kelyje visuose ruožuose juoda danga nufrezuota, ant paruošto sankasos paviršiaus įrengtas 0,25 m storio birus pagrindas iš dolomitinės skalda 22/56 ir trupinto asfaltbetonio medžiagų. Ant pagrindo paklotas 0,06 m storio asfaltbetonio pagrindo sluoksnis iš asfaltbetonio mišinio 0/22C bei 0,04 m storio sluoksnis iš asfaltbetonio mišinio 0/16-A, asfaltbetonio mišinių 0/22-C ir 0/16-A gamybai panaudota iki 20% trupinto asfaltbetonio medžiagų, taip pat atliktas paviršiaus apdorojimas granitine skaldele 8/11. Ruožuose, kur sankasos gruntų jautrio šalčio iškylops klasė yra F3, sankasos viršus nukastas tiek, kad būtų galima įrengti apsauginį šalčiui atsparų sluoksnį. Rekonstruoto kelio ruože per mišką įrengtas 0,40 m storio apsauginis šalčiui atsparus sluoksnis, toliau dėl nepalankaus vandens režimo – 0,45 m storio. Ruožuose, kur po danga buvo pakankamas F1 arba F2 klasės grunto sluoksnis, sankasos viršus iki biraus pagrindo apačios išlygintas pagrindo medžiaga iki 0,10 m storio, esant storesniam išlyginamajam sluoksniui, naudota apsauginio šalčiui atsparaus sluoksnio medžiaga.

Platinant dangą, lovio įrengimui kelkraštis nukastas nupjaunant dangos konstrukciją 0,20 m pločiu, kad po rengiamu pagrindu neliktų F3 klasės grunto.

Tuose kelio ruožuose, kur nerengtas apsauginis šalčiui atsparus sluoksnis, kairėje pusėje po kelkraščiu įrengtas skersinis dreناžas.

Rekonstruotame ruože kelią kerta vienas V kategorijos rajoninis kelias Nr. 3304 Balbieriškis–Jiestrakis–Plutiškės. Sankryžoje įrengtos lėtėjimo juostos posūkliai į kairę. Sankryžoje į Naujosios Ūtos gyvenvietę įrengta supaprastinta kairiojo posūkio juosta.

Kelio ruože įrengta 71 nuovaža, iš kurių 10 buvo suprojektuotos individualiai ir 61 tipinė. Visos nuovažos įrengtos vadovaujantis rekomendacijomis R 36-01 „Automobilių kelių sankryžos“.

Kelyje yra 14 autobusų sustojimo aikštelių, kurios rekonstruotos pagal IV tipą.

Tinkami kelio ženklai atstatyti bei pastatyti nauji projekte nurodytose vietose. Kelio danga ženklinta naudojant dažus ir polimerines medžiagas.

Kelyje įrengti signaliniai stulpeliai. Pylimai, aukštesni kaip 3,0 m, ir ruožai ties vamzdžiais aptverti vienpusiais metaliniais apsauginiais atitvarais. Atitvarai ir signaliniai stulpeliai pastatyti vadovaujantis statybos rekomendacijomis R 37-01 „Automobilių kelių apsauginiai atitvarai“.

Kelio 105,97 km yra eismo intensyvumo matuoklis. Rekonstruojant dangą, jis buvo demontuotas ir, paplatinus kelią, vėl įrengtas.

Kelias nuo 104 km kerta melioruotus plotus. Rekonstruojant kelią, atnaujinus esamus pakelės griovius ar įrengus naujus, nesant kitų galimybių, paviršinis vanduo suleistas į melioracijos sistemas.

Žemiausiose griovių vietose pastatyti vandens nuleistuvai PN-42 ar F-10, o iš jų vanduo per naujus autonominius rinktuvus nuleidžiamas į melioracijos griovius. Per kelią rinktuvai pakloti netransėjiniu būdu. Įrengta 10 vandens nuleistuvų PN-42 ir 17 vandens nuleistuvų F-10. Pastatyti 2 dreناžo šuliniai. Išvalyta 3 km bendro ilgio melioracijos griovių.

Remontuojant melioracijos sistemas sugadinta 2,5 ha pievų. Vykdam darbus išsaugotas derlingas dirvožemis. Baigus darbus dirvožemis grąžintas ant pažeistų plotų. Mechanizmų išvažinėtos pievos suartos, sulėkščiuotos, išlygintos, suvaluotos ir pasėta žolė.

Ryšių kabeliai platinant kelią ir rengiant griovius vietomis trukdė rekonstravimo darbams.

Ties Pk 1053+00, Pk 1060+00, Pk 1110+00, Pk 1117+00, Pk 1122+00 esami kabeliai rekonstruoti. Per kelią uždaru būdu prastumti vamzdžiai ir įrengtos kabelinės įdūros.

Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03 (188710638/2005/16/S-5)

Ties Pk 1129+54 šalia esamų ryšių kabelių per kelią uždaru būdu paklotas 18 m ilgio vamzdis ir įrengtos kabelinės įdūros.

Žemės darbai ties kabeliais vykdyti rankiniu būdu.

Prieš pradėdant rekonstravimo darbus nužymėtos kelio sankasos ribos. Darbai vykdyti prižiūrint tinklus eksploatuojančių organizacijų atstovams.

E28 Vilnius–Marijampolė kelio ruožo 124,90-135,43 km dangos stiprinimas

Projekto įgyvendinimo metu nufrezuotas viršutinis nestabilus asfaltbetonio dangos sluoksnis, frezavimu išlyginti skersinio ir išilginio profilio nelygumai, atskirose vietose išlyginant asfaltbetonių, ir sustiprinta danga, paklojant vieną asfaltbetonio mišinio sluoksnį.

Kelio išilginis profilis koreguotas daugiausia nufrezuojant dangą ir tik atskiruose ruožuose išlyginant asfaltbetonių. Dangai suteiktas 2,5 % skersinis nuolydis. Kelio profilis ištaisytas taip, kad vertikalios kreivės atitiktų leidžiamą 90 km/val. greitį.

Ruože 130,21–130,72 km kelio profilis išlygintas, užpilant esamą sankasą ir pakeliant kelio profilį iki 2,7 m.

Esama kelio sankasa nesiaurinta, dešinys kelkraštis suformuotas 1,75 m pločio su 1,25 m pločio kelkraščio danga.

Kelkraščiai supilti iš vandeniui nelaidžių gruntų: kairysis kelkraštis iš dulketų smėlių, dešinysis – iš molio ir dulketų smėlio gruntų. Todėl dangos konstrukcija nusausta įrengus skersinius drenažus. Sankasos šlaitai suformuoti nuolydžiu 1:2. Ruože nuo 134,22 iki 124,39 km kairėje kelio pusėje, kur takas priartėja prie kelio šlaito, reikiama gylis kelio grioviui įrengti, šlaitas įrengtas nuolydžiu 1:1,5.

Kelio grioviai įrengti tokio gylis, kad griovio dugnas būtų 0,20 m žemiau skersinio drenažo apačios.

Ruože nuo 130,21 km iki 130,72 km įrengta 12,50 m pločio žemės sankasa. Eismui praleisti ant vienoje kelio pusėje supiltos sankasos buvo įrengtas 180 m ilgio ir 4,5 m pločio technologinis kelias su 0,20 m storio danga iš dolomitinės skaldos mišinio 0/45. Aukštinant sankasą, ši danga neužpilta, bet nustumta ir panaudota individualių nuovažų pagrindų įrengimui.

Kelio ruože yra 17 gelžbetoninių pralaidų. Šešios iš šių pralaidų buvo visiškai užneštos ir vandens nuleidimo funkcijos neatliko. Jos paliktos išardžius antgalius. Pralaida Pk 1268+36 taip pat yra nereikalinga, ties ja yra įlūžusi danga. Išvalius gruntą, ji užpildyta liesu betonu. Dvi pralaidos, 1,0 m ir 1,20 m skersmens, esančios Pk 1304+02 ir Pk 1334+06 upeliuose, pakeistos gofruotomis metalinėmis pralaidomis. Rengiant šias pralaidas, eismui praleisti, sankasa paplatinta, įrengiant 0,20 m storio dangą iš dolomitinės skaldos mišinio 0/45. Į įlūžusią 0,80 m skersmens pralaidą įtraukta 0,50 m skersmens plastmasinė pralaida, tarpą užpildant betonu. Kelios pralaidos pailgintos. Prie pralaidų antgalių sutvirtinti šlaitai ir vaga betoninėmis plokštėmis.

Kelio ruože įrengta IV klasės dangos konstrukcija.

Danga nufrezuota ašyje vidutiniškai 0,027 m storium, o dangos kraštuose – 0,043 m storium. Danga frezuota suteikiant 2,5 % skersinį nuolydį. Ruože nuo Pk 1293+20 iki Pk 1302+10 dangos skersinis nuolydis 2,0 %. Užtaisius plyšius ir pagruntavus paviršių bitumine emulsija, paklotas 0,05 m storio sluoksnis iš asfaltbetonio mišinio 0/16-A, atliktas viengubas paviršiaus apdorojimas naudojant S rūšies skaldele 8/11.

Ruože nuo Pk 1302+10 iki Pk 1307+20, kur pakelta sankasa, dangos paplatinimuose įrengta nepilna III klasės dangos konstrukcija: 0,35 m storio apsauginis šalčiui atsparus sluoksnis, 0,25 m storio dolomitinės skaldos pagrindas, 0,06 m storio sluoksnis iš asfaltbetonio mišinio 0/22-C ir 0,05 m storio sluoksnis asfaltbetonio mišinio 0/16-A, atliktas paviršiaus apdorojimas.

Marijampolės priemiestinės zonos ruože nuo Pk 1335+30 iki Pk 1354+30 viršutinis 0,04 m storio asfaltbetonio mišinio 0/11-SM sluoksnis įrengtas iš karto.

Ruože nuo Pk 1249+00 iki Pk 1311+45 asfaltbetonio mišinių 0/22-C ir 0/16-A gamybai

Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03 (188710638/2005/16/S-5)

panaudota iki 20% trupinto asfaltbetonio medžiagų, o 0,25 m storio dolomitinės skaldos pagrindui panaudota iki 30 % trupinto asfaltbetonio medžiagų. Trupintas asfaltbetonis pagrindui paplatinimuose nenaudotas, nes siauroje paplatinimo juostoje medžiagų sumaišyti negalima.

Ruože nuo PK 1311+45 iki PK 1354+30 0/16-A asfaltbetonio mišinio gamybai trupintas asfaltbetonis nenaudotas.

Platinant dangą, išlygintos dangos kraštas nufrezuotas 0,30 m pločio ir 0,06 m gylio juosta, kad pagrindo asfaltbetonio mišinio 0/22-C sluoksnis perdengtų sujungimo siūlę. Virš šio sluoksnio paklota geokompozitinė medžiaga.

Geokompozitinė medžiaga, skirta asfaltbetonio armavimui (polimerinė medžiaga sustiprinta stiklo pluoštu ir padengta SBR Bitumu), klota prieš tai išpylus bituminę emulsiją. Emulsija aukštai polimerizuota, turinti 70 proc. bitumo, jos tamprioji santykinė deformacija ne mažesnė kaip 50 proc.

Rekonstruotame ruože kelią kerta vienas V kategorijos rajoninis kelias Igliškėlių miestelio ribose, kur ribojamas važiavimo greitis, todėl kairiojo posūkio lėtėjimo juostos nerengtos. Kelyje į Igliškėlių centrą taip pat neįrengtos papildomos lėtėjimo juostos, nes gyventojų sodybų sklypai neleido paplatinti žemės sankasos.

Kelio ruože yra 71 nuovaža, iš kurių 24 projektuotos individualiai, o 47 tipinės, įrengtos vadovaujantis rekomendacijomis R 36-01.

Kelio ruože yra 16 autobusų sustojimo aikštelių. Aikštelės rekonstruotos pagal IV tipą, išskyrus aikšteles Igliškėliuose.

Buvę kelio ženklai atstatyti bei pastatyti nauji, projekte nurodytose vietose. Kelio danga ženklinta naudojant dažus ir polimerines medžiagas.

Kelyje įrengti signaliniai stulpeliai. Aukšti pylimai ir ruožai ties vamzdžiais, aptverti vienpusiais metaliniais apsauginiais atitvarais. Atitvarai ir signaliniai stulpeliai pastatyti vadovaujantis statybos rekomendacijomis R 37-01 „Automobilių kelių apsauginiai atitvarai“.

Kelio 126,06 km yra eismo intensyvumo matuoklis. Rekonstruojant dangą, jis demontuotas ir, paplatinus kelią, vėl įrengtas.

Pakelės grioviai daugumoje vietų buvo užnešti, per mažas išilginis nuolydis. Paviršinio vandens nuvedimui atnaujinus esamus pakelės griovius ar įrengus naujus, nesant kitų galimybių, vanduo suleistas į melioracijos sistemas. Tam įrengti vandens nuleistuvai, iš kurių vanduo per pastatytus rinktuvus nuleidžiamas į esamas drenažo sistemas arba į esamus melioracijos griovius. Įrengta 20 vandens nuleistuvų F-10 ir 8 vandens nuleistuvai PN-42. Vandens tekėjimui per kelią iš nuleistuvo į nuleistuvą vamzdžiai prastumti netransjėjiniu būdu. Iš nuleistuvų vanduo per autonominius drenažo rinktuvus iš PVC vamzdžių išleidžiamas į melioracijos griovius. Vandens nuleidimui paklota 4,98 km rinktuvų. Išvalyti melioracijos grioviai.

Vykdam darbus išsaugotas derlingas dirvožemis. Baigus darbus dirvožemis gražintas ant pažeistų plotų. Mechanizmų išvažinėtos pievos suartos, sulėkščiuotos, išlygintos, suvaluotos ir pasėta žolė.

Stiprinant esamą kelio dangą, suformuota 10,5 m pločio kelio sankasa, pagilinti pakelės grioviai.

Nuovažoje į Igliškėlius Pk 1253+00 paplatinta juoda danga ir įrengti įvažiavimai į kiemus, kabeliai atsidūrė po dangą. Šioje vietoje paklotas HDPE 63 mm skersmens vamzdis L = 76 m su apžiūros šuliniu RKŠ-0. Vamzdžio galai hermetizuoti. Darbai vykdyti prižiūrint tinklus eksploatuojančių organizacijų atstovams.

E28 Vilnius–Marijampolė kelio ruožo 98,00-133,85 km aplinkosauginės priemonės

Tinklo tvoros įrengimas kelio 98,00–103,89 km – dešinėje ir 98,00–103,97 km – kairėje, kurios bendras ilgis – 9150 m

Kelias per mišką nuo 98,00 km iki 103,97 km aptvertas metaline tinklo tvora. Žvėrimis per kelią praeiti palikti neužtvirti ruožai. Tvora pastatyta 14,0 m atstumu nuo kelio ašies. Ruožuose, kur nenumatyta iškirsti medžius, tvora tvirta tarp medžių. Tvorų vietos suderintos su VĮ „Prienių miškų urėdija“ ir yra šios: dešinė pusė – 98,00-98,70 km; 99,50-100,72 km; 101,00-102,14 km;

Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03 (188710638/2005/16/S-5)

102,35-103,31 km; 103,50-103,89 km; kairė pusė – 98,00-98,70 km; 99,50-100,72 km; 101,00-102,14 km; 102,35-103,31 km; 103,50-103,97 km (viso 8,90 km). Be to, siekiant apriboti gyvūnų patekimą į kelią, prie miško kelių, įsijungiančių į kelią E28 Vilnius–Marijampolė, įrengti tvoros užlenkimai, kurių bendras ilgis sudaro 0,25 km. Bendras tinklo tvoros ilgis – 9,15 km.

Gyvenamųjų namų langų pakeitimas kelio 98,51–114,21 km (16 namų) ir 125,12–133,85 km (16 namų)

Namams, patenkantiems į viršnorminę triukšmo zoną, pakeisti langai dvigubais, padidintos akustinės izoliacijos langais. Kelio ruože 98,51–114,21 km langai pakeisti 16 namų, o ruože 125,12–133,85 km langai pakeisti 16 namų.

Aikštelės pavojingų krovinių pervežimams tikrinti įrengimas kelio 131,42 km

Pavojingų krovinių pervežimų tikrinimui kelio 131,42 km kairėje įrengta nedidelė aikštelė, paplatinus esamą dangą iki 12,50 m. Aikštelė skirta tikrinti kroviniams, vežamiems iš Marijampolės Vilniaus kryptimi. Aikštelė įrengta kelio juostos ribose. Automobiliams apsisukti kitoje kelio pusėje danga taip pat paplatinta iki 12,50 m. Vandens iš apsauginio šalčiui atsparaus sluoksnio nuleidimui esamame griovyje įrengtas drenažas. Dangos konstrukcija įrengta tokia pati, kaip ir paplatinimuose.

Šiame skyriuje aprašytų darbų techninę priežiūrą pagal paslaugų teikimo sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT(001-005)-TP01(8871063/2004/16/41) ir 2004/LT/16/C/PT(001-005)-TP02/S-147 atliko VĮ „Problematika“. Buvo suteiktos visos šiose sutartyse numatytos paslaugos.

Darbų vykdymas parodytas 3.1.3.1–3.1.3.6 paveiksluose.

3.1.3.1 pav. Žemės sankasos įrengimas Pk 414 – 418, dešinėje pusėje

3.1.3.2 pav. Gyvenamųjų namų langų keitimo darbai Aukštadvaryje (Vilniaus g.)

3.1.3.3 pav. Kelio bortų įrengimas Aukštadvaryje, Vilniaus gatvėje

3.1.3.4 pav. Metalinės $\varnothing$ 3,6 m pralaidos montavimas Pk 443+75

3.1.3.5 pav. Asfaltbetonio dangos klojimas pėsčiųjų ir dviračių take 28,74 – 29,51 km

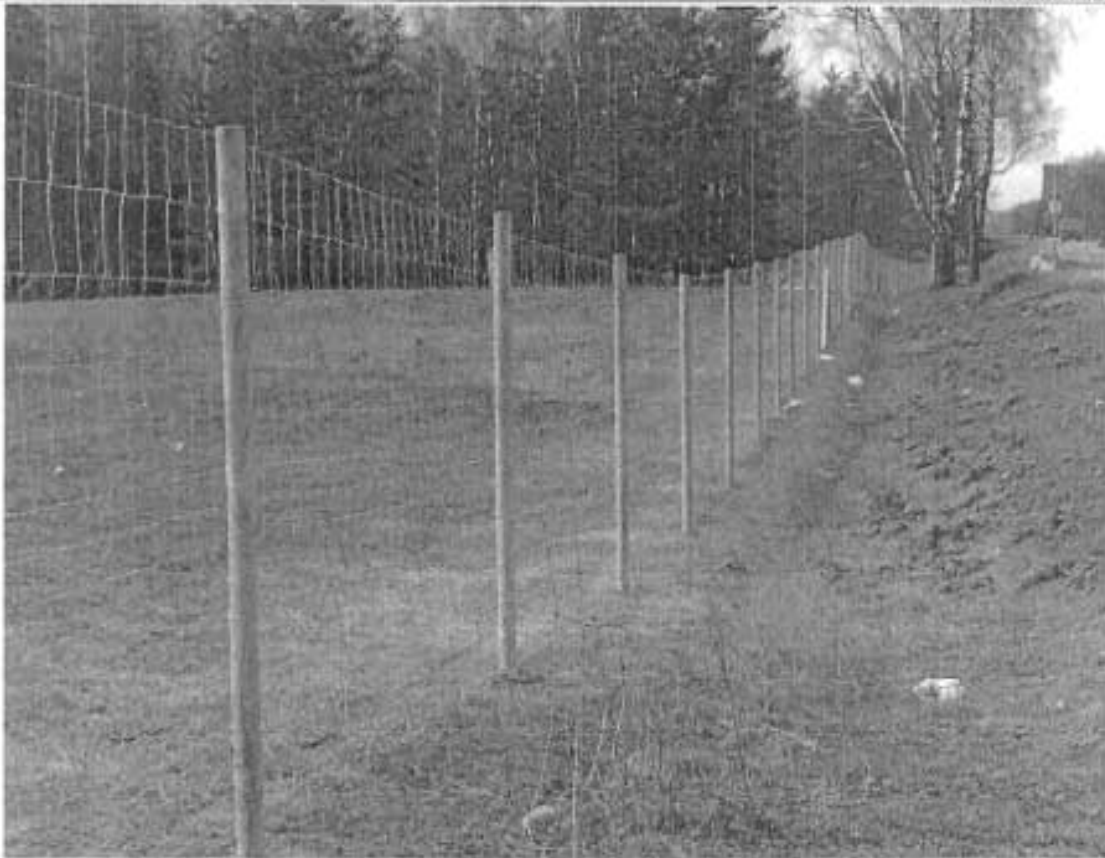
3.1.3.6 Apatinio a/b sluoksnio klojimo darbai

3.1.4. Situacija įgyvendinus projektą

Dabartinė situacija, atlikus visus „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais“ projekte numatytus darbus, pateikta 3.1.4.1–3.1.4.5 pav.

3.1.4.1 pav. Sankryža 18,03 km (su keliu Nr. 4707 Lentvaris-Dobrovolė)

3.1.4.2 pav. Vielos tinklo tvora ruože 43,5-46,0 km

3.1.4.3 pav. Autobusų sustojimo aikštelės, naujai įrengta dangą ruože 15,55-22,58 km

3.1.4.4 pav. Įrengtas pėsčiųjų takas ir apšvietimas Aukštadvaryje

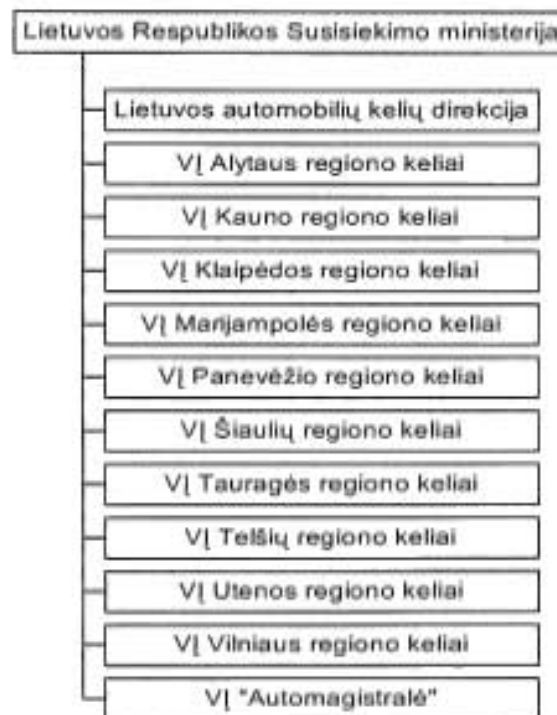
3.1.4.5 pav. Įrengti apsauginiai vienpusiai metaliniai atitvarai.

3.2. Objektų naudojimo pradžia ir užbaigto projekto valdymo būdai

3.2.1. Kelių valdymo struktūra

1995 m. LR SM, atsižvelgdama į LAKD pasiūlymus ir siekdama efektyviau panaudoti lėšas, skirtas automobilių kelių priežiūrai ir remontui, bei mažinti valdymo išlaidas, reorganizavo kelių valstybės įmones – įsteigė 10 apskričių centrų – Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Alytuje, Marijampolėje, Utenoje, Tauragėje ir Telšiuose – kelius prižiūrinčias valstybės įmones bei „Automagistralė“ – prižiūrinti tik automagistrasles (žr. 3.2.1.1 pav.).

Kelių priežiūros įmonės vykdo joms priskirtų valstybinės reikšmės automobilių kelių bei jų statinių, tiltų, viadukų, autobusų stotelių, ženklų projektavimo, priežiūros, taisymo ir rekonstravimo darbus, taip pat valstybinės reikšmės automobilių kelių plėtojimo ir priežiūros funkcijas. Įmonės savo ūkinėje veikloje vadovaujasi LR Konstitucija, LR įstatymais, LR Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, LR valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymu, LR kelių įstatymu, įmonių įstatais.

3.2.1.1 pav. Kelių priežiūrą vykdančios įmonės ir jų pavaldumo schema

3.2.2. Objektų naudojimo pradžia

Pagal 2004-12-21 EK pasirašytą sprendimą SF projektas 2004/LT/16/C/PT/002 *Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais* buvo įgyvendinamas trimis etapais. Pirmojo projekto etapo įgyvendinimas buvo baigtas 2006-07-20, kai LAKD generalinio direktoriaus įsakymu sudaryta darbų priėmimo komisija pripažino tinkamu naudoti paskutinį objektą, kuriame buvo atlikti darbai pagal pirmąjį kontraktą. Antrojo kontrakto įgyvendinimas buvo baigtas 2007-07-25, o trečiojo – 2007-07-31. Tinkamais naudoti pripažinti objektai buvo perduoti VĮ „Kauno regiono keliai“, VĮ „Marijampolės regiono keliai“ ir VĮ „Vilniaus regiono keliai“.

3.2.3. Užbaigto projekto valdymo būdai

Vadovaujantis LAKD generalinio direktoriaus įsakymu kasmet kelius prižiūrinčioms regioninėms įmonėms patvirtinamos privalomųjų darbų užduotys, kuriose kiekvienam keliui ar jo atkarpai nurodomas reikalaujamas priežiūros lygis.

Reikalavimai kelių priežiūrai nustatyti kelių priežiūros vadovo I dalyje „Automobilių kelių priežiūros normatyvai PN-05 (Žin., 2006, Nr. 55-1994; 2008, Nr. 53-1995) ir kelių priežiūros vadovo II dalyje „Automobilių kelių priežiūros darbų atlikimo technologija DT-06 (Žin., 2006, Nr. 133-5041; 2008, Nr. 53-1996).

Transeuropinio transporto tinklo kelias E28 Vilnius-Marijampolė yra prižiūrimas pagal magistralinių kelių antrąjį priežiūros lygį. Žiemos priežiūros metu kelių priežiūros tarnybos šiame kelyje budi, valo sniegą bei barsto slidumą mažinančias medžiagas nuo 4 iki 22 val. Važiavimas šiuo keliu turi būti užtikrinamas visą parą. Šis kelias turi būti nuvalytas ir pabarstytas praėjus ne daugiau kaip 3 val. nustojus snigti. Kai oro sąlygos normalios, ant kelio dangos sniego neturi būti. Snįngant ir/arba pūstant sniego storis ant važiuojamosios dalies gali būti ne didesnis kaip 5 cm. Esant slidžiai kelio dangai pirmą kartą šiuos kelius būtina pabarstyti iki 7 val. Eismas, esant ypač sudėtingoms meteorologinėms sąlygoms, gali nutrūkti ne ilgiau kaip 4 val.

3.3. Projekto atitikimas EB komisijos sprendimui

3.3.1. EK sprendimo pakeitimas

2004-12-21 sprendimu Nr. K(2004)5508 Komisija skyrė paramą projektui „*Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtrai 2004-2006 metais*“. 2006-11-29 nacionalinės institucijos pateikė minėto sprendimo dalinio pakeitimo prašymą, kuriame jos pageidavo padaryti pakeitimą, susijusį su projekto fizinių rodiklių patikslinimu, finansinio plano pakeitimu ir projekto pabaigos termino pratęsimu. Prašymas grįstas tuo, kad kai kurie fiziniai rodikliai pasikeitė parengus techninius projektus. Projekto pabaigos terminas pratęstas atsižvelgiant į darbų planą.

Buvo pasiūlyta pakeisti projekto pabaigos datą, ją nukeliant į 2008-07-15, ir finansinį planą, dalį lėšų perkeltiant į 2007 metus.

Šis pakeitimas buvo reikalingas, nes darbai pagal kontraktą Nr. 3 (sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03) turėjo būti baigti 2006-11-30. Tačiau paaiškėjus, kad miškininkams vėluojant atlikti miško kirtimo bei šakų pašalinimo darbus, rangovas negalės iki statybos rekomendacijose nustatyto termino, t. y. rugpjūčio 15 d., atlikti paviršiaus apdorojimo darbų, kurie turės būti nukelti iki sekančių metų gegužės vidurio, darbų atlikimo terminas buvo nukeltas į 2007-07-15. To pasėkoje iškilo poreikis dalį projekto lėšų perkelti į 2007 metus. Projekto pabaigos datą buvo siūloma pakeisti į 2008-07-15, kad būtų užtikrintas pilnas atsiskaitymas su rangovu už 2007 metais atliktus darbus bei išmokėti pagal sutartį sulaukyti pinigai.

Buvo pasiūlyta perskirstyti projekto lėšas tarp tinkamų išlaidų kategorijų: lėšas, skirtas vietos paruošimui pridėti prie pagrindinių darbų; padidinti išlaidas statybos darbų techninei

priežiūrai, sumažinti sumas nenumatytiems atvejams, padidinant išlaidas pagrindiniams darbams.

Šis pakeitimas buvo reikalingas, nes lėšos, skirtos šio projekto vietos paruošimui, yra pagrindinių darbų dalis ir įeina į statybos darbų kontraktų sudėtis, todėl netikslinga šiuos darbus atskirti.

2005-10-11, atlikus statybos darbų techninės priežiūros sutarties Nr. 2004/LT/16/C/PT/(001-05)-TP01(8871063/2004/16/41) kainos perskirstymą tarp 5 prižiūrimų Sanglaudos fondo projektų, buvo patikslintos sumos, reikalingos kiekvieno projekto darbų techninei priežiūrai atlikti.

Buvo pasiūlyta paplatinti ir sustiprinti kelio dangą ruožuose, kurių bendras ilgis sudaro 48,70 km, tai yra 0,10 km daugiau negu buvo numatyta EK sprendime.

Šis pakeitimas buvo reikalingas, nes paraiškoje buvo numatyta sustiprinti ir paplatinti dangą E28 Vilnius–Marijampolė kelio ruože 98,56-114,20 km. Parengtame kontrakto Nr. 3 (sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03) techniniame projekte darbų pradžia buvo perkelta į 98,51 km, nes šioje vietoje esamas dangos plotis yra 8,0 m ir atitiko šio ruožo projektuojamam pločiui. Nuo 98,51 km dangą siaurėjo ir perėjo į 6 m plotį. Pradėjus darbus nuo paraiškoje numatyto 98,56 km, būtų likęs 50 m ilgio ruožas su pereinamo pločio danga, siauresne už projekte numatytą 8,0 m dangą. Ruožo darbų pabaiga 114,21 km atitinka 2003 m. rekonstruoto ruožo pradžią. Užbaigus darbus 114,20 km, būtų likę 10 m siauros 6 m pločio nerekonstruotos dangos.

Buvo pasiūlyta sustiprinti kelio dangą ruožuose, kurių bendras ilgis sudaro 17,56 km, tai yra 0,04 km mažiau, negu buvo numatyta Europos Komisijos sprendime.

Šis pakeitimas buvo reikalingas, nes paraiškoje buvo numatyta sustiprinti dangą E28 Vilnius–Marijampolė kelio ruože 124,90-135,48 km (kontraktas Nr. 3, sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03). Tačiau pagal VI „Marijampolės regiono keliai“ išaiškinimą jų eksploatuojamo kelio ruožo pabaiga 135,43 km. Tolimesnis ruožas priklauso Marijampolės miesto savivaldybei ir nėra valstybinės reikšmės kelio dalis.

Buvo pasiūlyta įrengti pėsčiųjų ir dviratininkų takus kelio ruožuose, kurių bendras ilgis sudaro 3,02 km, tai yra 0,96 km daugiau, negu buvo numatyta Europos Komisijos sprendime.

Šis pakeitimas buvo reikalingas, nes paraiškoje sudarant pagrindinių priežiūros rodiklių sąrašą, prie rodiklio „pėsčiųjų ir dviratininkų takų tiesimas“ darbų buvo priskirtas ir šaligatvių įrengimas, nurodant ruožų, kuriuose bus atliekami abeji darbai, bendrą ilgį. Paraiškoje buvo numatyta E28 Vilnius–Marijampolė kelio ruože 28,74-29,60 km įrengti 0,86 km ilgio pėsčiųjų ir dviratininkų taką, o ruožo 56,00-56,60 km abiejose pusėse 1,20 km ilgio šaligatvius (bendras paraiškoje numatytas pėsčiųjų ir dviratininkų tako bei šaligatvių ilgis 2,06 km). Tačiau rengiant kontrakto Nr. 1 (sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D01) techninius projektus, atlikus tikslius geodezinius matavimus, paaiškėjo tikrasis pėsčiųjų ir dviratininkų tako ilgis – 0,769 km (28,74-29,51 km), o šaligatvių ilgis – 2,250 km.

Buvo pasiūlyta įrengti tinklo tvorą kelio ruožuose, kurių bendras ilgis sudaro 23,67 km, tai yra 1,08 km mažiau, negu buvo numatyta Europos Komisijos sprendime.

Šis pakeitimas buvo reikalingas, nes paraiškoje buvo numatyta atskiruose kelio Vilnius–Prienui–Marijampolė ruožuose įrengti 24,75 km ilgio tinklo tvorą. Rengiant kontraktų Nr. 1 (sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D01) ir Nr. 3 (sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03) techninius projektus, buvo patikslinti ruožų ilgiai. Be to, iškilo poreikis įrengti 522 m ilgio tinklo tvorą varliagyvių apsaugai. Paaiškėjo, kad bendras patikslintas tinklo tvoros ilgis sudarytų 23,67 km.

Buvo pasiūlyta pakeisti langus 92 gyvenamuosiuose namuose, tai yra 12 namų daugiau, negu buvo numatyta Europos Komisijos sprendime.

Šis pakeitimas buvo reikalingas, nes paraiškoje buvo numatyta E28 Vilnius–Marijampolė kelio ruože 60,5-68,5 km trijų gyvenamųjų namų, o kelio ruože 124,0-135,0 km vienuolikos gyvenamųjų namų langus pakeisti plastikiniais. Rengiant kontraktų Nr. 2 (sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D02)/S-326 ir Nr. 3 (sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03) techninius projektus, buvo patikslinti ruožų ilgiai bei atstumai nuo namų iki kelio. Paaiškėjo, kad pagal kontraktą Nr. 2 langai turi būti pakeisti dvylikai į triukšmo zoną patenkančių namų (patikslintos ruožo ribos 59,62-73,99 km), o pagal kontraktą Nr. 3 – keturiolikai namų (patikslintos ruožo ribos 125,12-133,85 km).

Buvo pasiūlyta įrengti 3,40 km kelio apsauginių atitvarų, tai yra 0,9 km mažiau, negu buvo numatyta Europos Komisijos sprendime.

Šis pakeitimas buvo reikalingas, nes paraiškoje buvo numatyta atskiruose E28 kelio Vilnius–Marijampolė kelio ruožuose įrengti 4,30 km ilgio apsauginius atitvarus. Rengiant kontrakto Nr. 1 (sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D01) techninį projektą, atlikus tikslius geodezinius matavimus, paaiškėjo, kad ruože 56,0-56,6 km atitvarus rengti netikslinga, nes įrengus 7,5 m pločio dangą bei 1,5 m pločio šaligatvius, atitvarai trukdytų pėstiesiems. Be to, juos pertrauktų daugybė nuovažų. Rengiant kontrakto Nr. 2 (sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D02/S-326) techninį projektą, buvo patikslinti ruožų, kuriuose reikia įrengti atitvarus, ilgiai. Bendras patikslintas atitvarų ilgis – 3,4 km.

2007 m. liepos 17 d. buvo priimtas Komisijos sprendimas Nr. K(2007)3531 iš dalies keičiantis sprendimą Nr. K(2004)5508 dėl paramos skyrimo Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtrai 2004-2006 metais, vykdomai Lietuvoje. Visi siūlyti sprendimo keitimai priimti ir sėkmingai įgyvendinti.

3.3.1.1 lentelė. Fizinių rodiklių pasikeitimai

Objektas	Mato vnt.	Patvirtinta EK finansiniu sprendimu	Patikslinta	Esama (skirtumas)	Įvertinimo procentas
Kelio dangos platinimas ir stiprinimas	km	48,6	48,7	48,7 (+0,1)	100,2
Kelio dangos stiprinimas	km	17,6	17,56	17,56 (-0,04)	99,8
Pėsčiųjų ir dviratininkų takų tiesimas	km	2,06	3,02	3,02 (+0,96)	146,6
Tinklo tvoros įrengimas	km	24,75	23,67	23,67 (-1,08)	95,6
Gyvenamųjų namų langų pakeitimas	1 namas	80	92	101 (+21)	126,3
Apsauginių atitvarų įrengimas	km	4,3	3,4	3,4 (-0,9)	79,1

3.3.1.2 lentelė. Detalus EK sprendimo ir jo keitimo fizinių rodiklių įgyvendinimas

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Mato vnt.	Pagal EK sprendimo pakeitimą	Įgyvendinta	Įvertinimo procentas
1	Kelio dangos platinimas ir stiprinimas	km	48,7	48,7	100
1.1.	E28 Vilnius-Marijampolė 41,2-57,3 km dangos stiprinimas ir platinimas	km	16,1	16,1	100
1.2.	E28 Vilnius-Marijampolė 57,3-74,2 km dangos stiprinimas ir platinimas	km	16,9	16,9	100
1.3.	E28 Vilnius-Marijampolė 98,51-114,21 km dangos stiprinimas ir platinimas	km	15,7	15,7	100
2	Kelio dangos stiprinimas	km	17,56	17,56	100
2.1.	E28 Vilnius-Marijampolė 15,55-22,58 km dangos stiprinimas	km	7,03	7,03	100
2.2.	E28 Vilnius-Marijampolė 124,9-135,43 km dangos stiprinimas	km	10,53	10,53	100
3	Apšvietimo įrengimas	km	0,6	0,6	100
3.1.	E28 Vilnius-Marijampolė 56-56,6 km saugaus eismo priemonių Aukštadvaryje įrengimas	km	0,6	0,6	100
4	Pėsčiųjų ir dviratininkų takų tiesimas	km	3,02	3,02	100
4.1.	Pėsčiųjų ir dviračių takų tiesimas 28,74-29,51 km (k); šaligatvių įrengimas 55,33-56,40 km (d). 55,24-56,60 (k) km, kurių bendras ilgis (atmetus sankryžas su gatvėmis, atkarpa ties prekybos centru, nuovažą ir įvažą iš degalinės) – 2,25 km.	km	3,02	3,02	100
5	Sankryžų rekonstravimas	Vnt.	1	1	100
5.1.	A16 Vilnius-Prienai-Marijampolė 18,03 km sankryžos su keliu Nr. 4707 Grigiškės-Lentvaris-Dobrovolė rekonstravimas	vnt.	1	1	100
6	Tinklo tvoros įrengimas	km	23,67	23,67	100
6.1	Tinklo tvoros įrengimas kelyje Vilnius-Prienai-Marijampolė: 39,47-41,42 km, 41,56-43,02 km, 43,40-44,73 km, 49,58-49,75 km (varliagyviams), 52,40-54,40 km, 53,83-53,94 km (varliagyviams) (d); 39,66-41,42 km, 41,56-42,95 km, 43,55-46,05 km, 49,58-49,71 km (varliagyviams), 53,83-53,95 km (varliagyviams), 52,40-53,08 km (k); vietose, kur miškai ribojasi su laukais, bei prie miško keliukų, įsijungiančių į kelią E28 Vilnius-Marijampolė (bendras ilgis 0,92 km)	km	14,52	14,52	100
6.2	Tinklo tvoros įrengimas kelyje Vilnius-Prienai-Marijampolė dešinė pusė – 98,00-98,70 km; 99,50-100,72 km; 101,00-102,14 km; 102,35-103,31 km; 103,50-103,89 km; kairė pusė – 98,00-98,70 km; 99,50-100,72 km; 101,00-102,14 km; 102,35-103,31 km; 103,50-103,97 km (viso 8,90 km). Be to, siekiant apriboti gyvūnų patekimą į kelią, prie miško keliukų, įsijungiančių į kelią E28 Vilnius-Marijampolė, įrengti tvoros užlenkimai, kurių bendras ilgis 0,25 km. Bendras tinklo tvoros ilgis – 9,15 km.	km	9,15	9,15	100
7	Gyvenamųjų namų langų pakeitimas	1 namas	92	101	109,8
7.1	Gyvenamųjų namų langų pakeitimas kelio Vilnius-Prienai-Marijampolė 47,6-56,8 km	1 namas	66	67	101,5
7.2	Gyvenamųjų namų langų pakeitimas kelio Vilnius-Prienai-Marijampolė 59,62-73,99 km	1 namas	12	12	100
7.3.	Gyvenamųjų namų langų pakeitimas kelio Vilnius-Prienai-Marijampolė ruožuose 98,51-114,21 km	1 namas	-	6	-
7.4.	Gyvenamųjų namų langų pakeitimas kelio Vilnius-Prienai-Marijampolė ruože 125,12-133,85 km	1 namas	14	16	114,3
8	Paviršinio vandens apsaugos sistemų įdiegimas	1 priemonė	6	6	100
8.1	Paviršinių nuotekų sistemos įrengimas kelio Vilnius-Prienai-Marijampolė 43,4 km ir ruožuose: 52,5-52,58 km; 53,1-55,0 km	1 priemonė	3	3	100

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Mato vnt.	Pagal EK sprendimo paketimą	Igyvendinta	Ivertinimo procentas
8.2	Paviršinių nuotekų sistemos įrengimas kelio Vilnius-Prienai-Marijampolė ruože 57,26-66,08 km; 62,9 km ir 81,6 km prie Verknės upės	1 priemonė	3	3	100
9	Požeminių perėjų gyvūnams įrengimas	Vnt.	6	5	83,3
9.1	Daugiau kaip 1 m skersmens (2 vnt.) praėjimų smulkiems žvėreliams įrengimas kelio Vilnius-Prienai-Marijampolė ruože 41,2-43,0 km	Vnt.	3	2	66,7
9.2	3 m skersmens požeminio praėjimo vidutinei faunai įrengimas kelio Vilnius-Prienai-Marijampolė 44,375 km	Vnt.	1	1	100
9.3	Pralaidų ir praėjimų varliagyviams įrengimas kelio Vilnius-Prienai-Marijampolė 50,0-55,0 km	Vnt.	2	2	100
10	Apsauginių atitvarų įrengimas	km	3,4	3,4	100
10.1.	A16 Vilnius-Prienai-Marijampolė atitvarų įrengimas: 80,188-80,604 km, 80,888-81,088 km, 82,771-82,991 km, 83,088-83,200 km, 84,959-85,447 km, 88,288-88,392 km (d); 80,188-80,628 km, 80,836-81,1648 km, 82,682-82,954 km, 83,088-83,200 km, 84,930-85,446 km, 88,288-88,464 km (k)	km	3,4	3,4 ⁴	100

Iš viso pakeisti 111 gyvenamųjų namų langai, iš jų – 101 namo langų pakeitimas buvo bendrai finansuotas ES SF lėšomis, o 10 namų – nacionalinėmis lėšomis. Taip atsitiko todėl, kad, rengiant sutarties Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-03 pirkimo dokumentus, paaiškėjo, kad langus reikia pakeisti ir 10 gyvenamųjų namų, patenkančių į kelio Vilnius–Prienai–Marijampolė ruožą 98,51–114,21 km, nors tai nebuvo įtraukta į paraišką. TID pasiūlius, o LAKD pritarus, šių namų langų keitimą buvo numatyta atlikti Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis, todėl šios išlaidos parodytos kaip netinkamos. EK sprendimo Nr. K(2004) 5508 pakeitimo projektą, pagal kurį buvo numatyta pakeisti 92 namų langus, LAKD pateikė 2006 m. rugsėjo 15 d. Vėliau darbų vykdymo eigoje gavus gyventojų skundus dėl padidėjusio triukšmo ir atlikus papildomus triukšmo lygio matavimus, paaiškėjo, kad dar 9 namai patenka į triukšmo poveikio zoną, ir juose taip pat būtina pakeisti langus. Šių namų langų keitimas buvo apmokėtas ES ir bendrojo finansavimo lėšomis (iš sumos, skirtos nenumatytiems atvejams).

Paraiškoje Europos Komisijai projekto „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004-2006 metais“ finansavimui gauti buvo numatyta įrengti 6 požemines perėjas gyvūnams: 3 perėjas smulkiems žvėreliams kelio ruože 41,2–43,0 km, 1 perėją vidutinei faunai 44,5 km ir 2 perėjas varliagyviams ruože 50,0–55,0 km.

Ruošiant techninį projektą „A16 Vilniaus–Prienų–Marijampolės kelio ruožo 41,20-57,30 km rekonstravimas ir eismo saugą gerinantys įrenginiai“, paaiškėjo, kad vienos iš numatytų trijų perėjų smulkiems žvėreliams įrengimas yra netikslingas. Toje vietoje kelias praeina per mišką žemu pylimu, todėl, įrengus pralaidą, rinktųsi vanduo, ir žvėreliai ja nesinaudotų. Paaiškinimas buvo įtrauktas į techninio projekto aiškinamąjį raštą, tačiau tiek techninio projekto paketo sudėtyje, tiek sutarties „Transeuropinio tinklo kelio E28 (A16) Vilnius–Prienai–Marijampolė plėtra 2004-2006 metais. Kontraktas Nr. 1“ pirkimo dokumentų darbų kiekių sąrašo Nr. 4.2 pavadinime buvo padaryta klaida, paliekant ne dviejų, o trijų perėjų smulkiems žvėreliams kelio ruože 41,20-43,00 km įrengimą, nors rangovo pasiūlyme nurodyti darbų kiekiai apėmė 2 perėjų smulkiems žvėreliams įrengimą. Tikrovėje ir buvo įrengtos 2 perėjos smulkiems

⁴ Siekiant užtikrinti eismo saugumą, atitvarai kelio ruožų pabaigoje ir ties sankryžomis nuleidžiami. Nuleidimų ilgiai įskaičiuojami į bendrą įrengtų atitvarų ilgį, todėl šis ilgis yra didesnis nei išvardintų ruožų ilgių suma.

žvėreliams, rangovui taip pat sumokėta už 2 perėjų įrengimą, todėl minėta klaida didelės įtakos projekto įgyvendinimui neturėjo.

3.3.2. Projekto patikros vietoje

Projekto įgyvendinimo metu įgyvendinančioji institucija ir užsakovas (LAKD) vykdė projekto sutarčių patikras vietoje. Patikros atliktos sutarčių įgyvendinimo vietose: statybos rangovų administracinėse patalpose, statybos aikštelėse, kur buvo vykdomi kelių tiesimo ir rekonstrukcijos darbai ir atliekamos su tuo susijusios dokumentavimo procedūros, kaupiama medžiaga (faktai) tolesniems dokumentams parengti.

Patikros vietoje buvo techninės ir administracinės. Techninių patikrų vietoje tikslas – įsitikinti, kad darbai vykdomi pagal patvirtintą grafiką, patikrinti, kaip funkcionuoja naudojamų medžiagų/gaminių ir atliekamų darbų kokybės/kiekybės užtikrinimo sistema. Administracinių patikrų vietoje tikslas – patikrinti, ar projekto įgyvendinimo vietose teisingai ir tinkamai buvo atliekami administraciniai procesai ir procedūros.

Įgyvendinančioji institucija ir LAKD organizuotose patikrose dalyvavo techninę projekto statybos darbų priežiūrą atliekančios įmonės atstovas.

Rengiantis patikroms, įgyvendinančioji institucija ir LAKD nagrinėjo atliktų darbų priėmimo aktus bei juos pagrindžiančius/papildančius dokumentus, darbų pakeitimus, rangovo, statybos techninio priežiūrėtojo veiklos ataskaitas, darbų vykdymo programas, kitus projekto dokumentus ir jų pagrindu rengė tikrinimo programas. Prieš vykdant planines patikras, rangovas buvo informuotas apie patikros apimtį, tikrinamą laikotarpį, supažindintas su klausimais, kurie bus nagrinėjami.

Projekto įgyvendinimo metu įgyvendinančioji institucija ir LAKD atliko vienuolika planinių patikrų vietoje. Duomenys apie planines patikras pateikiami 3.3.2.1 lentelėje.

3.3.2.1 lentelė. Duomenys apie planines patikras vietoje

Patikros vietoje data	Patikrą vietoje atlikusi institucija	Sutartis, kurios patikra vietoje vykdyta	Išvados/pastebėti pažeidimai (neatitikimai)
2005-06-30 Techninė patikra vietoje	Įgyvendinančioji institucija	2004/LT/16/C/PT/002-D01	Pažeidimų ar neatitikimų nenustatyta
2006-06-28 Techninė patikra vietoje	Įgyvendinančioji institucija	2004/LT/16/C/PT/002-D01	Pažeidimų ar neatitikimų nenustatyta
2006-10-19 Techninė patikra vietoje	Įgyvendinančioji institucija	2004/LT/16/C/PT/002-D02	Pažeidimų ar neatitikimų nenustatyta
2006-09-27 Techninė patikra vietoje	Įgyvendinančioji institucija	2004/LT/16/C/PT/002-D03	Pažeidimų ar neatitikimų nenustatyta
2007-05-29 Techninė patikra vietoje	Įgyvendinančioji institucija	2004/LT/16/C/PT/002-D02	Pažeidimų ar neatitikimų nenustatyta
2007-06-27 Techninė patikra vietoje	Įgyvendinančioji institucija	2004/LT/16/C/PT/002-D03	Pažeidimų ar neatitikimų nenustatyta
2005-05-03 Administracinė ir techninė patikra	LAKD	2004/LT/16/C/PT/002-D01	Pažeidimų ar neatitikimų nenustatyta

Patikros vietoje data	Patikrą vietoje atlikusi institucija	Sutartis, kurios patikra vietoje vykdyta	Išvados/pastebėti pažeidimai (neatitikimai)
vietoje			
2006-09-28 Administracinė patikra vietoje	LAKD	2004/LT/16/C/PT/002-D02	Pažeidimų ar neatitikimų nenustatyta
2007-05-30 Administracinė patikra vietoje	LAKD	2004/LT/16/C/PT/002-D02	Pažeidimų ar neatitikimų nenustatyta
2006-09-28 Administracinė patikra vietoje	LAKD	2004/LT/16/C/PT/002-D03	Pažeidimų ar neatitikimų nenustatyta
2007-05-30 Administracinė patikra vietoje	LAKD	2004/LT/16/C/PT/002-D03	Pažeidimų ar neatitikimų nenustatyta

Atlikus projekto patikras vietoje, buvo rengiamos patikrų vietoje ataskaitos. Ataskaitose nurodytos visos tikrintos sąlygos, pateikti komentarai, išvados ir rekomendacijos. Esminių nukrypimų ar neatitikimų nebuvo pastebėta. Sutarčių šalys buvo supažindintos su patikrų vietoje ataskaitomis.

4. FINANSINĖ ANALIZĖ

4.1. Įvykdytų projekto dalių kainos

Projekto „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais“ finansavimo šaltiniai ir lėšų suma pagal EK sprendimą pateikti 4.1.1 lentelėje.

4.1.1 lentelė. Finansavimo šaltiniai ir lėšų suma (pagal EK sprendimą), eurais

Finansavimo šaltinis	Lėšos	Suma, €
SF	ES lėšos	19 312 000
KPPP	LR biudžeto lėšos	3 408 000
Iš viso		22 720 000

Projekto darbų sąrašas su kainomis pagal darbų atlikimo sutartis pateiktas 4.1.2 lentelėje.

4.1.2 lentelė. Projekto darbų sąrašas su kainomis pagal darbų sutartis

Sutarties darbų aprašymas*	Sutartinė kaina (su PVM), €	Finansa- vimo šaltinis	Įgyven- dinimo metai
Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D01 (8871063/2004/16/18)			
<p>Kelio E28 (A16) Vilnius–Prienai–Marijampolė ruožo 15,55–22,58 km dangos stiprinimas: Kelio Vilnius–Prienai–Marijampolė 18,03 km sankryžos su keliu Nr. 4707 (Grigiškės–Lentvaris–Dobrovolė) rekonstrukcija.</p> <p>Kelio E28 (A16) Vilnius–Prienai–Marijampolė 28,74–29,60 km pėsčiųjų ir dviračių tako įrengimas (kairė pusė, Trakai–Žaizdriai).</p> <p>Kelio E28 (A16) Vilnius–Prienai–Marijampolė ruožo 41,20–57,30 km dangos stiprinimas ir platinimas bei aplinkosauginės priemonės: didesnių už 1 m skersmens (3 vnt.) praėjimų smulkiems žvėreliams įrengimas kelio Vilnius–Prienai–Marijampolė ruože 41,20–43,00 km; tinklo tvoros įrengimas kelio Vilnius–Prienai–Marijampolė ruožuose: 39,5–43,0 km (kairė–dešinė pusės), 43,5–46,0 km (kairė–dešinė pusės), 52,00–53,85 km (kairė–dešinė pusės); paviršinių nuotekų sistemos įrengimas kelio Vilnius–Prienai–Marijampolė 43,40 km ir ruožuose: 52,50–52,58 km, 53,10–55,00 km; 3 m skersmens požeminio praėjimo vidutinei faunai įrengimas kelio Vilnius–Prienai–Marijampolė 44,45 km; 66 gyvenamųjų namų langų pakeitimas kelio Vilnius–Prienai–Marijampolė 47,60–56,80 km; 2 pralaidų ir praėjimų varliagyviams įrengimas kelio Vilnius–Prienai–Marijampolė 50,00–55,00 km; apšvietimo, šaligatvių ir atitvarų įrengimas kelio Vilnius–Prienai–Marijampolė 56,00–56,60 km (Aukštadvaris).</p>	8 206 296,00	SF/KPPP bendrojo finansavimo lėšos	2005– 2006

Sutarties darbų aprašymas*	Sutartinė kaina (su PVM), €	Finansa- vimo šaltinis	Igyven- dinimo metai
Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D02/S-326			
<p>Kelio E28 (A16) Vilnius–Prienai–Marijampolė ruožo 57,3–74,2 km dangos stiprinimas ir platinimas.</p> <p>Kelio E28 (A16) Vilnius–Prienai–Marijampolė ruožo 57,26–81,60 km aplinkosauginės priemonės: 12 gyvenamųjų namų langų pakeitimas kelio ruože 59,62–73,99 km; paviršinių nuotekų sistemos įrengimas kelio ruože 57,26–66,08 km; 62,9 km ir 81,6 km prie Verknės upės.</p> <p>Atitvarų įrengimas kelio E28 (A16) Vilnius–Prienai–Marijampolė atskiruose ruožuose: 80,188–80,604 km (dešinėje), 80,188–80,628 km (kairėje), 80,888–81,088 km (dešinėje), 80,836–81,1648 km (kairėje), 82,682–82,954 km (kairėje), 82,771–82,991 km (dešinėje), 83,088–83,200 km (dešinėje ir kairėje), 84,930–85,446 km (kairėje), 84,959–85,447 km (dešinėje), 88,288–88,464 km (kairėje), 88,288–88,392 km (dešinėje) – kurių bendras ilgis – 3,396 km.</p>	7 576 067,27	SF/KPPP bendrojo finansavimo lėšos	2006– 2007
Sutartis Nr. 2004/LT/16/C/PT/002-D03 (188710638/2005/16/S-5)			
<p>Kelio E28 (A16) Vilnius–Prienai–Marijampolė ruožo 98,51–114,21 km dangos stiprinimas ir platinimas.</p> <p>Kelio E28 (A16) Vilnius–Prienai–Marijampolė ruožo 124,90–135,43 km dangos stiprinimas.</p> <p>Kelio E28 (A16) Vilnius–Prienai–Marijampolė ruožo 98,00–133,85 km aplinkosauginės priemonės: tinklo tvoros įrengimas kelio 98,00–103,89 km – dešinėje ir 98,00–103,97 km – kairėje, kurios bendras ilgis – 9150 m; gyvenamųjų namų langų pakeitimas kelio 98,51–114,21 km (10 namų) ir 125,12–133,85 km (14 namų); aikštelės pavojingų krovinių pervežimams tikrinti įrengimas kelio 131,42 km.</p>	8 911 924,00	SF/KPPP bendrojo finansavimo lėšos	2006– 2007

* Šioje lentelėje kelio ruožų ilgiai bei fizinių rodiklių dydžiai nurodyti, remiantis sutarčių pirkimo dokumentuose esančiais darbų aprašymais. Atliekant darbus, kai kurių ruožų ilgiai buvo patikslinti bei pasikeitė kai kurių fizinių rodiklių dydžiai, todėl duomenys šioje lentelėje gali nesutapti su duomenimis kituose ataskaitos skyriuose.

Ivykdytų projekto darbų aprašymas yra pateiktas 3.1.3. skyriuje „Statybos darbai“.

Pagal Europos Tarybos reglamentą (EB) Nr. 16/2003 tinkamomis išlaidomis yra laikomos: planavimas ir projektavimas, statyb vietės paruošimas, statyba, techninė priežiūra, nenumatytos išlaidos ir kt. Projekto tinkamos išlaidos pagal išlaidų kategorijas pateiktos 4.1.3 lentelėje.

4.1.3 lentelė. Projekto tinkamos išlaidos pagal išlaidų kategorijas

Išlaidų kategorija	Planuota pagal EK sprendimo pakeitimą €	Finansinės projekto išlaidos, €	Įvertinimo procentas
Vietos paruošimas	0	0	0
Pagrindiniai darbai	17 265 852	19 322 445,57	112,0%
Viešumo priemonės	2 000	10 712,68	535,6%
Statybos darbų techninė priežiūra	398 643	491 716,42	123,3%
Suma nenumatytiems atvejams	1 587 742	1 464 017,82	92,2%
PVM	3 465 763	3 832 742,98	110,6%
Iš viso	22 720 000	25 121 635,47	110,6%

4.2. Išlaidų analizė

Projekto „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė) plėtra 2004-2006 metais“ išlaidos pagal sudarytas ir įvykdytas darbų bei paslaugų sutartis pateiktos 4.2.1 lentelėje.

4.2.1 lentelė. Projekto išlaidos pagal sudarytas ir įvykdytas darbus bei paslaugų sutartis

eil. Nr.	Sutarties tipas, Nr., pavadinimas, pasirašymo data	Bendra projekto vertė pagal sutartį, €	Išmokėta pagal sutartį bendra lešų suma, €	Sumokėta pagal sutartį iš SF lešų suma, €	Sumokėta pagal sutartį iš bendrojo finansavimo lešų suma pagal FM, €	Projekto vertė viršijanti EK spendimą (įskaitant netinkamas išlaidas) ir finansuojama LAKD išlaidomis, €	Išmokėta EK spendimą viršijanti dalis ir netinkamos išlaidos, finansuojama LAKD išlaidomis, €
1	Rangos darbų sutartis: 2004/LT/16C/PT/002-D01, Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais. Kontraktas Nr. 1, 2004-12-10	8 206 296,00	8 177 900,69	6 951 215,56	1 226 685,13	0	0
2	Rangos darbų sutartis: 2004/LT/16C/PT/002-D02/S-326, Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais. Kontraktas Nr. 2, 2006-04-28	7 576 067,27	7 560 041,49	4 382 291,45	773 345,55	2 419 009,27	2 383 727,57 20 676,92*
3	Rangos darbų sutartis: 2004/LT/16C/PT/002-D03, Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais. Kontraktas Nr. 3, 2006-01-23	8 911 924,00	8 849 821,62	7 500 523,10	1 323 621,72	25 677,00*	25 676,80*
4	Priežiūros sutartis: 2004/LT/16C/PT/(001-005)-TP01(8871063/2004/16/41), Europos Sąjungos sanglaudos fondo bendrai finansuojamų projektų statybos darbų techninė priežiūra. I etapas, 2004-08-11	470 399,00	452 339,05	384 488,20	67 850,85	0,00	0,00
4a	Papildoma priežiūros sutartis: 2004/LT/16C/PT/(001-005)-TP02/S-147, 2007-04-11	128 813,02	127 886,34	0,00	0,00	128 813,02	127 886,34
Iš viso		25 293 499,29	25 167 989,19	19 218 518,31	3 391 503,25	2 573 499,29	2 557 967,63

* - lėšos, netinkamos finansuoti pagal EK reikalavimus

4.2.1. Mokėjimai

Detalūs projekto „*Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais*“ mokėjimo registrai pagal sutartis pateikti 4.2.1.1–4.2.1.5 lentelėse.

Palūkanos, sukauptos nuo ES SF (ISPA programos) lėšų, gautų iš EK, šiame projekte nebuvo naudojamos.

4.2.1.1 lentelė. Mokejimų registras pagal techninės priežiūros sutartis 2004/II/T/16/C/PT(001-005)-TP01(SB71063/2004/16/41) ir 2004/II/T/16/C/PT(001-005)-TP02(S-147

Paslaugas	Sąskaito Nr.	Suma apmokėjimui SF			Apmokėta SF			Suma apmokėjimui LAKD			Apmokėta LAKD		
		Data	EUR	LTL	Data	EUR	LTL	Data	EUR	LTL	Data	EUR	LTL
Paslaugas	1	2005.03.15	4.368,95	15.085,12	2005.06.01	4.368,95	15.085,12	2005.06.01	770,99	2.662,08	2005.05.27	770,99	2.662,08
Paslaugas	2	2005.08.02	1.008,11	3.480,80	2005.09.02	1.008,11	3.480,80	2005.09.29	177,90	614,28	2005.08.29	177,90	614,28
Paslaugas	3	2005.08.18	25.187,28	86.966,64	2005.09.22	35.187,28	86.966,64	2005.09.16	4.444,81	15.347,05	2005.09.16	4.444,81	15.347,05
Paslaugas	4	2005.11.07	36.720,35	126.788,05	2005.12.16	36.720,35	126.788,05	2005.12.09	6.480,07	22.374,36	2005.12.09	6.480,07	22.374,36
Paslaugas	5	2006.01.23	64.067,29	221.211,52	2006.02.28	64.067,29	221.211,52	2006.02.21	11.305,99	39.037,33	2006.02.21	11.305,99	39.037,33
Paslaugas	6	2006.03.10	37.726,84	130.293,24	2006.05.10	37.726,84	130.293,24	2006.05.03	6.657,88	22.987,63	2006.05.03	6.657,88	22.987,63
Paslaugas	7	2006.06.12	37.418,96	129.200,70	2006.08.01	37.418,96	129.200,70	2006.07.25	6.603,35	22.800,03	2006.07.25	6.603,35	22.800,03
Paslaugas	8	2006.10.10	38.191,88	131.868,91	2006.12.14	38.191,88	131.868,91	2006.12.07	6.739,74	23.270,98	2006.12.07	6.739,74	23.270,98
Paslaugas	9	2006.12.05	44.230,98	152.720,72	2007.02.09	44.230,98	152.720,72	2007.02.02	7.805,46	26.950,72	2007.02.02	7.805,46	26.950,72
Paslaugas	10	2007.04.18	39.309,67	135.728,41	2007.06.29	39.309,67	135.728,41	2007.06.15	6.937,00	23.932,08	2007.06.15	6.937,00	23.932,08
Paslaugas	11	2007.07.18	56.257,89	194.347,22	2007.09.14	56.257,89	194.347,22	2007.09.07	9.927,86	34.278,92	2007.09.07	9.927,86	34.278,92
Paslaugas (suat papild. sutarė)	2	2007.11.07						69.146,38	238.748,62	2007.12.19	69.146,38	238.748,62	
Paslaugas (suat papild. sutarė)	3	2008.01.21						58.739,96	202.817,33	2008.03.14	58.739,96	202.817,33	
IS VISO:			384.488,28	1.327.560,83		384.488,28	1.327.560,83		195.737,19	675.841,41		195.737,19	675.841,41

4.2.1.2 lentelė. Sutartis Nr. 2004/II/T/16/C/PT/002-D01. Transvazavimo transporto rankio kėlio E28 Vilniaus-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais. Kontraktas Nr. 1. Mokejimų registras

Paslaugas	Sąskaito Nr.	Suma apmokėjimui SF			Apmokėta SF			Suma apmokėjimui LAKD			Apmokėta LAKD		
		Data	EUR	LTL	Data	EUR	LTL	Data	EUR	LTL	Data	EUR	LTL
Avansas	1	2004.12.13	591.131,57	2.041.059,10	2005.02.17	591.131,57	2.041.059,10	2004.12.10	10.4317,34	360.186,90	2004.12.10	10.4317,34	360.186,90
Darbai (darbai)	2	2005.03.31	141.986,60	490.251,37	2005.05.18	141.986,60	490.251,37	2005.05.13	25.056,46	86.514,95	2005.05.13	25.056,46	86.514,95
Darbai (darbai)	3	2005.04.29	161.693,62	558.295,73	2005.05.10	161.693,62	558.295,73	2005.06.07	28.534,17	98.522,77	2005.06.07	28.534,17	98.522,77
Darbai (gepatės)	4	2005.05.31	413.240,75	1.426.837,67	2005.07.18	413.240,75	1.426.837,67	2005.07.11	72.924,84	251.794,87	2005.07.11	72.924,84	251.794,87
Darbai (darbai)	5	2005.06.30	390.787,89	1.349.312,41	2005.08.22	390.787,89	1.349.312,41	2005.08.11	68.962,56	238.113,95	2005.08.11	68.962,56	238.113,95
Darbai (darbai)	6	2005.07.29	957.321,1	3.305.438,27	2005.09.22	957.321,1	3.305.438,27	2005.09.16	168.939,02	583.312,65	2005.09.16	168.939,02	583.312,65
Darbai (darbai)	7	2005.08.31	1.467.036,98	5.095.385,32	2005.10.29	1.467.036,98	5.095.385,32	2005.10.26	258.888,89	893.891,54	2005.10.26	258.888,89	893.891,54
Darbai (darbai)	8	2005.09.30	1.369.661,46	4.729.167,07	2005.12.12	1.369.661,46	4.729.167,07	2005.12.06	241.704,96	834.538,89	2005.12.06	241.704,96	834.538,89
Darbai (darbai)	9	2005.10.29	413.332,4	1.423.701,33	2005.12.28	413.332,4	1.423.701,33	2005.12.19	72.764,55	251.241,41	2005.12.19	72.764,55	251.241,41
Darbai (darbai)	10	2005.11.30	315.695,18	1.090.032,32	2006.02.14	315.695,18	1.090.032,32	2006.02.08	55.710,92	192.358,64	2006.02.08	55.710,92	192.358,64
Darbai (darbai)	11	2006.05.31	90.674,65	313.681,43	2006.07.17	90.674,65	313.681,43	2006.07.05	16.001,41	55.249,67	2006.07.05	16.001,41	55.249,67
Darbai (darbai)	12	2006.06.30	218.307,33	753.771,55	2006.09.05	218.307,33	753.771,55	2006.08.22	38.524,83	133.078,51	2006.08.22	38.524,83	133.078,51
Darbai (darbai)	13	2006.07.31	125.860,99	434.572,82	2006.10.05	125.860,99	434.572,82	2006.09.13	22.210,76	76.689,32	2006.09.13	22.210,76	76.689,32
Sutaukėsi pinigai	14	2006.09.04	295.485,04	1.020.250,75	2006.10.30	295.485,04	1.020.250,75	2006.10.23	52.144,42	189.044,25	2006.10.23	52.144,42	189.044,25
VISO:			6.951.215,56	24.081.157,44		6.951.215,56	24.081.157,44		1.226.685,13	4.235.498,32		1.226.685,13	4.235.498,32

4.1.4 lentelė. Sutartis Nr. 2004/L116/C/PT-003-003. Transversinėms transporto linijoms kelių E-28 Pilsnis-Marijampolės plėtimo 2004-2008 metais. Kontraktas Nr. 3. Mokėjimų įrašai

Punktas	Spaustė	Sąra apmokėjimus SF			Apmokėjimai SF			Sąra apmokėjimus LAKE2			Apmokėjimai LAKE2			Vidutinis EK operacijų sąra*			Apmokėjimai reikijam dalia		
		Data	EUR	LTL	Data	EUR	LTL	Data	EUR	LTL	Data	EUR	LTL	Data	EUR	LTL	Data	EUR	LTL
A versija																			
Darbai (darbovietė)	1	2004-03-01	649 113,20	3 238 179,93	2004-03-31	640 111,28	3 210 171,93	112 960,80	390 231,03	2004-03-06	112 960,80	390 231,03	2004-03-06	2 176,00	2 176,00	2004-03-06	2 176,00	2 176,00	
Darbai (darbovietė)	2	2004-04-28	143 134,01	593 118,70	2004-06-30	143 134,01	593 118,70	25 611,89	88 432,21	2004-06-13	25 611,89	88 432,21	2004-06-13			2004-06-13			
Darbai (darbovietė)	3	2004-05-31	239 531,18	873 173,32	2004-07-17	239 531,18	873 173,32	42 373,34	145 962,27	2004-07-09	42 373,34	145 962,27	2004-07-09			2004-07-09			
Darbai (darbovietė)	4	2004-06-30	338 433,63	1 148 593,20	2004-09-01	338 433,63	1 148 593,20	59 723,59	206 213,62	2004-08-23	59 723,59	206 213,62	2004-08-23	22 411,79	22 411,79	2004-08-23	22 411,79	22 411,79	
Darbai (darbovietė)	5	2004-07-31	241 219,16	832 361,23	2004-08-12	247 140,16	831 587,23	43 623,32	140 639,21	2004-08-11	43 623,32	140 639,21	2004-08-11			2004-08-11			
Darbai (darbovietė)	6	2004-08-31	461 164,24	1 392 307,89	2004-10-30	461 164,24	1 392 307,89	81 311,82	280 983,49	2004-10-23	81 311,82	280 983,49	2004-10-23			2004-10-23			
Darbai (darbovietė)	7	2004-09-29	984 892,17	3 408 635,68	2004-11-23	984 892,17	3 408 635,68	173 894,49	600 112,16	2004-11-16	173 894,49	600 112,16	2004-11-16			2004-11-16			
Darbai (darbovietė)	8	2004-10-31	874 610,22	3 018 834,16	2004-12-18	874 610,22	3 018 834,16	154 342,99	532 915,65	2004-12-15	154 342,99	532 915,65	2004-12-15			2004-12-15			
Darbai (darbovietė)	9	2004-11-30	524 628,18	1 811 426,17	2007-02-09	524 628,18	1 811 426,17	92 581,44	319 663,21	2007-01-28	92 581,44	319 663,21	2007-01-28			2007-01-28			
Darbai (darbovietė)	10	2007-03-30	114 292,85	394 620,26	2007-03-31	114 292,85	394 620,26	20 148,33	69 640,65	2007-03-22	20 148,33	69 640,65	2007-03-22			2007-03-22			
Darbai (darbovietė)	11	2007-04-27	250 809,63	792 250,23	2007-06-22	230 899,63	792 250,23	40 748,99	146 691,21	2007-06-15	40 748,99	146 691,21	2007-06-15			2007-06-15			
Darbai (darbovietė)	12	2007-05-31	438 925,87	1 513 557,76	2007-07-16	438 925,87	1 513 557,76	77 439,27	267 451,37	2007-07-05	77 439,27	267 451,37	2007-07-05			2007-07-05			
Darbai (darbovietė)	13	2007-06-29	1 239 925,65	4 281 215,79	2007-08-22	1 239 925,65	4 281 215,79	218 310,41	752 508,38	2007-08-14	218 310,41	752 508,38	2007-08-14			2007-08-14			
Darbai (darbovietė)	14	2007-07-31	702 895,38	2 628 947,16	2007-09-04	702 895,38	2 628 947,16	134 040,34	474 296,56	2007-09-26	134 040,34	474 296,56	2007-09-26			2007-09-26			
Sutarties įsigis	15	2007-06-05	317 838,11	1 097 433,49	2007-10-18	317 838,11	1 097 433,49	94 039,18	197 664,73	2007-10-11	94 039,18	197 664,73	2007-10-11	1 008,01	1 008,01	2007-10-11	1 008,01	1 008,01	
VISKO:			7 508 523,40	25 897 896,89		7 488 523,30	25 897 896,89	1 323 621,72	4 579 201,23		1 323 621,72	4 579 201,23		25 676,80	25 676,80		25 676,80	25 676,80	

* - tarp jų ir pagal EK apmokėjimą netinkamas finansuoti lėšas

4.2.1.3 lentelė. Sumaris Nr. 2004-ET/16/C/PT/002-D00/05-126 Trans Europinio susispaimo ocloio kėrio E29 Jilmas-Marynapski plėtimo 2004-2006 metų. Kontraktas Nr. 2. Mokėjimų sąrašas.

Pavadinimas	Sąskaitos	Suma apmokėjimas SF		Suma apmokėjimas LAKD		Suma apmokėjimas LAKD		Apmokėjimas LAKD		Vidutinis EK apmokėjimas		Apmokėjimas mokėjimo data	
		Data	EUR	LTL	Data	EUR	LTL	Data	EUR	LTL	Data	EUR	LTL
1	2004-05-20	371 482,125	1 251 432,02	1 287 437,63	65 535,85	228 333,24	2004-08-26	65 535,85	218 251,24				
2	2004-06-30	158 233,19	548 175,71	548 175,71	37 941,38	84 483,62	2004-08-26	37 941,38	84 483,62				
3	2004-07-31	180 336,77	622 622,29	622 622,29	21 632,37	103 836,24	2004-08-26	21 632,37	103 836,24				
4	2004-08-31	323 862,41	1 172 498,22	1 172 498,22	53 109,67	187 184,21	2004-08-26	53 109,67	187 184,21				
5	2004-09-29	451 853,25	1 488 278,84	1 488 278,84	78 061,06	302 637,45	2004-11-15	78 061,06	302 637,45				
6	2004-10-31	1 403 232,98	4 332 178,26	4 332 178,26	342 989,24	1 148 257,63	2004-12-21	342 989,24	1 148 257,63				
7	2004-11-30	913 138,97	2 284 248,00	2 284 248,00	139 492,99	598 616,60	2005-01-28	139 492,99	598 616,60				
8	2004-12-14	131 867,25	428 278,00	428 278,00	21 495,40	84 239,21	2005-01-28	21 495,40	84 239,21				
9	2005-01-23	82 238,25	313 965,00	313 965,00	14 512,42	58 109,28	2005-04-01	14 512,42	58 109,28				
10	2005-03-30	88 424,25	311 296,42	311 296,42	14 193,49	49 808,78	2005-03-04	14 193,49	49 808,78				
11	2005-04-27	88 852,11	289 238,25	289 238,25	18 297,97	78 492,68	2005-08-11	18 297,97	78 492,68				
12	2005-05-30												
13	2005-06-29												
14	2005-07-30												
15	2005-09-04	184 237,65	613 137,29	613 137,29	33 264,20	132 429,61	2005-08-09	33 264,20	132 429,61				
		4 393 286,45	15 134 175,91	15 134 175,91	772 245,50	2 678 247,22		772 245,50	2 678 247,22				
								173 245,50	1 878 247,22				
								37 264,20	132 429,61				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				
								107 245,50	353 247,22				
								2 264,20	8 970,99				

4.2.1.5 lentelė. Projekto finansavimas (išlaidos)

Eil. Nr.	Sutarties tipas, Nr., pavadinimas, pasirašymo data	B viso		SF iššos		LAKD iššos (bendrasis finansavimas, EK sprendimą viršijanti dalis ir netinkamos išlaidos)	
		€	Lt	€	Lt		
		€	Lt	€	Lt		
1	Rangos darbų sutartis: 2004/LT/16/C/PT/002-D01, Transueuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais, Kontraktas Nr. 1, 2004-12-10	8.177.900,69	28.236.655,46	6.951.215,56	2.400.1157,14	1.226.685,13	4.235.498,32
2	Rangos darbų sutartis: 2004/LT/16/C/PT/002-D02/S-326, Transueuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais, Kontraktas Nr. 2, 2006-04-28	7.560.041,49	26.103.311,29	4.382.291,45	15.131.175,91	3.177.750,04	10.972.135,38
3	Rangos darbų sutartis: 2004/LT/16/C/PT/002-D03, Transueuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004–2006 metais, Kontraktas Nr. 3, 2006-01-23	8.849.821,62	30.556.664,07	7.500.523,10	25.897.806,09	1.349.298,52	4.658.857,98
4 – 4a	Priežiūros sutartis: 2004/LT/16/C/PT/(001-005)-TP01(8871063/2004/16/41), Europos Sąjungos sanglaudos fondo bendrai finansuojamų projektų statybos darbų techninė priežiūra. I etapas, 2004-08-11 ir papildoma priežiūros sutartis: 2004/LT/16/C/PT/(001-005)-TP02/S-147, 2007-04-11	580.225,39	2.003.402,24	384.488,20	1.327.560,83	195.737,19	675.841,41
Iš viso		25.167.989,19	86.900.033,06	19.218.518,31	66.357.699,97	5.949.470,88	20.542.333,09

4.2.1.6 lentelė. Projekto išlaidų finansavimo suvestinė

	Projekto išlaidos, €
Išlaidos pagal sutartis: 2004/LT/16/C/PT/002-D01, 2004/LT/16/C/PT/002-D02/S-326, 2004/LT/16/C/PT/002-D03 ir priežiūros sutartis 2004/LT/16/C/PT/(001-005)-TP01(8871063/2004/16/41), 2004/LT/16/C/PT/(001-005)-TP02/S-147. Tai yra visos išlaidos, patirtos įgyvendinant projektą. Tame tarpe:	25.167.989,19
Projekto tinkamų išlaidų dalis, finansuojama pagal EK sprendimą	22.610.021,56
Projekto tinkamų išlaidų dalis, viršijanti projekto tinkamų išlaidų dalį, nustatytą pagal EK sprendimą	2.511.613,91
Projekto išlaidų dalis, netinkama finansuoti pagal EK sprendimą – 10 namų langų įrengimas	25.676,80
Projekto išlaidų dalis, netinkama finansuoti pagal EK sprendimą – nuovažos (privažiavimo) pakeistoje vietoje įrengimas*	20.676,92

* - Projekto įgyvendinimo metu, vykdant sutarties Nr. 2004/LT/16/PT/002-D02/S-326 darbus, buvo atliktas darbų pakeitimas Nr. 8, kuriuo suprojektuota nuovaža (privažiavimas) nuo kelio E28 į kapines buvo perkelta į kitą vietą (plačiau apie tai – ataskaitos 3.1.3 skyrelyje). Valstybės kontrolei atliekant projekto baigiamąjį auditą ir 2008 m. lapkričio mėnesį pateikus pastabas dėl nuovažos (privažiavimo) įrengimo kelio Vilnius-Prienai-Marijampolė ruože 57,3-74,2 km Pk660+00, nuovažos (privažiavimo) įrengimo išlaidas įgyvendinančioji institucija pripažino netinkamomis.

Nuovažos įrengimo kaina:	17.522,81 EUR	60.502,76 Lt
PVM 18%	3.154,11 EUR	10.890,51 Lt
Viso:	20.676,92 EUR	71.393,27 Lt

5. NAUDOS IR SĄNAUDŲ ANALIZĖ

5.1. Pagrindai

Ekonominis vertinimas atliktas remiantis rekomendacijomis „Automobilių kelių investicijų vadovo“ [1], parengto vadovaujantis tarptautiniu kelių valdymo modeliu HDM [2], EK leidiniu „Investicinių projektų sąnaudų-naudos analizės vadovas“ [3], EK studija HEATCO (Harmonizuotų europinių transporto įkainių ir projektų vertinimo metodikos sukūrimas) [4], kurioje pateikti transporto įkainiai kiekvienai ES šaliai narei.

Projekto sąnaudas sudaro:

- planavimo, projektavimo, techninės priežiūros ir kitų inžinerinių paslaugų kaina;
- atskirų kelio ruožų tiesimo ir rekonstravimo, pėsčiųjų ir dviračių takų tiesimo, dangos stiprinimo, tilto remonto, sankryžų įrengimo, viadukų statybos darbų kainos;
- įgyvendinto projekto priežiūros darbų kainos;
- kelionės laiko sąnaudos projekto vykdymo metu.

Projekto naudą sudaro šios komponentės:

- nuostolių dėl autoavarijų ekonomija;
- laiko vertės ekonomija;
- KTP eksploatacinių sąnaudų ekonomija;
- priežiūros darbų sąnaudų ekonomija.

Projekte buvo lyginamos dvi alternatyvos:

- DAROME – analizuojama situacija po projekto įgyvendinimo;
- NEDAROME – analizuojama situacija be projekto, planuojant tik tokius darbus, kurie užtikrina minimalius norminius kelio būklės reikalavimus.

Nauda ir sąnaudos apskaičiuotos pagal 2007 m. ekonomines kainas (t.y. be PVM) 20 metų laikotarpiui.

Pagrindiniai projekto vertinimo rodikliai – VGN, GDV esant 5 % DN ir N/S.

Nuostolių dėl autoavarijų ekonomija apskaičiuota kaip skirtumas tarp autoavarijų kainos prieš projekto įgyvendinimą ir po projekto įgyvendinimo. Autoavarijų kainos nagrinėjamuose ruožuose apskaičiuotos taip [1]:

$$A = [(AK * L * VMPEI * 365) / 10^6] * VA \quad (5.1)$$

čia: A – autoavarijos kaina;

AK – avaringumo koeficientas ruože;

L – ruožo ilgis;

VMPEI – vidutinis metinis paros eismo intensyvumas ruože, aut./parą ;

365 – dienų skaičius metuose;

VA – vidutinė avarijos Lietuvoje kaina.

Vienoje autoavarijoje patiriama žala pateikta 5.1.1 lentelėje [1].

5.1.1 lentelė. Vidutinė autoavarijos Lietuvoje kaina

Eil. Nr.	Autoavarijos rūšis	Suma, Lt	Suma, €
1	Autoavarija, kurioje yra žuvusių	1 715 870	496 950
2	Autoavarija, kurioje yra sužeistų	155 805	45 124
3	Techninė autoavarija	4 947	1 433

Laiko vertės ekonomija

Laiko vertės ekonomija apskaičiuota pagal [1] rekomendacijas.

Vidutinė 1 valandos laiko kaina pateikta 5.1.2 lentelėje.

5.1.2 lentelė. Vidutinė vienos valandos kaina

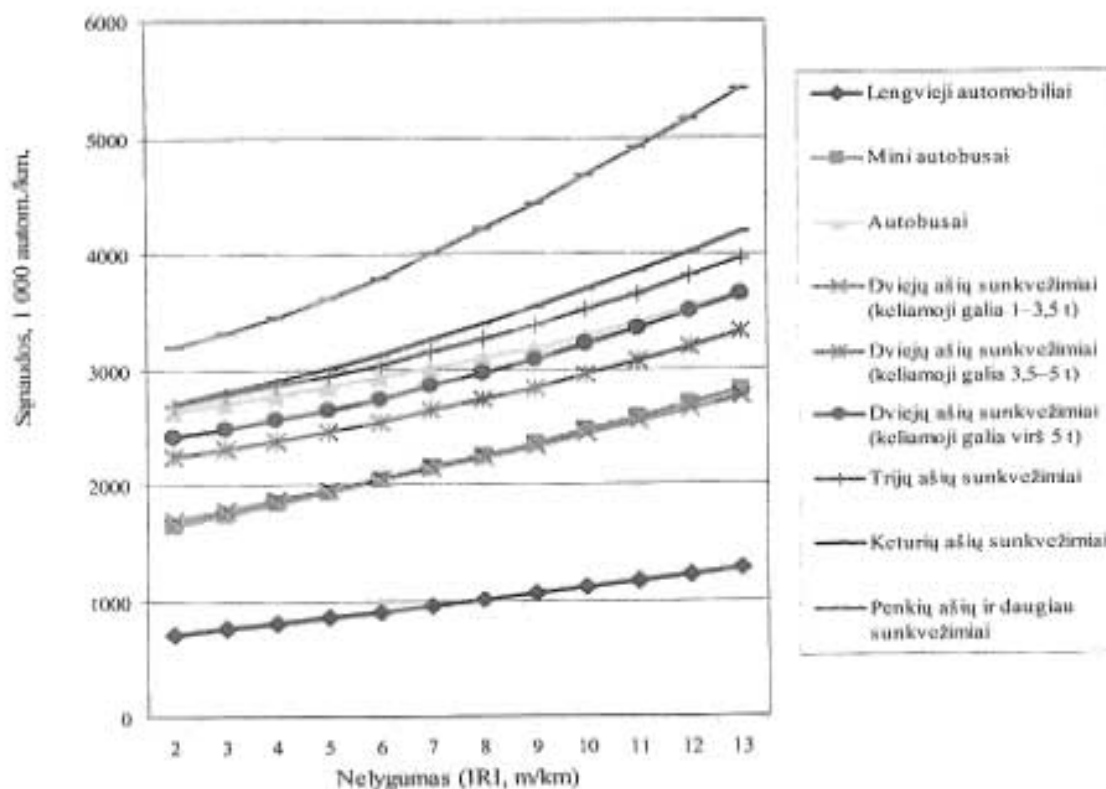
Automobilio tipas	Vienos valandos kelionės laiko vertė (Lt)
Lengvasis automobilis	24,9
Sunkvežimis:	
2 ašių	25,6
3 ašių	32,6
4 ašių	46,0
5 ašių ir daugiau, vilkikas	57,5
Mažas autobusas (iki 20 vietų)	84,1
Didelis autobusas (virš 20 vietų)	270,1

KTP eksploatacinių sąnaudų ekonomija

HDM modelio submodelyje VOC-4 transporto priemonės yra suskirstytos į 9 tipus. Ekonominiuose skaičiavimuose yra naudojami šie KTP eksploatacinių sąnaudų (1000-iui aut./km) duomenys:

- kuro ir tepalų kaina;
- atsarginių dalių kaina;
- kitos sąnaudos (amortizaciniai atskaitymai, pridėtinės išlaidos).

KTP eksploatacinės sąnaudos 9-iems KTP tipams pateiktos 5.1.1 pav.

5.1.1 pav. KTP eksploatacinių sąnaudų priklausomybė nuo kelio dangos nelygumo

KTP eksploatacinių sąnaudų ekonomija gaunama kaip skirtumas tarp sąnaudų, kurias patiria automobiliai važiuodami po ir prieš kelio patobulinimą. Ekonomija atsiranda dėl kelio dangos nelygumo pagerėjimo, ko pasekoje sumažėja kuro, padangų, atsarginių dalių sąnaudos ir kitos išlaidos.

Bendras KTP eksploatacinių sąnaudų sumažėjimas gali būti nustatytas praėjus ne mažiau 4–6 metams po projekto įgyvendinimo.

Priežiūros kainos ekonomija

Keliuose, kuriais važiuoja daug sunkiasvorių transporto priemonių ir kurių danga siaura, atsiranda papildomų faktorių, įtakančių dangos ir kelkraščių būklę. Prasilenkdamos sunkiasvorės transporto priemonės priverstos užvažiuoti ant dangos briaunos bei kelkraščio, todėl nutrupa dangos briauna, nusidėvi kelkraščiai, sukeliamas pavojus saugiam eismui. Kelių priežiūros įmonėms tenka nuolat užtaisinėti briaunos nutrupėjimus, todėl priežiūros darbų kaina išauga.

Valstybinių magistralinių kelių priežiūrą atlieka LAKD priklausančios regioninės kelių priežiūros įmonės.

Priežiūros darbų kaina apskaičiuota projekto vertinimo laikotarpiui.

Darbus sudaro:

- nuolatinė priežiūra (drenažo sistemų valymas, žolės nupjovimas, kelio ženklų priežiūra, dangos ženklinimas, plyšių ir duobių užtaisymas, tiltų priežiūra ir žiemos laikotarpio kelių priežiūra);
- kelio paprastasis remontas (paviršiaus apdorojimas);
- kelio dangos atnaujinimas.

1 km magistralinių kelių vidutinė nuolatinės priežiūros kaina apskaičiuota remiantis Kelių priežiūros vadovo III dalimi „Automobilių kelių priežiūros ir remonto ekonominiai normatyvai EN-06“ (Žin., 2007, Nr. 57-2223; 2008, Nr. 53-1997), taip pat įvertinus vidutinės metinės atitinkamos kategorijos kelių priežiūros išlaidas ir sudaro 18,2 tūkst. Lt (5,3 tūkst. eurų) per metus. Priežiūros darbų ekonomija užtaisant plyšius ir duobes apskaičiuota naudojant modelį HDM.

Paviršiaus apdorojimo kaina (magistraliniams keliams) apskaičiuota pagal vienetines kainas, atsižvelgiant į darbų kiekį ir pateikta 5.1.3 lentelėje.

5.1.3 lentelė. Dangos atnaujinimo ir paviršiaus apdorojimo kaina

Remonto tipas (kodas)	Sluoksnio storis, cm	Išlyginamojo sluoksnio storis, cm	Suma, tūkst. Lt/m ² (tūkst. €/m ²)
Viengubas paviršiaus apdorojimas	2	0	0,008416 (0,002437)
(su išlyginamuoju sluoksniu)	4	2	0,023978 (0,006945)
Dvigubas paviršiaus apdorojimas	4	2,5	0,025333 (0,007337)
(su išlyginamuoju sluoksniu)	5	3	0,029113 (0,008432)

Išlyginamasis sluoksnis klojamas iš 0/16 A markės asfaltbetonio. Magistralinių kelių viengubam paviršiaus apdorojimui naudojama granitinė skaldelė 8/11, dvigubam – 8/11 (2/5).

1 km dangos atnaujinimo kaina (magistraliniams keliams) apskaičiuota pagal vienetines kainas atsižvelgiant į darbų kiekį ir pateikta 5.1.4 lentelėje.

5.1.4 lentelė. Dangos atnaujinimo kaina (magistraliniai keliai), Lt (€)/km

Remonto tipas	Dangos atnaujinimo kaina
6 m pločio dangos atnaujinimas nauju dangos sluoksniu	207 272 (60 030)
8 m pločio dangos atnaujinimas nauju dangos sluoksniu	276 363 (80 040)

5.2. Projekto ekonominis vertinimas

Analizė atlikta lyginant įgyvendinto projekto rezultatus su ekonominio vertinimo studijos [5] ir finansavimo paraiškos, parengtomis prieš įgyvendinant projektą, prognozėmis.

Įgyvendinto projekto ekonominiai skaičiavimai atlikti naudojant vidutinį eismo augimo scenarijų bei faktinį eismo intensyvumą. Projekto vertinimo rodikliai apskaičiuoti tais pačiais metodais kaip ir ekonominio vertinimo studijoje [5].

5.2.1. Eismo intensyvumo analizė

2007 m. eismo intensyvumo duomenys buvo gauti matuojant automatiniais eismo skaičiuokliais matavimo postuose [6] bei atlikus priemiesčių zonų tyrimus. Prognozuotas ir faktinis 2007 m. eismo intensyvumas pateiktas 5.2.1.1 lentelėje.

5.2.1.1 lentelė. 2007 m. VMPEI, aut./parą kelyje E28 Vilnius-Marijampolė

Ruožas		Prognozuotas VMPEI	Faktinis VMPEI	Vertinimo procentas
Nuo, km	Iki, km			
41,2	57,3	5651	3975	70
15,55	22,58	8996	12784	142
28,74	29,6	5695	7870	138
80,188	88,464	4186	4522	108
57,3	74,2	2999	3080	103
98,51	114,21	3123	2982	95
124,9	135,43	3485	3850	110
Viso projekto vidurkis		4379	4476	102

Ekonominio vertinimo studijoje [5] nurodyta, kad 2002 m. VMPEI sudarė 3750 aut./parą ir prognozuota, kad po 5 metų eismo intensyvumas pasieks 4380 aut./parą, t.y. padidės 17%

Faktinis eismo intensyvumo prieaugis buvo 2 % didesnis nei buvo prognozuota, kas rodo, kad kelias po rekonstrukcijos yra patrauklus transportui.

5.2.2. Planuoto ir esamo nelygumo analizė

Planuotas ir esamas IRI, m/km, pateiktas 5.2.2.1 lentelėje [7].

5.2.2.1 lentelė. IRI, m/km E28 Vilnius-Marijampolė kelyje

Projekto dalis	Prieš projektą buvęs IRI	Planuotas IRI	Esamas IRI	Vertinimo procentas
E28 Vilnius-Marijampolė kelio 15,55-22,58 km dangos stiprinimas ir 18,03 km sankryžos su keliu 4707 rekonstravimas	2,99	1,4	1,24	113
E28 Vilnius-Marijampolė kelio 41,2-57,3 km dangos stiprinimas ir platinimas, 56-56,6 km (Aukštadvaryje) saugaus eismo priemonių įrengimas	3,58	1,4	0,78	179
E28 Vilnius-Marijampolė kelio 57,3-74,2 km dangos stiprinimas ir platinimas	4,09	1,4	1,24	113
E28 Vilnius-Marijampolė kelio 98,51-	3,9	1,4	1,28	109

Projekto dalis	Prieš projektą buvęs IRI	Planuotas IRI	Esamas IRI	Įvertinimo procentas
114,21 km dangos stiprinimas ir platinimas				
E28 Vilnius-Marijampolė kelio 124,90-135,43 km dangos stiprinimas ir aikštelės pavojaingų krovinių pervežimams tikrinti įrengimas	3,13	1,4	1,27	110
Viso projekto	3,57	1,4	1,21	116

Įgyvendinus projektą gautas 16 % geresnis lygumas negu buvo planuota. 2008 m. žiemos metu, vizualiai ištyrus, vėžių ir dangos pažaidų nepastebėta.

5.2.3. Avaringumo analizė

Autoavarijų skaičių kelyje įtakoja 3 pagrindiniai faktoriai: žmogiškasis, inžinerinės infrastruktūros (kelias) ir techninis (automobilio techninė būklė). Remiantis 2004 m. Lundo universitete (Švedija) vykusiu saugaus eismo kursų medžiaga, 28 % visų įvykusių avarių įtakoja kelio inžinerinė infrastruktūra, 94 % – žmogiškasis faktorius ir 9 % – automobilio techninė būklė (atsižvelgiama į faktorių sumavimąsi).

Įvertinę autoavarijų skaičių prieš projekto įgyvendinimą (1999–2002 m.) (5.2.3.1 lentelė), galime teigti, kad saugaus eismo situacija užbaigus projektą tapo žymiai geresnė, nes buvo rekonstruoti kelio ruožai, nutiesti nauji pėsčiųjų ir dviračių takai, įrengtos saugaus eismo priemonės.

5.2.3.1 lentelė. Autoavarijų statistika 1999–2002 m.

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Autoavarijų skaičius 1999–2002 m.		
		Įskaitinės	Žuvo	Sužeista
1	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 15,55-22,58 km dangos stiprinimas ir 18,03 km sankryžos su keliu 4707 rekonstravimas	8	1	7
2	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 28,74-29,51 km (k) pėsčiųjų ir dviračių tako įrengimas	1	0	1
3	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 41,2-57,3 km dangos stiprinimas ir platinimas, 56-56,6 km (Aukštadvaryje) saugaus eismo priemonių įrengimas	8	1	15
4	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 57,3-74,2 km dangos stiprinimas ir platinimas	13	2	13
5	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 80,2-88,45 km atitvarų įrengimas	7	1	10
6	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 98,56-114,2 km dangos stiprinimas ir platinimas	13	1	15

Gerėjant eismo sąlygoms, didėja automobilių greitis. Siekiant užtikrinti eismo dalyvių saugumą, būtina įrengti saugaus eismo priemones.

Dalis darbų, numatytų transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Prienai-Marijampolė plėtros projekte, buvo skirti saugiam eismui užtikrinti:

- nutiesti pėsčiųjų ir dviračių takai atskiria automobilių ir pėsčiųjų srautus;

- įrengus apšvietimą, sumažėja autoavarijų tikimybė, ypač pagerėja pėsčiųjų ir dviratininkų saugumas.

Nepaėjus keleriems metams po projekto užbaigimo neįmanoma įvertinti saugaus eismo priemonių efektyvumo. Remiantis „Avaringų ruožų nustatymo valstybinės reikšmės keliuose metodika“ [8] „juodąsias dėmes“, avaringus ruožus ir inžinerinių eismo saugos priemonių efektyvumą galima nustatyti turint ne mažiau kaip 4 metų avaringumo duomenis. Faktinė nuostolių dėl autoavarijų ekonomija paaiškės tik išanalizavus 2008-2011 m. avaringumą

Šiame darbe prognozuojant avaringumą po projekto įgyvendinimo buvo naudojami projektiniai studijos [5] duomenys, įvertinus faktinį eismo intensyvumą.

5.2.4. Ekonominė kaina

Ekonominio vertinimo studijoje [5] pagal vidutinį scenarijų planuotą ekonominę kainą sudarė pagrindinių darbų kaina be užsakovo rezervo ir be PVM.

Faktinę ekonominę darbų kainą sudaro kiekvieno objekto įgyvendinimo kaina be PVM. Planuotos ir faktinės darbų kainos pateiktos 5.2.4.1 lentelėje.

5.2.4.1 lentelė. Objektų ekonominės kainos, tūkst. Lt (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Planuota kaina, tūkst. Lt (tūkst. €)	Faktinė kaina, tūkst. Lt (tūkst. €)	Įgyvendinimo procentas
1	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 15,55-22,58 km dangos stiprinimas ir 18,03 km sankryžos su keliu 4707 rekonstravimas	4485 (1299)	5623,47 (1628,67)	125
2	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 28,74-29,51 km (k) pėsčiųjų ir dviračių tako įrengimas	130 (38)	132,75 (38,45)	102
3	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 41,2-57,3 km dangos stiprinimas ir platinimas, 56-56,6 km (Aukštadvaryje) saugaus eismo priemonių įrengimas	18020 (5219)	16994,31 (4921,89)	94
4	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 57,3-74,2 km dangos stiprinimas ir platinimas	16569 (4799)	21078,08 (6104,64)	127
5	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 80,188-88,464 km atitvarų įrengimas	380 (143)	651,69 (188,74)	171
6	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 98,51-114,21 km dangos stiprinimas ir platinimas	13597 (3938)	19055,21 (5518,77)	140
7	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 124,90-135,43 km dangos stiprinimas ir aikštelės pavojingų krovinių pervežimams tikrinti įrengimas	3660 (1060)	6242,02 (1807,81)	171
	Iš viso	56841 (16463)	69777,51 (20208,97)	123
8	Aplinkos apsaugos priemonės E28 kelyje ⁵	1777 (515)	2041,86 (595,64)	116
	Iš viso (darbai)	58618 (16977)	71834,15 (20804,61)	123
9	Techninė priežiūra	1056 (306)	1697,80 (491,72)	161

⁵aplinkos apsaugos priemonių įrengimo darbų kaina neįtraukta į naudos ir sąnaudų analizę

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Planuota kaina, tūkst. Lt (tūkst. €)	Faktinė kaina, tūkst. Lt (tūkst. €)	Igyvendinimo procentas
	IŠ VISO (darbai ir paslaugos)	59674 (17283)	73531,95 (21296,33)	123

Ekonominė darbų kaina padidėjo 23 % lyginant su planuota. Planuota kaina buvo nustatyta ekonominio vertinimo studijoje, nustačius įgyvendintinus objektus bei apskaičiavus kainas sustambintais rodikliais, taip pat įvertinus panašių, anksčiau atliktų projektų, kainas.

Sąmatinė kaina apskaičiuota parengus techninius projektus, o faktinė kaina paaiškėjo užbaigus projektą.

5.2.5. Grynoji dabartinė vertė (GDV)

Ekonominiai rodikliai apskaičiuoti naudojant 5 % diskonto normą.

Planuotų ir faktinių projekto naudos komponentių palyginimas pateiktas 5.2.5.1 lentelėje.

5.2.5.1 lentelė. Planuotos ir esama projekto naudos komponentės, mln. Lt (mln. eurų)

Eil. Nr.	Komponentė	Planuota	Esama	Įvertinimo procentas
1	KTP eksploatacinių išlaidų ekonomija	12,905 (3,738)	32,630 (9,450)	253
2	Laiko vertės ekonomija	26,846 (7,775)	31,308 (9,067)	117
3	Priežiūros išlaidų ekonomija	26,856 (7,778)	35,251 (10,209)	131
4	Nuostolių dėl autoavarijų ekonomija*	6,566 (1,902)	8,905 (2,579)	136
	Viso	73,173 (21,192)	108,094 (31,305)	148

* - prognozuojama pagal projektinius studijos [5] duomenis įvertinus faktinį eismo intensyvumą

Kaip matome iš 5.2.5.1 lentelės, faktinės naudos komponentės didesnės už planuotas:

- didesnė KTP eksploatacinių išlaidų ekonomija gauta dėl greitesnio eismo intensyvumo augimo bei geresnio lygumo lyginant su planuotais rodikliais;
- laiko vertės ekonomija didesnė dėl greitesnio eismo intensyvumo augimo bei geresnio lygumo lyginant su planuotais;
- kelių priežiūros išlaidų ekonomija padidėjo dėl geresnio lygumo bei dėl kai kuriuose ruožuose įrengtos stipresnės dangos konstrukcijos: sumažėjo plyšių, duobių taisymo kaina, o paviršiaus apdorojimo ir dangos atnaujinimo darbai nusikelia į vėlesnį laikotarpį lyginant su planuotais.

GDV palyginimo rezultatai pateikti 5.2.5.2 lentelėje.

5.2.5.2 lentelė. GDV, mln. Lt (mln. eurų)

Eil. Nr.	Projekto dalis	Planuota GDV	Esama GDV	Įvertinimo procentas
1	E28 Vilnius-Marijampolė kelio km dangos stiprinimas ir 18,03 km sankryžos su keliu 4707 rekonstravimas	0,660 (0,191)	0,839 (0,243)	127
2	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 28,74-29,51 km (k) pėsčiųjų ir dviračių tako įrengimas	0,066 (0,019)	0,145 (0,042)	217
3	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 41,2-57,3 km dangos stiprinimas ir platinimas, 56-56,6 km (Aukštadvaryje) saugaus eismo priemonių įrengimas	6,488 (1,879)	8,961 (2,595)	138

Eil. Nr.	Projekto dalis	Planuota GDV	Esama GDV	Įvertinimo procentas
4	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 57,3-74,2 km dangos stiprinimas ir platinimas	<0	<0	-
5	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 80,188 - 88,464 km atitvarų įrengimas	0,733 (0,212)	1,325 (0,384)	181
6	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 98,51-114,21 km dangos stiprinimas ir platinimas	<0	1,357 (0,393)	-
7	E28 Vilnius-Marijampolė kelio 124,90-135,43 km dangos stiprinimas ir aikštelės pavojingų krovinių pervežimams tikrinti įrengimas	<0	4,538 (1,314)	-
	Viso projekto	6,497 (1,882)	16,010 (4,637)	246

5.2.6. Vidinė gražos norma (VGN)

VGN apskaičiuota naudojant 5 % diskonto normą ir pateikta 5.2.6.1 lentelėje.

5.2.6.1 lentelė. VGN, %

Eil. Nr.	Projekto dalis	Planuota VGN	Esama VGN	Įvertinimo procentas
1	A16 15,55-22,58 km dangos stiprinimas ir 18,03 km sankryžos su keliu 4707 rekonstravimas	7,3%	6,4%	88
2	A16 28,74-29,51 km (k) pėsčiųjų ir dviračių tako įrengimas	9,3%	12,5%	133
3	A16 41,2-57,3 km dangos stiprinimas ir platinimas, 56-56,6 km (Aukštadvaryje) saugaus eismo priemonių įrengimas	8,2%	9,5%	115
4	A16 57,3-74,2 km dangos stiprinimas ir platinimas	4,5%	4,2%	94
5	A16 80,188 - 88,464 km atitvarų įrengimas	12,6%	18,5%	147
6	A16 98,51-114,21 km dangos stiprinimas ir platinimas	4,6%	5,5%	118
7	A16 124,90-135,43 km dangos stiprinimas ir aikštelės pavojingų krovinių pervežimams tikrinti įrengimas	4,7%	10,2%	219
	Viso projekto	6,0%	7,0%	117

Kaip matome iš 5.2.5.2 ir 5.2.6.1 lentelių, darbų kainos padidėjimas neturėjo esminės įtakos projekto rodikliams: faktinė GDV 146 % didesnė už planuotą, o faktinė VGN 17 % didesnė už planuotą.

5.3. Ekonominio vertinimo išvados

1. Prieš projektą vidutinis dangos nelygumas buvo 3,57 m/km. Investiciniame projekte po įgyvendinimo planuotas IRI – 1,4 m/km. Įgyvendinus projektą gautas IRI=1,21 m/km, t. y. 16 % geresnis negu buvo planuotas, kas rodo, kad darbų kokybė gera.
2. Analizė ir skaičiavimai parodė, kad projektas yra gyvybingas ir naudingas visuomenei:

- VMPEI rekonstruotuose ir sustiprintuose E28 Vilnius-Marijampolė kelio ruožuose 2007 m. sudarė apie 4480 aut./parą, t.y. per 5 metus išaugo 19 %. Eismo intensyvumo prieaugis buvo 2 % didesnis lyginant su prognozuotu;
  - dėl geresnio lygumo lyginant su planuotu bei greitesnio eismo intensyvumo augimo, o taip pat kai kurių ruožų stipresnės dangos konstrukcijos, visos naudos komponentės yra didesnės lyginant su planuotomis: KTP eksploatacinių išlaidų ekonomija didesnė 153 %, laiko vertės ekonomija didesnė 17 %, priežiūros išlaidų ekonomija didesnė 31 %, viso projekto nauda didesnė 48 %
3. Planuotų ir faktinių ekonominių išlaidų skaičiavimai parodė, kad projekto ekonominė kaina sudarė 73,532 mln. Lt lyginant su planuota 59,674 mln. Lt, t.y. padidėjo 23 %.
  4. Projekto kainos padidėjimas neturėjo esminės įtakos ekonominiams rodikliams:
    - apskaičiuota esama GDV sudaro 16,010 mln. Lt lyginant su planuota 6,497 mln. Lt, t.y. 146 % didesnė;
    - apskaičiuota esama VGN sudaro 7,0 % lyginant su 6,0 %, t.y 17 %, didesnė.
  5. Dėl įdiegtų saugaus eismo priemonių sumažės avaringumas, tačiau patikimus duomenis apie avaringumą ruožuose bus galima gauti tik praėjus ne mažiau 4 metams po projekto užbaigimo.
  6. Bendra faktinė viso projekto (KTP eksploatacinių sąnaudų, autoavarijų, laiko vertės bei priežiūros darbų ekonomija) priklausys nuo eismo intensyvumo, avaringumo ir kitų rodiklių ir gali būti patikslinta praėjus ne mažiau 4–5 metams po projekto įgyvendinimo.

6. PROJEKTO VIEŠINIMO PRIEMONĖS

Projektas buvo viešinamas pagal 2006-10-24 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 1043 „Dėl informacijos apie ES sanglaudos fondo teikiamą paramą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ nuostatas (Žin., 2006, Nr. 114-4351).

Šios viešinimo taisyklės buvo parengtos atsižvelgiant į 2004-04-01 EK reglamentą (EB) Nr. 621/2004, nustatantį Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164/94 įgyvendinimo taisykles dėl informavimo ir viešumo priemonių, susijusių su Sanglaudos fondo veikla (OL 2004 m. specialusis leidimas, 14 skyrius, 2 tomas, p. 15).

Informacijos viešinimo tikslas – informuoti visuomenę, kokią naudą Lietuvai ir jos gyventojams teikia įgyvendinami projektai, projektų grupės, projekto etapai, schemos ir techninės paramos priemonės, bendrai finansuojami iš SF ir nacionalinių lėšų, taip pat informuoti galutinius paramos gavėjus ir kitas suinteresuotas šalis apie paramos teikiamas galimybes.

Projekto įgyvendinimo metu periodiškai buvo skelbiama informacija apie ES SF finansuojamo projekto „Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais“ įgyvendinimą:

- spaudoje:
    - *Lietuvos žinios* (2004-07-15, 2005-04-14, 2006-04-27, 2006-10-12, 2007-08-08, 2007-12-19);
    - *Respublika* (2006-05-03, 2006-10-11, 2007-04-18, 2007-12-28);
    - *Kauno diena* (2005-01-10, 2005-04-11, 2006-05-04);
    - *Verslo žinios* (2006-01-26, 2006-05-03, 2007-01-11);
    - *Valstiečių laikraštis* (2005-09-10, 2005-10-18, 2006-02-21, 2006-05-02, 2007-04-17);
    - *Vakaro žinios* (2007-12-07);
    - *Verslo žinių priedas Transportas ir logistika* (2004-06, 2004-09);
    - žurnalas „*Vežėjų žinios*“ (2005-04 Nr. 7);
    - žurnalas „*Veidas*“ (2004-04-29, 2005-03-17, 2005-07-07, 2006-05-04);
    - žurnalas „*Kelias*“ (2006 m. Nr. 4(34));
    - žurnalas „*Autoekspresas*“ (2004 m. Nr. 7-8, 2005 m. Nr. 1-2, 2005 m. Nr. 7-8, 2005 m. Nr. 17-18, 2005 m. Nr. 19-20, 2006 m. Nr. 6, 2007 m. Nr. 4);
    - žurnalas „*Transporto pasaulis*“ (2004 m. Nr. 8, 2005 m. Nr. 3, 2006 m. Nr. 5, 2006 m. Nr. 10, 2007 m. Nr. 4);
    - žurnalas „*Made in Lithuania*“ (2006 m. Nr. 2, 2008 m. Nr. 1);
    - žurnalas „*Lietuvos keliai*“ (2005 m. Nr. 2).
    - *Bendro pobūdžio informacija apie ES SF programos finansuojamų projektų įgyvendinimą buvo publikuojama spaudoje (dienraščiuose „Kauno diena“, „Respublika“, „Lietuvos aidas“, „Verslo žinios“, „Lietuvos žinios“, žurnaluose „Švyturys“, „Kelias“, „Veidas“).*
  - radijuje ir televizijoje:
    - trumpa informacija radijo stočių Lietuvos radijas, M1, M1+, Radiocentras, Žinių radijas eteryje, Lietuvos televizijos ir komercinių televizijų informacinėse laidose
  - internete:
    - www.finmin.lt, www.transp.lt, www.tid.lt, www.lra.lt, www.delfi.lt ir kiti informaciniai tinklalapiai.
  - stenduose:
    - E28 Vilnius–Marijampolė kelio 15,50 km ir 57,50 km;
    - E28 Vilnius–Marijampolė kelio 57,33 km, 74,24 km, 98,4 km, 135,5 km.
- Informacinio stendo pavyzdys pateiktas 6.1 pav.

6.1 pav. Informacinis stendas transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė Pk 155+50

- atminimo lentose, į kurias pertvarkyti informaciniai stendai po sutarčių baigimo:
    - E28 Vilnius–Marijampolė kelio 15,55 km ir 57,30 km;
    - E28 Vilnius–Marijampolė kelio 57,33 km, 74,24 km, 98,4 km, 135,5 km.
- Po sutarčių baigimo informaciniai stendai buvo pertvarkyti į atminimo lentas.

6.2 pav. Atminimo lenta transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė 74,24 km

7. APLINKOSAUGINIAI ASPEKTAI

7.1. Įvadas

Šioje ataskaitoje pateikiame transeuropinio transporto tinklo kelyje E28 Vilnius – Marijampolė 2004-2007 metų laikotarpiu vykdytų kelio infrastruktūros objektų plėtros darbų sąlygojamų galimų aplinkos pokyčių, poveikio saugomoms ir jautrioms gamtinėms teritorijoms, įrengtų aplinkos apsaugos priemonių būklės bei techninių sprendinių įvertinimo rezultatus ir išvadas.

2004–2007 metais transeuropinio tinklo kelyje E28 Vilnius – Marijampolė buvo atlikti šie darbai: atskirų ruožų platinimas, dangos stiprinimas, pėsčiųjų - dviračių tako įrengimas, aplinkosauginių priemonių įdiegimas. Poveikis aplinkai atskirų kelio infrastruktūros objektų remonto, rekonstravimo ar eksploatavimo metu įvertintas remiantis informacija, sukaupta kelio vizualinių apžiūrų metu.

Žemėlapiuose (IV priedas) pateikiame informaciją apie gamtinę bei urbanistinę kelio E28 aplinką bei 2004-2007 metų laikotarpyje atliktų kelio plėtros darbų pobūdį bei išsidėstymą.

7.2. Įstatyminiai ir norminiai dokumentai

Paviršinis vanduo

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005-12-21 įsakymas Nr.D1-633 „Dėl paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Valstybės žinios, 2006 Nr.5-159.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-10-08 įsakymas Nr.D1-515 „Dėl nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo pakeitimo“, Valstybės žinios, 2007 Nr.110-4522.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-04-02 įsakymas Nr.D1-193 „Dėl paviršinių nuotekų reglamento patvirtinimo“, Valstybės žinios, 2007 Nr.42-1594.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymas Nr.D1-98 „Dėl paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“, Valstybės žinios, 2007-02-22 Nr.23-892.

Triukšmas

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007-07-02 įsakymas Nr.V-555 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33-2007 „Akustinis triukšmas. Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“, Valstybės žinios, 2007 Nr.75-2990.

Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas, 2004 m. spalio 26 d. Nr.IX-2499, Valstybės žinios: 2004-11-11 Nr.164-5971; 2006-06-30 Nr.73-2760, Valstybės žinios 2004 Nr.164-5971.

Saugomos teritorijos

Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas Nr.301, 1993-11-09, Valstybės žinios 1993-11-24, Nr.63-1188.

Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo įstatymas Nr.IX-628, 2001-12-04, Valstybės žinios 2001-12-28, Nr.108-3909.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas „Dėl gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų kriterijų patvirtinimo“ Nr. 219, 2001-04-20, Valstybės žinios, 2001 Nr. 37-1271;

Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimas Nr.276 Dėl buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo, 2004-03-15, Valstybės žinios, 2004 Nr.45-1335;

Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimas Nr.996 Dėl saugomų teritorijų tipinių apsaugos reglamentų patvirtinimo, 2004-08-19, Valstybės žinios, 2004 Nr.131-4704;

7.3. 2004-2007 metais E28 kelyje atliktų darbų apžvalga

Pirmajame transeuropinio tinklo kelio E28 Kaunas-Marijampolė plėtros etape 2004-2007 metais atlikti šie kelio infrastruktūros plėtros darbai:

- dangos stiprinimas 15,55-22,58 km, 124,90-135,43 km;
- dangos stiprinimas ir platinimas iš 6 m iki 8 m 41,2-57,3 km, 57,3-74,2 km, 98,51-114,2 km;
- dviračių tako įrengimas 28,74-29,51 km;
- sankryžos rekonstravimas 18,03 km;
- apšvietimo ir šaligatvių įrengimas Aukštadvaryje 56,0-56,6 km;
- aplinkosauginių priemonių įdiegimas:
  - tinklo tvora abipus kelio aptverti miškų masyvai ties 39,47-41,42 km, 41,56-43,02 km, 43,4-44,73 km, 52,4-54,4 km, 98,0-98,70 km, 99,50-100,72 km, 101,00-102,14 km, 102,35-103,31 km, 103,50-103,89 km kelio dešinėje pusėje ir 39,66-41,42 km, 41,56-42,95 km, 43,55-46,05 km, 52,4-53,08 km, 98,0-98,70 km, 99,50-100,72 km, 101,00-102,14 km, 102,35-103,31 km, 103,50-103,97 km kelio kairėje pusėje;
  - įrengtos požeminės perėjos smulkiems, vidutiniams ir stambiams miško gyvūnams 41,66 km, 42,5 km, 44,375 km;
  - įrengtos užtvaros varliagyviams 49,58-49,75 km ir 53,83-53,94 km kelio dešinėje pusėje, 49,58-49,71 km ir 53,83-53,95 km kelio kairėje pusėje;
  - įrengtos požeminės perėjos varliagyviams 49,6 km ir 53,9 km;
  - įrengtos paviršinių nuotekų nuleidimo bei valymo sistemos prie Strėvos upės, Tabaliuko ir Negasčiaus ežerų, Verknės upės bei jos baseinui priskiriamų smulkių vandentakų;
  - 101 namo, išsidėsčiusių ≤ 60 m atstumu nuo kelio, langai pakeisti dvigubais padidintos akustinės izoliacijos langais.

Atskirų kelio ruožų dangos stiprinimas esamo kelio sankasos ribose, pėsčiųjų-dviratininkų takų, šaligatvių, apšvietimo įrengimas - tai darbai, neturintys ilgalaikio reikšmingo poveikio aplinkai. Šių darbų poveikis minimalus, aplinkosauginių reikalavimų turi būti laikomasi darbų vykdymo metu. Kelio sankasos platinimas bei sutvirtinimas galėtų turėti įtakos aplinkinių vandens telkinių bei dirvožemio būklei ir kokybei. Poveikis dirvožemiui galėtų būti dėl laikino derlingojo sluoksnio nuėmimo, formuojant sankasos ir pakelės griovius šlaitus. Šių darbų metu buvo įrengiama arba remontuojama paviršinių nuotekų nuvedimo nuo kelio sistema, formuojami pakelės grioviai, apželdinami sankasos bei griovių šlaitai, pašalinama dalis medžių bei krūmų.

Poveikis aplinkai atskirų kelio infrastruktūros objektų remonto, rekonstravimo ar eksploatavimo metu bei E28 kelyje įdiegtų aplinkos apsaugos priemonių būklė ir tinkamumas įvertintas remiantis informacija, sukaupta kelio vizualinių apžiūrų metu.

7.4 skyrelyje pateikiame atskirų kelio infrastruktūros objektų apžiūrų, atliktų darbų metu ir baigus darbus, rezultatus ir išvadas. 7.4 skyrelyje sukoncentruota informacija apie E28 kelyje 2004-2007 metų laikotarpyje įdiegtų aplinkos apsaugos priemonių būklę.

7.4. 2004-2007 metais remontuotų ar rekonstruotų objektų apžiūrų rezultatai

E28 kelio ruožo Vilnius-Aukštadvaris apžiūros atliktos 2005 metų balandžio 21 d. ir 27 d., 2006 metų gegužės 2 d., spalio 6 ir 17 d., 2008 metų gegužės 13 d. ir 14 d.

7.4.1. Kelio dangos stiprinimas 15,55-22,58 km

Šiame ruože sankasos ribose sustiprinta kelio danga. Kelio ruožo remonto darbai vyko nuo 2005 metų gegužės iki 2005 metų rugpjūčio, rangovas UAB „Lemminkainen Lietuva“. Kelio remonto metu pakelės griovių sistema nebuvo modifikuota, sankasos šlaituose žolės danga tanki, paviršinė erozija nevyksta. Saugomų teritorijų kelio ruožo aplinkoje nėra. Nuo 16,5 km iki 17,5 km kelias kerta Palentvario mišką. Miške reljefas nežymiai banguotas, kelias vietomis nutiestas negilioje iškasoje.

18,03 km buvo rekonstruota sankryža su keliu Nr.4707 Grigiškės-Lentvaris-Dobrovolė. 2006 metų balandžio mėnesį apžiūros metu keliu kairėje pusėje ties 18,0 km buvo pastebėta gili erozinė įgriuva sankasos šlaite. Šlaitas buvo sutvirtintas įgriuvos vietoje įrengiant paviršinių nuotekų nuleidimo lataką.

Nuo 19,3 km kelio kairėje pusėje, nuo 20,7 km iki suremontuoto ruožo pabaigos driekiasi Račkūnų miškas. Nuo 20,85 km iki 21,1 km kelias nutiestas gilioje iškasoje. Stačiausioje iškasos vietoje ties 21,0 km šlaitas buvo stabilizuotas specialiu erdviniu eroziją stabdančiu geotinklu.

7.4.2. Pėsčiųjų ir dviratininkų tako įrengimas kelio ruože 28,74-29,60 km

Pėsčiųjų-dviratininkų takas 28,74-29,51 km nutiestas E28 kelio kairėje pusėje. Tako įrengimo darbai truko nuo 2006 metų balandžio iki birželio, rangovas UAB „Lemminkainen Lietuva“.

Dviejose žemose vietose ties 28,98 km ir 29,35 km tako dešinėje pusėje įrengti paviršinių nuotekų surinkimo šulinėliai ir apie 100 m ilgio betoniniai latakai, iš kurių per po tako sankasa paklotus vamzdžius nuotekos nuleidžiamos prie sankasos pado.

Nuo 28,8 km iki 29,0 km kelio kairėje plyti Trakų istorinis nacionalinis parkas. Dėl nedidelės tako įrengimo darbų apimtys, reikšmingas poveikis saugomai teritorijai nebuvo numatytas. Darbų metu medžiagų sandėliavimo ar kelių tiesimo technikos parkavimo aikštelių parko ribose nebuvo įrengta.

7.4.2.1 pav. 28,95 km. Paviršinių nuotekų surinkimo sistema (2008-05)

7.4.3. Kelio dangos stiprinimas ir platinimas 41,2-57,3 km

Kelio rekonstravimo darbai

41,2-57,3 km ruože sustiprinta danga, kelias išplatintas iš 6 m iki 8 m. Kelio ruožo rekonstravimas vyko nuo 2005 metų sausio iki 2006 metų liepos, rangovas UAB „Lemminkainen Lietuva“.

Visame rekonstruotame ruože įrengti pakelės grioviai, kelio sankasos ir vidiniai griovių šlaitai apsėti žole. Vietomis griovių dugnas sutvirtintas užpilant dolomitine skalda. Po nuovažomis sudėtos vamzdinės pralaidos. Atlikus kelio platinimo darbus daugelyje rekonstruoto ruožo vietų tiek 2006 metų balandžio mėnesį, tiek spalio mėnesį atliktų apžiūrų metu buvo stebima sankasos erozija. 2007 metais eroduojančios sankasos vietos buvo sutvirtintos užpilant žvyru ar skalda. 2008 metų gegužės mėnesį paviršinės šlaitų erozijos nepastebėta, žolės danga visame ruože buvo tanki, šienaujama.

Nuo 42,6 km iki 44 km kelias nutiestas nuokalne, žemiausioje vietoje 43,4 km teka upė Strėva, iki 44 km kelias kyla į įkalnę. Šiame kelio ruože įrengta paviršinių nuotekų surinkimo, nuleidimo bei valymo sistema, aprašyta 3.3.2 skyriuje.

Rekonstruoto kelio ruožo 47,4-47,7 km, 48,1-48,3 km, 48,5-48,7 km ir 48,9-49,5 km sankasos šlaitai apsaugomi nuo erozijos ties asfaltbetonio dangos riba paklojant asfaltbetonio volelį. Prie volelio susikaupę nuotekos nuo kelio iki pylimo pado nuleidžiamos iš asfaltbetonio suformuotais latakais.

Nuo 53,1 km iki 55,2 km kelio kairėje pusėje įvairiu atstumu nuo kelio driekiasi Negasčiaus ežeras, susisiekiantis su Navos ežeru. Čia suformuotas pakelės griovys, jo šlaitai apaugę žole erozija nevyksta. Kelio dešinėje pusėje nuo 54,45 km iki 54,7 km prie pat pylimo pado plyti kelio tiesimo metu (1960 – 1965 metais) atkirsta nedidelė Negasčiaus ežero dalis. Kelio kairėje ties ežeru grioviui suformuoti nėra vietos, nuotekos nuo kelio nubėga tankia žole apaugusiu 3-4 m aukščio sankasos šlaitu. Ties Negasčiaus ežeru įrengta nuotekų surinkimo ir apvalymo sistema aprašyta 3.3.2 skyriuje.

Vandens telkinių apsaugos priemonių įrengimas

Strėvos upė

43,4 km kelias kerta Strėvos upė. Upė Strėva jungia du ežerus: dešinėje - Gilušį, esantį maždaug 300 m atstumu nuo kelio, kuris toliau jungiasi su Nepėro ežeru; kairėje – Stankos ežerą, nutolusį apie 150 m nuo kelio. Ežerai ir upė lokalizuoti giliame slėnyje. Strėva priklauso Nemuno baseinui, priskiriama karpiniams vandens telkiniams. Susikirtimo su keliu vietoje vingiuota, negili, srauni, apie 10 m pločio, krantai žemi, žolėti, vietomis apaugę medžiais, dugnas smėlėtas. Du ežerus jungianti upės vaga suformuota dirbtinai, kelio kairėje, ištekėjimo iš Stankos ežero vietoje, įrengtas kaskadinis kriokliukas. Kelio sankasa ties upe apie 10 m aukščio, šlaitas status. Kelio rekonstravimo metu statybinių medžiagų, atliekų sandėliavimo, technikos parkavimo aikštelių prie upės nebuvo įrengta.

Nuo 42,6 km iki 44,0 km kelias nutiestas nuokalne. Kelio kairėje pusėje nuo 42,7 km iki 43,12 km pakelės griovyje įrengtas betoninis latakas. Apie 100 m ilgio nuolaidžioje lataką atkarpoje įrengti slenksčiai. Nuotekos nuleidžiamos pievoje, dėl didelio atstumo į upę nepatenka. Nuokalnės apatinėje dalyje nuo 43,25 km ant kelkraščio sukloti betono blokėliai, nukreipiantys nuotekas nuo kelio į abiejose Strėvos upės pusėse įrengtus sėsdinimo šulinius.

Kelio dešinėje pusėje nuo 42,85 km iki 42,98 km pakelės griovyje taip pat įrengtas latakas. Nuo 43,02 km iki 43,38 km, kur kelias nutiestas nuokalne ir suka į dešinę, ant kelkraščio sukloti betono blokėliai, nukreipiantys nuotekų srautą nuo kelio į 4 šulinėlius su dangčiais, iš kurių per po sankasa paklotus vamzdžius nuteka į keturis aukštos sankasos šlaite įrengtus šulinius. Iš šulinių per angas rentinio sienelėse nuotekų perteklius nuleidžiamas į pylimo papėdėje tvyrančią užpelkėjusią, atkirstą nuo aplinkinių vandens telkinių, Strėvos upės senvagę, suformuotą kelio tiesimo metu (1960 – 1965 metais). Tokiu būdu, natūralus, gamtiniu bei estetiniu požiūriu nevertingas, vandens telkinys naudojamas kaip buferinis tvenkinys kelio nuotekoms sulaikyti ir apvalyti. Strėvos upės vakariniame krante kelio dešinėje pusėje taip pat įrengti 2 nuotekų surinkimo šuliniai.

Aukšti sankasos šlaitai ties Strėva apsaugoti nuo išplovimo stabilizuojant specialiu erdviniu eroziją stabdančiu geotinklu. 2006 metų spalio mėnesį pastebėtos šlaito erozinės įgriuvos vėliau buvo sutvirtintos. 2008 metų gegužės mėnesį erozijos pėdsakų šlaituose nepastebėta. Ties upe įrengtas apsauginis atitvaras.

7.4.3.1 pav. 42,7 km. Betono latakas kelio kairėje pusėje (2008-05)

7.4.3.2 pav. 43,5 km, kelio dešinė pusė. Betono blokelių bortelis nukreipia nuotekų srautą į sankasos šlaite įrengtus sėdinimo šulinius (2008-05)

7.4.3.3. pav. 43,35 km, kelio kairė pusė. Iš sėsdintuvo nuotekų perteklius išteka per angas rentinio sienelėje (2008-05)

Ežeras Tabaliukas

Rekonstruoto ruožo 52,5-52,8 km kelio dešinėje pusėje slėnyje, 60 – 80 m atstumu driekiasi ežeras Tabaliukas. Rekonstruojant kelią, ties ežeru suformuotas pakelės griovys, kurio filtracinės savybės pagerintos įrengiant drenažą ir infiltracinį šulinį. Nuotekos nuo kelio į ežerą nepatenka.

Ežeras Negasčias

Susisiekiantys Negasčiaus ir Navos ežerai lokalizuoti slėnyje. Kelio kairėje nuo 53,1 km iki maždaug 54,15 km Negasčiaus ežeras nutolęs nuo kelio 500-800 m atstumu. 54,15-54,8 km, žemiausioje vietoje, ežeras priartėja prie kelio vietomis iki 10-20 m. Kelio kairėje pusėje, įkalnėje, 54,78-54,9 km ruože ant kelkraščio suklotas betono blokelių bortelis, nukreipiantis nuotekų srautą požeminiai vamzdžiais į infiltracinį šulinį, įrengtą ties 54,8 km, žemiausioje kelio vietoje.

7.4.3.4 pav. 45,85 km, kelio kairė pusė. Betoninių blokelių bortelis, jame matoma paviršinių nuotekų nuleidimo vamzdžio anga (2008-05)

Laukinių gyvūnų apsaugos priemonių įrengimas

Rekonstruotame kelio ruože įdiegtos šios laukinių gyvūnų ir varliagyvių apsaugos priemonės:

- požeminės smulkiųjų ir vidutinių gyvūnų perėjosis ties kelio 41,66 km ir 42,5 km;
- stambiųjų laukinių gyvūnų perėja ties kelio 44,375 km;
- apsauginės tinklo tvorelės 49,58-49,75 km ir 53,83-53,94 km kelio dešinėje pusėje, 49,58-49,71 km ir 53,83-53,95 km kelio kairėje pusėje bei požeminės perėjosis varliagyviams ties kelio 49,6 km ir 53,9 km;
- miškų masyvų aptvėrimas abiejose kelio pusėse ties 39,47 km-41,42 km, 41,56-43,02 km, 43,4-44,73 km ir 52,4-54,4 km kelio dešinėje pusėje ir 39,66-41,42 km, 41,56-42,95 km, 43,55-46,05 km, 52,4-53,08 km kelio kairėje pusėje.

Šių aplinkosauginių priemonių apžiūrų metu sukaupta informacija pateikta 7.4 skyriuje.

Poveikis saugomoms ir jautrioms teritorijoms

Nuo rekonstruoto ruožo pradžios iki 59,2 km kelias nutiestas Aukštadvario regioninio parko teritorija. Ruožo kairėje pusėje nuo 41,9 km iki 47,3 km driekiasi LR ir europinio tinklo „Natura 2000“ saugoma teritorija LTTRA0007 (Spindžiaus miškas), išsiskirianti ypatingai didele vertingų gamtinių kompleksų įvairove, kurioje kaitaliojasi įvairios miško buveinės, pelkėtos vietos, pievų kontūrai ir upeliais sujungti ežerai. Rekonstruojant kelią, 43,4 km ties Strėvos upe buvo įrengta nuotekų nuo kelio surinkimo sistema bei sėsdinimo šuliniai, apsaugantys Strėvos upės bei gretimų ežerų vandenį nuo galimos taršos nuotekomis nuo kelio.

Nuo 53,9 km iki 54,7 km kelio dešinėje prie pat kelio išsidėsčiusi LR ir europinio tinklo „Natura 2000“ saugoma teritorija LTTRA0005 (Skrebio miškas).

Statybinių medžiagų, atliekų bei technikos parkavimo aikštelių saugomose teritorijose nebuvo įrengta, saugomų teritorijų apsaugos reikalavimai darbų metu nebuvo pažeisti. Dėl nedidelės kelio ruožo rekonstravimo darbų apimtys ir trukmės reikšminio poveikio saugomoms teritorijoms nėra.

Apšvietimo ir šaligatvių įrengimas Aukštadvario mieste (56,0-56,6 km)

Apšvietimas ir šaligatviai Aukštadvario mieste 56,0-56,6 km įrengti 2005 metų balandžio-rugpjūčio mėnesiais. Darbus vykdė UAB „Lemminkainen Lietuva“.

7.4.4. Kelio dangos stiprinimas ir platinimas 57,3-74,2 km

Kelio rekonstravimo darbai

57,3-74,2 km ruože sustiprinta danga, kelias išplatintas iš 6 m iki 8 m. Kelio ruožo rekonstravimas vyko nuo 2006 metų sausio iki 2007 metų liepos, rangovas UAB „Lemminkainen Lietuva“ ir UAB „Alkesta“.

Visame rekonstruotame ruože įrengti pagilinti pakelės grioviai, kelio sankasos ir vidiniai griovių šlaitai apsėti žole. Vietomis griovių dugnas sutvirtintas užpilant dolomitine skalda, suremontuotos arba atnaujintos kertamų upelių pralaidos, didesnių upelių krantai ties keliu sutvirtinti betoninėmis plokštėmis. Po nuovažomis sudėtos vamzdinės pralaidos. Žolės danga sankasos bei iškasų šlaituose tanki, paviršinė erozija nevyksta. Rekonstravimo darbų metu statybinių medžiagų bei laikinai nuimto derlingo dirvožemio sandėliavimo aikštelės buvo įrengtos 66,0 km, 67,2 km, 72,5 km ir 73,9 km kairėje kelio pusėje bei 68,5 km – dešinėje kelio pusėje. Baigus darbus, laikinai sandėliavimui nusavinta teritorija buvo rekultivuota: išlyginta, išpurentas kelių tiesimo technikos sutankintas paviršius ir užsėta žolė.

Rekonstruotas kelias kerta nemažai Verknės upės baseinui priklausančių vandentakų. Verknės upė teka kelio kairėje pusėje, nuo kelio nutolusi 800-2000 m atstumu. Saugant Verknės upę nuo galimos taršos paviršinėmis kelio nuotekomis, visame rekonstruotame ruože įrengti pagilinti pakelės grioviai, ties upeliais griovių dugnas sutvirtintas stambiais akmenimis.

Vandens telkinių apsaugos priemonių įrengimas

62,7-62,9 km, ežeras

62,7-62,9 km kelio dešinėje pusėje prie kelio prie pat kelio sankasos pado driekiasi ežeras. Sankasa ties ežeru apie 5-8 m aukščio, žolės danga tanki, 2008 metų gegužės mėnesį atliktos apžiūros metu erozijos nepastebėta. Ežero vakarinėje pusėje pakelės griovyje surinktos paviršinės nuotekos patenka į 2 ties kelio 62,9 km įrengtus sėsdinimo šulinius.

Poveikis saugomoms ir jautrioms teritorijoms

Rekonstruoto kelio ruožas nuo 57,3 km iki 59,3 km kerta Aukštadvario regioninio parko teritoriją.

Nuo 63,5 km iki 66,5 km kelio kairėje pusėje maždaug 2 km atstumu nuo kelio driekiasi LR ir europinio tinklo „Natura 2000“ saugoma teritorija LTPR10012 (Verknės upės vidurypis). Teritorija skirta Verknės upės sraunumų ir upės slėnio šlapių miškų, pelkių ir

pievų buveinių apsaugai bei šiose buveinėse aptinkamų Buveinių direktyvos II priedo augalų apsaugai. Tiesioginė įtaka dėl fizinės vandens ir aplinkos taršos ir eutrofikacijos padidėjimo – papildomų organinių medžiagų, sunkiųjų metalų, druskų ir kt. – patekimo į vandenį gali būti svarbi tik Verknės upės buveinėms.

Statybinių medžiagų, atliekų bei technikos parkavimo aikštelių saugomose teritorijose nebuvo įrengta, saugomų teritorijų apsaugos reikalavimai darbų metu nebuvo pažeisti. Rekonstruojant kelią, saugant paviršinius vandenį nuo taršos, 56,5-66,0 km ruože įrengti pagilinti pakelės grioviai su drenažu bei infiltraciniai šuliniai, ties kelio kertamomis upėmis griovių dugnas sutvirtintas stambiais akmenimis. Dėl nedidelės kelio ruožo rekonstravimo darbų apimtys ir trukmės reikšminio poveikio saugomoms teritorijoms nėra. Prie Verknės upės 81,6 km įrengta 20 paviršinių nuotekų nuleidimo šulinėlių.

7.4.5. Kelio dangos stiprinimas ir platinimas 98,51-114,2 km

Kelio rekonstravimo darbai

98,51-114,2 km ruože sustiprinta danga, kelias išplatinas iš 6 m iki 8 m. Kelio ruožo rekonstravimas vyko nuo 2006 metų sausio iki 2007 metų liepos, rangovas UAB „Kauno tiltai“.

Visame rekonstruotame ruože įrengti pakelės grioviai, kelio sankasos ir vidiniai griovių šlaitai apsėti žole. Vietomis griovių dugnas sutvirtintas užpilant dolomitine skalda. Saugant sankasos šlaitus nuo paviršinės erozijos, visame kelio ruože ties asfaltbetonio dangos riba paklotas asfaltbetonio volelis, nukreipiantis paviršines nuotekas nuo kelio į po sankasos šlaitu sudėtus plastikinius vamzdžius, kuriais nuotekos nuleidžiamos prie pylimo pado. Žolės danga sankasos bei iškasų šlaituose tanki, paviršinė erozija nevyksta. Rekonstruojant kelią, suremontuotos arba atnaujintos kertamų upelių pralaidos, didesnių upelių krantai ties keliu sutvirtinti betoninėmis plokštėmis. Po nuovažomis sudėtos vamzdinės pralaidos.

Rekonstravimo darbų metu statybinių medžiagų bei laikinai nuimto derlingo dirvožemio sandėliavimo aikštelės buvo įrengtos 103,9 km (kairėje ir dešinėje kelio pusėse) ir 106,7 km (kairėje kelio pusėje). Baigus darbus, laikinai sandėliavimui nusavinta teritorija buvo rekultivuota: išlyginta, išpurentas kelių tiesimo technikos sutankintas paviršius ir užsėta žolė.

7.4.5.1 pav. 99,6 km, kelio dešinė pusė. Ties asfaltbetonio voleliu surinktos paviršinės nuotekos nuo kelio nuleidžiamos per po sankasa paklotus vamzdžius (2008-05)

Laukinių gyvūnų apsaugos priemonių įrengimas

Rekonstruotame kelio ruože 98,0-98,70 km, 99,50-100,72 km, 101,00-102,14 km, 102,35-103,31 km, 103,50-103,89 km kelio dešinėje pusėje ir 98,0-98,70 km, 99,50-100,72 km, 101,00-102,14 km, 102,35-103,31 km, 103,50-103,97 km kelio kairėje pusėje apsaugine tinklo tvora aptverti Prienų šilo ir Meškapielių miškų masyvai. Šių aplinkosauginių priemonių apžiūrų metu sukaupta informacija pateikta 4 skyriuje.

Poveikis saugomoms ir jautrioms teritorijoms

Rekonstruoto kelio ruožo kairėje pusėje nuo 98,56 km iki 104 km driekiasi Nemuno kilpų regioninio parko teritorija.

Nuo 99,2 km iki 99,5 km prie pat kelio išsidėsčiusi LR ir europinio tinklo „Natura 2000“ saugoma teritorija LTPR10005 teritorija (Revuonos upės ištakos).

Statybinių medžiagų, atliekų bei technikos parkavimo aikštelių saugomose teritorijose nebuvo įrengta, saugomų teritorijų apsaugos reikalavimai darbų metu nebuvo pažeisti. Dėl nedidelės kelio ruožo rekonstravimo darbų apimties ir trukmės reikšminio poveikio saugomoms teritorijoms nėra.

7.4.6. Kelio dangos stiprinimas 124,90-135,43 km

E28 kelio 124,90-135,43 km ruože sustiprinta danga. Kelio ruožo remontas vyko nuo 2006 metų sausio iki 2007 metų liepos, rangovas UAB „Kauno tiltai“.

Suremontuotas kelio ruožas nutiestas plokščia vietoje, kelio sankasa neaukšta (1,0-1,5 m). Visame rekonstruotame ruože įrengti pakelės grioviai, kelio sankasos ir vidiniai griovių šlaitai apsėti žole. Vietomis griovių dugnas sutvirtintas užpilant dolomitine skalda. Žolės dangą sankasos bei iškasų šlaituose tanki, paviršinė erozija nevyksta. Rekonstruojant kelią, suremontuotos arba atnaujintos kertamų upelių pralaidos, didesnių upelių krantai ties keliu sutvirtinti betoninėmis plokštėmis, įrengti apsauginiai atitvarai. Po nuvažomis sudėtos vamzdinės pralaidos. Ties 130,1 km ištiesinta apie 200 m ilgio kelio atkarpa. Saugomų teritorijų suremontuoto kelio aplinkoje nėra.

131,42 km kairėje kelio pusėje įrengta pavojingų krovinių tikrinimo aikštelė.

7.5. Įdiegtų aplinkosauginių priemonių būklės ir tinkamumo įvertinimas

7.5.1. Apsauginė tinklo tvora 39,47-43,02 km, perėjos gyvūnams

Apsauginė tinklo tvora Rūdiškių ir Strėvos miškuose kelio 39,47-41,42 km, 41,56-43,02 km kelio dešinėje pusėje ir 39,66-41,42 km, 41,56-42,95 km kelio kairėje pusėje, apribojanti galimybę laukiniams gyvūnams patekti ant kelio, įrengta 2006 metų pradžioje. Tvoros atraminiai stulpai mediniai, apatinės tinklo akys smulkesnės, viršutinės – stambesnės. 2008 metų gegužės mėnesio apžiūrų duomenimis, tvoros tinklas tvarkingas, reikšmingų pažaidų ar deformacijų neužfiksuota.

7.5.1.1 pav. 39,9 km. Apsauginė tinklo tvora Strėvos miške (2008-05)

Požeminė perėja smulkiems miško gyvūnams 41,66 km

Požeminė perėja smulkiems miško gyvūnams kelio 41,66 km įrengta 2006 metais. Tinklo tvora ištempta virš perėjos, taip, kad gyvūnai negalėtų praeiti perėjos viršumi. Perėjos prieigose sankasa sutvirtinta betonu.

7.5.1.2 pav. 41,66 km. Požeminė perėja smulkiems miško gyvūnams (2008-05)

Požeminė perėja smulkiems ir vidutiniams miško gyvūnams 42,17 km

Požeminė perėja smulkiems ir vidutiniams miško gyvūnams kelio 42,17 km įrengta 2006 metais. Tai betoninė vamzdinė perėja, šviesi, dugnas išpiltas smėliu. Tinklo tvora ištempta virš perėjos, taip, kad gyvūnai negalėtų praeiti perėjos viršumi.

7.5.1.3. pav. 42,17 km. Požeminė perėja smulkiems ir vidutiniams miško gyvūnams (2008-05)

7.5.2. Apsauginė tinklo tvora 43,4-46,05 km, perėja stambiams laukiniams gyvūnams

Apsauginė tinklo tvora Strėvos ir Spindžiaus miškuose kelio 43,4-44,73 km dešinėje pusėje ir 43,55-46,05 km kairėje pusėje, apribojanti galimybę laukiniams gyvūnams patekti ant kelio, įrengta 2006 metų pradžioje. Tvoros atraminiai stulpai mediniai, apatinės tinklo akys smulkesnės, viršutinės – stambesnės. 2008 metų gegužės mėnesio apžiūrų duomenimis, tvoros tinklas tvarkingas, reikšmingų pažaidų ar deformacijų neužfiksuota.

Požeminė perėja stambiams miško gyvūnams 44,375 km

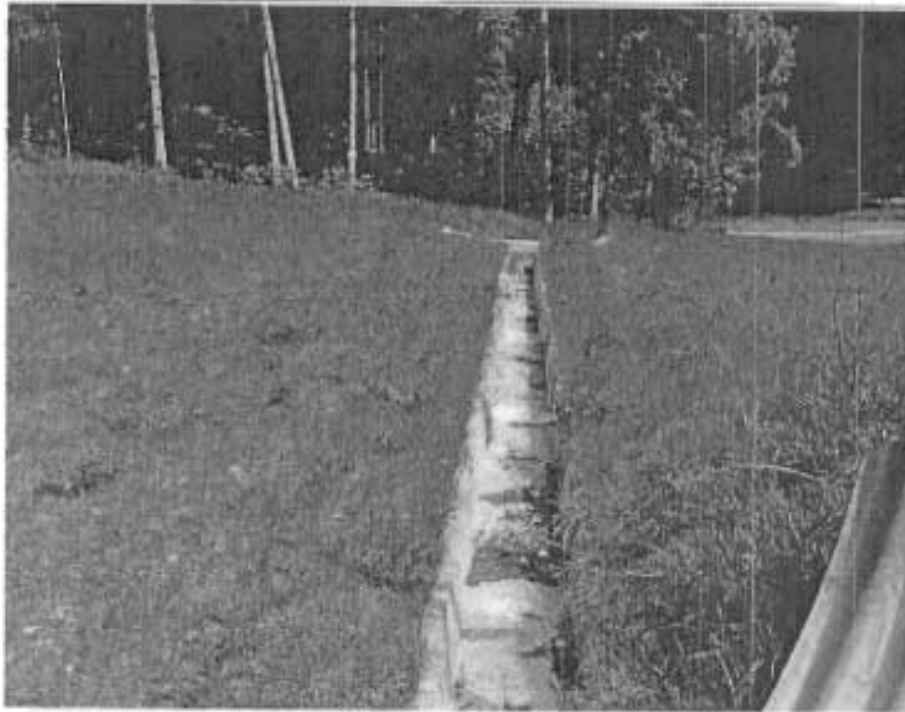
Gofruota metalinė 4 m aukščio požeminė perėja stambiams miško gyvūnams kelio 44,375 km įrengta 2006 metais. Kelio sankasa ties perėja apie 10 m aukščio, žolės danga tanki, erozija nevyksta. Tinklo tvora įrengta nepaliekant tarpų tarp tvoros ir perėjos briaunų. Perėjos dugnas nuolaidus į dešinę kelio pusę, šioje pusėje paviršinės nuotekos iš perėjos nuleidžiamos betoniniu latakais. Perėjos dugnas išpiltas smėliu, perėja šviesi. Teritorija abiejose kelio pusėse perėjos priegose apaugusi žole. Šią teritoriją tikslinga būtų apželdinti greit augančiais, apylinkėms būdingais medžiais ir krūmais, taip dirbtinis statinys mažiau išsiskirtų iš gamtinės aplinkos ir taptų patrauklesnis laukiniams gyvūnams.

2006 metų balandžio ir spalio mėnesiais apžiūrų metu perėjoje ir jos priegose rasta tik žmonių ir naminių gyvūnų – šunų, kačių pėdsakų. 2008 metų gegužės mėnesį smėlėtame perėjos dugne pastebėti žmonių, šunų ir lapės pėdsakai.

Požeminės perėjos smulkiems, vidutiniams bei stambiams miško gyvūnams eksploatuojamos gan trumpą laiką. Turi praeiti keletas metų, kad laukiniai gyvūnai įprastų prie naujo objekto ir nebijotų juo naudotis. Šioje ataskaitoje pateiktos vizualinių apžiūrų išvados –tai informacija apie požeminių perėjų bei tinklo tvorų būklę, perėjų aplinką, techninių sprendinių įvertinimas. Norint įvertinti įrengtų požeminių perėjų laukiniams gyvūnams efektyvumą, aplinkosauginę stebėseną reikėtų tęsti. Ypač naudinga apžiūras planuoti žiemos metu, kai sniego dangoje nesunku išskirti ir identifikuoti perėja kelią kirtusių gyvūnų pėdsakus.

7.5.2.1 pav. 44,375 km. Požeminė perėja stambiams laukiniams gyvūnams (2008-05)

7.5.2.2 pav. 44,375 km. Paviršinės nuotekos iš perėjos nuleidžiamos betoniniu lataku (2008-05)

7.5.3. Apsauginės tvorelės ir požeminės perėjos varliagyviams

Rekonstruoto E28 kelio ruožo 48,0-55 km (Mackantiškės – Aukštadvaris) pakelėse esančiuose vandens telkiniuose, ypač nedidelėse kūdrose, gausu šių rūšių varlių: rusvoji varlė (*Rana temporaria*), smailiasnukė varlė (*Rana arvalis*). Šios dvi varlių rūšys daugiausia nukenčia neršto ir mitybinių migracijų metu. Tai pat aptinkama didžioji žalioji varlė (*Rana esculenta*) ir mažoji žalioji varlė (*Rana lessonae*).

Požeminės perėjos varliagyviams įrengtos 2006 metais žemose kelio vietose, kur abipus kelio gausu kūdrų arba tvenkinių: 49,64 km (Mackantiškėse) ir 53,9 km. Ties perėjomis 49,58-49,75 km ir 53,83-53,94 km kelio dešinėje pusėje, 49,58-49,71 km ir 53,83-53,95 km kairėje kelio pusėje pusėse nutiestos žemos (50 cm aukščio) tankaus tinklo tvorelės, pavasarinės migracijos metu nukreipiančios varliagyvius į požemines perėjas bei esamas vandentakių pralaidas.

7.5.3.1 pav. 49,64 km, kelio dešinė pusė. Apsauginė tvorelė varliagyviams (2008-05)

7.5.3.2 pav. 49,64 km, kelio kairė pusė. Požeminė perėja varliagyviams (2008-05)

49,6 km (Mackantiškėse) abipus kelio išsidėstę keletas vandens augalų prižėlusių kūdrų, kelio kairėje plyti užpelkėjusi teritorija. Tvorelė nutiesta virš perėjos bei 49,85 km esančios betoninės vandentakio pralaidos. 2006 metų balandžio mėnesį pastebėtos šlaito erozinės įgriuvos buvo sutvarkytos.

53,9 km įrengta antroji požeminė perėja varliagyviams bei tankaus tinklo tvora, nukreipiant varliagyvius į požeminę perėją bei 53,8 km esančią dvigubą betoninę upelio pralaidą. Šioje vietoje abipus kelio plyti užpelkėjusi teritorija.

7.5.4. Apsauginė tinklo tvora 52,4-54,4 km

Apsauginė tinklo tvora Babrauninkų miške bei lauke ties Ūbiškių mišku kelio 52,4-54,4 km dešinėje pusėje ir 52,4-53,08 km kairėje pusėje, apribojanti galimybę laukiniams gyvūnams patekti ant kelio, įrengta 2006 metais. Tvoros atraminiai stulpai mediniai, apatinės tinklo akys smulkesnės, viršutinės – stambesnės. 2008 metų gegužės mėnesio apžiūrų duomenimis, tvoros tinklas tvarkingas, reikšmingų pažaidų ar deformacijų neužfiksuota.

7.5.5. Apsauginė tinklo tvora 98,0-103,89 km

Apsauginė tinklo tvora Prienų šilo ir Meškapievių miškuose kelio 98,0-98,70 km, 99,50-100,72 km, 101,00-102,14 km, 102,35-103,31 km, 103,50-103,89 km dešinėje pusėje ir 98,0-98,70 km, 99,50-100,72 km, 101,00-102,14 km, 102,35-103,31 km, 103,50-103,97 km kairėje pusėje, apribojanti galimybę laukiniams gyvūnams patekti ant kelio, įrengta 2007 metais. Tvoros atraminiai stulpai metaliniai, apatinės tinklo akys smulkesnės, viršutinės – stambesnės. 2008 metų gegužės mėnesio apžiūrų duomenimis, tvoros tinklas tvarkingas, reikšmingų pažaidų ar deformacijų neužfiksuota. Laukinių gyvūnų poreikio migruoti per kelią problema sprendžiama keturiose vietose tvoroje paliekant tarpus.

7.5.5.1 pav. 99,6 km. Apsauginė tinklo tvora (2008-05)

7.5.6. Apsauga nuo transporto triukšmo

Aplinkiniai gyventojai apsaugoti nuo transporto triukšmo poveikio, buvusius langus pakeičiant dvigubais padidintos akustinės izoliacijos langais. Gyvenamųjų patalpų langai pakeisti visuose pastatuose, nuo kelio nutolusiuose ≤ 60 m.

7.6. Apibendrinimas ir išvados

Metai	Lokalizacija, km		Darbų aprašymas	Jautrios arba saugomos teritorijos	Darbai galintys turėti poveikį aplinkai	Poveikio įvertinimas
	Kairė	Dešinė				
2005	15,55-22,58		Dangos stiprinimas		Kelio ruožo remonto metu pakelės griovių sistema nebuvo modifikuota. Baigus darbus, eroduojantys sankasos šlaitai buvo sutvirtinti. Ties 21,0 km iškasos šlaitai stabilizuoti erdviniu geotinklu.	Sankasos šlaitai apsaugoti nuo paviršinės erozijos. Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai nėra.
2005	18,03		Sankryžos rekonstravimas		Nėra	
2006	28,74-29,51		Pėsčiųjų-dviratinkų tako įrengimas	28,8-29,0 km kelio kairėje Trakų istorinis nacionalinis parkas	Nėra	Starybinių medžiagų, atliekų bei technikos parkavimo aikštelių šiame ruože nebuvo įrengta. Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai nėra.
2005-2006	41,2-57,3		Kelio dangos stiprinimas ir platinimas	41,2-59,2 km kelias kerta Aukštadvario regioninį parką. 41,9-47,3 km kelio kairėje Natura 2000 saugoma teritorija LTTRA0007. 53,9-54,7 km kelio dešinėje Natura 2000 saugoma teritorija LTTRA0005	Visame rekonstruotame ruože įrengti pakelės grioviai, kelio sankasos ir vidiniai griovių šlaitai apšėti žole. Prie Strėvos upės 43,4 km ir Nėgščiaus ežero įrengta paviršinių nuotekų surinkimo, nuleidimo ir valymo sistema. Rekonstruoto ruožo 52,5-52,8 km kelio dešinėje pusėje, apsaugant Tabaliuko ežerą nuo taršos kelio nuotekomis, suformuotas pakelės griovys. Rekonstruoto kelio ruožo 47,4-47,7 km, 48,1-48,3 km, 48,5-48,7 km ir 48,9-49,5 km sankasos šlaitai apsaugomi nuo erozijos ties asfaltbetonio dangos riba paklojant asfaltbetonio volelį. Prie volelio susikaupę nuotekos nuo kelio iki pylimo pado nuleidžiamos iš asfaltbetonio suformuotais latakais.	Rekonstruojant kelią sutvarkyta kelio nuotekų nuleidimo sistema, prie natūralių gamtinių vandens telkinių įrengti nuotekų valymo įrenginiai. Sankasos šlaitai apsaugoti nuo paviršinės erozijos. Saugomų teritorijų apsaugos reikalavimai darbų metu nebuvo pažeisti. Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai nėra.

Metai	Lokalizacija, km		Darbų aprašymas	Jautrios arba saugomos teritorijos	Darbai galintys turėti poveikį aplinkai	Poveikio įvertinimas
	Kairė	Dešinė				
2006	39,66-41,42, 41,56-42,95	39,47-41,42, 41,56-43,02	Rūdiškių ir Strėvos miškų aptverimas		Požeminių laukinių gyvūnų perėjų įrengimas, miško aptverimas apsaugine tinklo tvora.	Laukiniai gyvūnai apsaugoti nuo galimo susidūrimo su automobiliais. Aukirsti migracijos takai atkurti, įrengiant požemines perėjas.
2006		41,66, 42,5	Požeminių smalkių ir vidutinių laukinių gyvūnų perėjų įrengimas			
2006	43,55-46,05	43,4-44,73	Strėvos ir Spindžiaus miškų aptverimas		Požeminių laukinių gyvūnų perėjos įrengimas, miško aptverimas apsaugine tinklo tvora.	Laukiniai gyvūnai apsaugoti nuo galimo susidūrimo su automobiliais. Aukirsti migracijos takai atkurti, įrengiant požemines perėjas.
2006	44,375		Požeminės perėjos stambiams miško gyvūnams įrengimas			
2006	49,58-49,71 53,83-53,95	49,58-49,75 53,83-53,94	Apsauginių tvorelių varliagyviams įrengimas			Varliagyviai apsaugoti nuo žūties po automobilių ratais neršto ir mitybinių migracijų metu.
	49,6; 53,9		Požeminių perėjų varliagyviams įrengimas			
2006	52,4-54,4	52,4-53,08	Babrauninkų miško ir lauko ties Ūbiškių mišku aptverimas		Miško aptverimas apsaugine tinklo tvora.	Laukiniai gyvūnai apsaugoti nuo galimo susidūrimo su automobiliais.

Metai	Lokalizacija, km		Darbų aprašymas	Jautrios arba saugomos teritorijos	Darbai galintys turėti poveikį aplinkai	Poveikio įvertinimas
	Kairė	Dešinė				
2006-2007	57,3-74,2		Kelio dangos stiprinimas ir platinimas	57,3-59,3 km kerta Aukštadvario regioninį parką. 63,5-66,5 km 2000 m atstumu Natura 2000 saugoma teritorija LTPR10012 (Verknės upės vidurupys)	Visame rekonstruotame ruože įrengti pagilinti pakelės grioviai, kelio sankasos ir vidiniai grioviai šlaitai apšėti žole, suremontuotos arba atnaujintos kertamų upelių pralaidos, didesnių upelių krantai ties keliu sutvirtinti betoninėmis plokštėmis. Žolės dangą sankasos bei iškasų šlaituose tanki paviršinė erozija nevyksta. Saugant Verknės upę nuo galimos taršos paviršinėmis kelio nuotekomis, visame rekonstruotame ruože įrengti pagilinti pakelės grioviai, ties upeliais griovių dugnas sutvirtintas stambiais akmenimis. Ties ežeru 62,7-62,9 km kelio dešinėje pusėje įrengti du sėsdinimo šuliniai.	Rekonstruojant kelią sutvarkyta kelio nuotekų nuleidimo sistema, prie natūralių gamtinių vandens telkinių įrengti nuotekų valymo įrenginiai. Sankasos šlaitai apsaugoti nuo paviršinės erozijos. Saugomų teritorijų apsaugos reikalavimai darbų metu nebuvo pažeisti. Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai nėra.
2006-2007	98,51-114,2		Kelio dangos stiprinimas ir platinimas	98,56-104,0 km kelio kairėje Nemuno kilpų regioninis parkas. 99,2-99,5 km kelio kairėje Natura 2000 saugoma teritorija LTPR1005	Visame rekonstruotame ruože įrengti pakelės grioviai, kelio sankasos ir vidiniai grioviai šlaitai apšėti žole. Saugant sankasos šlaitus nuo paviršinės erozijos, visame kelio ruože ties asfaltbetonio dangos riba paklotas asfaltbetonio volelis, nukreipiantis paviršines nuotekas nuo kelio į po sankasos šlaitu sudėtus plastikinius vamzdžius, kuriais nuotekos nuleidžiamos prie pyjimo pado. Žolės dangą sankasos bei iškasų šlaituose tanki, paviršinė erozija nevyksta. Rekonstruojant kelią, suremontuotos arba atnaujintos kertamų upelių pralaidos, didesnių upelių krantai ties keliu sutvirtinti betoninėmis plokštėmis.	Rekonstruojant kelią sutvarkyta kelio nuotekų nuleidimo sistema. Sankasos šlaitai apsaugoti nuo paviršinės erozijos. Saugomų teritorijų apsaugos reikalavimai darbų metu nebuvo pažeisti. Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai nėra.
2007	98,0-98,70 99,50-100,72 101,00-102,14 102,35-103,31 103,50-103,97	98,0-98,70 99,50-100,72 101,00-102,14 102,35-103,31 103,50-103,97	Prienujų šilo ir Meškapielių miškų aptvėrimas		Miško aptvėrimas apsaugine tinklo tvora	Laukiniai gyvūnai apsaugoti nuo galimo susidūrimo su automobiliais.
2006-2007	124,9-135,43		Kelio dangos stiprinimas		Visame ruože įrengti pakelės grioviai, kelio sankasos ir vidiniai grioviai šlaitai apšėti žole. Žolės dangą sankasos bei iškasų šlaituose tanki, paviršinė erozija nevyksta. Rekonstruojant kelią, suremontuotos arba atnaujintos kertamų upelių pralaidos, didesnių upelių krantai ties keliu sutvirtinti betoninėmis plokštėmis, įrengti apsauginiai atitvarai.	Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai nėra.

Aplinkosauginių priemonių įgyvendinimo kaina:

- tinklo tvoros įrengimas - 282010,75 eurų;
- gyvenamųjų namų langų pakeitimas – 203307,55 eurų;
- paviršinio vandens apsaugos sistemų įdiegimas - 100668,62 eurų;
- požeminių perėjų gyvūnams įrengimas - 136980,55 eurų;
- iš viso – 722967,47 eurų (2496262,08 Lt).

Lietuvos automobilių kelių sistemoje nuosekliai įgyvendinamas principas „teršėjas moka“. KPPP sąmatoje kiekvienais metais planuojamos lėšos aplinkosauginių priemonių diegimui (žr. 16 psl.). Planuojant kelių plėtrą ir modernizavimą atliekamas poveikio aplinkai vertinimas, numatomos priemonės, mažinančios neigiamą transporto poveikį aplinkai, kurios suprojektuojamos ir įgyvendinamos.

Kaip ir numatyta Paraiškoje, 3% projekto „*Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais*“ išlaidų skirta aplinkosauginių priemonių diegimui.

IŠVADOS

1. Projekto tikslas – atitikti ES transeuropinių transporto tinklo kelių reikalavimus – įgyvendintas: užbaigus projektą, kelyje E28 Vilnius-Marijampolė neliko atkarpų, kuriose kelio dangos plotis mažesnis už 7 m (išskyrus 0,2 km ruožą Prienų mieste), o kelio dangos konstrukcija sustiprintuose ir paplatintuose ruožuose tenkina 11,5 tonų ašies apkrovos reikalavimus
2. Projekto „*Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius--Marijampolė plėtra 2004-2006 metais*“ fiziniai rodikliai įgyvendinti pagal EK sprendimą:
  - sustiprinta ir paplatinta 48,7 km kelio dangos;
  - sustiprinta 17,56 km kelio dangos;
  - rekonstruota sankryža su keliu Nr. 4707;
  - nutiesta 3,02 km pėsčiųjų ir dviračių takų;
  - įrengta 3,4 km atitvarų (Aukštadvario gyvenvietėje bei kituose pavojinguose eismui ruožuose);
  - įrengta 0,6 km apšvietimo;
  - įrengta aikštelė pavojingų krovinių pervežimams tikrinti;
  - apsaugotas nuo triukšmo 101 gyvenamasis namas pakeičiant langus;
  - įrengta 23,67 km tinklo tvoros;
  - įrengtos 5 požeminės perėjos laukiniams gyvūnams;
  - įrengtos 6 paviršinio vandens apsaugos sistemos.
3. Projekto „*Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais*“ darbai buvo vykdomi tik tose vietose, kurios buvo numatytos EK sprendime.
4. Darbai, pagal tris rangos darbų ir dvi priežiūros sutartis pilnai įvykdyti. Mokėjimai buvo vykdomi pagal sutarčių sąlygas.
5. Užbaigtas projektas valdomas pagal galiojančius teisės aktus ir kitus norminius dokumentus: rekonstruoti ruožai perduoti į valstybės įmonių „Vilniaus regiono keliai“, „Kauno regiono keliai“ ir „Marijampolės regiono keliai“ balansus, kelias prižiūrimas KPPP lėšomis pagal magistralinių kelių II priežiūros lygį, t. y. užtikrinant gerą techninę kelio būklę ir saugų eismą.
6. Projekto ekonominė analizė parodė, kad projektas yra gyvybingas ir naudingas visuomenei:
  - eismo intensyvumas rekonstruotuose ir sustiprintuose E28 kelio Vilnius-Marijampolė ruožuose 2007 m. sudarė apie 4480 aut./parą, t.y. per 5 metus išaugo 19 %. Eismo intensyvumo prieaugis buvo 2 % didesnis lyginant su prognozuotu;
  - dėl geresnio lygumo lyginant su planuotu bei greitesnio eismo intensyvumo augimo, o taip pat kai kurių ruožų stipresnės dangos konstrukcijos projekto naudos komponentės yra didesnės lyginant su planuotomis: KTP eksploatacinių išlaidų ekonomija didesnė 153 %, laiko vertės ekonomija didesnė 17 %, priežiūros išlaidų ekonomija didesnė 31 %, viso projekto nauda didesnė 48 %
7. Projekto tinkamos išlaidos sudarė 86 739 982,93 Lt (25 121 635,47 eurų) ir buvo 10,6% didesnės už planuotas. Tie darbai, kurių vertė viršijo sprendime numatytą projekto vertę ir buvo netinkami finansuoti pagal EK sprendimą, buvo finansuoti LR biudžeto lėšomis.
8. Projekto kainos padidėjimas neturėjo esminės įtakos ekonominiams rodikliams:
  - apskaičiuota esama GDV sudaro 16,010 mln. Lt lyginant su planuota 6,497 mln. Lt, t.y. 146 % didesnė;
  - apskaičiuota esama VGN sudaro 7,0 % lyginant su planuota 6,0 %, t.y. 17 % didesnė.
9. Projekto techninė ir ekonominė analizė parodė, kad visi projekto uždaviniai – pagerinti automobilių eismo sąlygas, pagerinti eismo saugumą, sumažinti KTP eksploatacines išlaidas, sulėtinti kelio dangos degradaciją ir prailginti kelio dangos tarnavimo laiką, sumažinti išlaidas kelio remontui ir nuolatinei priežiūrai – įgyvendinti.

10. Atskirų ruožų kelio poveikio zonoje esančių gyvenamųjų pastatų langus pakeitus padidintos akustinės izoliacijos langais gyventojai apsaugoti nuo transporto triukšmo poveikio.
11. Įrengus apsauginę tinklo tvorą miško gyvūnai apsaugoti nuo galimo susidūrimo su transporto priemonėmis, sumažėjo autoavarijų rizika.
12. Projektas „*Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais*“ įgyvendintas ir tenkina ES reikalavimus.

LITERATŪRA

1. Automobilių kelių investicijų vadovas. Kaunas: VĮ TKTĮ, 2006 (patvirtintas Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2006-10-31 įsakymu Nr. V-304)
2. Henry G. R. Kerali, Derek McMullen, J. B. Odoki. HDM-4 Applications Guide. Vol. 2, Birmingham, 2000.
3. Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects. European Commission Edition, Brussels, 2002.
4. HEATCO. Developing harmonised European Approaches for Transport Costing and Project Assessment. Contract No. FP-2002-SSP-1/502481. Final Report. IER, Brussels, 2006.
5. Transeuropinio tinklo kelio (A16 Vilnius-Prienai-Marijampolė) plėtra 2004-2006 m. (Development of road E28 Vilnius-Marijampolė of transeuropean road network in the years 2004-2006). Darbo ataskaita. VĮ Transporto ir kelių tyrimo institutas, 2003
6. Valstybinės reikšmės automobilių kelių norminių dokumentų rengimas, duomenų surinkimas, sutvarkymas ir įvedimas į kelių duomenų banką. Eismo intensyvumo apskaita magistraliniuose ir krašto keliuose. VĮ TKTĮ, 2008 m.
7. Lietuvos automobilių kelių direkcijos informacinė sistema LAKIS
8. Avaringų ruožų nustatymo valstybinės reikšmės keliuose metodika. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004-07-22 įsakymas Nr. 3-390.
9. LAKD tinklalapis: <http://www.lra.lt>
10. LR SM tinklalapis: <http://www.transp.lt>
11. TID tinklalapis: <http://www.tid.lt>
12. Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 m. Poveikio aplinkai analizė ir priemonių planas. VĮ Transporto ir kelių tyrimo institutas, 2003.
13. Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metų darbų, finansuojamų iš ES sanglaudos fondų, poveikio aplinkai stebėsenai. VĮ Transporto ir kelių tyrimo institutas, 2006.

PATVIRTINIMO SERTIFIKATAS

Aš, Albertas Arūna, TID direktorius, tvirtinu, kad darbai aprašyti Galutinėje ataskaitoje yra įvykdyti, remiantis sprendimu suteikti paramą SF priemonei/projektui Nr. 2004/LT/16/C/PT/002 *Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius–Marijampolė plėtra 2004-2006 m.*

Albertas Arūna
TID direktorius, įgyvendinančiosios institucijos vadovas

Data: 2008.12.09
Vilnius

PRIEDAI

I PRIEDAS. Rekonstruotų ruožų žemėlapiai

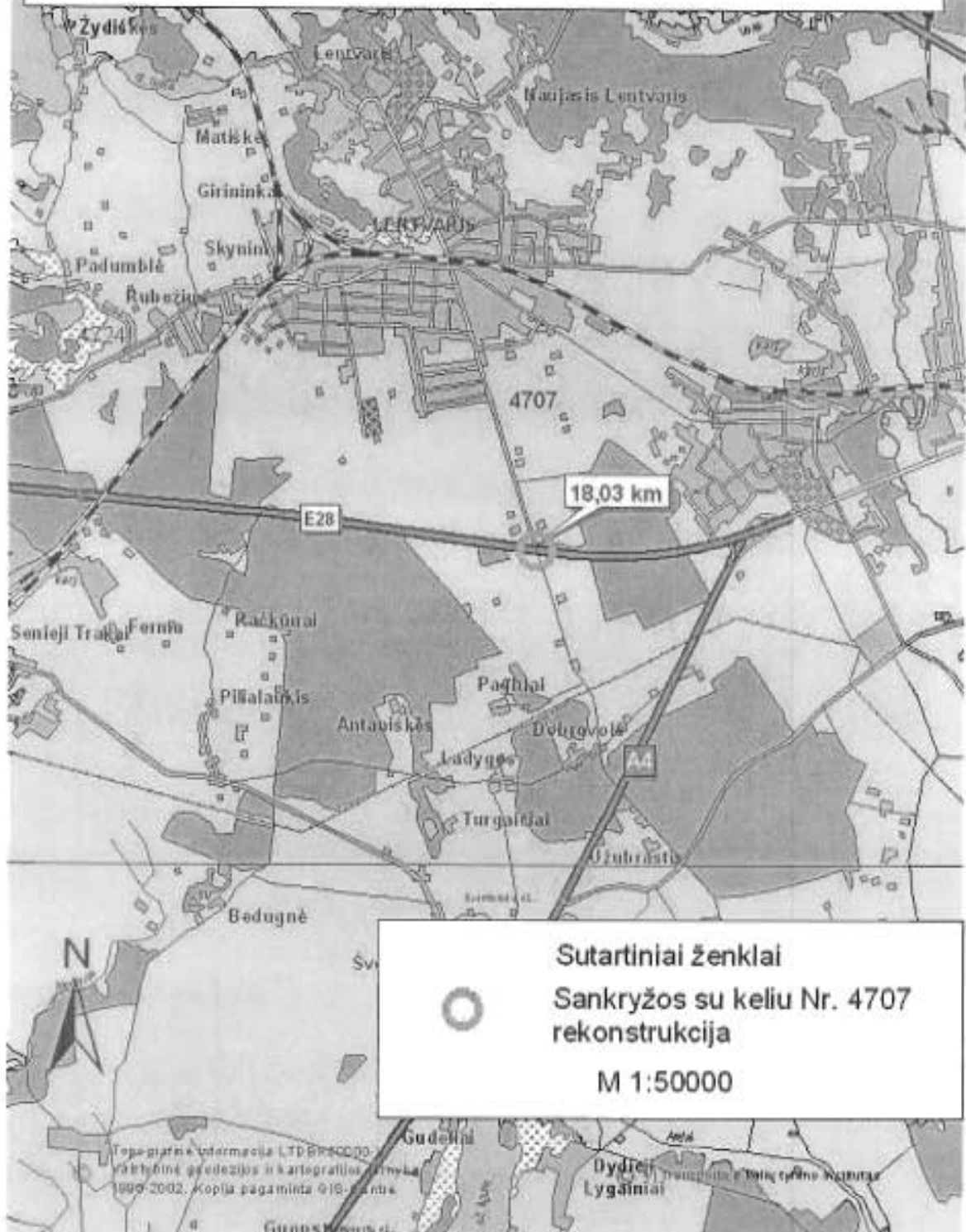
II PRIEDAS. Darbų priėmimo komisijos sudėtys

III PRIEDAS. Darbų priėmimo pažymos

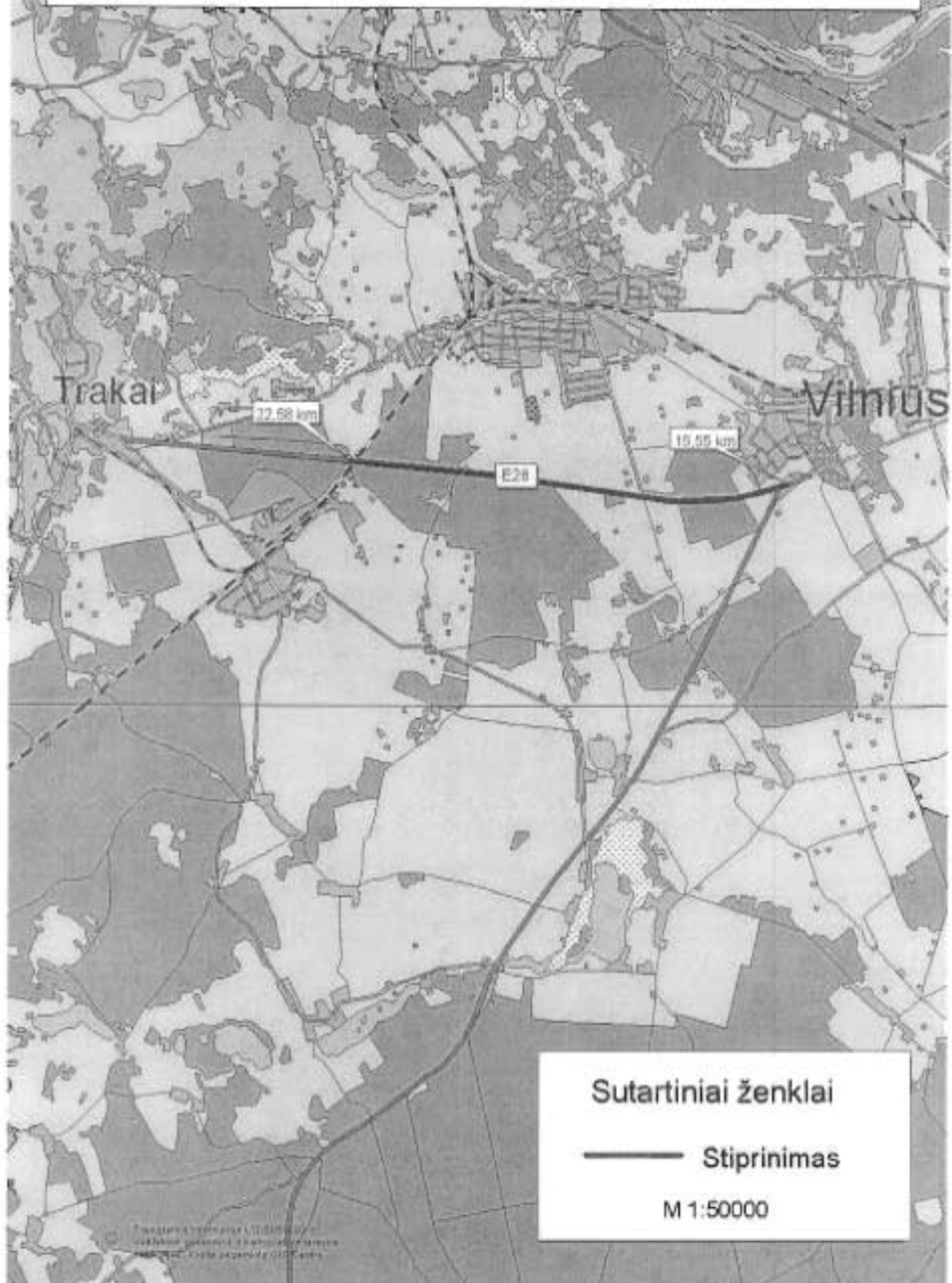
IV PRIEDAS. Aplinkosaugos priemonių žemėlapiai

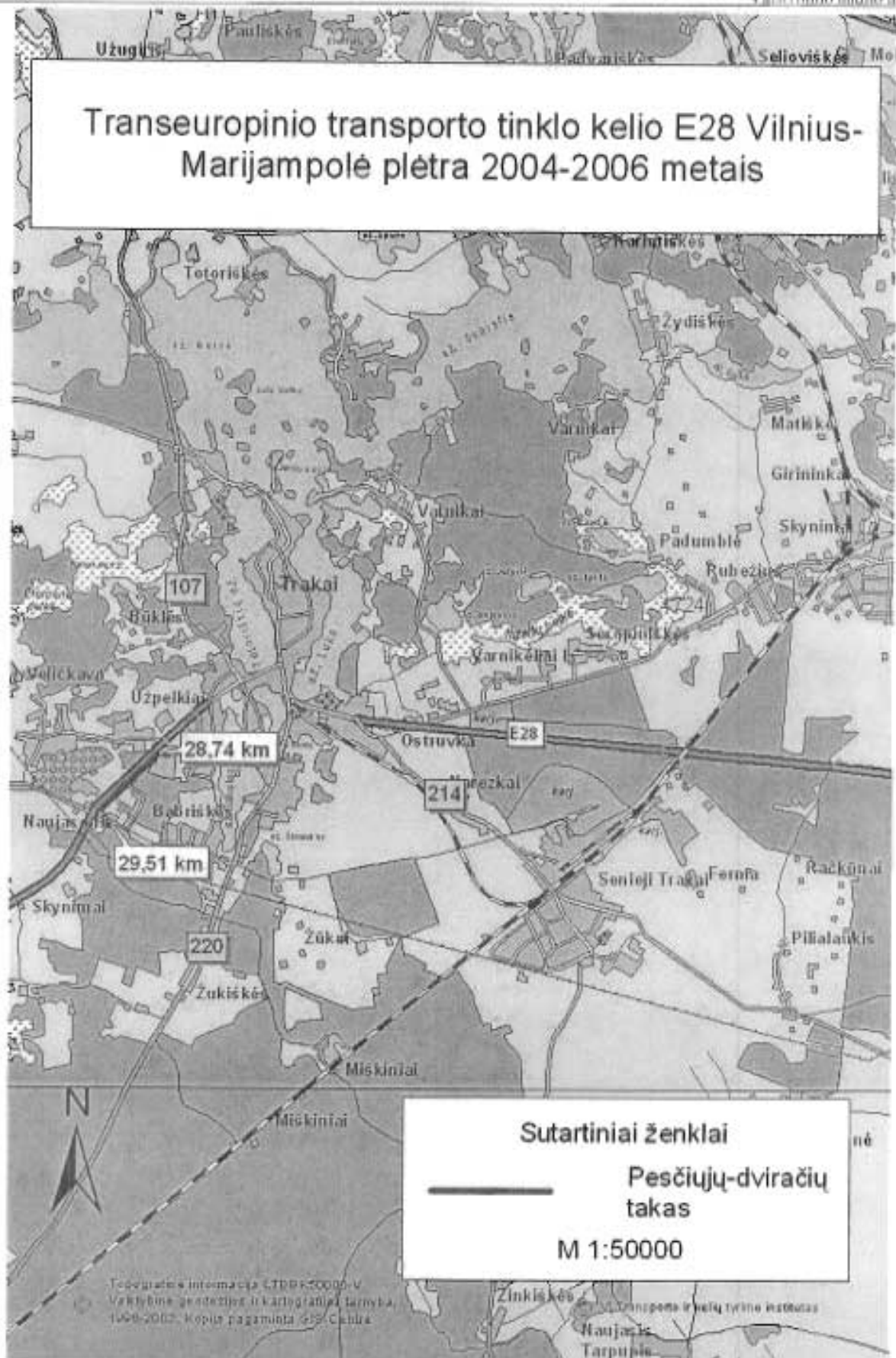
I PRIEDAS. Rekonstruotų ruožų žemėlapiai

Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius- Marijampolė plėtra 2004-2006 metais

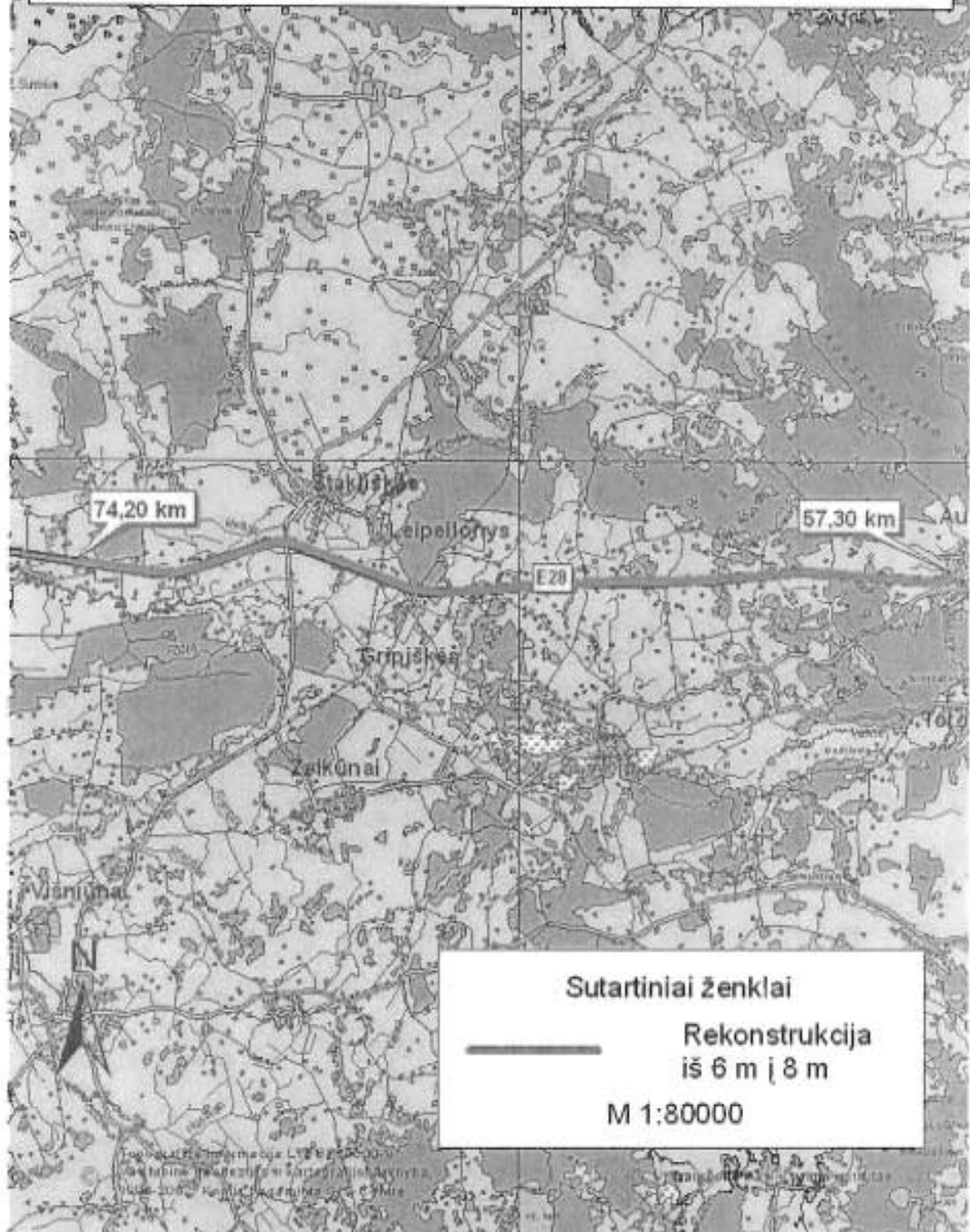
Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais

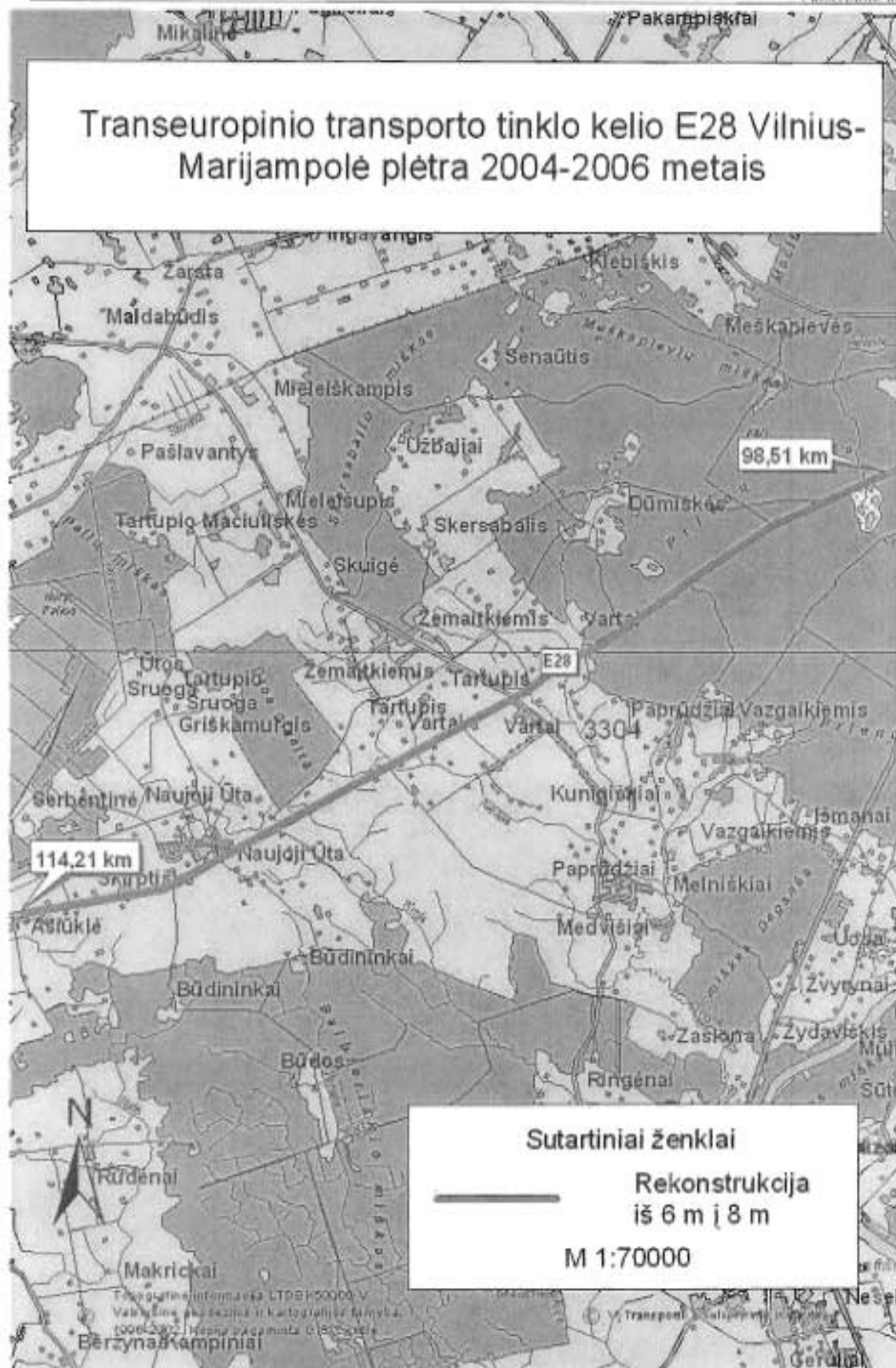

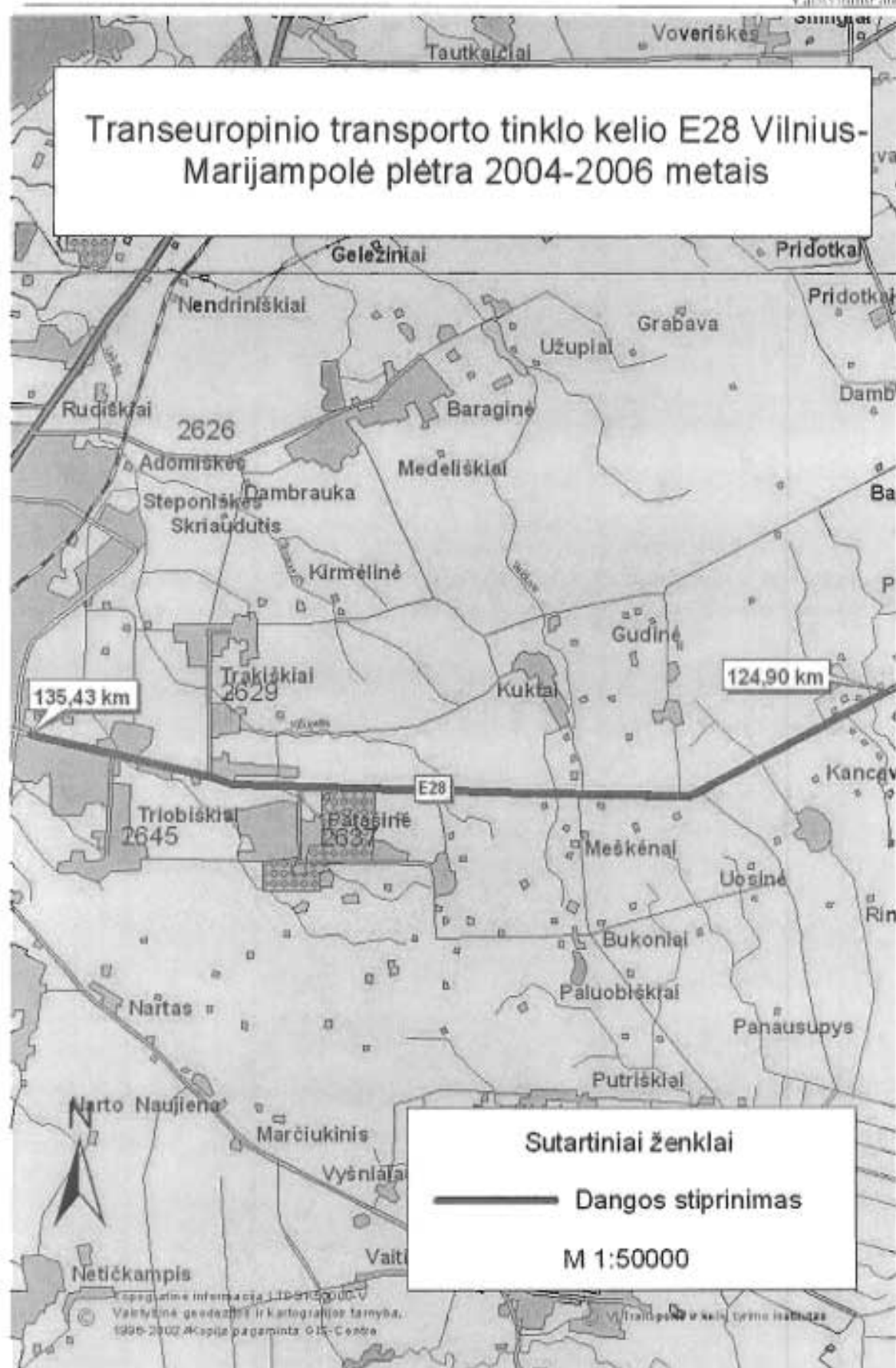

Transeuropinio transporto tinklo kelio E28 Vilnius-Marijampolė plėtra 2004-2006 metais

---

II PRIEDAS. Darbų priėmimo komisijos sudėtys

**Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Prienai-Marijampolė plėtra. Kontraktas Nr. 1
Kelio A16 Vilnius-Prienai-Marijampolė pėsčiųjų ir dviračių tako (kairė pusė,
Trakai-Žaizdriai) 28,74-29,60 km ruožo pripažinimo tinkamu naudoti priėmimo
komisijos sudėtis**

Komisijos pirmininkas

P. Tekorius – Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus pavaduotojas

Nariai

Vilniaus apskrities viršininko administracijos valstybinės Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento

F. Kvedaravičienė – vyriausioji inspektorė Trakų rajone

Savivaldybės

Z. Matonis – Trakų rajono savivaldybės vietinio ūkio ir turto valdymo skyriaus viršininkas

Rangovo

A. Alūzas – UAB „Lemminkainen Lietuva“ direktorius

Generalinio projektuotojo

A. J. Mukulys – UAB „Kelprojektas“ projekto vadovas

Valstybinės visuomenės sveikatos centro

J. Rybalko – gydytoja higienistė

LR Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento

Z. Butvilas – Trakų rajono skyriaus vedėjas

Apskritis viršininko administracijos melioracijos ir hidrotechnikos statinių valstybinės priežiūros tarnybos

V. Žiukas – vyriausiasis specialistas

Policijos departamento VRM valdymo tarnybos viešosios tvarkos ir eismo priežiūros valdybos

St. Paukštė – vyriausiasis inspektorius

Transporto investicijų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

V. Gelžinytė – sanglaudos fondo skyriaus vyriausioji specialistė

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

L. Taločkienė – Investicijų skyriaus vyriausioji specialistė

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

J. Varvinskaja – Projektų įgyvendinimo skyriaus vyriausioji specialistė

Kelius prižiūrinčios valstybės įmonės

P. Vaičiulis – VĮ „Vilniaus regiono keliai“ direktorius pavaduotojas

**Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Prienai-Marijampolė plėtra. Kontraktas Nr. 1
Kelio A16 Vilnius-Prienai-Marijampolė 15,55-22,58 km ruožo pripažinimo
tinkamu naudoti priėmimo komisijos sudėtis**

Komisijos pirmininkas

S. Rulys – Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas

Nariai

Rangovo

A. Alūzas – UAB „Lemminkainen Lietuva“ direktorius

A. Gribulis – UAB „NCC Fegda“ generalinis direktorius

Generalinio projektuotojo

A. J. Mukulys – UAB „Kelprojektas“ projekto vadovas

Vilniaus miesto Viešosios tvarkos ir eismo priežiūros tarnybos

St. Paukštė – vyriausiasis inspektorius

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

R. Lipkevičius – Investicijų skyriaus vedėjas

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

V. Juodis – Projektų įgyvendinimo skyriaus vyriausiasis inspektorius

Kelius prižiūrinčios valstybės įmonės

A. Pletas – VĮ „Vilniaus regiono keliai“ direktorius pavaduotojas

SPPG techninės priežiūros

G. Jackevičius – Projekto vadovas

L. Alekseriūnas – Statybos vadovas

**Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Prienai-Marijampolė plėtra. Kontraktas Nr. 1
Kelio A16 Vilnius-Prienai-Marijampolė 41,20-57,30 km ruožo pripažinimo
tinkamu naudoti priėmimo komisijos sudėtis**

Komisijos pirmininkas

S. Rulys – Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas

Nariai

Vilniaus apskrities viršininko administracijos valstybinės Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento

F. Kvedaravičienė – vyriausioji inspektorė Trakų rajone

Savivaldybės

Z. Matonis – Trakų rajono savivaldybės vietinio ūkio ir turto valdymo skyriaus viršininkas

Rangovo

A. Alūzas – UAB „Lemminkainen Lietuva“ direktorius

Generalinio projektuotojo

R. Kaminskienė – UAB „Kelprojektas“ projekto vadovė

Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros valdybos

V. Staško – Trakų visuomenės sveikatos priežiūros ir specialistų tobulinimo centro direktorius

LR Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento

Z. Butvilas – Trakų rajono skyriaus vedėjas

Apskrities viršininko administracijos melioracijos ir hidrotechnikos statinių valstybinės priežiūros tarnybos

V. Žiukas – vyriausiasis specialistas

Vilniaus miesto Viešosios tvarkos ir eismo priežiūros tarnybos

G. Žilinskas – vyriausiasis inspektorius

Transporto investicijų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

A. Meškauskaitė – sanglaudos fondo skyriaus vyriausioji specialistė

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

R. Lipkevičius – Investicijų skyriaus vedėjas

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

J. Varvinskaja – Projektų įgyvendinimo skyriaus vyriausioji specialistė

Kelių prižiūrinčios valstybės įmonės

P. Vaičiulis – VĮ „Vilniaus regiono keliai“ direktorius pavaduotojas

**Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Prienai-Marijampolė plėtra. Kontraktas Nr. 2
Kelio A16 Vilnius-Prienai-Marijampolė atitvarų įrengtų atskiruose ruožuose,
kurių bendras ilgis 3,396 km pripažinimo tinkamu naudoti priėmimo komisijos sudėtis**

Komisijos pirmininkas

S. Rulys – Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas

Nariai

Rangovo

A. Alūzas – UAB „Lemminkainen Lietuva“ direktorius

Generalinio projektuotojo

V. Antanavičius – UAB „Kelprojektas“ projekto vadovas

Kauno miesto vyriausiojo policijos komisariato Viešosios policijos Eismo priežiūros tarnybos

L. Gudonis – vyresnysis specialistas

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

V. Juodis – Projektų įgyvendinimo skyriaus vyriausiasis inspektorius

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

Z. Miliauskienė – Investicijų skyriaus vyriausioji specialistė

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

G. Ruzgus – Eismo saugumo skyriaus vedėjas

Transporto investicijų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

A. Meškauskaitė – sanglaudos fondo skyriaus vyriausioji specialistė

Kelius prižiūrinčios valstybės įmonės

E. Kaučikas – VĮ „Kauno regiono keliai“ direktorius pavaduotojas

SPPG techninės priežiūros

G. Jackevičius – Projekto vadovas

A. Kalausauskas – Statybos vadovas

**Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Prienai-Marijampolė plėtra. Kontraktas Nr. 2
Kelio A16 Vilnius-Prienai-Marijampolė 57,3-74,2 km ruožo pripažinimo tinkamu
naudoti priėmimo komisijos sudėtis**

Komisijos pirmininkas

P. Tekorius – Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus pavaduotojas

Nariai

Vilniaus apskrities viršininko administracijos valstybinės Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento

F. Kvedaravičienė – vyriausioji inspektorė Trakų rajone

Savivaldybės

Z. Matonis – Trakų rajono savivaldybės vietinio ūkio ir turto valdymo skyriaus viršininkas

LR Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento

Z. Butvilas – Trakų rajono skyriaus vedėjas

Aukštadvario regioninio parko direkcija

V. Plegevičius – direktorius

Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros valdybos

V. Staško – Trakų visuomenės sveikatos priežiūros ir specialistų tobulinimo centro direktorius

Vilniaus miesto Viešosios tvarkos ir eismo priežiūros tarnybos

S. Paukštė – vyresnysis specialistas (komisaras-inspektorius)

Generalinio projektuotojo

R. Jazbutis – UAB „Kelprojektas“ kelių skyriaus viršininkas

Transporto investicijų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

A. Meškauskaitė – sanglaudos fondo kelių skyriaus vedėja

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

S. Rulys – Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

R. Lipkevičius – Investicijų skyriaus vedėjas

Kelius prižiūrinčios valstybės įmonės

P. Vaičiulis – VĮ „Vilniaus regiono keliai“ direktorius pavaduotojas

Rangovo

A. Alūzas – UAB „Lemminkainen Lietuva“ direktorius

A. Kalausauskas – Statybos vadovas

Techninės priežiūros

G. Jackevičius – VĮ „Problematika“ projekto techninės priežiūros vadovas

**Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Prienai-Marijampolė plėtra. Kontraktas Nr. 2
Kelio A16 Vilnius-Prienai-Marijampolė 57,3-74,2 km ruožo pripažinimo tinkamu
naudoti priėmimo komisijos sudėtis**

Komisijos pirmininkas

P. Tekorius – Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus pavaduotojas

Nariai

Kauno apskrities viršininko administracijos valstybinės Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento

A. Pauža – Birštono ir Prienų vyriausiasis specialistas

Savivaldybės

D. Šimukonis – Prienų rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus vedėjas

LR Aplinkos ministerijos Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamento

S. Pocius – Prienų agentūros vedėjas

Kauno visuomenės sveikatos centro

A. Skiauteris – Prienų skyriaus vedėjas

Generalinio projektuotojo

R. Jazbutis – UAB „Kelprojektas“ kelių skyriaus viršininkas

Kauno miesto VPK VP eismo priežiūros tarnybos

R. Rutkauskas – specialistas

Transporto investicijų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

A. Meškauskaitė – sanglaudos fondo kelių skyriaus vedėja

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

S. Rulys – Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

R. Lipkevičius – Investicijų skyriaus vedėjas

Kelius prižiūrinčios valstybės įmonės

E. Kaučikas – VĮ „Kauno regiono keliai“ direktorius pavaduotojas

Rangovo

A. Alūzas – UAB „Lemminkainen Lietuva“ direktorius

A. Zablackas – UAB „Alkesta“ generalinio direktoriaus pavaduotojas

A. Kalausauskas – Statybos vadovas

Techninės priežiūros

G. Jackevičius – VĮ „Problematika“ projekto techninės priežiūros vadovas

**Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Prienai-Marijampolė plėtra. Kontraktas Nr. 3
Kelio A16 Vilnius-Prienai-Marijampolė 124,90-135,43 km ruožo pripažinimo
tinkamu naudoti priėmimo komisijos sudėtis**

Komisijos pirmininkas

P. Tekorius – Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus pavaduotojas

Nariai

Marijampolės apskrities viršininko administracijos valstybinės Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento

L. Šapalas – vyriausiasis specialistas

Savivaldybės

V. Prankienė – Ūkio departamento komunalinio ūkio vyriausioji specialistė

LR Aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos departamento

K. Užotas – Marijampolės agentūros vedėjas

Visuomenės sveikatos priežiūros centro

A. Šaučūnienė – Marijampolės visuomenės sveikatos centro direktorė

Rangovo

A. Juodžbalis – AB „Kauno tiltai“ generalinio direktoriaus pavaduotojas

V. Filatovas – UAB „Alkesta“ gamybos direktorius

M. Urbonavičius – AB „Kauno tiltai“ projektų vadovas

Generalinio projektuotojo

R. Jazbutis – UAB „Kelprojektas“ kelių skyriaus viršininkas

Lietuvos policijos eismo priežiūros tarnybos

A. Paplauskas – Marijampolės PK VP eismo priežiūros skyriaus specialistas

Transporto investicijų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

A. Meškauskaitė – sanglaudos fondo kelių skyriaus vedėja

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

S. Rulys – Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

R. Lipkevičius – Investicijų skyriaus vedėjas

Kelius prižiūrinčios valstybės įmonės

A. Batvinskas – VĮ „Marijampolės regiono keliai“ techninės-ekonominės tarnybos viršininkas

Techninės priežiūros

G. Jackevičius – VĮ „Problematika“ projekto techninės priežiūros vadovas

**Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Prienai-Marijampolė plėtra. Kontraktas Nr. 3
Kelio A16 Vilnius-Prienai-Marijampolė 98,00-114,21 km ruožo pripažinimo
tinkamu naudoti priėmimo komisijos sudėtis**

Komisijos pirmininkas

P. Tekorius – Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus pavaduotojas

Nariai

Kauno apskrities viršininko administracijos valstybinės Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento

A. Pauža – Birštono ir Prienų vyriausiasis specialistas

Savivaldybės

D. Joneliūnienė – Prienų rajono savivaldybės architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėja

R. Lenikienė – Prienų rajono savivaldybės žemės ūkio skyriaus vyriausioji specialistė

LR Aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos departamento

R. Guobys – Prienų aplinkos apsaugos agentūros vedėjo pavaduotojas

Nemuno kilpų regioninio parko direkcijos

Ž. Preikšė – vyriausiasis ekologas

Kauno visuomenės sveikatos centro

J. Tatarėnas – Visuomenės sveikatos saugos skyriaus vyriausiasis specialistas

Rangovo

N. Eidukevičius – AB „Kauno tiltai“ generalinis direktorius

M. Urbonavičius – AB „Kauno tiltai“ projektų vadovas

Generalinio projektuotojo

R. Kaminskienė – UAB „Kelprojektas“ projektų vadovė

Lietuvos policijos eismo priežiūros tarnybos

R. Rutkauskas – Kauno miesto VPK VP eismo priežiūros tarnybos specialistas

Transporto investicijų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

A. Meškauskaitė – sanglaudos fondo kelių skyriaus vedėja

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

S. Rulys – Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos

K. Petrauskienė – Investicijų skyriaus vedėjo pavaduotoja

Kelius prižiūrinčios valstybės įmonės

E. Kaučikas – VĮ „Kauno regiono keliai“ direktoriaus pavaduotojas – vyriausias inžinierius

Techninės priežiūros

G. Jackevičius – VĮ „Problematika“ projekto techninės priežiūros vadovas

III PRIEDAS. Darbų perėmimo pažymos

SPPG
 TECHNICAL SUPERVISION OF CONSTRUCTION WORKS
 OF PROJECTS CO-FINANCED BY THE EU COHESION FUND
 STAGE I

DARBŲ PERĖMIMO PAŽYMA

LAKD Sutarties Nr.: 188710638/2004/16/S-326
 Sutarties Nr.: 2004/LT/16/C/PT/002-D02
 Projekto pavadinimas: Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius–Prienai–Marijampolė plėtra
 2004 – 2006 metais

Užsakovas: Lietuvos automobilių kelių direkcija
 Techninė priežiūra: VĮ „Problematika“
 Rangovas: UAB „Lemnickainen Lietuva“

Ši pažyma išduota žemiau nurodytiems kelio E28 Vilnius – Prienai – Marijampolė ruožams vadovaujantis FIDIC 10.2 sąlyga „... jeigu Užsakovas, prieš išduodant Perėmimo pažymą, naudoja kurią nors Darbų dalį ...“

Vadovaujantis FIDIC 11.1 sąlyga Rangovas (sipareigoja per vieną mėnesį nuo šios pažymos išdavimo ištaisyti defektus, nurodytus pažymos priede Rangovas (sipareigoja sutvarkyti statybvietę vadovaujantis FIDIC 4.23 sąlyga.

VĮ „Problematika“ (SPPG) Inžinieriaus atstovas patvirtina, kad šių kelio ruožų kokybės bandymų rezultatai yra tenkinantys ir kelio ruožai yra parengti perėmimui.

Ed. Nr.	Objekto apibūdinimas / objekto vieta	Ruožo ilgis
1	Sąrašas 2 kelio E28 (A16) Vilnius-Prienai-Marijampolė 57.3 – 74.2 km ruožas dangos stiprinimas ir platinimas	16,9 km
	Sąrašas 3 kelio E28 (A16) Vilnius-Prienai-Marijampolė 57.26 – 81.60 km ruožas aplinkosmgines priemonės	24,34 km

Kreipimosi dėl perėmimo procedūros data: 2007 m. liepos mėn. 13 d.
 Darbų apžiūros data: 2007 m. liepos mėn. 20 d.
 Darbų įvykdymo data: 2007 m. liepos mėn. 15 d.
 Pranešimo apie defektus laikotarpio trukmė: 24 mėnesiai
 Pranešimo apie defektus laikotarpio pabaiga: 2009 m. liepos mėn. 20 d.

Pastaba. vadovaujantis FIDIC 11.9 sąlyga darbai bus priimti, kada rangovas bus išduota Atlikimo pažyma

Šios Pažymos priedas yra koreguotinas ir gali būti atitinkamai papildytas (jeigu būtų pastabų) priklausomai nuo Perėmimo komisijos darbų įvertinimo

Ši pažyma negalioja be Baigtingų darbų arba defektų sąrašo pateikiamo Priede 1.

Konsultantas:

 D. J. Hoskings
 Ekspertas-koordiniatorius

Data 23/07/2007

Rangovo įgaliotas asmuo:

 A. Alizas
 UAB „Lemnickainen Lietuva“ direktorius

Data 2007.07.23

Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas:

 S. Rutys
 Lietuvos automobilių kelių direkcija

Data 23.07.2007

VĮ „Problematika“

 V. Vilutis
 Direktorius pavaduotojas

Data 2007.07.23

SPPG

Statybinių 7 a, Kaunas, telefonas: 8 35 710 235, faksas 8 35 710 236
 Elektroninis paštas: sppg@kelviai.lt

SPPG
 TECHNICAL SUPERVISION OF CONSTRUCTION WORKS
 OF PROJECTS CO-FINANCED BY THE EU COHESION FUND
 STAGE I

DARBŲ PERĖMIMO PAŽYMA

LAKD Sutarties Nr: 8871063/2004/16/18
 Sutarties Nr: 2004/LT/16/C/PT002-D01
 Projekto pavadinimas: Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius–Priėnai–Marijampolė plėtra 2004 – 2006 metais

Užsakovas: Lietuvos automobilių kelių direkcija
 Techninė priežiūra: VĮ „Problematika“
 Rangovas: UAB „Leminkaimen Lietuva“

Ši pažyma išduota žemiau nurodytam kelio E28 Vilnius – Priėnai – Marijampolė ruožui vadovaujantis FIDIC 10.1 sąlyga.

Vadovaujantis FIDIC 11.1 sąlyga Rangovas įsipareigoja per vieną mėnesį nuo šios pažymos išdavimo ištaisyti defektus, nurodytus pažymos priede. Rangovas įsipareigoja sutvarkyti statybvietę vadovaujantis FIDIC 4.23 sąlyga.

VĮ „Problematika“ (SPPG), Inžinieriaus atstovas, pažymi, kad šis kelio ruožas(ai) yra parengtas perėmimui.

eil. Nr.	Objekto apibūdinimas / objekto vieta	Ruožo ilgis
1.	Kelio Vilnius-Marijampolė 15,55 - 22,58 km. Dangos stiprinimas (Sąrašas 2)	7,03 km

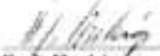
Kreipimosi dėl perėmimo procedūros data: 2005 m. rugsejo mėn. 22 d.
 Darbų apžiūros data: 2005 m. rugsejo mėn. 26 d.
 Darbų įvykymo data: 2005 m. rugsejo mėn. 26 d.
 Pranešimo apie defektus laikotarpio trukmė: 60 mėnesių
 Pranešimo apie defektus laikotarpio pabaiga: 2010 m. rugsejo mėn. 26 d.

Pastaba: vadovaujantis FIDIC 11.9 sąlyga darbai bus primti, kada rangovui bus išduota Atlikimo pažyma

Šios pažymos priedas yra koreguotinas ir gali būti atitinkamai papildytas (jeigu būtų pastabų) priklausomai nuo Perėmimo komisijos darbų įvertinimo

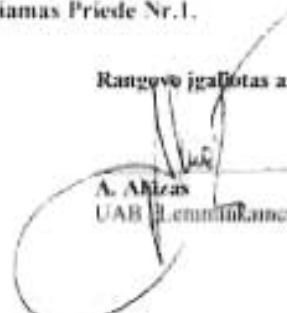
Baigtingų arba defektingų darbų sąrašas pateikiamas Priede Nr.1.

Konsultantas:

 D.J. Hoskiūnas
 Ekspertas-koordinuotojas

Data: 2005.09.26

Rangovo įgaliojotas asmuo:

 A. Abizas
 UAB „Leminkaimen Lietuva“ direktorius

Data: 2005.09.26

Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas:

 S. Rulyš
 Lietuvos automobilių kelių direkcija

Data: 2005.09.26

SPPG

Statybinių 7 a. Kaunas, telefonas: 8 35 710 235, faksas: 8 35 710 236
 Elektroninis paštas: sppg@kelviesa.lt

SPPG
 TECHNICAL SUPERVISION OF CONSTRUCTION WORKS
 OF PROJECTS CO-FINANCED BY THE EU COHESION FUND
 STAGE 1

DARBŲ PERĖMIMO PAŽYMA

LAKD Sutarties Nr.: 8871063/2004/16/18
 Sutarties Nr.: 2004/LT/16/C/PT002-D01
 Projekto pavadinimas: Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Prienai-Marijampolė plėtra
 2004 – 2006 metais

Užsakovas: Lietuvos automobilių kelių direkcija
 Techninė priežiūra: VĮ „Problematika“
 Rangovas: UAB „Lemminkäinen Lietuva“

Ši pažyma išduota žemiau nurodytam kelio E28 Vilnius – Prienai – Marijampolė ruožui vadovaujantis FIDIC 10.1 sąlyga.

Vadovaujantis FIDIC 11.1 sąlyga Rangovas įsipareigoja per vieną mėnesį nuo šios pažymos išdavimo ištaisyti defektus, nurodytus pažymos priede. Rangovas įsipareigoja sutvarkyti statybvieta vadovaujantis FIDIC 4.23 sąlyga.

VĮ „Problematika“ (SPPG), inžinieriaus atstovas, pažymi, kad šis kelio ruožas(ar) yra parengtas perėmimui

Obj. Nr.	Objekto apibūdinimas / objekto vieta	Ruožo ilgis
1	Kelio E28 (A16) Vilnius-Prienai-Marijampolė ruožo 41,20 – 57,30 km dangos stiprinimas ir platinimas bei aplinkosauginės priemonės (Sąrašo Nr.4)	16,10 km

Kreipimosi dėl perėmimo procedūros data: 2006 m. birželio mėn. 27 d.
 Darbų apžiūros data: 2006 m. liepos mėn. 14 d.
 Darbų įvykdymo data: 2006 m. liepos mėn. 15 d.
 Pranešimo apie defektus laikotarpio trukmė: 60 mėnesių
 Pranešimo apie defektus laikotarpio pabaiga: 2011 m. liepos mėn. 14 d.

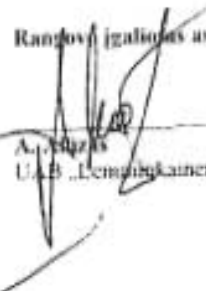
Pastaba: vadovaujantis FIDIC 11.9 sąlyga darbai bus priniai, kada rangovas bus išduota Atlikimo pažyma. Šios pažymos priedas yra koreguotinas ir gali būti atitinkamai papildytas (jeigi būtų pastabų) priklausomai nuo Perėmimo komisijos darbų įvertinimo.

Baigtingų arba defektingų darbų sąrašus pateikiamas Priede Nr.1.

Konsultantas:

 D. J. Hoshlajns
 Ekspertas-koordinuotojus
 Data: 2006.07.14

Rangovo įgaliojtas asmuo:

 A. Stulpis
 UAB „Lemminkäinen Lietuva“ direktorius
 Data: 2006.07.14

Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas:

 S. Rulys
 Lietuvos automobilių kelių direkcija
 Data: 2006.07.14

SPPG

Statybinių 7 a. Kaunas, telefonas: 8 35 710 235, faksas: 8 35 710 236
 Elektroninis paštas: sppg@kelyviai.lt

SPPG
 TECHNICAL SUPERVISION OF CONSTRUCTION WORKS
 OF PROJECTS CO-FINANCED BY THE EU COHESION FUND
 STAGE I

DARBŲ PERĖMIMO PAŽYMA

LAKD Sutarties Nr: 8871063/2004/16/18
 Sutarties Nr: 2004/LT/16/C/PT/002-D01
 Projekto pavadinimas: Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius–Prienui–Marijampolė plėtra 2004 – 2006 metais

Užsakovas:	Techninė priežiūra:	Rangovas:
Lietuvos automobilių kelių direkcija	VĮ „Problematika“	UAB „Leminkamen Lietuva“

Ši pažyma išduota žemiau nurodytam kelio E28 Vilnius – Prienui – Marijampolė ruožui vadovaujantis FIDIC 10.1 sąlyga.

Vadovaujantis FIDIC 11.1 sąlyga Rangovas įsipareigoja per vieną mėnesį nuo šios pažymos išdavimo ištaisyti defektus, nurodytus pažymos priede. Rangovas įsipareigoja sutvarkyti statybvietę vadovaujantis FIDIC 4.23 sąlyga.

VĮ „Problematika“ (SPPG), Inžinieriaus atstovas, pažymi, kad šis kelio ruožas(a) yra parengtas perėmimui.

Eil. Nr.	Objekto apibūdinimas / objekto vieta	Ruožo ilgis
1.	Kelio E28 Vilnius-Prienui-Marijampolė ruožo 28,74-29,60 km. Pėsčiųjų ir dviračių tako įrengimas (Sąrašo Nr.3)	0,86 km

Kreipimosi dėl perėmimo procedūros data:	2005m. rugpjūčio mėn. 4 d.
Darbų apžiūros data:	2005 m. rugpjūčio mėn. 4 d.
Darbų įvykdymo data:	2006 m. liepos mėn. 15 d.
Pranešimo apie defektus laikotarpio trukmė:	60 mėnesių
Pranešimo apie defektus laikotarpio pabaiga:	2010 m. rugpjūčio mėn. 4 d.

Pastaba: vadovaujantis FIDIC 11.9 sąlyga darbai bus pramti, kada rangovui bus išduota Atlikimo pažyma

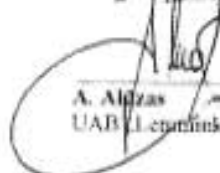
Šios pažymos priedas yra koreguotinas ir gali būti atitinkamai papildytas (jeigu būtų pastabų) priklausomai nuo Perėmimo komisijos darbų įvertinimo.

Baiginių arba defektingų darbų sąrašas pateikiamas Priede Nr.1.

Konsultantas:

 Data 2005.08.05
 D. J. Hoskings
 Ekspertas-koordinuotojus

Rangovo įgaliojamas asmuo:

 Data 2005.08.04
 A. Alizas
 UAB „Leminkamen Lietuva“ direktorius

Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas:

 Data 2005.08.05
 S. Rulis
 Lietuvos automobilių kelių direkcija

SPPG

Statybininkų 7 a, Kaunas, telefonas: 8 35 710 235, faksas: 8 35 710 236
 Elektroninis paštas: sppg@kelyviai.lt

SPPG
 TECHNICAL SUPERVISION OF CONSTRUCTION WORKS
 OF PROJECTS CO-FINANCED BY THE EU COHESION FUND
 STAGE 1

DARBŲ PERĖMIMO PAŽYMA

LAKD Sutarties Nr.: 188710638/2007-16/S-5
 Sutarties Nr.: 2004/LT/16/C/PT/002-D03
 Projekto pavadinimas: Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius–Priėnai–Marijampolė plėtra
 2004 – 2006 metais

Užsakovas: Lietuvos automobilių kelių direkcija
 Techninė priežiūra: VĮ „Problematika“
 Rangovas: AB „Kauno tiltai“

Ši Pažyma išduota žemiau nurodytam kelio E28 Vilnius – Priėnai – Marijampolė ruožui vadovaujantis FIDIC 10.1 sąlyga.

Vadovaujantis FIDIC 11.1 sąlyga Rangovas įsipareigoja per vieną mėnesį nuo šios pažymos išdavimo ištaisyti defektus, nurodytus pažymos priede Rangovas įsipareigoja sutvarkyti statybvieta vadovaujantis FIDIC 4.23 sąlyga.

VĮ „Problematika“ (SPPG), Inžinieriaus atstovas, patvirtina, kad šio kelio ruožo kokybės bandymų rezultatai yra tenkinantys ir kelio ruožas yra parengtas perėmimui.

Eil. Nr.	Objekto apibūdinimas / objekto vieta	Ruožo ilgis
1	Sąrašas 3 kelio E28 (A16) Vilnius-Priėnai-Marijampolė 124,90 - 135,43 km ruožas	10,53 km

Kreipimosi dėl perėmimo procedūros data: 2007 m. liepos mėn. 13 d.
 Darbų apžiūros data: 2007 m. liepos mėn. 20 d.
 Darbų įvykdymo data: 2006 m. lapkričio 30 d., pratęsimas iki 2007-07-15
 Pranešimo apie defektus laikotarpio trukmė: 24 mėnesiai
 Pranešimo apie defektus laikotarpio pabaiga: 2009 m. liepos mėn. 20 d.

Pastaba: vadovaujantis FIDIC 11.9 sąlyga darbai bus priimti, kada rangovui bus išduota Atlikimo pažyma

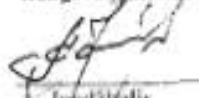
Šios Pažymos priedas yra koreguotinas ir gali būti atitinkamai papildytas (jeigu būtų pastabų) priklausančiai nuo Perėmimo Komisijos Darbų įvertinimo

Ši pažyma negalioja be Baigtingų darbų arba defektų sąrašo pateikiamo Priede 1.

Konsultantas:

 D. J. Hosking
 Ekspertas-koordiniatorius
 Data 23/07/2007

Rangovo įgaliotas asmuo:

 A. Juchaitis
 AB „Kauno tiltai“
 Data 2007-07-23

Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas:

 S. Rutys
 Lietuvos automobilių kelių direkcija
 Data 23/07/2007

VĮ „Problematika“ įgaliotas asmuo

 V. Vilnitis
 Inžinieriaus pavaduotojas
 Data 2007 07 23

SPPG
 TECHNICAL SUPERVISION OF CONSTRUCTION WORKS
 OF PROJECTS CO-FINANCED BY THE EU COHESION FUND
 STAGE I

DARBŲ PERĖMIMO PAŽYMA

LAKD Sutarties Nr.: 188710638/2006/16/S-5
 Sutarties Nr.: 2004/LT/16/C/PT/002-D03
 Projekto pavadinimas: Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius–Prienai–Marijampolė plėtra
 2004 – 2006 metais

Užsakovas: Lietuvos automobilių kelių direkcija
 Techninė priežiūra: VĮ „Problematika“
 Rangovas: AB „Kauno tiltai“

Ši Pažyma išduota žemiau nurodytam kelio E28 Vilnius – Prienai - Marijampolė ruožui vadovaujantis FIDIC 10.1 sąlyga.

Vadovaujantis FIDIC 11.1 sąlyga Rangovas įsipareigoja per vieną mėnesį nuo šios Pažymos išdavimo dienos ištaisyti defektus, nurodytus Pažymos priede Rangovas įsipareigoja sutvarkyti statybvietę vadovaujantis FIDIC 4.23 sąlyga.

VĮ „Problematika“ (SPPG), Inžinieriaus atstovas, patvirtina, kad šio kelio ruožo kokybės bandymų rezultatai yra tenkinantys ir kelio ruožas yra parengtas perėmimui.

Eil. Nr.	Objekto apibūdinimas / objekto vieta	Ruožo ilgis
1	Sarašas 4 kelio E28 (A16) Vilnius-Prienai-Marijampolė ruožo 98,00 – 133,85 km aplinkotaujinės priemonės	35,85 km

Kreipimosi dėl perėmimo procedūros data: 2007 m. liepos mėn. 13 d.
 Darbų apžiūros data: 2007 m. liepos mėn. 20 d.
 Darbų įvykdymo data: 2006 m. lapkričio 30 d. – protestai iki 2007-07-15
 Pranešimo apie defektus laikotarpio trukmė: 24 mėnesiai
 Pranešimo apie defektus laikotarpio pabaiga: 2009 m. liepos mėn. 20 d.

Pastaba: vadovaujantis FIDIC 11.9 sąlyga darbai bus priimti, kada rangovui bus išduota Atlikimo pažyma.

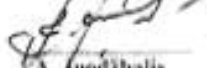
Šios Pažymos priedas yra koreguotinas ir gali būti atitinkamai papildytas (jeigu būtų pastaba) priklausomai nuo Perėmimo komisijos Darbų įvertinimo.

Ši pažyma negalioja be Baiginių darbų arba defektų sąrašo pateikiamo Priede 1.

Konsultantas:

 D. J. Hoskins
 Ekspertas-koordinuotojas
 Data 2007-07-23

Rangovo įgaliotas asmuo:

 A. Jundžbalis
 AB „Kauno tiltai“
 Data 2007-07-23

Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas:

 S. Rulys
 Lietuvos automobilių kelių direkcija
 Data 2007-07-23

VĮ „Problematika“ įgaliotas asmuo

 V. Vilutis
 Direktoriaus pavaduotojas
 Data 2007-07-23

SPPG

Statybininkų 7 a, Kaunas, telefonas: 8 35 710 235, faksas: 8 35 710 236
 Elektroninis paštas: sppg@kelvnta.lt

SPPG
TECHNICAL SUPERVISION OF CONSTRUCTION WORKS
OF PROJECTS CO-FINANCED BY THE EU COHESION FUND
STAGE I

DARBŲ PERĖMIMO PAŽYMA

LAKD Sutarties Nr: 188710638/2004/16/S-326
Sutarties Nr: 2004/LT/16/C/PT/002-D02
Projekto pavadinimas: Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Prienai-Marijampolė plėtra
2004 – 2006 metais

Užsakovas: Lietuvos automobilių kelių direkcija
Techninė priežiūra: VĮ „Problematika“
Rangovas: UAB „Lemninkaimen Lietuva“

Ši pažyma išduota žemiau nurodytiems kelio E28 Vilnius – Prienai - Marijampolė ruožams vadovaujantis FIDIC 10.1 sąlyga.

Vadovaujantis FIDIC 11.1 sąlyga Rangovas įsipareigoja per vieną mėnesį nuo šios pažymos išdavimo ištaisyti defektus, nurodytus pažymos priede. Rangovas įsipareigoja sutvarkyti statybvietę vadovaujantis FIDIC 4.23 sąlyga.

VĮ „Problematika“ (SPPG), Inžinieriaus atstovas, pažymi, kad šie kelio ruožai yra parengti perėmimui.

Eil. Nr.	Objekto apibūdinimas / objekto vieta	Ružo ilgis
1	Sąrašas 4: Atvirųjų įrengimų kelio E28 (A16) Vilnius-Prienai-Marijampolė atskiruose ruožuose: 80,188-80,604 km (dešinėje), 80,188-80,628 km (kairėje), 80,888-81,088 km (dešinėje), 80,836-81,1648 km (kairėje), 82,682-82,954 km (kairėje), 82,771-82,991 km (dešinėje), 83,088-83,200 km (dešinėje ir kairėje), 84,930-85,446 (kairėje), 84,959-85,447 km (dešinėje), 88,288-88,464 km (kairėje), 88,288-88,392 km (dešinėje) – bendras ilgis 3,396 km.	3,396 km

Kreipimosi dėl perėmimo procedūros data: 2006 m. lapkričio mėn. 15 d.
Darbų apžiūros data: 2006 m. lapkričio mėn. 27 d.
Darbų įvykdymo data: 2007 m. liepos mėn. 15 d.
Pranešimo apie defektus laikotarpio trukmė: 24 mėnesiai
Pranešimo apie defektus laikotarpio pabaiga: 2008 m. lapkričio mėn. 27 d.

Pastaba: vadovaujantis FIDIC 11.9 sąlyga darbu bus primta, kada rangovui bus išduota Atlikimo pažyma

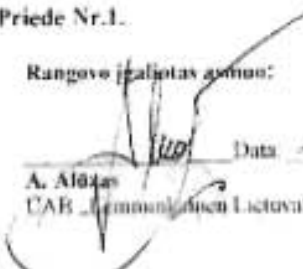
Šios pažymos priedas yra koreguotinas ir gali būti antinkamai papildytas (jeigu būtų pastaba) priklausomai nuo Perėmimo komisijos darbų įvertinimo

Baiginių arba defektinių darbų sąrašas pateikiamas Priede Nr.1.

Konsultantas:

D.J. Huskietis
Ekspertas-koordinatorius
Data 27/11/2006

Rangovo įgaliojtas asmuo:

A. Alūtas
UAB „Lemninkaimen Lietuva“ direktorius
Data 27/11/2006

Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas:

S. Rulys
Lietuvos automobilių kelių direkcija
Data 27/11/2006

SPPG

Starybūnietų 7 a. Kaunas, telefonas: 8 35 710 235, faksas: 8 35 710 256
Elektroninis paštas: sppg@kultvta.lt

SPPG
 TECHNICAL SUPERVISION OF CONSTRUCTION WORKS
 OF PROJECTS CO-FINANCED BY THE EU COHESION FUND
 STAGE I

DARBŲ PERĖMIMO PAŽYMA

LAKD Sutarties Nr: 188710638/2006¹⁶/S-5
 Sutarties Nr: 2004/LT/16/C/PT/002-D03
 Projekto pavadinimas: Transeuropinio tinklo kelio E28 Vilnius-Prienai-Marijampolė plėtra
 2004 – 2006 metais

Užsakovas: Lietuvos automobilių kelių direkcija
 Techninė priežiūra: VĮ „Problematika“
 Rangovas: AB „Kauno tiltai“

Ši Pažyma išduota žemiau nurodytam kelio E28 Vilnius – Prienai – Marijampolė ruožui vadovaujantis FIDIC 10.2 sąlyga ... „... jeigu Užsakovas, prieš išduodant Perėmimo pažymą, naudoja kurią nors Darbų dalį ...“

Vadovaujantis FIDIC 11.1 sąlyga Rangovas įsipareigoja per vieną mėnesį nuo šios pažymos išdavimo ištaisyti defektus, nurodytus pažymos priede Rangovas įsipareigoja sutvarkyti statybvietę vadovaujantis FIDIC 4.23 sąlyga.

VĮ „Problematika“ (SPPG), Inžinieriaus atstovas, patvirtina, kad šio kelio ruožo kokybės bandymų rezultatai yra tenkinantys ir kelio ruožas yra parengtas perėmimui

ER Nr.	Objekto apibūdinimas / objekto vieta	Rožo ilgis
1	Sąrašas 2. kelio E28 (A16) Vilnius-Prienai-Marijampolė 98.51 – 114.21 km ruožas, dangos stiprinimas ir platinimas	15.7 km

Kreipimosi dėl perėmimo procedūros data: 2007 m. liepos mėn. 13 d.
 Darbų apžiūros data: 2007 m. liepos mėn. 27 d., atidėtas dėl liūčių žalos
 Darbų įvykdymo data: 2006 m. lapkričio 30 d., pratęsiamas iki 2007-07-15
 Pranešimo apie defektus laikotarpio trukmė: 24 mėnesiai
 Pranešimo apie defektus laikotarpio pabaiga: 2009 m. liepos mėn. 27 d.

Pastaba vadovaujantis FIDIC 11.9 sąlyga darbai bus pramti, kada rangovas bus vadovota Atlikimo pažyma.

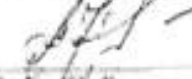
Šios Pažymos priedas yra koreguotinas ir gali būti atitinkamai papildytas (jeigu būtų pastabų) priklausomai nuo Perėmimo komisijos Darbų įvertinimo.

Ši pažyma negalioja be Baigtinių darbų arba defektų sąrašo pateikiamo Priede I.

Konsultantas:

 D. J. Hosking Data 27/07/2007
 Ekspertas-koordinatorius

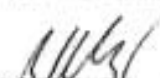
Rangovo įgaliotas asmuo:

 A. Jondžbalis Data 2007-07-27
 AB „Kauno tiltai“

Projektų įgyvendinimo skyriaus vedėjas:

 S. Rulys Data 2007 07 27
 Lietuvos automobilių kelių direkcija

VĮ „Problematika“ įgaliotas asmuo

 V. Jūraitis Data 2007 07 27
 Direktoriaus pavaduotojas

SPPG

Starybininkų 7 a, Kaunas, telefonas 8 35 710 235, faksas 8 35 710 230,
 Elektroninis paštas: sppg@kelvima.lt